

RAPORT O STANIE MIASTA

CIECHANÓW

ZA 2023 ROK

www.umciechanow.pl

Energia

Przyszłość

Zmiany

Rozwój

Efektywność

Otwartość

Ciechanów

Skuteczność

Siła

30 lat samorządu

Wspólnota

Spis Treści

I.	Wstęp	3
II.	Informacje ogólne.....	4
2.1.	<i>Ogólna charakterystyka miasta</i>	4
2.2.	<i>Pozycja i rozwój Miasta Ciechanów w ostatnich trzech latach na tle grupy porównawczej miast: Malbork, Mikołów, Zduńska Wola, Mińsk Mazowiecki, Skarżysko Kamienna, Dębica i Sieradz</i>	7
III.	Informacje inwestycyjne i finansowe	12
3.1.	<i>Wykonanie budżetu Miasta Ciechanów</i>	12
3.2.	<i>Wykonanie wydatków inwestycyjnych, wybranych bieżących i dofinansowanych ze środków zewnętrznych</i>	19
3.3.	<i>Realizacja Budżetu Obywatelskiego</i>	48
IV.	Informacje o stanie mienia komunalnego	53
V.	Informacja o realizacji polityk, programów, strategii	60
5.1.	<i>Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa</i>	60
5.2.	<i>Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Ciechanów do 2035 roku.....</i>	78
5.3.	<i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechanów</i>	87
5.4.	<i>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....</i>	88
5.5.	<i>Gminny Program Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.....</i>	94
5.6.	<i>Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Ciechanów na lata 2021-2024.....</i>	100
5.7.	<i>Transport zbiorowy w mieście.....</i>	102
5.8.	<i>Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....</i>	105
5.9.	<i>Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów</i>	107
5.10.	<i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ciechanów do roku 2026.....</i>	121
5.11.	<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Ciechanów</i>	130
5.12.	<i>Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025.....</i>	137
5.13.	<i>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</i>	143
5.14.	<i>Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Ciechanów</i>	159
5.15.	<i>Program Współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów z Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w 2023 roku.....</i>	166
5.16.	<i>Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Ciechanów na lata 2020-2035.....</i>	175
VI.	Realizacja uchwał Rady Miasta	176
VII.	Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	188
7.1.	<i>Współpraca z samorządem powiatowym i wojewódzkim</i>	188
7.2.	<i>Współpraca z samorządami gminnymi</i>	188
7.3.	<i>Wsparcie finansowe dla jednostek powiatowych i wojewódzkich.....</i>	189
7.4.	<i>Rozwój sieci komunikacyjnej na terenie gmin ościennych</i>	189
VIII.	Część analityczna	191
8.1.	<i>Oświata i edukacja</i>	191
8.2.	<i>Kultura.....</i>	203
8.3.	<i>Turystyka, sport i rekreacja.....</i>	228
8.4.	<i>Gmina w rankingach, konkursach i publikacjach</i>	232
IX.	Plany inwestycyjno-rozwojowe.....	233
X.	Podsumowanie	237

I. Wstęp

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, prezydent miasta co roku do 31 maja przedstawia Radzie Miasta raport o stanie miasta. Stanowi on podsumowanie działalności samorządu gminnego w roku poprzednim. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady miasta i Budżetu Obywatelskiego. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Ciechanowa do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu miejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości miasta.

Ciechanów jest gminą miejską, położoną w centralnej Polsce, na północnym Mazowszu w dolinie rzeki Łydyni, lewym dopływie Wkry. Miasto zajmuje powierzchnię 32,78 km² i leży na skrzyżowaniu ważnych dróg komunikacyjnych: magistrali kolejowej łączącej Warszawę z Trójmiastem oraz drogi krajowej E60 wiodącej z zachodu Europy do krajów nadbałtyckich: Litwy, Łotwy, Estonii i Białorusi.

Ciechanów ma czyste środowisko naturalne, a wszystkie tereny zielone – lasy, zadrzewienia, parki, skwery i użytki rolne – zajmują obszar ok. 22 km². Ogromnym atutem miasta są również wody, pokrywające 0,15 km² powierzchni. To nie tylko rzeka Łydynia, przepływająca przez miasto na odcinku ponad 9 km, lecz również liczne wyrobiska przemysłowe, głównie pocegielniane oraz powstałe wskutek wcześniejszego wydobywania torfu. Rozrzucone w różnych punktach miasta, stanowią oazy wody i zieleni wykorzystywane w celach rekreacyjnych. Największym obszarem chronionym jest ustanowiony w 2015 roku zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Dolina Rzeki Łydyni”. Jest to położony wzdłuż części koryta rzeki teren w środku miasta o powierzchni około 0,58 km² (57,6295 ha). Teren zespołu jest niezabudowany, chociaż znajdują się w jego granicach jedne z najciekawszych obiektów zabytkowych, związanych z historią Ciechanowa.

W ostatnich latach miasto realizowało wiele inwestycji współfinansowanych z funduszy europejskich oraz programów wojewódzkich i krajowych. **Ze względu na nowy okras programowania 2021-2027 ostatnie dwa lata to koncentracja na opracowaniu programów strategicznych oraz dokumentacji technicznych niezbędnych do aplikowania o środki zewnętrzne.** Zaktualizowano Strategię Rozwoju Miasta, opracowano Gminny Program Rewitalizacji oraz Strategię Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa MOF Ciechanowa. W 2023 roku w ramach złożonych aplikacji do naborów unijnych miasto pozyskało środki finansowe na montaż radarowych wyświetlaczy prędkości, na zakup mobilnego laboratorium, na wsparcie uczniów i nauczycieli szkół podstawowych oraz na sprzęt multimedialny do wykorzystania w ramach bezpłatnych działań edukacyjnych, w tym w miejskiej bibliotece. Ważnym jest dofinansowanie z KPO, FERS oraz z budżetu województwa mazowieckiego na budowę i utrzymanie żłobka. W 2023 roku wybrano wykonawcę jego budowy przy użyciu nowoczesnej technologii modułowej. Poza tym pozyskano środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na przebudowę chodnika przy ul. Zamkowej oraz przebudowę ul. Śmiecińskiej. Ze środków Programu Inwestycji Strategicznych uzyskano dofinansowanie do: remontu ulic Bohaterów Września oraz odcinka ul. K.K. Baczyńskiego, budowy dróg miejskich: Nadrzecznej, Dolnej, Jaśminowej oraz dolnej Pułtuskiej, termomodernizacji szkół podstawowych nr 4 i 5 oraz na rekonstrukcję zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej.

Ciechanów buduje swoją rozpoznawalność poprzez działania proekologiczne: promowanie picia wody kranowej, instalacje paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej oraz w gospodarstwach domowych mieszkańców, rozwój terenów

zielonych czy rozwój systemu inteligentnych pojemników na odpady, wzmacniających selektywną zbiórkę.

II. Informacje ogólne

2.1. Ogólna charakterystyka miasta

Ciechanów pod względem administracyjnym jest gminą miejską, wchodzącą w skład powiatu ciechanowskiego, położoną w północnej części województwa mazowieckiego. Miasto sąsiaduje: od wschodu z gminą Opinogóra Górna, od północy, południa i zachodu z gminą wiejską Ciechanów. Miasto Ciechanów składa się z kilkunastu osiedli, dosyć luźno powiązanych ze sobą siecią komunikacyjną. Elementem komunikacji „zespalającej” jednostki osadnicze w ramach przestrzeni miasta jest tzw. „pętla miejska”, inwestycja przekazana do użytkowania w 2015 r.

Rozległy obszar miasta pozwala na zachowanie stosunkowo niskiej gęstości zaludnienia. Ciechanów podzielony jest na części osadnicze i funkcjonalne zarówno w sposób naturalny – przez dolinę rzeki Łydyni, jak i przez przebiegającą przez środek miasta magistralę kolejową E65.

Miasto położone jest pomiędzy Wzniesieniem Mławskim a Wysoczyzną Ciechanowską w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej i usytuowane jest niemal centralnie na Wysoczyźnie Ciechanowskiej (120,0 m n. p. m.).

Rzeka Łydynia dzieli miasto na dwie części:

- lewobrzeżną, obejmującą centrum handlowo-administracyjne i spółdzielcze dzielnice mieszkaniowe,

- prawobrzeżną, obejmującą zbudowaną w czasie II wojny światowej dzielnicę domów komunalnych oraz dzielnicę przemysłową w części południowej.

Ciechanów położony jest poza istniejącymi i planowanymi do utworzenia obszarami europejskiej sieci obszarów NATURA 2000. Na terenie miasta znajduje się kilka form objętych ochroną przyrody: zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Dolina Rzeki Łydyni”, użytek ekologiczny „Bagry”, 5 pomników przyrody (4 pojedyncze drzewa, 1 głąz narzutowy). Miasto położone jest w południowo-zachodniej części obszaru „Zielone Płuca Polski”, który zaliczany jest do obszarów o najlepszym stanie środowiska w Polsce.

Dla rozwoju miasta ważne jest wykorzystanie walorów wynikających z położenia, dogodnych powiązań komunikacyjnych oraz stworzenie warunków zamieszkania konkurencyjnych – w stosunku do obszaru sąsiednich gmin – o równie atrakcyjnym sąsiedztwie obszarów naturalnych, a lepszej dostępności do usług.

Obszary inwestycyjne w obrębie miasta Ciechanów obejmują powierzchnię około 2266 ha. Nowe obszary inwestycyjne są odpowiedzią na określone zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne, mają przyczynić się do szybkiego rozwoju gospodarczego miasta.

Na koniec 2023 roku w mieście Ciechanów zameldowanych było **41 651 osób**, w tym 52,93% kobiet. Poniższe tabele przedstawiają bardziej szczegółowe dane.

Zameldowania osób na pobyt stały w CIECHANOWIE w 2023 roku			
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba osób, które ponownie zameldowały się w Ciechanowie (powrót do Ciechanowa)	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie miasta Ciechanowa
422	49	204	696
RAZEM: 1371			

Wymeldowania z pobytu stałego z CIECHANOWA w 2023 roku	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
760	521
RAZEM: 1281	

Stan ludności – porównanie lat 2018 - 2019 – 2020 -2021-2022-2023				
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w Ciechanowie		Urodzenia dzieci , które są zameldowane w Ciechanowie	Zgony osób ostatnio zameldowanych w Ciechanowie
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2018	42 992	574	419	455
2019	42 792	564	423	510
2020	42 384	581	366	596
2021	41 831	597	212	616
2022	41 373	578	321	581
2023	41 074	577	204	521

Statystyka ludności wg płci na koniec 2023 roku (pobyt stały)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	482	443	925
3	169	194	363
4-5	413	405	818
6	238	206	444
7	203	195	398
8-12	1007	1040	2047
13-15	676	625	1301
16-17	386	351	737
18	171	153	324
19-65	12195	0	12195
19-60	0	11041	11041
> 65	3392	0	3392
> 60	0	7089	7089
ogółem	19 332	21 742	41 074

Statystyka ludności wg płci na koniec 2023 roku (pobyt czasowy)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	8	9	17
3	4	2	6
4-5	9	8	17
6	7	8	15
7	5	8	13
8-12	24	19	43
13-15	20	30	50
16-17	18	29	47
18	9	8	17
19-65	157	0	157
19-60	0	162	162
> 65	11	0	11
> 60	0	22	22
ogółem	272	305	577

Statystyka ludności wg płci na koniec 2023 roku (pobyt stały i pobyt czasowy)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	490	452	942
3	173	196	369
4-5	422	413	835
6	245	214	459
7	208	203	411
8-12	1031	1059	2090
13-15	696	655	1351
16-17	404	380	784
18	180	161	341
19-65	12 352	0	12 352
19-60	0	11 203	11 203
> 65	3403	0	3403
> 60	0	7111	7111
ogółem	19 604	22 047	41 651

2.2. *Pozycja i rozwój Miasta Ciechanów w ostatnich trzech latach na tle grupy porównawczej miast: Malbork, Mikołów, Zduńska Wola, Mińsk Mazowiecki, Skarżysko Kamienna, Dębica i Sieradz*

Raport jest podsumowaniem działalności miasta w poprzednim roku kalendarzowym. Najważniejszym dokumentem w oparciu, o który realizowane są zadania Miasta Ciechanów jest budżet miasta, odzwierciedlający jednocześnie jego sytuację ekonomiczną. Analiza przeprowadzona w oparciu o sprawozdanie z wykonania budżetu pokazuje źródła finansowania działalności miasta oraz kierunki rozwoju. Wiarygodne i rzetelne dane o sytuacji finansowej pozwalają na racjonalne gospodarowanie publicznymi zasobami pieniężnymi w celu właściwego wypełniania zadań wobec mieszkańców. Przy ograniczonych zasobach finansowych, jakie są do dyspozycji po stronie dochodów, efektywne i sprawne zarządzanie finansami staje się jednym z najistotniejszych zadań umożliwiających realizację wytyczonych celów.

Celem przeprowadzenia działań analitycznych, które stanowią istotny element w procesach wspomagających wytyczanie nowych kierunków rozwoju miasta oraz podejmowania decyzji, Miasto Ciechanów (41.651 mieszkańców) porównano z pięcioma miastami biorąc pod uwagę zbliżoną liczbę mieszkańców oraz różne położenie geograficzne (stan na dzień 31.12.2023 r.), tj. *Malbork (34.919 mieszkańców), Mińsk Mazowiecki (38.123 mieszkańców), Mikołów (40.085 mieszkańców), Sieradz (38.616 mieszkańców), Zduńska Wola (38.028 mieszkańców), Skarżysko Kamienna (40.864 mieszkańców), Dębica (42.879 mieszkańców).*

Dla celów przeprowadzenia analizy porównawczej wybrano następujące wskaźniki:

1. Wskaźnik zadłużenia do dochodów zrealizowanych

Tabela 1.

Przedstawiony wykres obrazuje procentowy udział wysokości zadłużenia do kwoty zrealizowanych dochodów w poszczególnych latach 2021-2023. Na tle analizowanych samorządów Miasto Ciechanów plasuje się na bardzo dobrej pozycji z widocznym spadkowym trendem zobowiązań finansowych i jednym z najniższych wskaźników. Spośród wszystkich porównywanych miast jedynie Ciechanów oraz Sieradz mają z roku na rok malejącą wartość długu. Aż w sześciu innych samorządach każdego roku występuje tendencja wzrostowa. To pokazuje, iż sytuacja finansowa Ciechanowa jest bezpieczna, a samo miasto dysponuje sporymi rezerwami w zakresie możliwości pozyskiwania finansowania zwrotnego. Jednakże należy zauważyć, że dalsze ograniczanie strony dochodowej, powodowane zmianami systemu podatkowego, bez jednoczesnych rekompensat dla samorządów będzie powodowało wzrost relacji długu do dochodów w kolejnych latach budżetowych w sytuacji, gdy samorzady będą podtrzymywały zakres i jakość usług publicznych, np. utrzymanie oświaty.

2. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą

Tabela 2.

Dla zobrazowania sytuacji gospodarczej w/w miast poddano analizie miernik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w latach 2021-2023, co przedstawia powyższy wykres. W 2023 r. widoczny jest niewielki trend spadku aktywności osób prowadzących działalność gospodarczą bądź utrzymanie się na porównywalnym poziomie i to we wszystkich badanych samorządach. Utrzymująca się tendencja spadkowa przekładać się może na mniejszą dynamikę wzrostu dochodów podatkowych w przyszłych okresach. W Ciechanowie w 2021 r. zarejestrowane były 3.343 podmioty, natomiast na koniec 2022 roku ich liczba zmalała o 35 do 3.308 podmiotów. Stan na koniec 2023 r. wynosił 3.236, tj. uległ zmniejszeniu o 72 podmioty. Na powyższą sytuację składa się kilka czynników. Jednym z nich może być sytuacja gospodarcza w kraju z uwagi na wysoką inflację. Kolejnym powodem mogą być liczne zmiany w systemie podatkowym, rosnące koszty utrzymania małych i dużych przedsiębiorstw. W obowiązującym w Polsce systemie prawnym samorządy pozbawione są bezpośrednich narzędzi mogących mieć wpływ na skalę prowadzonych działalności gospodarczych.

3. Liczba osób bezrobotnych w latach 2020-2023

Tabela 3.

W 2023 roku liczba bezrobotnych w porównaniu do 2022 zmalała o 96 osób. W pozostałych samorządach widoczny jest niewielki trend wzrostowy, co widać na wykresie. Miasto prowadzi współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie zatrudniania osób bezrobotnych, aby minimalizować skutki pozostawania w długim bezrobociu mieszkańców oraz kładzie duży nacisk na proinwestycyjną politykę rozwoju miasta, aby również pośrednio oddziaływać na tworzenie nowych lub utrzymywanie miejsc pracy w firmach działających na terenie miasta występujących jako podwykonawcy na inwestycjach miejskich.

4. Dochody z udziałów z podatku dochodowego od osób fizycznych z PIT w latach 2021-2023

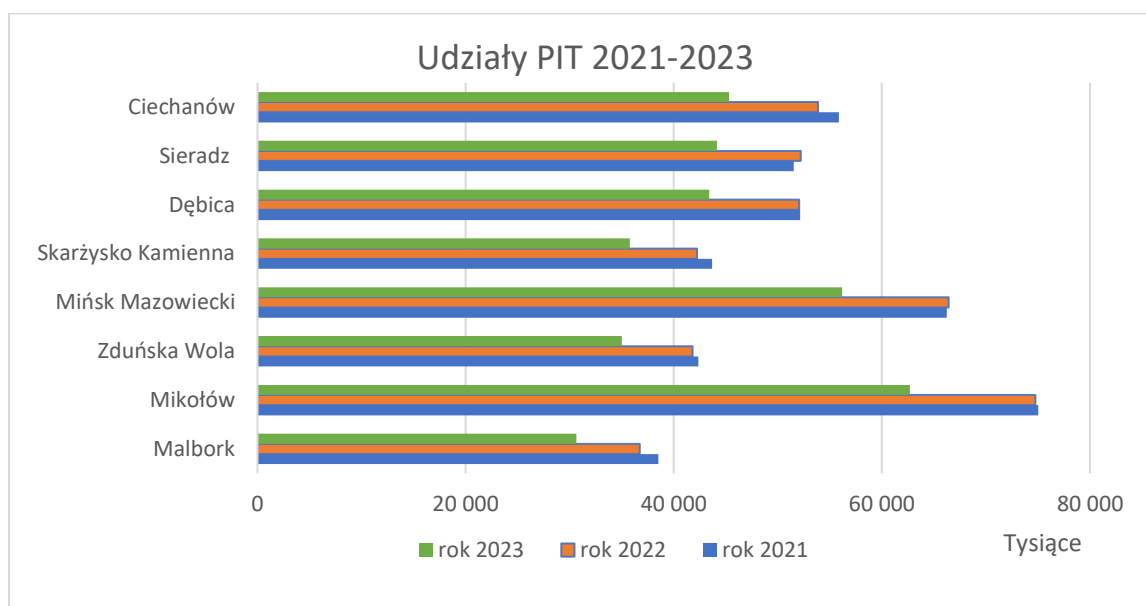

Tabela 4.

Udziały w PIT stanowiły do 2021 r. jedną z największych pozycji strony dochodowej budżetu. Poddając analizie tę pozycję dochodów budżetu w 2023 r. widać znaczący spadek we wszystkich analizowanych samorządach.

W 2021 roku z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych do budżetu Ciechanowa wpłynęło 55,8 mln zł, natomiast w 2022 r. wykonanie wyniosło 53,8 mln zł, tj. spadek o 2 mln zł, zaś na 2023 r. wykonanie wyniosło 45,3 mln zł i daje spadek o 8,5 mln zł, co niekorzystnie przekłada się na zmniejszenie nadwyżki operacyjnej i wpływa na spadek wskaźnika w WPF. Spadek jest efektem ustawowych zmian podatkowych pod nazwą „Polski Ład”. Samorządy postulują wprowadzenie zapisów ustawowych, aby w przyszłości reformy podatkowe wprowadzane przez rząd nie osłabiały kondycji finansowej samorządów w Polsce.

Na tle grupy porównawczej widać wyraźnie, iż największe dochody, niezmiennie od kilku lat uzyskują mieszkańcy Mikołowa, znajdującego się w województwie śląskim w bliskości dużych ośrodków, takich jak Katowice, Gliwice czy Tychy, gdzie lokalizacja w przemysłowo-usługowym regionie znacząco wpływa na wielkość zatrudnienia i wysokość zarobków, a to z kolei oddziałuje na większe udziały miasta w PIT zasilającym budżet. To także jeden z okręgów o najwyższych średnich zarobkach w Polsce, co ma bezpośredni związek z wysokością wpływów udziału podatku dochodowego od osób fizycznych. Jednak tu zauważalny jest bardzo znaczny ubytek w udziałach miasta w podatku PIT (-12 mln zł). Rekompensata jaką samorządy otrzymały w 2023 r. w postaci uzupełnienia subwencji ogólnej nie pokrywają ubytków w udziałach PIT.

5. Skala wydatków budżetowych w latach 2021-2023 na tle grupy analizowanych miast

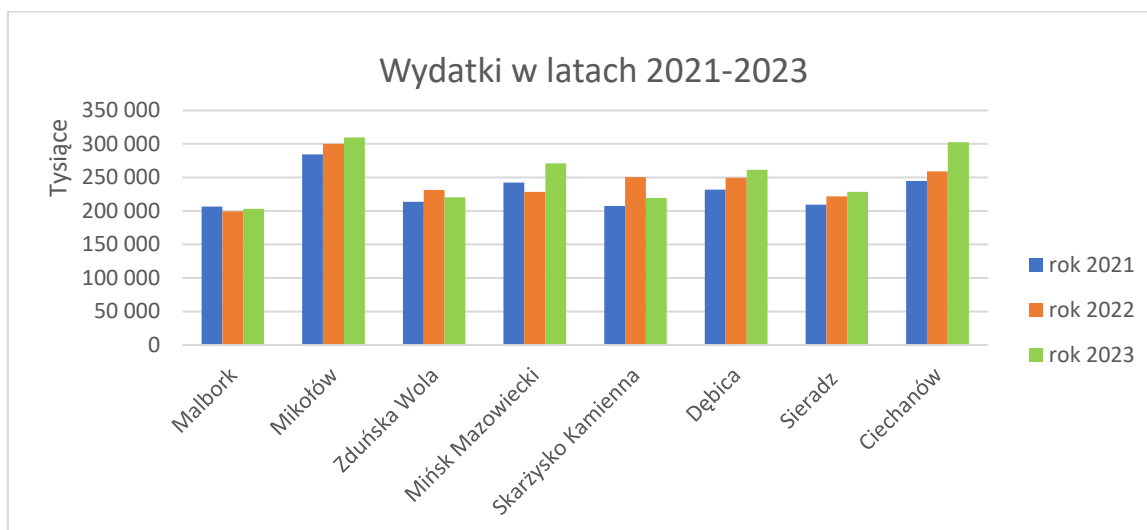

Tabela 5.

Z powyższego porównania wynika, iż wydatki w budżecie Ciechanowa w 2023 r. były jednymi z wyższych w analizowanej grupie. Miała na to wpływ realizacja kluczowych inwestycji miejskich oraz skuteczność w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na przedsięwzięcia majątkowe.

6. Wydatki na inwestycje w 2023 r. w grupie analizowanych miast

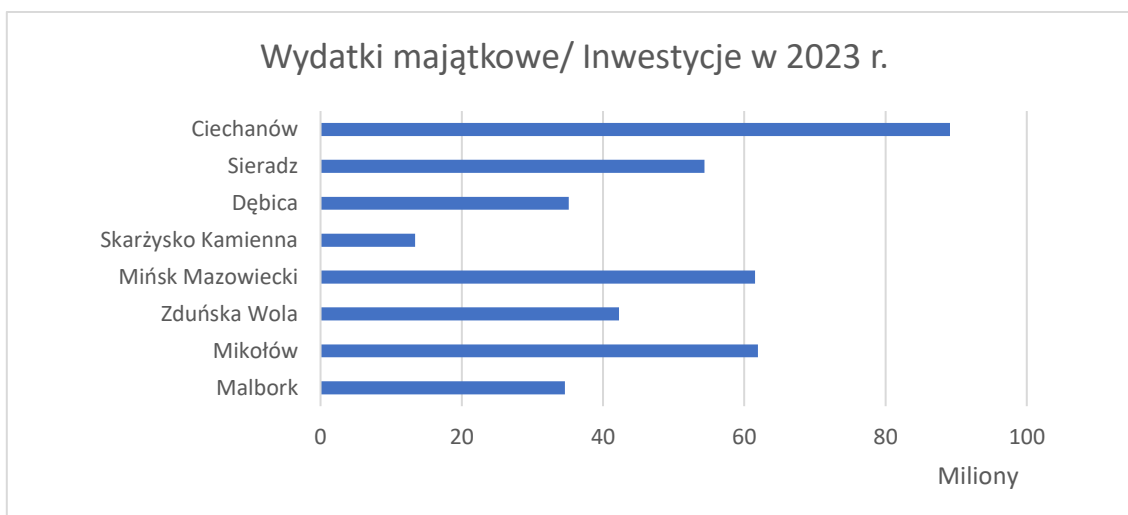

Tabela 6.

Kwota, jaka została przeznaczona przez Ciechanów na wydatki majątkowe w tym zadania inwestycyjne wyniosła ponad 89 mln zł. W grupie porównawczej Ciechanów przeznaczył zdecydowanie najwięcej środków na rozwój inwestycyjny. To pokazuje priorytety obrane przez władze miasta, które każde wolne środki przeznaczają w pierwszej kolejności na zabezpieczenie realizacji nowych działań inwestycyjnych. Dzięki temu możliwy jest szybki rozwój miejskiej infrastruktury w stosunku do podobnej wielkości miast w Polsce oraz stawia

to Ciechanów niezmiennie w roli lidera subregionu ciechanowskiego, na który składają się takie ośrodki miejskie jak: Płońsk, Mława, Pułtusk czy Żuromin.

7. Wydatki na Budżet Obywatelski w latach 2021-2023

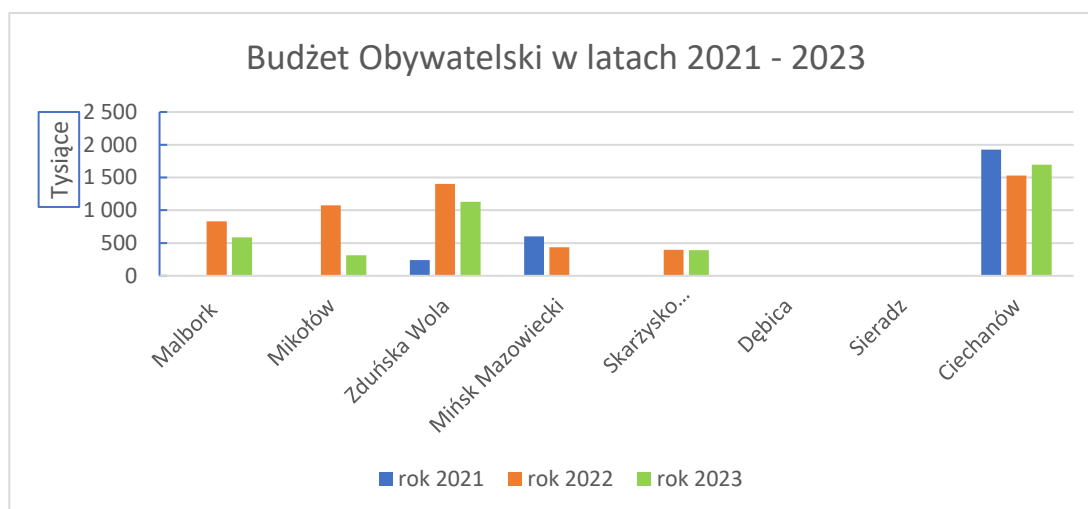

Tabela 7.

Powyższa tabela przedstawia wysokość środków, jakie analizowane samorządy przeznaczyły na realizację budżetu obywatelskiego. Ciechanów był jednym z pierwszych samorządów w regionie, który wyszedł z inicjatywą wprowadzenia i sformalizowania budżetu partycypacyjnego. Z wykresu wynika, iż nie we wszystkich miastach przeprowadza się konsultacje społeczne w celu realizacji budżetu partycypacyjnego. Wysokość przeznaczanych środków jest zdecydowanie największa w grupie porównawczej. Pokazuje to dużą otwartość miasta na politykę współdecydowania mieszkańców o kierunkach działań i rozwoju. W 2023 r. łączna kwota na CBO wyniosła blisko 1,7 mln zł.

III. Informacje inwestycyjne i finansowe

3.1. Wykonanie budżetu Miasta Ciechanów

Budżet na 2023 rok przyjęty został Uchwałą Nr 626/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 roku. Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku wprowadzone zostały 10 Uchwałami Rady Miasta oraz 20 Zarządzeniami Prezydenta Miasta.

Budżet miasta za 2023 rok wykonany został po stronie dochodów w wysokości 308.338.376,84 zł na plan 290.765.009,57 zł, tj. 106 %, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 302.698.828,99 zł na plan 313.662.859,08 zł, tj. 96,5 % planu rocznego.

Dynamikę budżetu 2023 r. w porównaniu do roku ubiegłego przedstawia poniższa tabela.

DYNAMIKA BUDŻETU W LATACH 2022 / 2023

Nazwa	2022	2023	Dynamika
DOCHODY	258 991 001,28	308 338 376,84	19,1%
w tym: dotacje UE, BP, dotacje na projekty, Fundusz Dopłat, Fundusz Pomocy UKR	19 919 900,56	75 410 060,74	279%
dotacje BP na zadania zlecone	38 325 709,08	19 720 267,33	-49%
udziały w PIT	53 857 721,54	45 331 762,00	-16%
podatek od nieruchomości	31 536 804,03	35 366 896,53	12%
sprzedaż mienia	10 085 424,45	3 231 135,04	-68%
WYDATKI	259 126 711,65	302 698 828,99	17%
w tym: wydatki majątkowe	40 366 077,37	89 104 077,59	121%
WYNIK (nadwyżka/deficyt)	-135 710,37	5 639 547,85	-
Wolne środki	20 225 735,27	19 506 283,12	-4%

W ciągu roku zostały wprowadzone przychody z tytułu wolnych środków z 2022 r. w wysokości 16.892.869,00 zł oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.363.980,51 zł.

Planowany deficyt budżetu na 2023 rok przy uchwalaniu budżetu miał wynieść 47.730.000,00 zł. Natomiast faktycznie na dzień 31.12.2023 r. budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 5.639.547,85 zł. Jest to wynik m.in. prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej, ograniczenia wydatków bieżących do niezbędnego minimum, pozyskiwania środków zewnętrznych. W trakcie roku udało się uzyskać oszczędności po stronie wydatków, ale także zwiększyć stronę dochodową.

Na 2024 rok pozostają z 2023 roku środki w łącznej kwocie 19.506.283,12 zł w tym:

- wolne środki w wysokości 16.898.419,96 zł;
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.607.863,16 zł, z tego:
 - a) na gospodarkę odpadami w kwocie 1.339.983,31 zł
 - b) środki na profilaktykę uzależnień w kwocie 461.804,61 zł
 - c) środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w kwocie 67.486,23 zł
 - d) niewydatkowane dochody pochodzące z opłat i kar środowiskowych 3.104,00 zł
 - e) środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na zadanie bieżące „Remont chodnika ul. Zamkowa” w kwocie 354.240,00 zł
 - f) środki z UE na program Erasmus w SP 4 w kwocie 199.336,43 zł

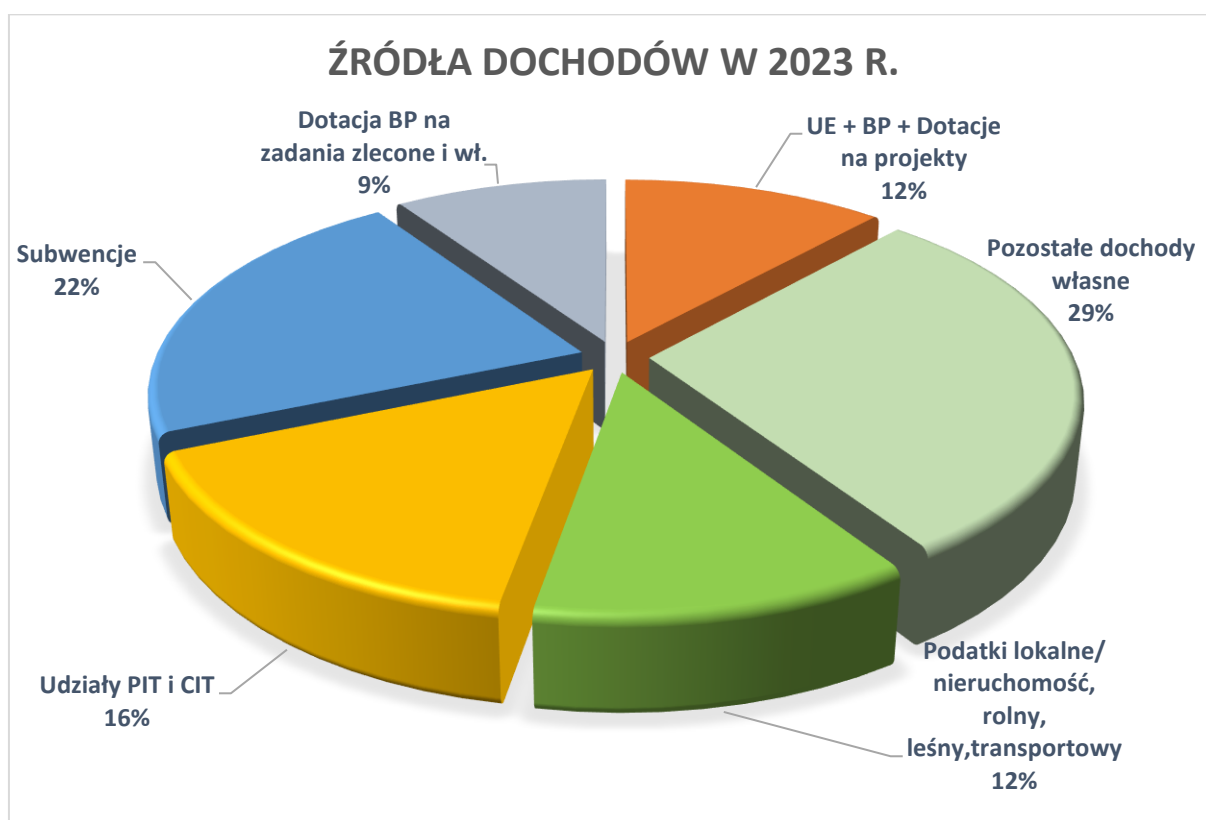
- g) środki z PFRON na zadanie „Dostępność w budynkach użyteczności publicznej Gminy Miejskiej Ciechanów” w kwocie 181.908,58 zł

Bardzo istotna z uwagi na stabilność finansową miasta była decyzja o rezygnacji z emisji obligacji komunalnych jako źródła finansowania zwrotnego inwestycji oraz źródła pokrycia rat przypadających do spłaty w 2023 r. Pierwotna kwota planowanych emisji obligacji wynosiła 43 mln zł. W trakcie realizacji budżetu została zmniejszona do zera.

Przeprowadzona analiza na podstawie rocznych sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 roku obrazuje stabilną sytuację finansową Miasta Ciechanów.

Budżet omawianego roku pozwolił na realizację zaplanowanych w projekcie zadań.

Poniższy wykres przedstawia strukturę zrealizowanych dochodów budżetu Miasta Ciechanów w 2023 r.

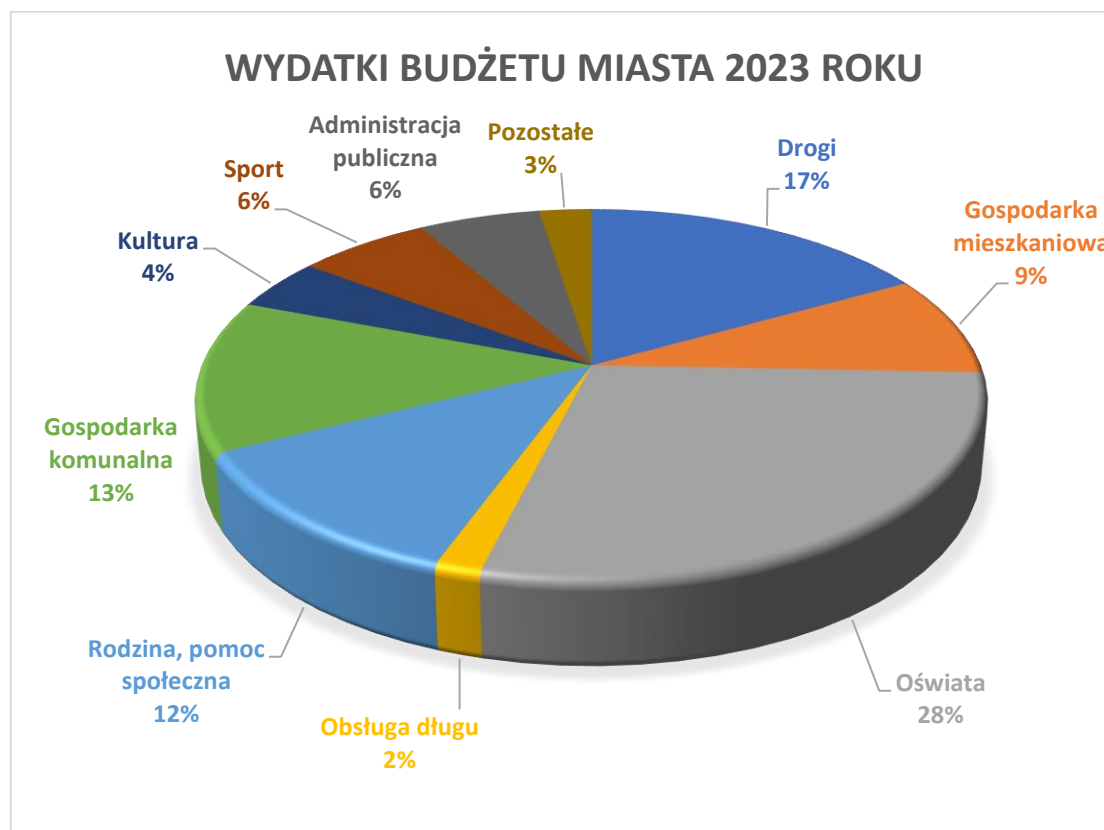

Największą pozycję dochodów budżetu stanowiły subwencje, których realizacja wyniosła blisko 67,4 mln zł, tj. ponad 22% dochodów ogółem, (w tym subwencja oświatowa wyniosła 48,2 mln zł, a uzupełniająca 17,2 mln zł).

Drugą co do wielkości pozycję dochodową stanowią udziały w podatku PIT i CIT. Do budżetu z tego tytułu wpłynęło w omawianym roku 48,9 mln zł, tj. 16 % dochodów ogółem. Trzecia, co do wielkości pozycja stanowi podatki lokalne, w skład których wchodzi m.in. podatek od nieruchomości, rolny, leśny, transportowy a ich udział stanowi 12 % w zrealizowanych dochodach ogółem co daje kwotę wpływów na poziomie 37 mln zł. Podobnie bo na poziomie 12% dochodów ogółem zrealizowano wpływy z dotacji z UE, budżetu państwa oraz budżetu Województwa Mazowieckiego na współfinansowanie projektów inwestycyjnych oraz społeczno-edukacyjnych co wyniosło ponad 36 mln zł. Kwota dotacji z budżetu państwa

na realizację zadań zleconych, głównie na zasiłki i pomoc społeczną w kwocie 29,2 mln zł, co stanowi 9 % ogółem dochodów, w tym na pomoc Ukrainie 4 mln zł.

Poniższy wykres przedstawia strukturę wydatków budżetu miasta w ujęciu procentowym za 2023 r.

Najwyższy udział w strukturze wydatków budżetu 2023 roku stanowią wydatki na oświatę - ponad 85,7 mln zł, co stanowi 28 %. Trend ten utrzymuje się od kilku lat. Drugą co do wielkości grupę stanowią wydatki na utrzymanie dróg miejskich, głównie dzięki prowadzonym przez miasto inwestycjom w infrastrukturę drogową, co stanowi 17 % wydatków ogółem i daje kwotę ponad 51 mln zł. Trzecią grupę stanowią wydatki na gospodarkę komunalną. Na ten cel z analizowanego budżetu przeznaczone zostały środki w wysokości blisko 40 mln zł, tj. 13 % wydatków ogółem. Kolejną pozycję stanowią wydatki na pomoc społeczną m.in. wypłatę świadczeń rodzinnych oraz zasiłków z pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, utrzymanie żłobka, tj. blisko 36,3 mln zł, co stanowi 12% udziału w strukturze. Łącznie wydatki dwóch działów, tj. na oświatę i pomoc społeczną stanowią 40% całości rocznego budżetu miasta. Na gospodarkę mieszkaniową poniesiono wydatki na poziomie 26,4 mln zł, co stanowi 9% w strukturze wydatków ogółem.

Wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości, tj. 89.104.077,59 zł, co stanowi 96,3 % planu, w następującym podziale:

- miejskie zadania inwestycyjne jednoroczne 9.841.841,94 zł
- zadania inwestycyjne objęte WPF 64.219.059,65 zł
- pozostałe wydatki majątkowe 15.043.176,00 zł.

Źródłem finansowania inwestycji miejskich były:

- środki własne w wysokości 39.996.046,50 zł
- środki z Programu Inwestycji Strategicznych 29.274.116,65 zł
- środki z budżetu Województwa Mazowieckiego 3.655.638,44 zł
- środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej 1.135.100,00 zł

Spółki miejskie wykonały inwestycje łącznie blisko 30 mln zł.

Na realizację zadań inwestycyjnych wybranych przez mieszkańców w ramach Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego przeznaczono 1.697.100,86 zł.

Spląty zaciągniętych zobowiązań z lat 2012-2018 z tytułu kredytów oraz emisji obligacji w kwocie 6.359.000,00 zł zostały pokryte z wolnych środków z lat ubiegłych.

Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spląty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 5,75% i spełnia warunek określony w w/w przepisie, tj. nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spląty zobowiązań wynoszącego 13,85%.

WYDATKI BUDŻETU MIASTA

Zgodnie z analizą uchwały budżetowej Rady Miasta Ciechanów na 2023 wraz ze zmianami oraz analizą sprawozdań budżetowych według stanu na dzień 31.12.2023 r. wydatki wyniosły:

- 1) wydatki bieżące plan 221.148.891,11 zł, wykonanie 213.594.751,40 zł, tj. 96,6%,
- 2) wydatki majątkowe plan 92.513.967,97 zł, wykonanie 89.104.077,59 zł, tj. 96,3%.

Lp.	Nazwa	Plan (po zmianach)	Wykonanie budżetu	%
1.	Wydatki bieżące na zadania własne w tym finansowane z UE i BP na realizację projektu:	199.847.550,84	192.559.967,72	96,4
	a) „Ciechanów miastem nowoczesnej edukacji- III edycja” Budżet UE	504.030,87	504.030,87	100
2.	Wydatki bieżące na zadania zlecone	19.731.030,16	19.720.267,33	99,9
3.	Wydatki bieżące finansowane ze środków z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.570.310,11	1.314.516,35	83,7
	Razem wydatki bieżące	221.148.891,11	213.594.751,40	96,6
1.	Wydatki majątkowe w tym:	92.513.967,97	89.104.077,59	96,3
	a) finansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg do wysokości:			
	• <i>Przebudowa drogi gminnej nr 120103 – ul. Adama Asnyka w Ciechanowie</i>	755.350,10	755.350,10	100
	b) finansowane ze środków UE			
	• <i>Bezpieczny pieszy w Ciechanowie</i>	172.840,00	172.840,00	100
	c) pomoc finansowa z budżetu Województwa Mazowieckiego:			
		862.711,77	862.711,77	100

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja dróg lokalnych na terenie Ciechanowa</i> 			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Budowa bieżni lekkoatletycznej ze skocznią w dal i modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Ciechanowie</i> 	300.000,00	300.000,00	100
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ogród społeczny na terenie Parku Miejskiego przy ul. Augustiańskiej w Ciechanowie – etap I</i> 	100.000,00	100.000,00	100
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja schroniska dla zwierząt Gminy Miejskiej Ciechanów</i> 	30.000,00	29.887,89	99,6
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Ciechanów</i> 	200.000,00	0,00	0
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Filia nr 1 Miejskiej Biblioteki w Ciechanowie centrum integracyjno-kulturalnym</i> 	113.624,95	113.624,95	100
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie</i> 	651.563,83	651.563,83	100
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Przebudowa i rozbudowa budynku po młynie przy ul. Nadrzecznej w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych</i> 	2.598.812,83	1.300.000,00	50
d) finansowane z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja hal sportowych</i> 	297.850,00	297.850,00	100
e) finansowane z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja ogólnodostępnej hali sportowej w Ciechanowie przy ul. 17 Stycznia 60C</i> 	200.000,00	200.000,00	100
f) finansowane ze środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakup taboru niskoemisyjnego (wpływ środków w 2024 r.)</i> 	2.617.500,00	2.617.500,00	100
g) finansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Budowa budynku zaplecza sanitarno-szatniowego na Stadionie Miejskim w Ciechanowie</i> 	935.100,00	935.100,00	100
h) Rodzinne Ogródki Działkowe – dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Działkowców MAZOWSZE 2023”	40.000,00	40.000,00	100

i) Wydatki na zadanie pn. „Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie” finansowane ze środków osiągniętych z wydanych zezwoleń oraz wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	100.000,00	86.481,27	86,5
j) Wydatki majątkowe w ramach porozumień trójstronnych pomiędzy Gminą Ciechanów, Gminą Miejską Ciechanów i Województwem Mazowieckim na opracowanie dokumentacji przebudowy drogi wojewódzkiej nr 615 Ciechanów - Mława na odcinku od Ronda Kaprała Józefa Grzesia do skrzyżowania z ul. Słoneczną w m. Chruszczewo	65.000,00	0,0	0
k) Wydatki majątkowe na objęcie udziałów w TBS Sp. z o. o oraz w SIM Północne Mazowsze Sp. z o.o.,	14.913.176,00	14.913.176,00	100
Razem wydatki majątkowe	92.513.967,97	89.104.077,59	96,3
Ogółem	313.662.859,08	302.698.828,99	96,5

Podsumowując, należy stwierdzić, iż założenia rozwojowe oraz finansowe miasta na 2023 rok zostały wypełnione. Konsekwentnie stosowana silna presja na dyscyplinę budżetową pozwoliła przeprowadzić szereg ważnych inwestycji w infrastrukturę miejską. Ponad 89 mln zł przeznaczonych na wydatki majątkowe miasta niezmiennie obrazuje, że priorytetem są inwestycje. Na uwagę zasługuje fakt całkowitego zmniejszenia wysokości planowanej kwoty emisji obligacji. Realizowaną racjonalną oraz oszczędną gospodarkę finansami najlepiej oddaje dużo niższe wykonanie wydatków bieżących oraz bardzo wysokie wykonanie wydatków majątkowych za 2023 rok. Miastu udało się osiągnąć wszystkie zakładane wcześniej cele inwestycyjne przy niepowiększaniu ogólnego zadłużenia, a wręcz jego zmniejszeniu o blisko 6,4 mln zł. Sposób wykonania budżetu za 2023 rok pod względem finansowym oraz inwestycyjnym należy uznać za wzorcowy. Skuteczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa, jak i budżetu samorządu Mazowsza przez władze miasta przełożyło się pozytywnie na ostateczny wynik finansowy budżetu, co pozwala na dalszy rozwój miasta.

3.2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych, wybranych bieżących i dofinansowanych ze środków zewnętrznych

1.1 Zadania inwestycyjne objęte Wieloletnią Prognozą Finansową

1.1. Modernizacja dróg lokalnych na terenie Ciechanowa

Plan 862 711,77 zł

Inwestycja obejmuje modernizację trzech ulic na terenie Ciechanowa, tj. ul. Malinowej, Wiśniowej i Wiklinowej. Zadanie stanowi kontynuację robót związanych z przebudową ulic na terenie miasta rozpoczętych w poprzednich latach. Budowa ulicy Wiśniowej stanowi ostatni etap prac związanych z budową ulic na osiedlu Kwiatowe. W poprzednich latach przebudowano ulice: Wesołą, Różaną i Dębową. Na początku maja 2023 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na modernizację ul. Wiśniowej. Umowny termin zakończenia prac to marzec 2024 roku.

Ulica Malinowa stanowi kontynuację robót związanych z przebudową ulic na osiedlu Słoneczne. Ze względu na konieczność aktualizacji dokumentacji projektowej na ul. Malinową i podział środków z dofinansowania na lata 2023-2025, modernizacja ulic Malinowej i Wiklinowej planowana jest w 2024 roku. W 2023 roku wyłoniono wykonawców robót i podpisano z nimi umowy. Z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne, rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest przy sprzyjającej pogodzie. Planowany termin zakończenia robót to II kwartał 2024 roku. W ramach zadania planuje się przebudowę jezdni, zjazdów, budowę chodników i kanalizacji deszczowej. W ulicy Wiklinowej zostaną przebudowane istniejące miejsca parkingowe oraz wybudowane nowe.

Na realizację inwestycji zostało przyznane miastu dofinansowanie od samorządu Mazowsza w łącznej kwocie 3 500 000,00 zł. Kwota dofinansowania na rok 2023 wyniosła 862 711,77 zł. Pozostała kwota 2 637 288,23 zł zostanie zrealizowana w 2024 roku.

Do dnia 31.12.2023 r., na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 862 711,77 zł. (płatność częściowa – ul. Wiśniowa).

1.2. Opracowanie dokumentacji technicznej przedłużenia alei Unii Europejskiej jako drogi obwodowej wraz ze ścieżkami rowerowymi do ul. Gruduskiej i ul. Przasnyskiej

Plan 84 870,00 zł

Inwestycja ma na celu opracowanie dokumentacji technicznej obejmującej budowę nowej drogi gminnej klasy Z wraz ze ścieżkami rowerowymi. Początek opracowania stanowić będzie włączenie do istniejącego skrzyżowania w ciągu DK nr 60 w rejonie Centrum Handlowego MMG Center, jako przedłużenie alei Unii Europejskiej. W miejscu istniejącego skrzyżowania z DK 60 planuje się zmianę organizacji ruchu poprzez rezygnację z sygnalizacji świetlnej na rzecz budowy skrzyżowania o ruchu okrężnym. Projektowana droga, na odcinku ok 2160 m poprowadzona będzie prosto na północ - po śladzie istniejącej drogi gminnej oraz dalej przez tereny rolne do północnych granic miasta, gdzie planowane jest włączenie do ul. Przasnyskiej (DW617). Na odcinku od ul. Przasnyskiej do ul. Gruduskiej droga przebiegać będzie wzdłuż istniejącego pasa drogi gruntowej. Koniec opracowania przyjęto jako włączenie w ul. Gruduską na obrzeżach miasta. Na skrzyżowaniach z drogami wojewódzkimi planuje się wprowadzenie ruchu okrężnego. Przybliżona długość drogi objętej zadaniem to ok. 4.120 m. Roboty budowlane realizowane będą na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID).

W marcu 2022 roku została podpisana umowa na dokumentację z wykonawcą na łączną kwotę 565 800,00 zł.. Opracowana dokumentacja projektowa została uzgodniona przez gestorów sieci i zarządców dróg. Miasto oczekuje na decyzję zezwalającą na realizację inwestycji drogowej. W I kwartale br. zostało wszczęcie postępowanie na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych.

Do dnia 31.12.2023 r., na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 84 870,00 zł.

1.3. Opracowanie dokumentacji technicznej budowy P&R przy stacji PKP Ciechanów Przemysłowy wraz z przebudową dróg dojazdowych oraz połączeniem z siecią ścieżek rowerowych

Plan 633,32 zł

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z uzyskaniem wymaganych prawem uzgodnień, opinii, zatwierdzeń i decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej obejmującej budowę P&R przy stacji PKP Ciechanów Przemysłowy wraz z przebudową dróg dojazdowych oraz połączeniem z siecią ścieżek rowerowych. W zakres opracowania będzie wchodziła m.in.: przebudowa ulicy Fabrycznej wraz z budową/przebudową ścieżek rowerowych, chodników, odwodnienia w postaci kanalizacji deszczowej, miejsc postojowych "Parkuj i Jedź" (Park&Ride) i oświetlenia ulicy. W projekcie przewidziane będą również prace związane z przebudową kolizyjnego uzbrojenia, budową kanału technologicznego oraz zagospodarowania terenu zielenią. W zakres budowy wejdzie również samodzielna ścieżka rowerowa wraz z kładką rowerową przez rzekę Łydynię. Koniec ścieżki rowerowej przewiduje się na rondzie „Solidarności” w Ciechanowie.

W październiku 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na realizację zadania. Umowny termin zakończenia dokumentacji to I połowa 2024 roku.

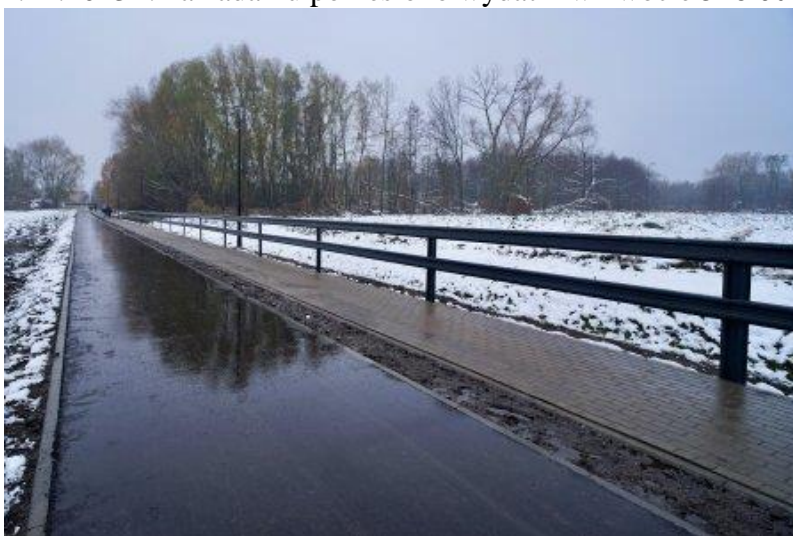
Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.4. Budowa sieci ścieżek rowerowych w Ciechanowie

Plan 536 628,70 zł

Realizacja zadania obejmowała budowę ścieżki rowerowej od ul. Tatarskiej do ul. Wyrzykowskiego. Na odcinku ok. 280 mb. została wybudowana ścieżka rowerowa z masy asfaltowej oraz wykonano remont istniejącego chodnika. Modernizacji poddano również istniejące oświetlenie, wymienione zostały klosze oświetleniowe i źródła światła. Zadanie zostało zakończone w listopadzie 2023 roku.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 516 600,00 zł.

20

1.5. Budowa ul. Szwanke w Ciechanowie - etap I opracowanie dokumentacji projektowej **Plan 316,66 zł**

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę ul. Szwanke w Ciechanowie na odcinku od skrzyżowania z ul. M. Ranieckiej do ul. Płońskiej wraz z budową/przebudową ścieżek rowerowych, chodników, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego oraz miejsc postojowych w zakresie zezwalającym na rozpoczęcie robót budowlanych. Inwestycja realizowana będzie z udziałem środków pochodzących od deweloperów z uwagi na intensywny rozwój zabudowy wielorodzinnej w tej okolicy. Na wykonanie usługi na początku lipca 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. W styczniu 2024 roku miasto uzyskało decyzję zezwalającą na realizację inwestycji drogowej. Rozliczenie zadania możliwe będzie po sprawdzeniu kompletności przedłożonej dokumentacji technicznej.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.6. Modernizacja sieci dróg - Osiedle Słoneczne - ul. Skłodowska, Nizinna i Zagrodowa **Plan 10 781 640,00 zł**

Inwestycja realizowana na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2020 roku. W ramach zadania zostały wykonane roboty budowlane związane z kompleksową przebudową ul. Marii Curie-Skłodowskiej, Nizinnej i Zagrodowej. W każdej z ulic wybudowano kanalizację deszczową, chodniki, nowe nawierzchnie oraz przebudowano kolidujące sieci (gazowa, telekomunikacyjna, energetyczna, sanitarna). Wykonano nowe oznakowanie pionowe i poziome. W sierpniu 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Roboty zakończono w sierpniu 2023 roku.

Łączne koszty realizacji inwestycji to 11 625 150,52 zł.

Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 10 669 640,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 10 781 610,52 zł.

1.7. Modernizacja sieci dróg w Ciechanowie – osiedle „Słoneczne 2 - ul. Ludowa, Spacerowa, Wędkarska, Krucza i Wrzosowa”

Plan 14 215 000,00 zł

Inwestycja realizowana na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2020 r. W ramach zadania wykonano roboty budowlane związane z kompleksową przebudową ul. Ludowej, Kruczej, Wędkarskiej, Wrzosowej i Spacerowej. Na każdej z ulic została wybudowana kanalizacja deszczowa, chodniki, nowe nawierzchnie oraz przebudowane kolidujące sieci (gazowa, telekomunikacyjna, energetyczna). Powstało także oświetlenie ulic w brakujących częściach.

Na początku września 2022 roku została podpisana umowa na wykonanie robót budowlanych. Zadanie zostało zakończone we wrześniu 2023 roku.

Łączne koszty realizacji inwestycji to 15 386 403,90 zł

Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 13 015 000,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 14 177 741,40 zł.

1.8. Modernizacja sieci dróg osiedle Podzamcze - ulica Kmicica, Zagłoby i Rycerskiej

Plan 4 404 717,84 zł

W ramach zadania planowana jest przebudowa nawierzchni ulic wraz z chodnikami i zjazdami, jak również budowa oświetlenia ulicznego i kanalizacji deszczowej. Na ulicy Rycerskiej w ramach zadania zostanie wybudowana jezdnia z masy asfaltowej oraz chodnikami po obu stronach i wyniesionym skrzyżowaniu. Bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych poprawi montaż kocich oczek. Na ulicach Kmicica i Zagłoby wykonana zostanie nowa jezdnia z kostki betonowej z dwustronnymi chodnikami. Na wszystkich ulicach wybudowana będzie kanalizacja deszczowa odprowadzająca wody opadowe do rowu za skrzyżowaniem ulic Parkowej i Zamkowej oraz wykonane prace związane z zabezpieczeniem infrastruktury podziemnej, kolidującej z układem drogowym (sieci wodociągowej, gazowej, energetycznej i teletechnicznej). Zamontowane zostanie nowe oświetlenie ledowe i wybudowane zjazdy do posesji. We wrześniu 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Umowny termin zakończenia zadania to II kwartał 2024 roku.

Łączny plan inwestycji to kwota 9 199 999,15 zł.

Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 4 999 999,15 zł. w podziale na lata 2023-2024.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 4 404 717,84 zł.

1.9. Budowa przejścia dla pieszych i rowerzystów nad linią kolejową nr 9 w ciągu ul. Marii Skłodowskiej Curie i Ceramicznej w Ciechanowie

Plan 1 183 301,85 zł

Inwestycja realizowana na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2021 roku. Zadanie współfinansowane przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ze środków pochodzących z funduszy UE. Warunki współpracy i finansowania zadania zostały określone w umowie zawartej pomiędzy Gminą a PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Na początku września 2022 roku zawarto umowę z Wykonawcą na budowę wiaduktu pieszo-rowerowego nad obszarem kolejowym i torami linii kolejowej nr 9 w ciągu ul. Marii Skłodowskiej-Curie/Ceramicznej w Ciechanowie, w km 92,709 wraz z dowiązaniem do istniejącego układu drogowego i sieciami uzbrojenia terenu, w ramach zadania inwestycyjnego: Budowa przejścia dla pieszych i rowerzystów nad linią kolejową nr 9 w ciągu

22

ul. Marii Skłodowskiej-Curie/Ceramicznej z finansowaniem po stronie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach projektu POIiŚ 5.1-35 pn. „Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – Etap III”.

Zadanie objęło budowę obiektu inżynierskiego: wiaduktu pieszo–rowerowego, wyposażonego m. in. w dwa dźwigi windowe oraz schody z prowadnicami dla rowerów. Cały obiekt został podłączony do sieci kanalizacji deszczowej oraz oświetlony. Roboty zakończono w styczniu 2024 r. W ramach zadania wykonano także zadaszanie obiektu, którego montaż zakończono w lutym 2024 r.

Łączny koszt budowy przejścia dla pieszych i rowerzystów to 5 765 071,28 zł. Koszty realizacji zadania w latach 2021-2023 po stronie Gminy Miejskiej to 1 221 658,73 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 1 156 514,85 zł. Kwota 1 081 532,44 zł zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

1.10. Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Śmiecińskiej wraz z budową ścieżki rowerowej

Plan 169 933,66 zł

W ramach zadania została opracowana dokumentacja projektowa przebudowy ul. Śmiecińskiej. Dokumentacja obejmuje przebudowę ulicy na odcinku od skrzyżowania z ul. Towarową do Ronda Mieczysława Kurzypińskiego wraz z budową/przebudową ścieżek rowerowych, chodników, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicy oraz miejsc postojowych. W ramach projektu przewiduje się również prace związane z przebudową kolizyjnego uzbrojenia, budową kanału technologicznego oraz wykonaniem terenów zielonych, a także budowę ścieżki rowerowej na odcinku ul. Starowiejskiej od skrzyżowania z ul. Spółdzielczą do skrzyżowania z ul. Śmiecińską.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 169 617,00 zł.

1.11. Modernizacja ul. Pułtuskiej od nr 13-31 – etap I opracowanie dokumentacji technicznej

Plan 147 600,00 zł

Zadanie obejmowało opracowanie dokumentacji projektowej remontu ul. Pułtuskiej od nr 13 do 31. Projekt przewiduje przebudowę chodnika, kanalizacji deszczowej oraz wykonanie nawierzchni jezdni z bruku kamienia naturalnego poprzez zachowanie jej dotychczasowego charakteru, a także przebudowę kolizyjnego uzbrojenia z nowym zagospodarowaniem terenu. Na początku grudnia 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków. Kwota 147 600,00 zł zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Zadanie zostało zakończone. Rozliczenia inwestycji dokonano w lutym 2024 r.

1.12. Budowa alternatywnych dróg dojazdowych do Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego

Plan 55 538,62 zł

Celem inwestycji jest opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz wykonanie robót budowlanych związanych z budową dwóch dróg dojazdowych do Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie od strony ul. Pułtuskiej i od ul. Opinogórskiej wraz z budową ścieżek rowerowych i chodników oraz infrastruktury towarzyszącej.

Pod koniec czerwca 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na opracowanie dokumentacji technicznej w zakresie zezwalającym na rozpoczęcie robót budowlanych. Umowny termin zakończenia usługi to kwiecień 2024 r. W br. planowane jest rozpoczęcie robót budowlanych.

Na wykonanie robót budowlanych w marcu 2022 roku, miasto podpisało z Województwem Mazowieckim list intencyjny dotyczący finansowania i współpracy przy realizacji zadania.

Do dnia 31.12.2023 r., na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 55 250,25 zł.

1.13. Zakup taboru niskoemisyjnego w Ciechanowie

Plan 4 295 500,00 zł

Zadanie realizowane w latach 2022-2024. Inwestycja ma na celu zakup trzech autobusów elektrycznych wraz z dodatkowym wyposażeniem. Autobusy będą wyposażone w miejsca na wózek inwalidzki z możliwością przypięcia wózka dziecięcego. We wrześniu 2022 roku została zawarta umowa na dostawę autobusów.

W październiku 2023 roku, Wykonawca dostarczył do siedziby ZKM dwa autobusy. Po szczegółowym przeglądzie dokonano ich odbioru. Po dokonaniu formalności związanych z rejestracją pojazdów, autobusy wyruszyły na ulice miasta. Trzeci autobus wykonawca zobowiązany jest dostarczyć do połowy września 2024 roku.

Zadanie dofinansowane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny” w kwocie 3 926 250,00 zł. Kwota dofinansowania dotycząca roku 2023 wpłynęła w lutym 2024 r. w wysokości 2 617 500,00 zł. Przewidziana kwota dotacji na 2024 rok wynosi 1 308 750,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 4 292 700,00 zł.

1.14. Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie

Dział 851, Plan 100 000,00 zł, Dział 921, 907 041,07 zł

W ramach realizacji zadania poniesiono wydatki na zapłatę podwykonawcy za dostawę urządzeń i materiałów teletechnicznych na potrzeby rozbudowy zabytkowego budynku, zgodnie z zaakceptowaną umową podwykonawczą oraz zostały wykonane prace związane z inwentaryzacją wykonanych robót budowlanych w związku z niewywiązaniem się przez Generalnego Wykonawcę z postanowień Umowy obowiązujących Strony i w konsekwencji odstąpieniem przez Zamawiającego od umowy. Roboty budowlane w budynku zostaną dokończone przez innego Wykonawcę. Na początku stycznia 2024 r. miasto podpisało nową umowę. Planowany termin zakończenia prac to początek maja 2024 roku.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 904 335,07 zł, w tym: Rozdział 85154 kwota: 86 481,27 zł; Rozdział 92195 kwota: 904 335,07 zł (dotacja od Marszałka w wysokości 651 563,83 zł).

1.15. Budowa „Zielonego Targu” w Ciechanowie

Plan 11 402 159,97 zł

Inwestycja przewidziana jest do realizacji w latach 2021-2024. Zadanie realizowane na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2022 roku, obejmuje:

- rozbiórkę istniejących budynków handlowo – usługowych, przemysłowego oraz pomocniczego – toalety ogólnodostępnej;
- rozbiórkę infrastruktury towarzyszącej budynkom;
- budowę budynku handlowo – usługowego;
- budowę drogi lokalnej wraz z wewnętrznym układem komunikacyjnym;
- zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą, nasadzeniami zieleni i małą architekturą.

Na początku grudnia 2022 roku została zawarta umowa z Wykonawcą na realizację robót budowlanych. W budynku planuje się wykorzystanie dostępnych, naturalnych sposobów

pobierania energii potrzebnej do oszczędnego funkcjonowania obiektu, poprzez zamontowanie m. in. paneli fotowoltaicznych, wentylacji z odzyskiwaniem ciepła i pompy ciepła. Pomieszczenia handlowe dostępne będą z poziomu terenu, na piętrze przewiduje się lokalizację zielonego tarasu widokowego wraz z kawiarnią oraz pomieszczeniami magazynowymi. Umowny termin zakończenia zadania to I połowa 2024 roku.

Przewidywane łączne koszty realizacji zadania brutto to 27 341 000,00 zł., w tym podatek Vat w wysokości ok. 4 900 000,00 zł, który podlegać będzie odliczeniu, zmniejszając jednocześnie ostateczny koszt inwestycji.

Do dnia 31.12.2023 r., na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 10 120 921,35 zł., w tym kwota 1 835 428,93 zł zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

1.16. TPD Bajeczny - etap II remont gabinetu rehabilitacyjnego i terapeutycznego oraz modernizacja wejścia głównego budynku TPD w Ciechanowie - Budżet Obywatelski

Plan 56 150,00 zł

Zadanie stanowi kontynuację prac prowadzonych w budynku TPD w 2022 roku. Inwestycja realizowana w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Pod koniec listopada 2022 roku została zawarta umowa z wykonawcą na realizację zamówienia. W ramach etapu II zostało przebudowane wejście główne do budynku. Przeprowadzony został remont gabinetu rehabilitacyjnego i terapeutycznego dla dzieci niepełnosprawnych, przewlekle chorych a także dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo. Wykonano termoizolację ścian i sufitów, wymieniono stolarkę okienną, drzwiową oraz podłogi. Ułożono nową instalację elektryczną. W ramach zadania przebudowano również wewnętrzną rozdzielnię elektryczną wraz z wyniesieniem układu pomiarowego na zewnątrz budynku. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 56 150,00 zł.

1.17. Przebudowa i rozbudowa budynku po młynie przy ul. Nadrzeczej w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych.

Plan 7 615 644,26 zł

Zadanie obejmuje wykonanie robót budowlanych na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2021 roku, polegających na rozbudowie i przebudowie istniejącego budynku młyna, celem nadania mu nowych funkcji kulturalno-społeczno-gospodarczych. W budynku po jego rozbudowie planuje się m.in. utworzenie restauracji z tarasem zewnętrznym, pomieszczeń technicznych, biurowych, sali konferencyjnej oraz miejsca dla startupów. Budynek i teren wokół zostały zaprojektowane z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt zakłada rozbiórkę budynków gospodarczych i garażowych w celu utworzenia 37 miejsc postojowych z drogą dojazdową, placu zabaw oraz alejek spacerowych.

Pod koniec listopada 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na realizację zadania. Umowny termin zakończenia zadania to pierwsza połowa 2024 roku. Planowane łączne koszty finansowe zadania to 23 789 384,68 zł.

Na realizację zadania miasto otrzymało dofinansowanie w ramach „Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego” ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w kwocie 4 000 000,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 6 241 048,85 zł, w tym kwota 245 668,69 zł zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

1.18. Termomodernizacja 12-stu budynków komunalnych na osiedlu „Błoki”

Plan 0,00 zł

Zadanie ujęte w WPF do realizacji w latach 2024-2025 na łączną kwotę 3 870 000,00 zł., Zgodnie z dokumentacją techniczną termomodernizacji 12 budynków zlokalizowanych w dzielnicy Błoki, zakres robót dla poszczególnych budynków obejmuje m.in. wymianę pokrycia dachowego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, termoizolację ścian zewnętrznych budynków, wymianę cokołu i opaski budynku, izolację ścian fundamentowych, ocieplenie stropu piwnicy, wykonanie przyłącza kanalizacji deszczowej, wymianę obróbki blacharskiej dachu i lukarn, zapewnienie wentylacji pomieszczeń – udrożnienie kanałów wentylacyjnych, dostosowanie instalacji wewnętrznych w częściach wspólnych – instalacja elektryczna, hydrauliczna, kanalizacyjna, remont części wspólnych – klatek schodowych z korytarzami do lokali mieszkalnych wraz z drewnianymi schodami, zachowanie i konserwację oryginalnych elementów wykończenia wnętrza i zewnętrznych ścian budynku, wymianę punktów świetlnych w częściach wspólnych z zastosowaniem energooszczędnego oświetlenia, przygotowanie pomieszczenia do podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej PEC (dot. budynku przy ul. Moniuszki 5/7 oraz przy ul. Narutowicza 6/12), dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych, przebudowę schodów zewnętrznych. Z uwagi na bardzo wysokie koszty inwestycji, miasto będzie ubiegać się o dofinansowanie zadania. Realizacja zadania możliwa będzie po otrzymaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych i zabezpieczeniu wkładu własnego.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.19. Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę ulicy Nadrzecznej

Plan 157 000,00 zł

Zadanie obejmowało opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy ulic Nadrzecznej i Dolnej. W ramach inwestycji przewidziano:

- przebudowę pasa drogowego ul. Nadrzecznej poprzez wprowadzenie jednokierunkowego ruchu pojazdów z dopuszczonym parkowaniem równoległym, budowę ciągu pieszo-rowerowego, przebudowę chodników, budowę oświetlenia;
- przebudowę pasa drogowego ul. Dolnej wraz z przebudową chodnika i budową oświetlenia,
- przebudowę uzbrojenia kolidującego z inwestycją;
- zagospodarowanie terenów zielonych.

Na początku września 2022 roku zawarto umowę z Wykonawcą na opracowanie dokumentacji technicznej. Prace zakończyły się w lipcu 2023 r. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 152 525,00 zł.

1.20. Budowa ciągu pieszo-rowerowego od parku przy ul. Augustiańskiej do Zielonego Targu

Plan 0,00 zł

Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2023 - 2024. Głównym celem inwestycji jest stworzenie wygodnego układu komunikacyjnego poprzez przedłużenie istniejącego ciągu komunikacyjnego w miejskim Parku Ojców im. Wacława Pikusa do terenów przy Zielonym Targu. Budowa nowego ciągu pieszo-rowerowego stworzy dobrą komunikację z terenami przyległymi, m.in. wygodne połączenie z nowo budowanym targowiskiem przy ul. Płońskiej.

W przeprowadzonym postępowaniu przetargowym wybrano wykonawcę robót na kwotę 378 900,00 zł.. Umowny termin zakończenia zadania to początek listopada 2024 r.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.21. Budowa dróg miejskich

Plan 0,00 zł

Inwestycja planowana do realizacji w latach 2023-2025. Zadanie obejmuje przebudowę czterech ulic na terenie miasta, tj. ulicę Nadrzeczną i Dolną, Jaśminową i dolny odcinek ulicy Pułtuskiej. Inwestycja realizowana będzie na podstawie opracowanych dokumentacji technicznych dla poszczególnych ulic.

W grudniu 2023 roku zostały podpisane umowy z Wykonawcą. W ramach przebudowy ulicy Nadrzeczej zostanie wykonana nowa nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego oraz wybudowana kanalizacja deszczowa. Na odcinku ulicy, gdzie prowadzone są usługi równoległe do jezdni wyznaczone zostaną miejsca postojowe, a od strony północnej powstanie dwukierunkowy ciąg pieszo-rowerowy. Po stronie południowej ulicy przebudowany zostanie chodnik. Budowę kanalizacji deszczowej, nowej jezdni wraz z chodnikiem przewiduje się także na ul. Dolnej. Obie ulice zyskają nowe stylizowane oświetlenie, a nawierzchnia chodników wykonana będzie z płyt granitowych, nawiązując do rozwiązań zastosowanych na Placu Jana Pawła II. W ramach przebudowy ulicy Jaśminowej wybudowana zostanie jezdnia z kostki brukowej wraz z kanalizacją deszczową oraz chodnikiem. Ulica zyska także nowe oświetlenie uliczne. Na dolnym odcinku ulicy Pułtuskiej przebudowana zostanie jezdnia z odtworzeniem nawierzchni z naturalnego bruku z krawężnikami kamiennymi, co wynika z wytycznych Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przebudowana zostanie także kanalizacja deszczowa oraz powstanie nowy chodnik z płyt betonowych.

Na realizację inwestycji, miasto otrzymało promesę dofinansowania z Programu Inwestycji Strategicznych obejmującą budowę w/w dróg.

Planowany termin zakończenia zadania to styczeń 2025 roku. Plan na rok 2024 wynosi 4 280 000,00 zł., w tym promesa w kwocie 3 750 000,00 zł. Plan na rok 2025 wyniesie 4 350 000,00 zł., w ty, promesa w kwocie 4 250 000,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.22. Poprawa efektywności energetycznej budynków szkół podstawowych nr 4 i nr 5 w Ciechanowie

Plan 0,00 zł

Inwestycja planowana do realizacji w latach 2023 -2025. Zadanie obejmuje termomodernizację dwóch budynków użyteczności publicznej, tj. Szkół Podstawowych nr 4b i nr 5. W dniu 1 lutego 2024 roku zostały podpisane umowy z Wykonawcami na realizację zamówienia.

Inwestycja będzie realizowana na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2023 roku i obejmuje

- termoizolację ścian zewnętrznych budynków;
- izolację dachu/stropodachu;
- izolację termiczną podłóg na gruncie;
- izolację ścian piwnic;
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
- wymianę instalacji c.o. na nową;
- izolację przewodów instalacji cyrkulacji i ciepłej wody użytkowej wraz z wymianą zasobnika ciepłej wody w węzle cieplnym;
- montaż systemów OZE (w tym: pompy ciepła c.w.u. i ogniw fotowoltaicznych);
- modernizację instalacji wentylacyjnej w sali gimnastycznej;

- wykonanie robót wykończeniowych - w zakresie wynikającym z przeprowadzonych prac termomodernizacyjnych (w tym: kompleksowe malowanie ścian i sufitów po wymianie instalacji c.o., i grzejników, rozebranie i ponowne ułożenie opaski wokół budynku itp.).

W 2023 roku miasto otrzymało wstępną promesę dofinansowania zadania z Programu Inwestycji Strategicznych na kwotę 15 999 850,64 zł z podziałem na lata 2024 i 2025.

Wykonawca zobowiązany jest do zaplanowania i wykonania robót w sposób umożliwiający ciągłość prowadzenia zajęć dydaktycznych. Roboty wewnątrz budynku powinny być wykonywane w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych, w szczególności w lipcu i sierpniu.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.23. Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej

Plan 0,00 zł

Inwestycja planowana do realizacji w latach 2023-2025. W ramach realizacji zamówienia zabytkowy drewniany budynek zlokalizowany uprzednio przy ul. Sienkiewicza 73C zostanie przeniesiony na działkę znajdującą się u zbiegu ulic Fabrycznej i Sienkiewicza. Prace realizowane będą na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej w 2022 roku. W dniu 10 stycznia 2024. roku została podpisana umowa z wykonawcą na wykonanie robót budowlanych związanych z odtworzeniem budynku. Projekt przewiduje utworzenie sal muzealnych oraz kawiarni. Umowny termin zakończenia zadania to początek lutego 2025 roku.

Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie z Rządowego Program Odbudowy Zabytków w kwocie 1 300 000,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

1.24. Odprowadzenie wód opadowych z osiedli przy ul. Kąckiej

Plan 0,00 zł

Celem realizacji inwestycji jest opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych związanych z budową kanalizacji deszczowej mającej na celu odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z ulic Kąckiej, Polskiej Organizacji Wojskowej i Plenerowej. W 2023 r. została opracowana koncepcja uwzględniająca także budowę wpustów deszczowych na skrzyżowaniach z ul. Polskiej Organizacji Wojskowej. Pomimo zabezpieczeni środków finansowych w budżecie miasta na rok 2023, nie udało się zrealizować tego zadania z uwagi na brak zgód właścicieli nieruchomości, przez które planowano poprowadzić kolektor deszczowy.

Miasto na ten cel zabezpieczyło środki finansowe w budżecie miasta na rok 2024 w kwocie 171 000,00 zł. Zadanie zostanie zlecone do wykonania spółce miejskiej w formule

zaprojektuj i wybuduj. Realizacja zadania możliwa będzie po zabezpieczeniu środków finansowych przez Powiat Ciechanowski zgodnie z deklaracjami.
Do dnia 31.12.2023 r., w roku sprawozdawczym na zadaniu nie poniesiono wydatków.

2. Zadania inwestycyjne nieobjęte Wieloletnią Prognozą Finansową

2.1 Montaż radarowych wyświetlaczy prędkości

Plan 41 360,00 zł

Inwestycja obejmowała montaż i uruchomienie dwóch radarowych wyświetlaczy prędkości z zasilaniem solarnym w pasie drogowym ul. Parkowej. Zamontowano wyświetlacze prędkości dla obu kierunków ruchu na odcinku od skrzyżowania z ul. Zamkową do ul. Bony. Celem inwestycji było zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Montaż wyświetlaczy prędkości pełni również funkcję informacyjną oraz ostrzegawczą. Zastosowanie ich ma również wymiar edukacyjny. Zadanie zostało zakończone i rozliczone

Do dnia 31.12.2023 r. na zdaniu poniesiono wydatki w kwocie 41 360,00 zł.

2.2 Modernizacja ulicy Batalionów Chłopskich/Wykonanie odprowadzenia wód opadowych miejskiej drogi wewnątrzsiedlowej z wymianą nawierzchni pomiędzy budynkami nr 9 i 17a

Plan 550 000,00 zł

Zadanie stanowi kontynuację prac rozpoczętych w 2022 roku w ramach I etapu realizacji inwestycji, który obejmował budowę nowej sieci kanalizacji deszczowej z odpływem do istniejącej kanalizacji deszczowej. Etap II zamówienia obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie prac związanych z przebudową drogi wewnętrznej na odcinku około 130 mb od połączenia z ul. Batalionów Chłopskich. Planuje się wykonanie nowej nawierzchni z kostki betonowej wraz z budową miejsc postojowych i montażem progów zwalniających. W październiku 2023 roku została podpisana umowa z Wykonawcą na realizację drugiego etapu prac.

Do dnia 31.12.2023 r. na zdaniu wydatkowano kwotę 549 256,50 zł, w tym kwota 547 350,00 zł zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które

31

w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego. Zadanie zostało zakończone i rozliczone w marcu 2024 r.

2.3 Wykonanie odprowadzenia wód opadowych poprzez budowę kanalizacji deszczowej w ul. Batalionów Chłopskich 9 i 17a – etap I

Plan 7 670,00 zł

Zadanie wyłonione w ramach realizacji budżetu obywatelskiego. Pierwszy etap zamówienia obejmował opracowanie dokumentacji technicznej i wykonanie robót budowlanych związanych z budową kanalizacji deszczowej na odcinku około 90 mb. Na ten etap zamówienia we wrześniu 2022 roku zostało podpisane Polecenie Wykonania ze spółką ZWIK w Ciechanowie. Roboty zakończono w styczniu 2023 roku. Wydatkowano środki, które nie wygasły z upływem roku 2022.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

2.4 Opracowanie dokumentacji technicznych dla inwestycji miejskich

Plan 44 724,00 zł

Zadanie dotyczy zabezpieczenia środków finansowych na wydatki związane z realizacją zadań inwestycyjnych będących w fazie projektowania, oraz dla których wystąpiła konieczność wykonania dodatkowych opracowań. Kwota wydatków obejmuje podpisanie umów przyłączeniowych z Energa Operator na zadanie będące w fazie projektowania (ul. Szwanke i P&R).

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu wydatkowano kwotę 28 290,00 zł, która zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

2.5 Rozbudowa ulicy Opinogórskiej

Plan 150 000,00 zł

Wydatek dotyczy zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy zadania pn.: „Rozbudowa ul. Opinogórskiej” w związku z rewaloryzacją cen materiałów budowlanych.

Do dnia 31.12.2023 r., w roku sprawozdawczym na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 150 000,00 zł.

2.6 Bezpieczny pieszy w Ciechanowie

Plan 222 135,00 zł

W ramach realizacji zadania na terenie miasta zamontowanych zostało 10 radarowych wyświetlaczy prędkości. Wyświetlacze prędkości zamontowano dla dwóch kierunków ruchu w pięciu lokalizacjach: na ul. Armii Krajowej, ul. Bohaterów Września, ul. Senator Janiny Fetlińskiej, ul. Prymasa Tysiąclecia i ul. Orylskiej. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Celem inwestycji jest zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Montaż radarowych wyświetlaczy prędkości będzie pełnić funkcję informacyjną oraz ostrzegawczą. Zastosowanie ich ma również wymiar edukacyjny.

Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w ramach działania Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T (dofinansowanie ze środków UE) w kwocie 172 840,00 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 220 725,99 zł.

2.7 Budowa drogi gminnej nr 120103 ulica Asnyka w Ciechanowie

Plan 2 185 460,70 zł

W ramach realizacji inwestycji wykonano roboty budowlane związane z przebudową ulicy Asnyka na odcinku od skrzyżowania z ul. Sygietyńskiego do skrzyżowania z ul. Kargoszyńską. Zadanie realizowane w oparciu o dokumentację techniczną opracowaną w 2015r. W styczniu 2022 roku podpisano umowę z wykonawcą na realizację zamówienia. Na odcinku blisko 600 mb przebudowana została jezdnia, powstały nowe chodniki, zatoki autobusowe oraz zatoki postojowe. W ramach realizacji przedsięwzięcia wybudowano także nowe oświetlenie uliczne oraz przebudowano sieć kanalizacji deszczowej i infrastrukturę podziemną kolidującą z planowanym układem drogowym. Zadanie zostało zakończone.

Łączne koszty finansowe zadania to 5 460 320,25 zł. Na realizację inwestycji miasto otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 3 731 195,94 zł.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 2 183 050,57 zł.

2.8 Monitoring na osiedlu Podzamcze – BO 2023

Plan 88 700,00 zł

Zadanie wybrane w ramach budżetu obywatelskiego. Realizacja zamówienia obejmowała zainstalowanie na skrzyżowaniu ul. Parkowej z ul. Zieloną oraz na rondzie Meudon na wylocie ul. Gostkowskiej kamer szybkoobrotowych i stałopozycyjnych wraz z niezbędnym okablowaniem i wyposażeniem (łącznie 4 kamery). Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 88 545,84 zł.

2.9 Zakup wyposażenia do budynku przy ul. Fabrycznej 2

Plan 102 350,00 zł

Zadanie obejmowało dostawę i montaż wyposażenia parteru zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie, który przechodzi obecnie kompleksową rewitalizację. W ramach zadania planowany był zakup mebli do sali konsumpcyjnej oraz wyposażenia kuchni i zaplecza gastronomicznego. Z uwagi na odstąpienie od umowy z Generalnym Wykonawcą robót budowlanych z przyczyn zależnych od wykonawcy, umowa na zakup wyposażenia stała się bezprzedmiotowa i została rozwiązana.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

2.10 Wykonanie ogrodów deszczowych

Plan 168 000,00 zł

W ramach realizacji zadania na terenie miasta powstały dwa ogrody deszczowe – jeden pomiędzy ul. Parkową i Zieloną, drugi przy ul. T. Wyrzykowskiego. Celem inwestycji jest zagospodarowanie wód opadowych, które gromadzą się na jezdniach podczas intensywnych opadów deszczu. Ogrody zaprojektowano tak, aby nie stwarzały kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną. Powierzchnia rabaty chłonnej przy ul. Parkowej i Zielonej wynosi 63,5 m², natomiast przy ul. T. Wyrzykowskiego – 82,5 m². Nasadzenia roślin hydrofilowych, gromadzących wodę i zatrzymujących nieczystości, pomogą w oczyszczaniu wody z zanieczyszczeń zmytych z powierzchni utwardzonej. Wykonane rabaty uszczelniono geomembraną dzięki czemu woda, która do nich spłynie, zostanie w pełni zużyta na potrzeby zasilenia nasadzeń, nie będzie zalewała ulic i chodników. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 167 794,00 zł.

2.11 Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego zbiornika wodnego – Kąpieliska Krubin – VI etap

Plan 172 650,00 zł

Inwestycja wybrana przez mieszkańców w zeszłorocznej edycji Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego. Realizacja zadania to kontynuacja działań rewitalizacyjnych miejskiego kąpieliska. W ramach VI etapu prac, wykonano roboty budowlane związane z budową alejek pieszych stanowiących przedłużenie istniejących ciągów komunikacyjnych. Ścieżkę o dł. 240 mb z mieszanki mineralnej poprowadzono wzdłuż ul. Dobrej do istniejącej drogi gruntowej i od drogi gruntowej w kierunku kąpieliska połączono z już istniejącymi. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 169 900,00 zł.

2.12 Budowa oświetlenia terenu rekreacyjnego przy ul. Wesolej – BO 2023

Plan 39 825,00 zł

W ramach realizacji zamówienia, na terenie rekreacyjnym przy ul. Wesolej zostały zamontowane trzy lamy solarne. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 37 515,00 zł.

2.13 Budowa oświetlenia ulic na terenie Ciechanowa

Plan 60 000,00 zł

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie prac budowlano-montażowych związanych z budową oświetlenia przy ul. Ireneusza Palińskiego i części ul. Zygmunta Krasińskiego. Zaplanowano montaż trzech lamp ze źródłem światła LED przy ul. Palińskiego i jedną przy ul. Zygmunta Krasińskiego.

W lipcu 2023 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Zadanie zostało zakończone w lutym 2024 roku.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu wydatkowano kwotę 57 174,09 zł, która zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

2.14 Doświetlenie przejść dla pieszych

Plan 58 000,00 zł

Zadanie obejmuje doświetlenie przejść dla pieszych na terenie miasta. Doświetleniem zostały objęte przejścia w dwóch lokalizacjach:

- ul. Gostkowska w pobliżu skrzyżowania z ul. Zamkową,
- ul. Rzekkowska na wysokości posesji nr 3 i 4.

Głównym celem zastosowania doświetlenia przejścia dla pieszych, jest poprawienie widoczności pieszego oraz bezpieczne i komfortowe przejście pieszego przez jezdnię i przede wszystkim ochrona zdrowia i życia ludzkiego. Zastosowanie doświetlenia przejścia, przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych na przejściu, co zmniejszy w znaczący sposób ilość zdarzeń drogowych z ich udziałem. W celu zwiększenia widoczności na przejściach zamontowano maszty aluminiowe z lampami LED. W styczniu 2024 roku dokonano odbioru zadania.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu wydatkowano kwotę 57 687,00 zł, która zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

2.15 Modernizacja oświetlenia drogowego

Plan 1 312 400,00 zł

W ramach realizacji zadania, w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej 1137 istniejących ulicznych lamp sodowych zostało wymienionych na nowe energooszczędne typu LED. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 1 307 111,71 zł.

2.16 Modernizacja i doposażenie istniejącego placu zabaw przy ul. Witosa

Plan 108 900,00 zł

W ramach realizacji zadania istniejący plac zabaw przy ul. Witosa został doposażony w nowe urządzenia zabawowe. Zamontowano zestaw zabawowy oraz piaskownicę z zadaszeniem. Zdemontowana została istniejąca nawierzchnia boiska do koszykówki, a w jej miejsce wykonana nawierzchnia piaszczysta pozwalająca w przyszłości na montaż nowych urządzeń. Plac wzbogacono także o nowe nasadzenia drzew. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 108 900,00 zł.

2.17 Boisko wielofunkcyjne na Bielinie -Etap II BO

Plan 112 300,00 zł

Realizacja zadania to kontynuacja prac związanych z budową boiska wielofunkcyjnego na osiedlu Bielin rozpoczętych w ubiegłych latach. W ramach zamówienia, istniejąca nawierzchnia trawiasta na boisku do koszykówki została wymieniona na nawierzchnię polipropylenową. Od strony ulicy Bielińskiej zamontowano piłkochwyty wraz z furtką oraz stojak na rowery. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 112 299,00 zł.

2.18 Ciecocinek w Ciechanowie – Tężnia Solankowa – BO 2023

Plan 228 785,00 zł

Realizacja zadania obejmuje budowę tężni solankowej oraz montaż elementów małej architektury na osiedlu „Kwiatowe.” Planuje się również wykonanie nasadzeń roślin ozdobnych.

W lipcu 2023 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Umowny termin zakończenia zadania to grudzień 2023 roku. Z uwagi na okres zimowy prace mają się rozpocząć przy sprzyjających warunkach pogodowych.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu wydatkowano kwotę 219 500,00 zł , która zgodnie z Uchwałą nr 757/LXXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 21 grudnia 2023 roku znajduje się w planie finansowym wydatków budżetu miasta, które w 2023 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

2.19 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Plan 269 642,00 zł

Wydatek poniesiony w związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny z dnia 18 kwietnia 2023r, sygn. Akt I Aga 316/21, oddalającym apelację Gminy Miejskiej Ciechanów od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 18 sierpnia 2021r., sygn. akt X GC 543/19 przeciwko spółce NET SERVICE S.A. z siedzibą w Warszawie w sprawie dotyczącej modernizacji budynku COEK STUDIO w Ciechanowie.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 269 641,58 zł.

2.20 Parki kieszonkowe na ciechanowskich osiedlach

Plan 227 690,00 zł

Zadanie obejmowało budowę dwóch mini parków na terenie miasta – jeden na osiedlu Powstańców Wielkopolskich, drugi w Śródmieściu przy skrzyżowaniu ul. 11 Pułku Ułanów Legionowych i Pułtuskiej. Na terenie mini parku przy ul. Powstańców Wielkopolskich, zostały wybudowane alejki spacerowe żwirowo-gliniaste oraz zamontowano elementy małej architektury - ławki, kosze, ławodonice. Na pozostałym terenie wykonano nasadzenia roślin ozdobnych. Obszar mini parku przy ul. Pułtuskiej w pierwszej kolejności został odkostkowany. Wykonano alejki żwirowo-gliniaste i nasadzenia roślin. Zamontowano elementy małej architektury - ławki, kosze i pergolę. Głównym celem inwestycji jest poprawa estetyki przestrzeni publicznej poprzez zwiększenie dostępności miejsc do wypoczynku. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 219 598,90 zł.

2.21 Modernizacja Miejskiej Biblioteki Publicznej – filia 1

Plan 147 029,95 zł

W ramach realizacji zadania wykonana została modernizacja budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej, Filia nr 1 przy ul. Brunona Kicińskiego 21 w Ciechanowie oraz montaż instalacji fotowoltaicznej. Pomieszczenia miejskiej biblioteki zostały dostosowane do realizacji działań kulturalnych oraz związanych z integracją mieszkańców osiedli Kargoszyn i Podzamcze w Ciechanowie. W budynku wykonano modernizację pomieszczenia socjalnego, korytarza oraz pomieszczenia czytelnicy a także przebudowę łazienki, zaplecza administracyjnego i wiatrołapu. W celu zmniejszenia wydatków na energię elektryczną, w związku z pełnieniem nowej funkcji integracyjno-kulturalnej na dachu budynku wykonano instalację fotowoltaiczną. W MBP realizowane będą spotkania, warsztaty i zajęcia skierowane zarówno do dzieci jak i osób dorosłych. Działania integracyjne, skierowane do okolicznych mieszkańców zwiększą poczucie przynależności do społeczności lokalnej oraz wzmocnią więzy sąsiedzkie. Głównym celem inwestycji jest pielęgnowanie aktywności i świadomości obywatelskiej mieszkańców. Łączne koszty realizacji zadania to 145 570,50 zł.

Miasto otrzymało dofinansowanie inwestycji z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu wsparcia „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023” w kwocie 113 624,95 zł. zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 145 570,50 zł.

2.22 Wiaty przystankowe

Plan 117 000,00 zł

Zadanie inwestycyjne objęło:

- zakup i montaż zielonej wiaty przystankowej na Batalionów Chłopskich,
 - zakup i montaż wiaty przystankowej na ul. Ludowej i ul. Batalionów Chłopskich.
- Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 116 627,37 zł.

3. Zadania inwestycyjne majątkowe

3.1. Dofinansowanie dla Gminy Ciechanów na opracowanie dokumentacji przebudowy DW na odcinku od Ronda kaprała Grzesia w Ciechanowie do ul. Słonecznej w Chruszczewie

Plan 65 000,00 zł

Planowana kwota stanowić będzie pomoc finansową w formie dotacji celowej dla Gminy Ciechanów na realizację inwestycji związanej z budową chodnika i ścieżki rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 615 Ciechanów-Mława na odcinku od ronda Kaprała Józefa Grzesia w Ciechanowie do skrzyżowania z ul. Słoneczną w miejscowości Chruszczewo. Uwzględniając fakt, że część inwestycji przebiegać będzie na terenie Miasta zasadnym jest udzielenie Gminie Ciechanów wsparcia w realizacji zadania. Udzielenie przez Miasto dotacji celowej możliwe jest w oparciu o art. 10 oraz art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zadanie realizowane przez Wykonawcę wyłonionego przez Gminę Ciechanów. Obecnie trwają prace projektowe oraz pozyskiwanie wszelkich uzgodnień i opinii z zarządcami dróg i gestorami sieci. Zadanie realizowane będzie na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Z uwagi na okoliczności, których nie dało się przewidzieć w trakcie zawierania umowy (uzgodnienia przebudowy kolizji istniejącej infrastruktury podziemnej), zakończenie usługi opracowania kompletnej dokumentacji projektowej zezwalającej na rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest w II kwartale 2024 roku. Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

4. Wydatki bieżące

4.1. Opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika w ciągu ulicy Przasnyskiej

Plan 0,00 zł

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika w ciągu ulicy Przasnyskiej o dł. ok. 770 mb. Gmina Miejska Ciechanów podpisała Umowę z Województwem Mazowieckim dotyczącą udzielenia pomocy rzeczowej oraz określenia ramowych zasad współpracy i wzajemnych zobowiązań dla realizacji przedmiotowego zadania.

Umowa przewiduje w szczególności opracowanie dokumentacji przez wykonawcę wyłonionego przez Gminę Miejską Ciechanów, a następnie przekazanie jej Województwu Mazowieckiemu, celem zrealizowania robót budowlanych. W lipcu 2021 r. podpisano umowę z wykonawcą na realizację zadania. Z uwagi na przedłużające się uzgodnienia z zarządcą drogi oraz skoordynowanie prac projektowych z nowo projektowaną obwodnicą Ciechanowa umowny termin zakończenia zadania został wydłużony. Przewidywane koszty opracowania dokumentacji to ok. 61 000,00 zł. Uwzględniając fakt, że inwestycja przebiegać będzie na terenie miasta, zasadnym jest udzielenie Województwu Mazowieckiemu wsparcia w realizacji zadania. Udzielenie przez miasto pomocy rzeczowej możliwe jest w oparciu o art. 10 oraz art. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu nie poniesiono wydatków.

4.2. Opracowanie dokumentacji technicznej przebudowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulicy Sienkiewicza z drogą wojewódzką nr 615 (ulica 17 Stycznia)

Plan 2 952,00 zł

Realizacja zadania obejmowała sprawowanie usługi nadzoru autorskiego w ramach opracowanej przez miasto dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Henryka Sienkiewicza z ul. 17 Stycznia w Ciechanowie. Celem przebudowy sygnalizacji była poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego poprzez przeprowadzenie ruchu rowerowego i połączenie ścieżki rowerowej w ulicy Sienkiewicza ze ścieżką zlokalizowaną w DW nr 615.

Dokumentacja została przekazana w ramach udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Mazowieckiemu celem wykonania robót budowlanych. W połowie listopada 2023 roku, Wykonawca wybrany przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie rozpoczął roboty budowlane. Prace obejmowały montaż nowych sygnalizatorów, wgranie nowego programu opartego na strategii sterowania grupowego oraz zmiany w oznakowaniu pionowym i poziomym. Z uwagi na przeprowadzenie czynności odbiorowych i ujawnienie usterek, nadzór autorski sprawowany był do czasu zakończenia i dokonania odbioru końcowego inwestycji bez uwag. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Do dnia 31.12.2023 r. na zadaniu poniesiono wydatki w kwocie 2 952,00 zł.

5. Inwestycje realizowane przez jednostki organizacyjne gminy w związku z uzyskanym przez gminę dofinansowaniem

5.1. Budowa budynku zaplecza sanitarno – szatniowego na Stadionie Miejskim w Ciechanowie

W dniu 26.11.2021 roku miasto podpisało z Ministerstwem Sportu i Turystyki umowę Nr 2021/0130/1163/SubA/DIS/SP o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa budynku zaplecza sanitarno – szatniowego na Stadionie Miejskim w Ciechanowie” w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – edycja 2021.

W ramach zadania został wybudowany budynek zaplecza sanitarno – szatniowego na Stadionie Miejskim w Ciechanowie o powierzchni użytkowej 976,98 m². Wykonany został w technologii tradycyjnej ze stropami monolitycznymi jako budynek dwukondygnacyjny, a w części parterowy z płaskim dachem. Na parterze budynku znajdują się 4 szatnie dla zawodników (w tym dla os. niepełnosprawnych) z zapleczem sanitarnym, siłownia, pokój dla sędziów, pokój lekarza, pokój trenera. Na piętrze budynku znajdują się pomieszczenia biurowe wraz z salą konferencyjną i zaplecze sanitarne.

Zadanie zrealizowane w ramach Programu Sportowa Polska – Program Lokalnej Infrastruktury Sportowej.

Realizacja: 2022-2023 r. przez MOSiR
Kwota dofinansowania: 2 435 100,00 zł

5.2. Remont podłogi sportowej hali sportowej przy ul. 17 Stycznia w Ciechanowie

W ramach zadania wyremontowana została płyta areny głównej hali sportowej przy ul. 17 Stycznia 60 C w Ciechanowie. Została wymieniona nawierzchnia podłogi drewnianej na powierzchniowo-elastyczną podłogę sportową do użytku wewnętrznego o konstrukcji legarowanej ze sklejki liściastej wodoodpornej z nawierzchnią z wykładziny PVC. Konstrukcja jest w pełni zgodna z normą PN-EN 14904:2009, która określa wymagania dot. nawierzchni instalowanych w obiektach sportowych. Zadanie zrealizowane w ramach Programu Sportowa Polska – Program Lokalnej Infrastruktury Sportowej.

Realizacja: 2023 r. przez MOSiR

Kwota dofinansowania: 277 400,00 zł

5.3. Modernizacja hal sportowych

Zadanie polegało na modernizacji hal sportowych znajdujących się przy ul. 17 Stycznia 60 C i ul. J.I. Kraszewskiego 8 w Ciechanowie.

Hala sportowa przy ul. 17 Stycznia 60 C – zostało przeprowadzone docieplenie i renowacja elewacji ścian zewnętrznych o pow. 1089 m². Wymienione zostały wszystkie drzwi wejściowe na nowe o parametrach energooszczędnych.

Hala sportowa przy ul. J.I. Kraszewskiego 8 – zakres prac obejmował wymianę oświetlenia (16 szt. hala główna oraz 10 szt. sala treningowa) na nowoczesne energooszczędne oprawy LED dedykowane halom sportowym.

Zadanie zrealizowane w ramach Programu „Mazowsze dla sportu 2023” z budżetu Województwa Mazowieckiego.

Realizacja: 2023 r. przez MOSiR

Kwota dofinansowania: 297 850,00 zł

6. Pozostałe inwestycje i wydatki bieżące realizowane w związku z uzyskanym przez gminę dofinansowaniem

6.1. Cyfrowa gmina

W kwietniu 2022 r. podpisano umowę o powierzenie grantu w ramach projektu „Cyfrowa Gmina” ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. **Grant stanowi 100% zaplanowanych wydatków.** Kwota dofinansowania wpłynęła w 2022 r.

Celem projektu jest wsparcie rozwoju cyfrowego oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Miasta Ciechanów.

W ramach zadania zrealizowano następujące zadania:

a) cyfryzację urzędu poprzez nabycie sprzętu IT z wyposażeniem i oprogramowaniem, licencji niezbędnych do realizacji e-usług oraz pracy zdalnej, wideokonferencji: w formie refundacji w 2022 r.

b) zapewnienie cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych – zrealizowane w 2023 roku.

W I półroczu 2022 r. został wybrany Wykonawca i podpisana umowa na wykonanie audytu cyberbezpieczeństwa – zadanie wykonane w sierpniu 2022 – za kwotę: 4.182,00 zł.

W II półroczu 2022 r. wyłoniono Wykonawcę dostawy sprzętu serwerowego – zadanie wykonane w I półroczu 2023 r.

Wniosek rozliczający grant został złożony 29.09.2023 r. Zadanie zakończone i rozliczone w 2023 r.

Kwota dofinansowania wypłacona w 2022 r.: 692.157,20 zł

Okres kwalifikowalności kosztów w projekcie od 01.02.2020 r. do 13.09.2023 r.

6.2. Dostępność w budynkach użyteczności publicznej Gminy Miejskiej Ciechanów

W dniu 14.11.2023 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu pn. „Dostępność w budynkach użyteczności publicznej Gminy Miejskiej Ciechanów” w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna” z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zadanie będzie obejmowało:

- zakup i montaż ścieżek dotykowych,
- montaż systemu samoistnie otwierających się drzwi
- zakup i montaż tablic tyflograficznych, mobilnej pętli indukcyjnych, nakładek brajlowskich, oznaczeń pokoi,
- zakup i montaż systemu informacyjno-nawigacyjnego.

Środki w kwocie 181 908,58 zł wpłynęły w grudniu 2023 r. W dniu 02.02.2024 r. zostało ogłoszone postępowanie przetargowe. Zadanie w trakcie realizacji.

Kwota dofinansowania na 2024 r.: 181.908,58 zł

Kwalifikowalność wydatków do 28.02.2025 r.

Rozliczenie wydatków do 28.03.2025 r.

6.3. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Ciechanów

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Ciechanów” w ramach programu „Mazowsze dla klimatu 2023”.

Zadanie objęło wymianę 306 szt. ulicznych opraw oświetleniowych sodowych na oprawy LED. Pismem z dnia 21.11.2023 r. Gmina Miejska Ciechanów wystąpiła z prośbą o wydłużenie terminu realizacji zadania na wniosek Wykonawcy. Zgodnie z Aneks nr 1 do umowy nr W/UMWM-UU/UM/PE/5059/2023 z dn. 07.07.2023 r. termin zakończenia zadania został przesunięty do 15.10.2024 r.

Zadanie zrealizowane, w trakcie rozliczeń.

Kwota dofinansowania na 2024 r. - 200.000,00 zł

Okres realizacji projektu: do 15.10.2024 r.

6.4. Czyszczenie ulic na mokro na terenie miasta Ciechanów

W dniu 15 maja 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Czyszczenie ulic na mokro na terenie miasta Ciechanów” w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2023”.

Zadanie obejmowało zakup usługi czyszczenia na mokro dróg gminnych w Ciechanowie na terenie obszarów zabudowanych, tj. Usługi czyszczenia asfaltowych dróg gminnych na mokro w okresie czerwiec-wrzesień 2023 r. (8 razy). W październiku 2023 r. złożono sprawozdanie końcowe z realizacji zadania.

Zadanie zakończono i rozliczono.

Kwota dofinansowania w 2023 r. - 200.000,00 zł

Okres realizacji projektu: do 16.11.2023 r.

6.5. Zapobieganie bezdomności zwierząt w Gminie Miejskiej Ciechanów

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Zapobieganie bezdomności zwierząt w Gminie Miejskiej Ciechanów” w ramach programu „Mazowsze dla zwierząt 2023”.

Projekt miał na celu zmniejszenie niekontrolowanego rozmnażania się zwierząt właścicielskich. W ramach zadania były wykonywane zabiegi kastracji i sterylizacji zwierząt co przelożyło się na zmniejszenie liczby zwierząt bezdomnych w mieście oraz ograniczyło koszty związane z ustawowym wymogiem opieki gminy nad tymi zwierzętami. Wykonano 107 zabiegów oraz wszczepiono 93 mikroczipy. Zadanie zakończono i rozliczono.

Kwota dofinansowania: 19.980,00 zł

Okres realizacji projektu: do 27.10.2023 r.

6.6. Modernizacja schroniska dla zwierząt Gminy Miejskiej Ciechanów

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Modernizacja schroniska dla zwierząt Gminy Miejskiej Ciechanów” w ramach programu „Mazowsze dla zwierząt 2023”.

Zadanie polegało na wybudowaniu 22 nowych boksów na podłożu betonowym w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Pawłowie. Zastąpiły one przestarzałe i zdemontowane boksy. Powstała nowa konstrukcja stalowa otoczona siatką w osłonie i furkami. Zadanie zakończono i rozliczono.

Kwota dofinansowania: 29.887,89 zł

Okres realizacji projektu: do 27.10.2023 r.

6.7. Restauracja pomnika WALKA-MĘCZEŃSTWO-ZWYCIĘSTWO w Ciechanowie

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Restauracja pomnika WALKA-MĘCZEŃSTWO-ZWYCIĘSTWO” w ramach programu „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”.

W ramach zadania wykonano:

- prace przygotowawczo-rozbiórkowe, w tym: rozbiórka odpadających elementów konstrukcji,
- prace budowlane, w tym: budowa nowych fundamentów i montaż płyt granitowych,
- prace konserwatorskie, w tym: montaż nowych liter.

W listopadzie 2023 r. złożono sprawozdanie końcowe z realizacji zadania.

Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Kwota dofinansowania: 92.247,54 zł

Okres realizacji projektu: do 17.11.2023 r.

6.8. Budowa przyłącza oraz instalacji wodociągowej wewnętrznej – etap III – ROD „ŚMIECIN”

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Budowa przyłącza oraz instalacji wodociągowej wewnętrznej – etap III” w ramach programu „Mazowsze dla działkowców 2023”.

Zadanie było realizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem ogrodowym „Polski Związek Działkowców Stowarzyszenie Ogródów w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy „ŚMIECIN”.

W ramach zadania zostało wybudowane przyłącze oraz instalacje wodociągowe wewnętrzne na terenie ogródków działkowych. Zadanie zakończone i rozliczone.

Kwota dofinansowania: 20.000,00 zł

Okres realizacji projektu: do 15.11.2023 r.

6.9. Rozbudowa instalacji elektrycznej ROD „Nad Łydynią” w Ciechanowie w sektorze A – etap I – ROD „NAD ŁYDYNIĄ”

W dniu 07 lipca 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „Rozbudowa instalacji elektrycznej ROD „Nad Łydynią” w Ciechanowie w sektorze A - etap I” w ramach programu „Mazowsze dla działkowców 2023”.

Zadanie było realizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem ogrodowym „Polski Związek Działkowców Stowarzyszenie Ogródowe w Warszawie Rodzinny Ogród Działkowy NAD

ŁYDYNIA”. W ramach zadania została rozbudowana instalacja elektryczna w sektorze A na terenie ogródków działkowych.
Zadanie zakończone i rozliczone.

Kwota dofinansowania: 20.000,00 zł

Okres realizacji projektu: do 15.11.2023 r.

6.10. Remont drogi w zakresie remontu w zakresie remontu chodnika w ul. Zamkowej nr 121257W w Ciechanowie.

Z dniem 01.12.2023 r. podpisano umowę o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. W wyniku postępowania przetargowego w dniu 05.12.2023 r. podpisano umowę z Wykonawcą. Zadanie będzie polegało na remoncie ok. 807 mb chodnika na odcinku ul. Zamkowej. Prace remontowe polegać będą na rozbiórce ław i krawężników, korytowaniu na całej szerokości chodnika i podbudowie betonowej, montażu krawężników betonowych przy jezdni oraz wykonaniu chodników z kostki brukowej betonowej o pow. 1600 m² i regulacji studzienek. Remont usprawni i poprawi bezpieczeństwo mieszkańców miasta w ruchu pieszym.

Zadanie w trakcie realizacji.

Kwota dofinansowania: 641.817,76 zł

Okres realizacji projektu: do 31.07.2024 r.

6.11. OSP-2023

W dniu 15 września 2023 r. miasto podpisało umowę o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „OSP-2023” w ramach programu „Mazowsze dla straży pożarnych 2023”.

Zadanie obejmowało zakup nowego sprzętu specjalistycznego, w tym: radiotelefon nasobny, radiotelefon przewoźny, spodnie pilarza, szelki bezpieczeństwa, hełm strażacki, ubrania specjalne, drewniana drabina nasadkowa. Dopuszczona w/w sprzętem będzie jednostka Operacyjno-Techniczna Ochotniczej Straży Pożarnej Ciechanów przy istniejącej OPS Ciechanów.

Zadanie zakończone i rozliczone.

Kwota dofinansowania na 2023 r : 20.000,00 zł

Okres realizacji projektu: do 15.12.2023 r.

6.12. Remont dróg miejskich

W listopadzie 2023 r. Gmina Miejska Ciechanów otrzymała Promesę na dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Remont dróg miejskich”.

Inwestycja swym zakresem obejmuje remont ulicy Bohaterów Września (ok. 500 mb) oraz odcinka ulicy Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (ok. 225 mb). Powstaną zmodernizowane nawierzchnie asfaltowe, chodniki, krawężniki, studzienki oraz zostanie odtworzone oznakowanie poziome zgodnie ze stałą organizacją ruchu.

W listopadzie 2023 r. dokonano wyboru Wykonawcy w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z PZP.

Zadanie w trakcie realizacji.

Kwota dofinansowania na 2024 r.: 2.000.000,00 zł

Planowana data zakończenia inwestycji: do 10.08.2024 r.

6.13. Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej

W listopadzie 2023 r. miasto otrzymało Promesę na dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej”.

Przedmiotem inwestycji jest odtworzenie zabytkowego budynku mieszkalnego związanego z zabudowaniami kolejowymi dworca Kolej Nadwiślańskiej. Zgodnie z dokumentacją techniczną budynek zachowa dawny styl z bogatym zdobnictwem w estetyce rosyjskiej, typowy dla drewnianych budynków kolei. Ponadto w ramach inwestycji zapewnione zostaną ciągi komunikacyjne oraz zagospodarowane najbliższe otoczenie budynku. Wyposażenie budynku będzie częścią projektu. Obiekt będzie pełnił funkcję ogólnodostępną. W styczniu 2024 r. wyłoniono Wykonawcę zadania w postępowaniu przetargowym.

Wyplata środków planowana jest w 2-óc transzach po 650 000,00 zł w I półroczu 2025 r.

Kwota dofinansowania na 2025 r.: 1 300 000,00 zł

Termin realizacji inwestycji do 28.02.2025 r.

6.14. „miniPAKT – Gminne Pracownie Komputerowe”

W listopadzie 2023 r. podpisano umowę o powierzenie grantu o numerze 61/M/2023 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 dotyczącą realizacji konkursu grantowego „miniPAKT – gminne pracownie komputerowe”. W ramach zadania zakupiono sprzęt komputerowy i multimedialny (w tym. laptopy, gogle VR, komputer stacjonarny, tablety graficzne, sprzęt peryferyjny typu słuchawki, tablicę interaktywną, aparaty oraz kamery do streamingu, mikrofony itp.) zgodnie z umową nr WZP.272.1.38.2023 z dn. 05.12.2023 r. na kwotę **159.085,74 zł**. Zakupiony sprzęt został przekazany w nieodpłatne

użytkowanie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowie, gdzie będzie wykorzystywany w celach edukacyjnych.

Zadanie zostało zakończone i rozliczone.

Dofinansowanie wykorzystane i rozliczone: 159.085,74 zł

6.15. Budowa żłobka w technologii modułowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy ulicy Prymasa Tysiąclecia w Ciechanowie

Dofinansowanie łącznie 4.570.050,10 zł

Projekt obejmuje budowę żłobka w technologii modułowej wraz z zapleczem socjalnym, administracyjno-technicznym, wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu przy zastosowaniu ekologicznych rozwiązań.

Pierwsze postępowanie przetargowe zostało unieważnione W I półroczu 2023 r. zostało ogłoszone kolejne postępowanie przetargowe. Dnia 30.08.2023 r. podpisano umowę z Wykonawcą na prace projektowe oraz roboty budowlane związane z budową w/w żłobka miejskiego.

Zadanie w trakcie realizacji.

Dofinansowanie 500.000,00 zł

W dniu 15.05.2023 r. podpisano umowę na dofinansowanie zadania w ramach „Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego” na kwotę **500.000,00 zł**. Pismem z dnia 23.10.2023 r. Gmina Miejska wystąpiła z wnioskiem o przesunięcie całości dofinansowania w kwocie 500.000,00 zł na rok 2024 r. Zgodnie z podpisanym Aneksem nr 1 z dn. 03.01.2024 r dotacja będzie wypłacona w 2024 r. po przedłożeniu wniosku o płatność.

Kwota dofinansowania na 2024 r - 500.000,00 zł

Okres realizacji projektu : od 01.06.2023 r. do 30.04.2025 r.

Dofinansowanie 4.070.050,10 zł

Gmina Miejska Ciechanów pozyskała równocześnie w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” 2022-2029 dofinansowanie na realizację inwestycji ze środków Krajowego Planu Odbudowy (KPO) w łącznej kwocie **4.070.050,10 zł** (KPO 3.586.200,00 zł + VAT 483.850,10 zł). Z dniem 10.11.2023 r. podpisano umowę o dofinansowanie. Pierwsza wypłata środków nastąpi zgodnie z harmonogramem zapotrzebowania w IV kw. 2024 r.

Jednocześnie przyznano dofinansowanie na funkcjonowanie nowoutworzonych miejsc opieki ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS) w łącznej kwocie **3.009.600,00 zł** jako środki bieżące. Dofinansowanie będzie wypłacane kwartalnie po ukończeniu inwestycji i zrealizowaniu naboru do żłobka przez 36 miesięcy.

Kwota dofinansowania w 2024 r.: 4.070.050,10 zł

Kwalifikowalność wydatków w projekcie: do 30.06.2026 r.

Zakończenie inwestycji: do 21.05.2025 r.

3.3. Realizacja Budżetu Obywatelskiego

W 2023 roku do Urzędu Miasta wpłynęło 37 propozycji zadań do Budżetu Obywatelskiego. Było wśród nich 15 projektów ogólnomiejskich (7 twardych i 8 miękkich) oraz 22 projekty osiedlowe. Propozycje mieszkańców zostały poddane analizie merytorycznej i formalno-prawnej. W jej wyniku pozytywnie zweryfikowano 29 zadań. Głosowaniu zostało poddanych 16 projektów osiedlowych i 13 ogólnomiejskich. Wśród projektów ogólnomiejskich znalazło się 7 „twardych” i 6 „miękkich”. Po przeprowadzeniu głosowania do realizacji wybrano 10 projektów osiedlowych oraz 7 projektów ogólnomiejskich: 4 „twarde” i 3 „miękkie”.

A. Projekty osiedlowe

ALEKSANDRÓWKA

Rozbudowa, modernizacja i doposażenie istniejącego placu zabaw przy ulicy Witosa (działka nr 569).

W ramach realizacji zadania istniejący plac zabaw przy ul. Witosa został doposażony w nowe urządzenia zabawowe. Zamontowano zestaw zabawowy oraz piaskownicę z zadaszeniem. Zdemontowana została istniejąca nawierzchnia boiska do koszykówki, a w jej miejsce wykonana nawierzchnia piaszczysta pozwalająca w przyszłości na montaż nowych urządzeń. Plac wzbogacono także o nowe nasadzenia drzew. Koszt: 108 900 zł.

ALEKSANDRÓWKA II

Wykonanie odprowadzenia wód opadowych miejskiej drogi wewnątrzosiedlowej z wymiana nawierzchni asfaltowej pomiędzy budynkami Batalionów Chłopskich 9 i 17 a – II Etap.

Projekt zakładał kontynuację prac dotyczących odprowadzenia wód deszczowych z uliczki wewnątrzosiedlowej. Drugi etap objął opracowanie dokumentacji projektowej oraz

wykonanie prac związanych z przebudową drogi wewnętrznej na odcinku około 130 mb od połączenia z ul. Batalionów Chłopskich. Zadanie kontynuowane jest w 2024 roku.

KARGOSZYN

Doposażenie edukacyjnego placu zabaw „Piąteczka”

Celem projektu była modernizacja placu zabaw usytuowanego przy Szkole Podstawowej nr 5. Projekt zakładał zakup sprzętu składającego się z piaskownicy, karuzeli i innych elementów oraz stworzenia kącika dydaktycznego. W ramach zadania zamontowany został monitoring i lampy LED z czujnikami ruchu na placu zabaw. Koszt: 97 943,63 zł.

KWIATOWE

Oświetlone Kwiatowe.

W ramach realizacji zadania, na terenie rekreacyjnym przy ul. Wesołej zostały zamontowane trzy lampy solarne. Koszt: 37 515,00 zł.

PŁOŃSKA

„O przyrodę dbamy - zdrowo się odżywiamy”.

Przy Miejskim Przedszkolu nr 2 utworzone zostały ogródki dla przedszkolaków umożliwiające zasadzenie ziół, warzyw oraz krzewów owocowych. Oprócz budowy rabat zakupione zostały sadzonki i nasiona oraz narzędzia ogrodnicze dla dzieci. Koszt: 64 269,00 zł.

PODZAMCZE

Monitoring na osiedlu Podzamcze.

Realizacja zamówienia obejmowała zainstalowanie na skrzyżowaniu ul. Parkowej z ul. Zieloną oraz na rondzie Meudon na wylocie ul. Gostkowskiej kamer szybkoobrotowych i stałopozycyjnych wraz z niezbędnym okablowaniem i wyposażeniem. Zadanie zostało zakończone i rozliczone. Koszt: 88 545,84 zł.

PRZEMYSŁOWE

Nowe ogrodzenie wokół terenu Miejskiego Przedszkola nr 8 w Ciechanowie.

W ramach wybranego przez mieszkańców zadania wymienione zostało ogrodzenie przy Miejskim Przedszkolu nr 8. Koszt: 97 912,08 zł.

SŁONECZNE

Boisko wielofunkcyjne na Bielinie – II etap.

Realizacja zadania to kontynuacja prac związanych z budową boiska wielofunkcyjnego na osiedlu Bielin rozpoczętych w ubiegłych latach. W ramach zamówienia, istniejąca nawierzchnia trawiasta na boisku do koszykówki została wymieniona na nawierzchnię polipropylenową. Od strony ulicy Bielińskiej zamontowano piłkochwyty wraz z furką oraz stojak na rowery. Koszt: 112 299,00 zł.

ŚRÓDMIEŚCIE

„Eko-przedszkolaki”- modernizacja i zagospodarowanie placu zabaw przy Miejskim Przedszkolu nr 1 w Ciechanowie.

Projekt zakładał modernizację terenu przy Miejskim Przedszkolu nr 1. Kosztorys zakłada stworzenie „Eko-grupy” – miejsca do prowadzenia zajęć plenerowych z dziećmi w przedszkolu. Zamontowano stację meteorologiczną, stół w kształcie koła wraz z ławkami oraz doposażono plac zabaw w zestaw sprawnościowy, tablicę kredową, piaskownicę z zadaszeniem i bujaki. Koszt: 86 921,54 zł.

ZACHÓD

Nowoczesna siódemka – projekt doposażenia Szkoły Podstawowej nr 7.

Projekt zakładał zakup sprzętu multimedialnego oraz wyposażenia szkolnych pracowni i świetlic. Zakupione zostały projektory z ekranami, laptopy, sprzęt audio, odczytniki laboratoryjne, roboty edukacyjne, tablety, sztalugi i oprogramowanie do nauki języka angielskiego, wyposażenie sali sensorycznej. Koszt: 92 120,49 zł.

B. Projekty ogólnomiejskie

- **Projekty twarde**

Drzewa dla Ciechanowa – III etap.

W ramach projektu zakupiono i posadzono na miejskich działkach w różnych częściach Ciechanowa ok. 200 drzew: lip, klonów, grabów i buków. Koszt: 199 872,47 zł.

Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu rekreacyjnego zbiornika wodnego – Kapieliska Krubin – VI etap.

W ramach VI etapu prac, wykonano roboty budowlane związane z budową alejek pieszych stanowiących przedłużenie istniejących ciągów komunikacyjnych. Ścieżkę o dł. 240 mb poprowadzono wzdłuż ul. Dobrej do istniejącej drogi gruntowej i od drogi gruntowej w kierunku kąpieliska połączono z już istniejącymi. Zadanie zostało zakończone i rozliczone. Koszt: 169 900,00 zł.

Ciechocinek w Ciechanowie – Tężnia Solankowa

Realizacja zadania obejmuje budowę tężni solankowej oraz montaż elementów małej architektury na osiedlu „Kwiatowe.” Planuje się również wykonanie nasadzeń roślin ozdobnych.

W lipcu 2023 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Z uwagi na okres zimowy i podmokły teren prace mają się rozpocząć przy sprzyjających warunkach pogodowych w 2024 roku. Plan 228 785,00 zł

Wyposażenie izolatorium Ostoi Mruczków.

Projekt miał na celu zakup do nowej siedziby Ostoi Mruczków klatek weterynaryjnych oraz kontenerów transportowych i klatek kennelowych. Zakupiony został również stół zabiegowy z materacem do wykonywania opatrunków, podawania leków oraz badań kotów. Koszt: 75 400,00 zł

- **Projekty miękkie**

Rycerze Juranda: wspomaganie szkolenia w Akademii Piłki Ręcznej Jurand i drużyny seniorów w rozgrywkach ZPRP.

Kosztorys projektu obejmował dofinansowanie udziału zawodników w rozgrywkach 1 ligi piłki ręcznej mężczyzn w sezonie 2023/2024, udział w meczach wyjazdowych oraz zakup odzieży sportowej dla drużyn dzieci i młodzieży trenującej w klubie. Koszt: 30 000,00 zł.

„Z wodą za pan brat” – nauka pływania dla dzieci z niepełnosprawnościami połączona z organizacją obchodów Świątowych Dni Świadomości Autyzmu.

W ramach zadania przeprowadzone zostały zajęcia z nauki pływania dla osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowanych instruktorów nauki pływania przy wsparciu rodziców i opiekunów. Ponadto projekt zakładał organizację Świątowych Dni Świadomości Autyzmu. Ostatnią częścią zadania był wyjazd dla osób z niepełnosprawnościami (w tym uczestników kursu) do wodnego parku rozrywki przyjaznego osobom z niepełnosprawnościami. Koszt: 30 000,00 zł.

„Bezpieczna rodzina 3.0 – zdrowie, ruch, szczęście”. Bezpłatny cykl zajęć edukacyjno – sportowych z elementami samoobrony dla dzieci od 4 roku życia oraz ich rodziców.

Była to kontynuacja ubiegłorocznej edycji projektu. Projekt dotyczył przeprowadzenia zajęć rozwijających zdolności fizyczne, poznawcze, socjalne i moralne dzieci od 4 roku życia. Oparty był na systemie nauczania Takewon-do. Zajęcia trwały 45 minut w systemie dziecko-rodzic. Koszt: 29.946,26 zł.

IV. Informacje o stanie mienia komunalnego

Znaczącą część zasobów w budynkach wielomieszkaniowych miasta stanowi 1628 lokali komunalnych znajdujących się w 197 budynkach, którymi zarządza i administruje Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o. o. w Ciechanowie.

Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w budynkach, stanowiących własność lub współwłasność Gminy, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiają poniższe tabele:

Wielkość zasobów mieszkaniowych Gminy Miejskiej Ciechanów

Lp.	Lata budowy / rodzaj lokalu	Ilość budynków	Powierzchnia użytkowa (w m ²)	Ilość mieszkań
1.	Wybudowane przed I i II Wojną Światową, w tym:	24	5.291,29	126
	- lokale mieszkalne, komunalne	5	1.195,31	27
	- lokale socjalne	16	2.879,45	73
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	7	2.440,13	55
	- współwłasność Gminy		1.706,27	40
	- lokale wykupione		733,86	15
2.	1941 – 1950, w tym:	96	41.488,22	834
	- lokale mieszkalne, komunalne	49	17.887,82	364

	- lokale socjalne	5	1.776,44	43
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	42	21.823,96	427
	- współwłasność Gminy		15.811,85	331
	- lokale wykupione		6012,11	96
3.	1951 – 1960, w tym:	14	11.385,93	270
	- lokale mieszkalne, komunalne	0	0	0
	- lokale socjalne	0	0	0
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	14	11.385,93	270
	- współwłasność Gminy			
	- lokale wykupione		3864,03	96
			7.521,90	174
4.	1961 – 1970, w tym:	29	17.482,23	441
	- lokale mieszkalne, komunalne	14	2.258,90	66
	- lokale socjalne	0	0	0
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	15	15.223,33	375
	- współwłasność Gminy			
	- lokale wykupione		4.465,19	109
			10.758,14	266
5.	1971 – 1980, w tym:	21	20.968,69	512
	- lokale mieszkalne, komunalne	0	0	0
	- lokale socjalne	3	1.748,30	67
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	18	19.220,39	445
	- współwłasność Gminy			
	- lokale wykupione		5.024,40	122
			14.195,99	323
6.	1981 – 2008, w tym:	19	30.564,48	643
	- lokale mieszkalne, komunalne	0	0	0
	- lokale socjalne	5	2.809,56	91
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	14	27.754,92	552
	- współwłasność Gminy			
	- lokale wykupione		11.008,28	228
			16.746,64	324
	Stan na 31 XII 2023r., w tym:	203	127.180,84	2826
	- lokale mieszkalne, komunalne	68	21.342,03	457
	- lokale socjalne	29	9.213,75	274
	- wspólnoty mieszkaniowe, w tym:	110	97.848,66	2124
	- współwłasność Gminy			
	- lokale wykupione		41.880,02	926
			55.968,64	1198

Zasoby mieszkaniowe w budynkach stanowiących własność lub współwłasność Gminy
- stan na dzień 31 XII 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023 r.
1.	Liczba budynków ogółem w tym: - stanowiących własność Gminy (nie objęte wspólnotami mieszkaniowymi) - stanowiących współwłasność Gminy (w których występują wspólnoty mieszkaniowe)	203 93 110
2.	Liczba lokali mieszkalnych i socjalnych ogółem w tym: - stanowiących własność Gminy - stanowiących własność osób fizycznych	2826 1628 1198
3.	Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych ogółem (m ²) w tym: - stanowiących własność Gminy - stanowiących własność osób fizycznych	127 180,84 71.212,20 55.968,64
4.	Liczba budynków mieszkalnych z administracją sprawowaną przez: - jednostki Gminy: - inne jednostki, w tym osoby fizyczne	203 197 6
5.	Liczba lokali socjalnych	274
6.	Powierzchnia użytkowa lokali socjalnych (m ²)	9.213,75
7.	Liczba wspólnot mieszkaniowych, powstałych w budynkach komunalnych	108

Blisko 70% budynków będących własnością Gminy Miejskiej Ciechanów położonych jest w dzielnicy „Bloki”. Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego z uwagi na poniemiecką zabudowę, cała dzielnica objęta jest ochroną konserwatorską. Toteż prace remontowe dotyczące budynków z okresu II Wojny Światowej muszą być każdorazowo uzgadniane i opiniowane z konserwatorem zabytków.

Powyższe znacznie utrudnia zarządcy realizację prac remontowych oraz znacznie zwiększa koszty eksploatacji budynków i ich remontów.

W większości budynków „poniemieckich” występują lokale ze wspólnym korytarzem i wspólną łazienką. Spowodowane jest to faktem, że lokale zasiedlane były większą ilością najemców niż projektowana ilość lokali w budynkach. Najwięcej problemów związanych jest ze wspólnymi łazienkami. Z uwagi na układ instalacji wodno-kanalizacyjnych w budynkach oraz brak przewodów wentylacyjnych, trudno jest wyposażyć każdy ponownie zasiedlany lokal w samodzielne łazienki.

W kolejnym wykazie budynków z lokalami socjalnymi wykazano również budynki, które ze względu na stan techniczny, zostały wyłączone z użytkowania, tj. budynek przy ul. Sienkiewicza 23C i 146, ul. 3 Maja 8.

Zgodnie z założeniami planu gospodarowania zasobem mieszkaniowym, zmieniony został status budynków, zlokalizowanych przy ul. Krubińskiej 51, 53, 56 oraz Dobrej 16 – z budynków z lokalami socjalnymi na budynki z lokalami komunalnymi.

Wykaz budynków z lokalami socjalnymi

L.p.	Adres	Ilość lokali	Pow. użytkowa
1	3 Maja 8- wyłączony z użytkowania	2	70,41
2	Ceramiczna 3	5	216,35
3	Ceramiczna 6A	12	457,89
4	Dobra 18	6	234,37
5	Grodzka 3A	8	345,73
6	Komunalna 7	6	137,60
7	Komunalna 7A	32	1269,40
8	Komunalna 7B	48	1271,20
9	Kraszewskiego 4	4	116,40
10	Księcia Konrada II 5	7	301,13
11	Małgorzacka 14	2	130,69
12	Nadrzeczna 8	3	97,98
13	Nadrzeczna 9 i 9A	4	167,16
14	Niechodzka 3	16	611,72
15	Niechodzka 3 A	14	637,09
16	Orylska 3	4	153,85
17	Osada Fabryczna 14	1	37,00
18	Płońska 59/1 i 59/2	13	440,67
19	Powstańców Wielkopolskich 12a	1	20,80
20	Sienkiewicza 146- wyłączony z użytkowania	4	143,42
21	Sienkiewicza 23C- wyłączony z użytkowania	2	83,08
22	Szumna 2A	3	95,96
23	Wojska Polskiego 12	6	314,99
24	Wojska Polskiego 28A	20	500,00
25	Wojska Polskiego 28B	19	498,30
26	Wojska Polskiego 28C	28	750,00
27	Wyspiańskiego 44B	4	110,56
Razem		274	9213,75

W niektórych budynkach z lokalami socjalnymi występują trudne warunki zamieszkiwania, a nieopłacalność remontów kapitalnych części tych budynków powoduje konieczność ich wysiedlenia i rozbiórki.

Powyższe uwarunkowania oraz stan techniczny budynków uzasadniają pilną potrzebę zaangażowania znacznie większych środków finansowych, niezbędnych do utrzymania tych zasobów.

**STAN MIENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO –
GMINY MIEJSKIEJ CIECHANÓW na dzień 31 grudnia 2023 roku**

Lp.	STAN MIENIA KOMUNALNEGO wynikający z:	DANE	
		RZECZOWO (ha)	FINANSOWO (zł)
	Własności praw majątkowych: poz. 1. , poz.2.		
1.	Grunty komunalne	525,0431	183 877 208,12
a)	- pozostające w zasobie	507,9421	176 512 446,12
b)	- przekazane w trwały zarząd	17,1010	7 364 762,00

Lp.	STAN MIENIA KOMUNALNEGO wynikający z:	ZMIANY NA STANIE MIENIA w okresie 1 roku (w stosunku do 31.12.2022)	
		RZECZOWO (ha)	FINANSOWO (zł)
	Własności praw majątkowych: poz. 1. , poz.2.		
1.	Grunty komunalne	+ 11,7274	+ 5 566 114,59
a)	pozostające w zasobie	+ 11,7885	+ 5 594 165,59
b)	przekazane w trwały zarząd	- 0,0611	- 28 051,00
2.	Budynki i budowle		
a)	lokale mieszkalne	W 2023 roku sprzedanych zostało 15 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 673,67 m ² i łącznej wartości wraz z udziałem w gruncie 2 458 863,00 zł.	
b)	inne		

Uwaga: w poz. 1a ujęte są również grunty położone we wsi Kargoszyn, gmina Ciechanów o pow. 2,4437 ha i wartości 1.277.385,00 zł , położone we wsi Chrzanówek gmina Opinogóra Górna o pow. 6,9696 ha i wartości 2 655 254,41 zł, położone we wsi Władysławowo, gm. Opinogóra Górna o powierzchni 0,6309 i wartości 344 685,00 zł, położone we wsi Niechodzin, gm. Ciechanów o pow. 0,2720 ha i wartości 95 200,00 zł, a także udziały w nieruchomościach położonych we wsi Strzegowo Osada (o pow. 1,6975 ha i wartości 7 314,75 zł) i we wsi Łaziska gm. Orońsko (o pow. 0,3200 ha i wartości 96 000,00 zł).

Na dzień 31.12.2018 r. powierzchnia gruntów pozostających w użytkowaniu wieczystym wynosiła 163,2635 ha. Z dniem 1 stycznia 2019 roku prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. W roku 2019 wydane zostały zaświadczenia potwierdzające przekształcenie dla nieruchomości o łącznej powierzchni 11,4039 ha, w roku 2020 dla nieruchomości o łącznej powierzchni 21,4891 ha, zaś w roku 2021 dla nieruchomości o łącznej powierzchni 4,6247 ha. W 2022 roku – wydane zostały zaświadczenia o przekształceniu oraz nastąpiła sprzedaż użytkowania wieczystego na łączną powierzchnię 0,5051 ha, natomiast w roku 2023 – na powierzchnię 0,7682 ha.

Powierzchnia ewidencyjna miasta, zgodnie z ewidencją gruntów m. Ciechanów wynosi: **32,78 km²**.

INFORMACJA O STANIE LOKALI UŻYTKOWYCH / BUDYNKÓW przekazanych w użytkowanie w formie użyczenia bądź nieużytkowanych, stanowiących mienie Gminy Miejskiej Ciechanów na dzień 31 grudnia 2023 roku

1. Lokale/ budynki nieużytkowane:

- budynek przy **ul. Fabrycznej 2** (działka nr 30-1733), była funkcja handlowa; 9 listopada 2021 r. podpisana została umowa na wykonanie rewitalizacji budynku, prace rewitalizacji zabytkowego budynku trwają nadal;
- budynek po starym młynie przy **ul. Nadrzecznej 17** (działka nr 10-35), opracowano dokumentację techniczną dla rewitalizacji budynku, celem nadania mu w przyszłości nowych funkcji użytkowych i w trakcie są procedury uzyskania pozwolenia na budowę, prace dotyczące budowy i rewitalizacji budynku trwają nadal;
- budynek przy ul. Powstańców Warszawskich 22 – miasto jest w trakcie rozmów z potencjalnym podmiotem, który może zagospodarować budynek bez angażowania środków miasta.

2. Lokale/budynki przekazane w użytkowanie w formie użyczenia:

- umowa użyczenia dla COEK Studio budynku przy **ul. Warszawskiej 18** (działka nr 10-304/2), po rewitalizacji pełni funkcję klubokawiarni i galerii artystycznej; swoją siedzibę ma w nim Klub Seniora, Klub Młodego Odkrywcy, Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta;
- umowa użyczenia dla COEK Studio budynku przy **ul. 17 Stycznia 56A** – z przeznaczeniem na cele kulturalno – edukacyjne – obowiązująca do 01.09.2032 r.;
- umowa użyczenia dla Województwa Mazowieckiego – części budynku przy ul. Wodnej 1 – od dnia 01.09.2016 r. do 30.06.2024 r. (660 m²);
- umowa użyczenia dla Związku Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Mazowiecka ZHP, Komenda Hufca Ciechanów, budynek przy **ul. Słońskiego 19** (funkcja administracyjno-biurowa), obowiązuje od 11.02.2013 r. do 31.12.2026 r., powierzchnia zabudowy: 75 m²;
- umowa użyczenia dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowie, lokal w budynku na **Placu Piłsudskiego 1** (funkcja usług oświaty), okres obowiązywania umowy użyczenia do 19.03.2026 r. (pow. 396,78m²);
- umowa użyczenia dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowie, lokal w budynku przy **ul. Kicińskiego 21/23** (funkcja usług oświaty), obowiązuje do 13.11.2025r., powierzchnia użytkowa lokalu: 130 m²;
- umowa użyczenia dla Ciechanowskiego Klubu Motocyklowego „WOLNY WYDECH” w Ciechanowie, budynek przy **ul. Pułtuskiej 49** (funkcja administracyjno-biurowa), obowiązuje od 01.08.2015 r. do 31.07.2028 r., powierzchnia zabudowy 85 m²;

58

- umowa użyczenia dla Ciechanowskiego Stowarzyszenia Motocyklistów „NO ORDERS” budynek przy **ul. Bielińskiej 65** (funkcja administracyjno-biurowa), obowiązuje od 01.12.2022 r. do 30.11.2027 r., powierzchnia zabudowy: 114 m²;
- umowa najmu lokalu użytkowego dla Zakładu Komunikacji Miejskiej Spółka z o.o. w Ciechanowie, lokal użytkowy w budynku przy **ul. 11 Pułku Ułanów Legionowych 14** (funkcja usługowo-handlowa), obowiązuje od 10.02.1998 r. na czas nieokreślony, powierzchnia użytkowa 6,36 m², administratorem budynku jest TBS Sp. z o.o. w Ciechanowie;
- umowa najmu lokalu użytkowego dla Ciechanowskiego Stowarzyszenia dla Niepełnosprawnych w Ciechanowie, lokal użytkowy w budynku przy **ul. 17 Stycznia 37** (funkcja opieki społecznej i administracyjno-biurowa), obowiązuje od 01.07.2005r. na czas nieokreślony, powierzchnia użytkowa 115 m², administratorem budynku jest TBS Sp. z o.o. w Ciechanowie;
- umowa użyczenia dla PUK Sp. z o.o. w Ciechanowie – budynek na działce **nr 431**, pow. **157 m²** – ul. 3 Maja – park, obowiązująca do 22.07.2024 r.
- umowa użyczenia dla Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Ciechanowie, nieruchomość zabudowana przy **ul. 17 Stycznia 6**, działka **nr 61** o pow. **775 m²**. Umowa obowiązuje do 10.06.2034 r.
- umowa użyczenia dla Zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej budynku garażowego o powierzchni **84 m²** przy **ul. Wyzwolenia 5**, działka **nr 1449**. Umowa obowiązuje do 10.03.2024 r.
- umowa użyczenia dla Stowarzyszenia Pies i Spółka – nieruchomość zabudowana budynkiem parterowym o powierzchni zabudowy 101 m² przy **ul. Ściegiennego 7**, na działce **nr 455** o powierzchni **343 m²**, obowiązująca od 05.01.2023 do 31.12.2027 r.

INFORMACJA O STANIE GRUNTÓW przekazanych w dzierżawę, użyczenie stanowiących mienie Gminy Miejskiej Ciechanów na dzień 31 grudnia 2023 roku.

1. Grunty przekazane w dzierżawę o powierzchni **6,4505 ha**, w tym:
 - na cele usługowo-handlowe (pod pawilony handlowe, ogródki gastronomiczne), parkingi, pod tymczasowe garaże, wynajem garaży przy ul. Powstańców Wielkopolskich – miesięczny dochód brutto **29 909,20 zł**;
 - na własny użytek dzierżawcy (ogródki kwiatowe, warzywne, zbiorniki wodne) – roczny dochód brutto **10 801,59 zł**;
2. Grunty przekazane w dzierżawę pod uprawy polowe **33,1597 ha**, roczny dochód **16 560,58 zł**.
3. Grunty przekazane w ramach umów użyczenia:
 - umowy użyczenia gruntu pod ogródki działkowe przy **ul. Augustiańskiej** – działka **nr 4/67** o powierzchni **1,3933 ha**, obowiązują do 31.12.2023r.;
 - umowa użyczenia dla ŚDS Typu AiB w Ciechanowie – cz. działki **nr 429** o powierzchni **738 m²** – Park Jarosława Dąbrowskiego, obowiązująca do 31.10.2026r.
 - umowa użyczenia STO w Ciechanowie dz. 304/8 o pow. 494 m² – ul. Sygietyńskiego/ Wypiańskiego – obowiązująca do 31.12.2028 r.
 - umowa użyczenia dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie, działki **nr 1460/5** i **1460/8** o powierzchni **1506 m²** – parking samochodowy przy **ul. H. Sienkiewicza**. Umowa obowiązuje do 31.12.2030 r.
 - umowa użyczenia część działki **nr 4/86** o powierzchni **367 m²** – ogródek warzywny przy **ul. Cukrowniczej**. Umowa obowiązuje do 31.01.2031 r.

INFORMACJA O UŻYCZENIU GRUNTÓW od innych podmiotów:

1. Parafia Katolicka pw. Błogosławionych Płockich Biskupów Męczenników w Ciechanowie:
 - obręb **KRUBIN, ul. Ludowa**, część działki nr **46/1** obejmująca powierzchnię **1100 m²**, umowa obowiązuje do 31 grudnia 2028 r.;
2. Parafia Katolicka pw. Św. Józefa w Ciechanowie:
 - obręb **ŚRÓDMIEŚCIE, ul. Ściegiennego**, część działek nr **430** i **464/2** obejmujące powierzchnię **1193 m²**, umowa obowiązuje do 31 grudnia 2027 r.;
3. Osoby fizyczne:
 - obręb **PODZAMCZE, ul. Sienkiewicza 70A**, część działki nr **1390** obejmująca powierzchnię **2,80 m²**, umowa obowiązuje do 31 grudnia 2028 r.;
4. Parafia Katolicka pw. Św. Józefa w Ciechanowie:
 - obręb **ŚRÓDMIEŚCIE, ul. Ściegiennego**, działka nr **433** o powierzchni **4321 m²**, umowa obowiązuje do 31 grudnia 2024 r.;
5. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego ul. Kredytowa 1A lok 13, 0056 Warszawa:
 - obręb **PODZAMCZE, ul. Powstańców Warszawskich 7A**, działka nr **1543** o powierzchni **855 m²**, umowa obowiązuje do końca 31 grudnia 2023 r.

V. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii

5.1. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa

Strategia rozwoju ponadlokalnego jest dokumentem wprowadzonym Ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 13 listopada 2020 r. Jest narzędziem polityki rozwoju powstałym z myślą o gminach sąsiadujących, powiązanych ze sobą funkcjonalnie, które posiadają wspólne, uzupełniające się lub współzależne cele rozwojowe i chcą razem realizować politykę rozwoju w granicach swoich terytoriów. Stanowi również formę instytucjonalizacji współpracy lokalnych samorządów dotyczących wspólnych problemów, potrzeb, wyzwań i szans rozwojowych.

Strategia rozwoju ponadlokalnego Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa podjęta Uchwałą Nr 726//LXXII/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 26.10.2023r. wpisuje się w powyższe założenia. Jest efektem podjęcia współpracy czterech samorządów gminnych należących do MOF Ciechanowa:

- Gminy Miejskiej Ciechanów,
- Gminy Ciechanów,
- Gminy Opinogóra Górna,
- Gminy Sońsk.

Stanowi odpowiedź na problemy, potrzeby rozwojowe, wyzwania i szanse Partnerstwa, wskazane w raporcie diagnostycznym Partnerstwa MOF Ciechanowa. Horyzont czasowy realizacji Strategii zasadniczo obejmuje okres do 2030 roku, jednak niektóre kierunki interwencji, w tym model struktury funkcjonalno-przestrzennej terytorium Partnerstwa, wymagają realizacji w perspektywie czasowej do 2040 roku. Strategia i jej proces przygotowywania są zgodne z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, ustawą

o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990.r oraz ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dn. 6 grudnia 2006 r.

Projekt Strategii rozwoju ponadlokalnego Partnerstwa MOF Ciechanowa został przygotowany przez partnerów i zespół ekspertów Związku Miast Polskich w okresie listopad 2022 – kwiecień 2023 roku w ramach projektu Centrum Wsparcia Doradczego Plus, zainicjowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W prace zaangażowani zostali przedstawiciele samorządów tworzących Partnerstwo (Rada Partnerstwa oraz Grupa Robocza) oraz partnerzy społeczno-gospodarczy i interesariusze różnych środowisk. Ostateczny kształt projektu Strategii został zatwierdzony przez Radę Partnerstwa MOF Ciechanowa.

Wizja rozwoju Partnerstwa MOF Ciechanowa:

„MOF Ciechanowa to terytorium oferujące przyjazne warunki życia i pracy mieszkańcom w każdym wieku. Obszar Partnerstwa jest dobrze skomunikowany i wykorzystuje szanse rozwojowe wynikające z położenia względem Metropolii Warszawskiej. Partnerstwo szanuje środowisko naturalne, łagodzi skutki zmian klimatu i rozwija energetykę odnawialną, zwiększając konkurencyjność rolnictwa i lokalnych firm. Współpracujące ze sobą gminy wykorzystują szanse rozwojowe dzięki mądrym i partnerskiemu zarządzaniu oraz wysokiej aktywności społecznej mieszkańców. Ciechanów wraz z obszarem funkcjonalnym jest rozpoznawalny na mapie Mazowsza, chętnie odwiedzany przez szukających wytchnienia mieszkańców stolicy i sympatyków kultury szlacheckiej.”

Cele strategiczne Partnerstwa MOF Ciechanowa to:

1. Zrównoważona mobilność
2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego
3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów

Lista projektów zintegrowanych – przygotowywanych do naborów dedykowanych dla MOF miast subregionalnych w ramach Mazowieckich strukturalnych inwestycji terytorialnych (MSIT)

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
Cel 1: Zrównoważona mobilność						
1.	Zakup taboru zero i niskoemisyjnego wraz z infrastrukturą do ładowania pojazdów elektrycznych	Projekt jest spójny z celem strategicznym 1. Zrównoważona mobilność. Projekt wpisuje się w kierunek działań: 1.b. Rozwój systemu zintegrowanej, niskoemisyjnej komunikacji zbiorowej. W ramach projektu planuje się zakup taboru zero i niskoemisyjnego wraz z infrastrukturą do ładowania. Podmiotem realizującym zadania w zakresie transportu zbiorowego na obszarze MOF Ciechanowa będzie Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Ciechanowie. Zakupione	Gmina Miejska Ciechanów/ZK M w Ciechanowie sp. z o.o.	W ramach projektu planuje się zakup ekologicznego transportu publicznego (tabor pojazdów zero lub niskoemisyjnych) wraz z budową niezbędnej infrastruktury do ładowania pojazdów.	FEM 2021-2027, Priorytet III, CS 2(viii) Działanie FEMA.03.01, typ projektu: Ekologiczny i konkurencyjny transport publiczny	2022 –pozyskanie dofinansowania 2023 – zakup 2 autobusów o napędzie elektrycznym

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>autobusy obsługują MOF.</p> <p>Projekt jest synergicznie powiązany z innymi projektami realizującymi cel 1, jak i z kierunkiem działań 3.a.: Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza</p>				
2.	Budowa Park&Ride wraz z siecią połączeń drogowych oraz infrastrukturą pieszą i rowerową przy Dworcu Przemysłowym w Ciechanowie	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest spójny z celem strategicznym nr 1. Zrównoważona mobilność. Projekt wpisuje się w kierunki działań: 1.a., 1.b., 1.c. i 1.d.</p> <p>Stacja kolejowa Ciechanów Przemysłowy stanowi ważny punkt dla dojeżdżających do pracy do Ciechanowa, lub z Ciechanowa do Metropolii Warszawskiej. Projekt umożliwia stworzenie możliwości pozostawienia samochodu i przesiadki do pociągu, na rower czy dojeżdżenie do przystanku autobusowego. Połączenie drogowe z infrastrukturą rowerową prowadzącą do stacji PKP Ciechanów zapewni swobodne przemieszczanie się pomiędzy dwoma stacjami.</p> <p>Zostanie wybudowana infrastruktura łącząca południową część miasta z P&R. System parkingowy (ITS) będzie obejmował miejsca parkingowe w centrum miasta, istniejące centrum przesiadkowe przy stacji PKP Ciechanów oraz planowany P&R w ramach projektu. Zakupione autobusy obsługują tę część miasta, tworząc nowy przebieg linii.</p> <p>Z produktów projektu korzystać będą mieszkańcy MOF. Zakupione autobusy obsługują mieszkańców miasta i okolic (mieszkańców MOF podróżujących do Ciechanowa lub po mieście w celu: do pracy, po usługi, w celach rekreacyjnych itd.), tworząc nowy przebieg linii.</p> <p>Projekt jest synergicznie powiązany z celem 2 - Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego, wpisuje się także w realizację kierunku działań 3.a.: Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza.</p>	Gmina Miejska Ciechanów	<p>Zakres projektu obejmie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowę parkingu P&R i B&R przy stacji kolejowej wraz z oświetleniem, - przebudowę ulicy Fabrycznej prowadzącej do P&R (m.in. oświetlenie, jezdnia, infrastruktura piesza i rowerowa łącząca się z ciągiem rowerowym prowadzącym do stacji PKP Ciechanów, podziemna infrastruktura), - przebudowę ulicy Augustiańskiej prowadzącej do P&R (m.in. oświetlenie, infrastruktura piesza i rowerowa, most na rzece Łydyni), - połączenie P&R z siecią ścieżek rowerowych w okolicy ronda „Solidarności”. <p>Dodatkowe uzupełniające elementy to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - system parkingowy (ITS) na nowobudowanym parkingu oraz istniejących parkingach w mieście, - rozwój systemu informacji pasażerskiej, - rozwój stacji roweru miejskiego, - zakup autobusów nisko bądź zeroemisyjnych. 	<p>FEM 2021-2027, Priorytet III, CS 2(viii)</p> <p>Działanie FEMA.03.01, typ projektu: Budowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego</p>	2023 – opracowywanie dokumentacji projektowej (P&R, ul. Fabryczna)
3.	Rozwój inteligentnych systemów transportowych	<p>Projekt jest spójny z celem strategicznym nr 1. Zrównoważona mobilność.</p> <p>Projekt wpisuje się w kierunki działań: 1.a., 1.b., 1.c.</p> <p>Projekt prowadzi do rozwoju inteligentnych systemów transportowych z funkcjonalnościami</p>	Gmina Miejska Ciechanów/ZK M w Ciechanowie sp. z o.o.	<p>Planuje się budowę/rozwój systemu informacyjnego i komunikacyjnego mającego na celu świadczenie usług związanych z różnymi rodzajami transportu i</p>	<p>FEM 2021-2027, Priorytet III, CS 2(viii)</p> <p>Działanie FEMA.03.01, typ projektu: Budowa i przebudowa infrastruktury</p>	Oczekiwanie na środki zewnętrzne

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>wspierającymi komunikację miejską i jej użytkowników oraz cyfryzacji usług w obszarze komunikacji miejskiej.</p> <p>System (ITS) będzie obejmował infrastrukturę drogową miejską, miejsca parkingowe, istniejące centrum przesiadkowe i inne elementy infrastruktury drogowej i transportu publicznego. System zintegruje elektronikę, telekomunikację i techniki informatyczne z inżynierią transportu (w celu planowania, projektowania, obsługi, utrzymywania i zarządzania systemami transportu).</p> <p>Z produktów projektu korzystać będą mieszkańcy MOF (podróżujący do Ciechanowa lub po mieście w celu: do pracy, po usługi, w celach rekreacyjnych itd.), jak i odwiedzający czy turyści.</p> <p>Projekt jest synergicznie powiązany z celem 2 - Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego, wpisuje się także w realizację kierunku działań 3.a.: Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza.</p>		zarządzaniem ruchem. System zintegruje elektronikę, telekomunikację i techniki informatyczne z inżynierią transportu (w celu planowania, projektowania, obsługi, utrzymywania i zarządzania systemami transportu).	transportu publicznego	
4.	Modernizacja przystanków komunikacji miejskiej – montaż autonomicznych wiat przystankowych, zasilanych modułami fotowoltaicznymi z elementami błękitno – zielonej infrastruktury	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest spójny z celem strategicznym nr 1. Zrównowazona mobilność.</p> <p>Projekt wpisuje się w kierunki działań: 1.a., 1.b., 1.c.</p> <p>W ramach projektu planuje się budowę / modernizację przystanków komunikacji miejskiej w MOF. Jednocześnie projekt pozwala na lepsze wykorzystanie i rozwój inteligentnych systemów transportowych z funkcjonalnościami wspierającymi komunikację miejską i jej użytkowników oraz cyfryzacji usług w obszarze komunikacji miejskiej.</p> <p>Budowa infrastruktury przystankowej wraz z wyposażeniem (wiaty wyposażone w tablice elektroniczne z systemem ITS) będą obsługiwały komunikację miejską. System zintegruje elektronikę, telekomunikację i techniki informatyczne z inżynierią transportu (w celu planowania, projektowania, obsługi, utrzymywania i zarządzania systemami transportu).</p> <p>Z produktów projektu korzystać będą mieszkańcy MOF (podróżujący do Ciechanowa lub po mieście w celu: do pracy, po usługi, w celach rekreacyjnych itd.), jak i odwiedzający oraz turyści.</p> <p>Projekt jest synergicznie powiązany z celem 2: Turystyka, kultura i oferta</p>	Gmina Miejska Ciechanów	Projekt przewiduje montaż autonomicznych wiat przystankowych, w których zasilanie odbywać się będzie poprzez moduły fotowoltaiczne zlokalizowane na ich dachach lub ścianach bocznych. Wiaty zgodnie z możliwościami będą mogły zostać wyposażone m.in. w następujące funkcjonalności: <ul style="list-style-type: none"> - ITS – tablice elektroniczne dotyczące komunikacji publicznej, - punkt dostępowy do otwartej sieci WiFi, - monitoring wizyjny – z podłączenie do monitoringu miejskiego, - iluminacje i oświetlenie wiaty, jak i terenu przyległego, - czujnik ruchu służący do sterowania oświetleniem, - zegar cyfrowy, termometr oraz czujnik jakości powietrza, - punkty ładowania USB i telefonów komórkowych. <p>Dodatkowym elementem projektu będzie</p>	FEM 2021-2027, Priorytet III, CS 2(viii) Działanie FEMA.03.01; typ projektu:	W planowaniu.

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		czasu wolnego, wpisuje się także w realizację kierunku działań 3.c.: Zrównoważona gospodarka wodna.		uwzględnienie w modernizacji przystanków błękitno – zielonej infrastruktury.		
Cel 2: Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego						
5.	Rozwój i promocja turystyki jednodniowej i weekendowej na terenie MOF	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest nastawiony bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego.</p> <p>Projekt wpisuje się w kierunku działań 2.c., jak również wspiera realizację działań 2.a. i 2.b.</p> <p>Projekt zmierza do utworzenia kanału informacyjno-promocyjnego wspólnego dla wszystkich gmin z MOF zawierającego szeroki katalog atrakcji miejsc przyrodniczych, kulturalnych, historycznych (zdjęć, opisów, filmów, źródeł piśmiennych). Założeniem jest zaprezentowanie oferty turystyczno – wypoczynkowej online, w celu zapewnienia swobodnego dostępu do zasobów kultury (digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego). Projekt zmierza również do inicjowania i rozwijania współpracy regionalnej, krajowej i międzynarodowej w zakresie edukacji i aktywności kulturalnej, w szczególności z miastami partnerskimi oraz instytucjami regionalnymi, na rzecz budowania atrakcyjnej oferty turystycznej i włączenia społecznego.</p> <p>W wyniku podjętych działań partnerskich planuje się stworzenie wspólnej oferty – produktu turystycznego w oparciu o potencjały endogeniczne gmin z obszaru MOF. Dzięki realizacji projektu nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p> <p>Projekt będzie realizowany w partnerstwie gmin. Realizacja projektu umożliwi partnerom realizację wspólnej polityki promocyjnej MOF.</p>	Gmina Miejska Ciecchanów	<p>W ramach projektu przewiduje się m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie strony internetowej oraz kanału mediów społecznościowych. 2. Opracowanie wspólnego logo – marki turystycznej MOF. 3. Opracowanie planu oraz działań promocyjnych. 4. Opracowanie metod i narzędzi współpracy z sektorem kreatywnym i przemysłu czasu wolnego oraz opracowanie i wdrożenie systemu wspólnych biletów. 5. Opracowanie wspólnego kalendarza wydarzeń kulturalnych. 6. Zadania inwestycyjne: <ul style="list-style-type: none"> a) adaptacja budynków instytucji kultury, ich wnętrz i pomieszczeń oraz terenów pełniących lub mających pełnić nowe funkcje kulturalno-turystyczne do celów konferencyjnych, widowiskowych, ekspozycyjnych, koncertowych, artystycznych itp., b) budowa niezbędnych instalacji umożliwiających edukację, animację i angażowanie społeczności lokalnych, itp. c) zakup wyposażenia i sprzętu konferencyjnego, widowiskowego, ekspozycyjnego, koncertowego, artystycznego, cyfrowego. 	FEM 2021-2027, Priorytet V, CS 4(vi); Działanie FEMA.05.07, typ projektu: Turystyczne szlaki tematyczne i produkty turystyczne (odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych i kulinarnych)	Oczekiwanie na środki zewnętrzne. 2023 - realizowane inwestycje: budynek po młynie, budynek przy ul. Fabrycznej, odbudowa zabytku drewnianego, sprzęt multimedialny dla biblioteki.
6.	Rewaloryzacja budynku po młynie przy ul. Nadrzecznej i nadanie mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych, w tym kulturalno-	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest nastawiony bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego.</p> <p>Projekt wpisuje się w kierunku działań: 2.a. i 2.b.</p> <p>Projekt powiązany jest z działaniami</p>	Gmina Miejska Ciecchanów	W projekcie planowana jest realizacja inwestycji zakładająca kompleksową renowację i rozbudowę zabytkowego obiektu wraz z otoczeniem zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków. Ze względu na wartość historyczną	FEM 2021-2027, Priorytet V, CS 4(vi), FEMA.05.07, typ projektu: Rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej	2023 – realizacja przedsięwzięcia

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
	turystycznych	<p>rewitalizacyjnymi i wynika z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r. Jest komplementarny z projektami: nr 10. Bulwary nad Łydynią oraz nr 11. Zagospodarowanie zbiornika „Kanały” z przylegającym terenem na kompleks kulturalno – rekreacyjny wraz z poszerzeniem oferty kulturalnej.</p> <p>Projekt zmierza do tworzenia sprzyjających warunków do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom, przygotowanie nowych przestrzeni publicznych dla działalności kulturalnej i przemysłowej czasu wolnego, poprawy dostępności do miejsc o funkcjach kulturowych, turystycznych i rekreacyjnych. Projekt pozwoli na rozwój produktów turystycznych dedykowanych turystyce weekendowej, na wzbogacenie oferty działalności kulturalnej ważnej dla edukacji, aktywności kulturalnej i włączenia społecznego. Projekt będzie rozwijać nowe formy udostępniania oferty kultury i spędzania czasu wolnego. Dzięki realizacji projektu nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p> <p>Projekt jest zintegrowany.</p> <p>Dzięki realizacji projektu nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF. Ponadto, zamiarem jest wykorzystanie istniejących zasobów MOF dla budowania zrównoważonej turystyki i bezpiecznej oferty spędzania wolnego czasu.</p>		<p>budynek otrzyma nowe funkcje kulturalno – turystyczno – gospodarcze.</p> <p>Po rewitalizacji i rozbudowie obiekt będzie składał się z 3 części: odnowionego budynku młyna, nowego wielofunkcyjnego obiektu oraz przeszklonego łącznika. Na potrzeby urządzonej zieleni zagospodarowany zostanie także teren całej działki z ekspozycją na Zamek Książąt Mazowieckich.</p>	<p>dla edukacji i aktywności kulturalnej.</p> <p>FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), FEMA.09.01 Rewitalizacja miast, typ projektu: Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego.</p>	
7.	Rozwój zaplecza turystycznego oraz sieci szlaków turystycznych na terenie MOF	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest nastawiony bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego. Projekt wpisuje się w kierunek działań 2.a.</p> <p>W wyniku podjętych działań partnerskich planuje się stworzenie wspólnej oferty – produktu turystycznego w oparciu o potencjały endogeniczne gmin z obszaru MOF. Dzięki realizacji projektu nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p>	Gmina Miejska Ciechanów	<p>W projekcie planuje się utworzenie sieci szlaków turystycznych. Istniejąca infrastruktura zostanie uzupełniona i zmodernizowana o następujące elementy, m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie oznakowania oraz systemu informacji turystycznej np. znaki kierunkowe, tablice informacyjne, infografiki. 2. Zaprojektowanie i uruchomienie interaktywnych map uwzględniających miejsca 	FEM 2021-2027, Priorytet V, CS 4(vi), Działanie FEMA.05.07, typ projektu: Turystyczne szlaki tematyczne i produkty turystyczne (odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych i kulinarnych)	Oczekiwanie na środki zewnętrzne

L.p.	Nazwa projektu	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Lider projektu partnerskiego /beneficjent	Planowany zakres projektu – najważniejsze elementy projektu	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>Projekt będzie realizowany w partnerstwie gmin. Na rozwój gmin wiejskich (Ciechanów, Sońsk, Opinogóra Górna) istotny wpływ mają wzajemne oddziaływania wynikające z powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującym Ciechanowem (miasto). Należą do nich m.in. utrwalane więzi związane z pochodzeniem, z rodziną oraz utożsamianie się z miejscem urodzenia i kulturą ludową, do której się przynależy (lokalny patriotyzm). Ich znaczenie zwłaszcza wśród młodych ludzi rośnie wówczas, gdy są one kultywowane, pielęgnowane, ktoś o nie dba i pamięta. Miejsca charakterystyczne, o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców regionu są doskonałym stymulatorem powiązań funkcjonalnych. Aby wzmocnić ich rolę, potrzebna jest zintegrowana sieć skumulowanych przestrzeni, która stworzy spójną historię o tej części regionu. Doskonałym zwiornikiem – łącznikiem tych przestrzeni będą szlaki turystyczne.</p> <p>Projekt nawiązuje do pomysłu utworzenia pasm turystycznych ciągnących się z miasta Ciechanowa w stronę Gołotczyzny, Sokołówka i Opinogóry, aż do Pałuk i Krasnego. Na bazie ww. miejsc i wydarzeń w połączeniu z ekspozycją walorów przyrodniczych gmin z obszaru MOF planuje się budowanie i rozwijanie pieszo-rowerowej turystyki. Stworzenie wspólnej oferty turystycznej MOF stanowi potrzebę dla wszystkich gmin z obszaru funkcjonalnego.</p>		<p>historyczne, zabytkowe, o znaczeniu kulturowym itp. (portal internetowy/aplikacja mobilna).</p> <p>3. Opracowanie i uruchomienie punktów informacji i promocji turystycznej (przy wykorzystaniu potencjałów gospodarki turystycznej).</p>		

Lista pozostałych zintegrowanych projektów i przedsięwzięć

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
Cel 1: Zrównoważona mobilność						
8.	Budowa wschodnio – północnej obwodnicy Ciechanowa – przedłużenie alei Unii Europejskiej wraz z infrastrukturą rowerową do	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest spójny z celem strategicznym nr 1. Zrównoważona mobilność.</p> <p>Projekt wpisuje się w kierunki działań: 1.c., 1.d.</p> <p>Ruch samochodowy w centrum Ciechanowa od wielu lat stanowi duże źródło szkodliwych pyłów i emisji</p>	Jednostka samorządu terytorialnego – Gmina Miejska Ciechanów	W ramach projektu planuje się budowę wschodnio – północnej drogi obwodowej wychodzącej z ulicy Gruduskiej, do ulicy Przasnyskiej, następnie połączonej przez drogę krajową nr 60 do obwodnicy wschodnio –	FEM 2021-2027, Priorytet IV, CS 3(ii) Działanie FEMA.04.01. Transport regionalny i lokalny, typ projektu: Budowa i	2023 – opracowywanie dokumentacji projektowej

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
	dwóch dróg wojewódzkich	<p>CO2. Przez miasto przechodzą dwie drogi krajowe nr 50 i nr 60. W północnej części Ciechanowa brak jest jakiegokolwiek drogi pozwalającej na ominięcie ścisłego centrum. Drogi wojewódzkie o nr 616 (ul. Gruduska) i 617 (ul. Przasnyska) stanowią alternatywą do drogi krajowej nr 7 trasę przejazdową z Warszawy na Mazury. Tranzyt podróżujących odbywa się wzdłuż całego miasta (z południa na północ).</p> <p>Budowa wschodnio – północnej drogi obwodowej zapewni wyprowadzenie problematycznego transportu samochodowego z centrum miasta, co zwiększy bezpieczeństwo zmotoryzowanych i pieszych.</p> <p>Wybudowana infrastruktura rowerowa i pieszka umożliwi korzystanie z innych środków transportu, np. rower, celem dotarcia do pracy, szkoły, sklepu. Transport zbiorowy zapewni dogodną i ekologiczną alternatywę dojazdu.</p> <p>Z produktów projektu korzystać będą mieszkańcy MOF, regionu oraz podróżujący po kraju (podróżujący do Ciechanowa lub przejeżdżający przez miasto w celu: do pracy, po usługi, w celach rekreacyjnych itd.).</p> <p>Projekt jest synergicznie powiązany z celem 2 - Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego, zwłaszcza kierunkiem działań: 2.a. Rozwój infrastruktury i odnowa przestrzeni publicznych dla działalności kulturalnej, turystyki i przemysłów czasu wolnego. Możliwe dzięki inwestycji ograniczenie ruchu w centrum Ciechanowa wpisuje się także w realizację kierunku działań 3.a.: Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza.</p>		południowej (wybudowanej ze środków RPO WM 2014-2020). W ramach projektu planuje się także wybudowanie infrastruktury rowerowej i pieszej.	przebudowa dróg powiatowych i gminnych.	
9.	Rozbudowa infrastruktury drogowej i rowerowej na terenie MOF Ciechanowa	<p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania i jest spójne z celem strategicznym nr 1. Zrównoważona mobilność. Wpisuje się w kierunki działań: 1.c., 1.d. Strategii.</p> <p>Przedsięwzięcia są zgodne z zapisami Regionalnego Planu Transportowego Województwa Mazowieckiego w perspektywie do 2030 roku – Inwestycje na poziomie lokalnym.</p> <p>Ciechanów jest miastem inwestującym w rozbudowę infrastruktury pieszej rowerowej, jako alternatywy dla ruchu samochodowego. By zapewnić bezpieczne warunki poruszania się pieszo i rowerami planowane są inwestycje w zakresie przebudowy i budowy dróg lokalnych z uwzględnieniem ruchu</p>	Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne JST	W ramach przedsięwzięcia planuje się budowę/przebudowę dróg wraz z budową infrastruktury rowerowej. Zmiany w układzie komunikacyjnym poprawią spójność sieci drogowej i infrastruktury rowerowej. Modernizacja dróg lokalnych będzie zgodna z zapisami RPT Województwa Mazowieckiego.	FEM 2021-2027, Priorytet IV, CS 3 (ii); Działanie FEMA.04.01. Transport regionalny i lokalny, typ projektu: Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych. Środki z budżetu Województwa Mazowieckiego Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2023 – działania inwestycyjne poszczególnych gmin

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>niezmotoryzowanego oraz poprawę spójności układu transportowego wewnątrz MOF</p> <p>Wybudowana infrastruktura rowerowa i piesza umożliwi korzystanie z innych środków transportu, np. rower, celem dotarcia do pracy, szkoły, sklepu.</p> <p>Z produktów przedsięwzięcia korzystać będą mieszkańcy MOF, regionu oraz podróżujący po kraju.</p> <p>Przedsięwzięcie jest synergicznie powiązane z celem 2 - Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego, wpisuje się także w realizację kierunku działań 3.a.: Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza.</p>				
10.	Wzrost bezpieczeństwa drogowego oraz przeciwdziałanie skutkom klęsk i katastrof na terenie MOF	<p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania – jest spójne z celem strategicznym 1: Zrównoważona mobilność i wpisuje się w kierunek działań: 1.c. Poprawa infrastruktury drogowej wraz z poprawą bezpieczeństwa i zmniejszeniem uciążliwości transportu samochodowego dla mieszkańców i środowiska. Ze względu na znaczenie służb ratowniczych w ograniczaniu negatywnego wpływu różnych zagrożeń na środowisko naturalne, przedsięwzięcie przyczynia się do realizacji celu 3: Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów.</p> <p>Przedsięwzięcie adresuje potrzebę zwiększenia efektywności funkcjonowania służb ratowniczo-gaśniczych, przyczyniając się do poprawy w zakresie szybkości i skuteczności interwencji, poprawy bezpieczeństwa korytarzy transportowych i ich użytkowników. Obejmuje wyposażenie OSP z terenu MOF, przynależnych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.</p> <p>Przedsięwzięcie ugruntowuje dotychczasową współpracę wszystkich OSP działających w obszarze MOF (wzmacnia integrację jednostek). W razie wystąpienia zdarzeń niebezpiecznych dla życia lub zdrowia ludzkiego bądź w sytuacjach zagrożenia zniszczenia albo utraty mienia (stanowiącego majątek gospodarstw domowych, przedsiębiorstw czy organizacji pozarządowych), Ochotnicze Straże Pożarne będą podejmować interwencje w obszarze MOF (bez ograniczeń w zakresie granic administracyjnych gmin).</p> <p>Przedsięwzięcie będzie miała charakter ponadlokalny. Będzie realizowane w partnerstwie gmin.</p>	Stowarzyszenie - OSP	Przedsięwzięcie obejmuje wyposażenie OSP z terenu MOF Ciechanowa, przynależnych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.	FEM 2021-2027, Priorytet II, CS 2(iv); Działanie FEMA.02.04; Typ projektu: Sprzęt i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami. NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW	2023 – realizowane na obszarze gmin wiejskich

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
Cel 2: Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego						
11.	Bulwary nad Łydynią	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest nastawiony bezpośrednio na realizację celu strategicznego 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego. Projekt wpisuje się w kierunek działań: 2.a. oraz 2.b.</p> <p>Projekt zmierza do wzmacniania funkcji kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych centrum Ciechanowa, oddziałując na rozwój całego MOF. Projekt rozbudowuje infrastrukturę turystyczną oraz tworzy sprzyjające warunki do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom. Projekt przygotowuje nowe przestrzenie publiczne dla działalności kulturalnej i przemysłów czasu wolnego oraz poprawia dostępność miejsc funkcjach kulturowych, turystycznych i rekreacyjnych.</p> <p>Projekt ma charakter zintegrowany, oddziałując na rozwój całego MOF. Przyczynia się do odnowy centralnych, reprezentacyjnych części miasta rdzeniowego MOF o znaczeniu ponadlokalnym. Ciechanów pełni funkcję centralnego ośrodka funkcjonalnego dla MOF Ciechanowa z ofertą usług skierowanych do mieszkańców całego obszaru MOF. Będą oni odbiorcami infrastruktury projektu, korzystającymi z niej na co dzień.</p> <p>Dzięki realizacji projektu nastąpi wzmocnienie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p> <p>Bulwary nad Łydynią to projekt ściśle związany z poprawą oferty turystycznej i kulturalnej, bazującej na walorach przyrodniczych i kulturowych w otoczeniu największych zabytków miasta.</p> <p>Poprzez poprawę dostępności do terenów zielonych, zmniejszenie antropopresji (regulowany i kontrolowany ruch turystyczny) planuje się uzyskać efekt zrównoważonej turystyki oraz bezpiecznej przestrzeni miejskiej. Obraz miasta zielonego przyczyniać się będzie do rozwoju społeczno-gospodarczego, któremu sprzyjać będzie włączenie społeczne, z szerokim dostępem do kultury i dziedzictwa przyrodniczego (zasobów środowiska naturalnego i obiektów zabytkowych).</p> <p>Projekt powiązany jest z działaniami</p>	Gmina Miejska Ciechanów	<p>Projekt obejmie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowę szlaków dla pieszych i rowerzystów wzdłuż rzeki oraz rozbudowę układu komunikacyjnego w celu połączenia z istniejącymi ścieżkami, - budowę kładek na rzece oraz pomostów nad wodą (zbiorniki wodne „torfy”), - montaż małej architektury sprzyjającej odpoczynkowi i integracji, - rozbudowę monitoringu miejskiego i oświetlenia energooszczędnego. 	<p>FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), FEMA.09.01 Rewitalizacja miast, typ projektu: Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego, Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.</p> <p>Inne źródła finansowania</p>	Oczekiwanie na środki zewnętrzne

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		rewitalizacyjnymi i wynika z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.				
12.	Zagospodarowanie zbiornika „Kanały” z przylegającym terenem na kompleks kulturalno – rekreacyjny wraz z poszerzeniem oferty kulturalnej	<p>Projekt spełnia przesłanki projektu zintegrowanego i jest nastawiony bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego. Projekt wpisuje się w kierunki działań: 2.a. oraz 2.b. Jest komplementarny z projektem nr 12. Rewaloryzacja budynku po młynie przy ul. Nadrzecznej i nadanie mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych, w tym kulturalno-turystycznych.</p> <p>Projekt powiązany jest z działaniami rewitalizacyjnymi i wynika z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.</p> <p>Projekt zmierza do tworzenia sprzyjających warunków do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom, przygotowanie nowych przestrzeni publicznych dla działalności kulturalnej i przemysłów czasu wolnego, poprawy dostępności do miejsc o funkcjach kulturowych, turystycznych i rekreacyjnych. Projekt pozwoli na rozwój produktów turystycznych dedykowanych turystyce weekendowej, na wzbogacenie oferty działalności kulturalnej ważnej dla edukacji, aktywności kulturalnej i włączenia społecznego. Projekt będzie rozwijać nowe formy udostępniania oferty kultury i spędzania czasu wolnego. Dzięki realizacji projektu nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p> <p>Projekt jest zintegrowany. Celem jest wzmocnienie funkcji kulturalnej i turystycznej Ciechanowa, mających oddziaływanie ponadlokalne. Zmierza do rozbudowania wspólnej oferty kulturalnej złożonej z propozycji spędzania wolnego czasu w przestrzeni publicznej oraz zagospodarowanie terenu z przeznaczeniem na rozwój gospodarki turystycznej weekendowej (rekreacyjnej, wypoczynkowej) i aktywności społecznej dla wszystkich mieszkańców MOF. Ponadto, zamiarem jest wykorzystanie istniejących zasobów MOF dla budowania zrównoważonej turystyki i bezpiecznej oferty spędzania wolnego czasu.</p>	Gmina Miejska Ciechanów	Projekt obejmuje budowę kompleksu kulturalno–rekreacyjnego wraz z uporządkowaniem i zagospodarowaniem terenu, wyposażeniem w niezbędną infrastrukturę techniczną, w tym budowę amfiteatru z zapleczem oraz zagospodarowanie terenu, min. budowa kładki i alejek wokół zbiornika oraz budowę oświetlenia-iluminacji całego terenu.	FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), FEMA.09.01 Rewitalizacja miast, typ projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Inne źródła finansowania.	2023 – uzyskanie prawomocnego pozwolenia na budowę

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
13.	Rewaloryzacja Zabytkowego Parku Podworskiego w Sokółku oraz stworzenie miejsca rekreacji i integracji	<p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania i jest nastawione na realizację celu strategicznego nr 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w kierunki działań: 2.a. i 2.b.</p> <p>Przedsięwzięcie zmierza do tworzenia sprzyjających warunków do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom, przygotowanie nowych przestrzeni publicznych dla działalności kulturalnej i przemysłowej czasu wolnego, poprawy dostępności do miejsc o funkcjach kulturowych, turystycznych i rekreacyjnych.</p> <p>Przedsięwzięcie pozwoli na rozwój produktów turystycznych dedykowanych turystyce weekendowej, na wzbogacenie oferty działalności kulturalnej ważnej dla edukacji, aktywności kulturalnej i włączenia społecznego. Będzie rozwijać nowe formy udostępniania oferty kultury i spędzania czasu wolnego. Dzięki jego realizacji nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p>	Gmina Ciechanów	Przedsięwzięcie polega na rewaloryzacji zabytkowego zespołu dworskiego w Sokółce na terenie Gminy Ciechanów wraz z nadaniem mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych, w tym kulturalno-turystycznych. Planuje się odtworzenie tkanki architektonicznej i substancji zabytkowej oraz jej wzbogacenie o eksponaty i pamiątki, które mogłyby stanowić o nowej funkcji muzealnej, historycznej i turystycznej obiektu. Przewiduje się zagospodarowanie przyległych terenów do celów aktywizacji społecznej.	FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), Działanie FEMA.09.02 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie. Typ projektu: Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	2023 – prace koncepcyjne (Gmina Ciechanów)
Cel 3: Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów						
14.	Wzmocnienie funkcji środowiskowych i społecznych parków miejskich w Ciechanowie	<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel strategiczny 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów. Wpisuje się w kierunek działań: 3.c. Zrównoważona gospodarka wodna. Przyczynia się do poprawy retencji głębowej i rozbudowy błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczy emisję zanieczyszczeń.</p> <p>Inwestycje w zakresie budowy błękitno-zielonej infrastruktury oraz zazieleniania terenów zurbanizowanych będą komplementarne wobec działań podejmowanych w gminach ościennych w zakresie retencionowania wody.</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększania odporności na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi na terenie miasta Ciechanów.</p> <p>Wsparcie zostanie przeznaczone na zaadaptowanie powierzchni czynnych biologicznie i hydrologicznie na obszarach zurbanizowanych oraz zagospodarowanie wód (w tym zatrzymanie, retencionowanie i oczyszczanie wód opadowych) w zlewniach miejskich. Przewiduje się rozwiązania oparte na ekosystemach i</p>	Jednostka samorządu terytorialnego – Gmina Miejska Ciechanów	Przedsięwzięcie obejmuje: <ol style="list-style-type: none"> Przeгляд, konserwację zieleni, nowe i uzupełniające nasadzenia m.in. w parkach miejskich. Infrastrukturę pieszą. Infrastrukturę sprzyjającą rekreacji i integracji (plac zabaw, siłownia zewnętrzna, nowe elementy związane z kulturą, rozrywką, historią miasta itp.) oraz infrastrukturę sportową. Infrastrukturę towarzyszącą i małą architekturę (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, oświetlenie energooszczędne lub zasilane energią odnawialną itp). Budowę i/lub przebudowę błękitno-zielonej infrastruktury, w tym zbiorników retencyjnych z 	FEPW 2021-2027, Priorytet II, Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu NFOŚiGW FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), Działanie FEMA.09.01 Rewitalizacja miast, typ projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	2023 – bieżące prace porządkowe, nasadzeniowe oraz rozpoczęcie procesu odnowy parku im. J. Dąbrowskiego; - wymiana oświetlenia na energooszczędne

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>zasobach naturalnych, obecnych i rozwijanych przez miasto (w tym zielono-niebieska infrastruktura i różnorodność biologiczna).</p> <p>Ponadto, przyczynia się do poprawy retencji glebowej i rozbudowy błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczy emisję zanieczyszczeń.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się również w cel strategiczny 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego, wpisuje się w kierunki działań: 2.a. oraz 2.b.</p> <p>Przedsięwzięcie sprzyja wzmocnieniu funkcji kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych centrum Ciechanowa.</p> <p>Polega na rozbudowie istniejącej infrastruktury z przeznaczeniem na cele turystyczne i rekreacyjne.</p> <p>Przedsięwzięcie tworzy sprzyjające warunki do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom oraz przygotowuje nowe przestrzenie publiczne dla działalności kulturalnej i przemysłów czasu wolnego.</p> <p>Przedsięwzięcie przyczynia się do odnowy centralnych, reprezentacyjnych części miasta rdzeniowego MOF o znaczeniu ponadlokalnym. Dzięki jego realizacji nastąpi budowanie świadomości i lokalnej dumy z posiadanych zasobów, doświadczeń dziejowych i historii północnej części regionu Mazowsza wśród mieszkańców MOF.</p> <p>Przedsięwzięcie powiązany jest z działaniami rewitalizacyjnymi i wynika z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.</p>		<p>towarzystwającą infrastrukturą (np. kładki, taras, system uzdatniający wodę)</p> <p>Infrastruktura przedsięwzięcia zostanie wykorzystana do zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, zwłaszcza w miejscu ich wystąpienia.</p>		
15.	Zielone Śródmieście Ciechanowa	<p>Przedsięwzięcie realizuje cel strategiczny 3: Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów oraz kierunek działań: 3.c. Zrównoważona gospodarka wodna poprzez działania poprawiające retencję glebową i rozbudowę błękitno-zielonej infrastruktury. Przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększania odporności na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi na terenie miasta Ciechanów. Przedsięwzięcie jest także powiązane z realizacją budowy południowej obwodnicy Ciechanowa i uspokojeniem ruchu w centrum miasta (Cel 1, kierunek działań 1.c).</p> <p>Wsparcie zostanie przeznaczone na zaadaptowanie powierzchni czynnych biologicznie i hydrologicznie na obszarach zurbanizowanych oraz zagospodarowanie wód (w tym zatrzymanie, retencjonowanie i</p>	Jednostka samorządu terytorialnego – Gmina Miejska Ciechanów	<p>Przedsięwzięcie obejmuje opracowanie koncepcji/ dokumentacji zagospodarowania terenu Śródmieścia zielono-błękitną infrastrukturą oraz jej realizację.</p> <p>W przedsięwzięciu planuje się utworzenie nowych zieleńców, skwerów, parków kieszonek, ścieżek dydaktycznych i miejsc z bogatą roślinnością (nowe nasadzenia: drzewa, krzewy, kwiaty, trawy itp.) z miejscami odpoczynku, małą architekturą, instalacjami ekologicznymi. Zamiarem jest zwiększenie powierzchni biologicznie</p>	<p>FEPW 2021-2027, Priorytet II, Działanie FEPW.02.02 Adaptacja do zmian klimatu NFOŚiGW</p> <p>FEM 2021-2027, Priorytet V, CS 4(vi), FEMA.05.07, typ projektu: Rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej.</p> <p>FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), FEMA.09.01</p>	<p>2023 – zakończenie konsultacji zagospodarowania placu Jana Pawła II; - parki kieszonek, ogrody deszczowe, nasadzenia sezonowe i wieloletnie</p>

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>oczyszczanie wód opadowych) w zlewniach miejskich. Przewiduje się rozwiązania oparte na ekosystemach i zasobach naturalnych, obecnych i rozwijanych przez miasto (w tym zielono-niebieska infrastruktura i różnorodność biologiczna). Ponadto, przyczynia się do poprawy retencji glebowej i rozbudowy błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczy emisję zanieczyszczeń.</p> <p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania i jest nastawione również na realizację celu strategicznego 2: Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego. Wpisuje się w kierunek działań: 2.a. Rozwój infrastruktury i odnowa przestrzeni publicznych dla działalności kulturalnej, turystyki i przemysłów czasu wolnego. Zmierzają do wzmocnienia funkcji kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych centrum Ciechanowa. Przedsięwzięcie rozbudowuje infrastrukturę turystyczną oraz tworzy sprzyjające warunki do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom. Przedsięwzięcie przygotowuje nowe przestrzenie publiczne dla działalności kulturalnej i przemysłów czasu wolnego oraz poprawia dostępność miejsc funkcjach kulturowych, turystycznych i rekreacyjnych.</p> <p>Przedsięwzięcie powiązane jest z działaniami rewitalizacyjnymi i wynika z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany, oddziałując na rozwój całego MOF. Przyczynia się do odnowy centralnych, reprezentacyjnych części miasta rdzeniowego MOF o znaczeniu ponadlokalnym. Ciechanów pełni funkcję centralnego ośrodka funkcjonalnego dla MOF Ciechanowa z ofertą usług skierowanych do mieszkańców całego obszaru MOF. Będą oni odbiorcami infrastruktury przedsięwzięcia, korzystającymi z niej na co dzień.</p> <p>Nowa aktywna i ekologiczna przestrzeń ma być przyjazna zarówno dla turystów i przyjezdnych, jak i dla sektora MŚP, zwłaszcza dla lokalnego biznesu ulokowanego na terenie osiedla „Śródmieście”. Nowobudowany klimat śródmiejskiego życia ma zachęcać do korzystania z ofert ulicznych sprzedawców, sklepikarzy, a jednocześnie tworzyć skupienie lokalnego handlu o oddziaływaniu ponadlokalnym.</p>		<p>czynnej, umożliwiające infiltrację wód opadowych.</p> <p>Przewiduje się kontynuację proekologicznych działań m.in. pasieki na dachu, miododajnych nasadzeń, edukacji ekologicznej.</p> <p>Przedsięwzięcie jest ściśle związane z działaniami rewitalizacyjnymi w Śródmieściu.</p> <p>Infrastruktura przedsięwzięcia zostanie wykorzystana do zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, zwłaszcza w miejscu ich wystąpienia.</p>	<p>Rewitalizacja miast, typ projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</p>	

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
16.	Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych	<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel strategiczny 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów oraz w kierunek działań 3.a. Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza.</p> <p>Poprzez działania termomodernizacyjne przedsięwzięcie zmierza do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i zasobów mieszkaniowych gmin, redukcji zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń powietrza oraz powstrzymanie ubóstwa energetycznego społeczności MOF Ciechanowa. Inwestycje przyczynią się do redukcji emisji gazów cieplarnianych (w szczególności emisji CO₂), co przełoży się na ograniczenie emisji powierzchniowej i poprawę jakości powietrza na całym obszarze funkcjonalnym MOF. Przedsięwzięcie wpłynie na zmniejszenie zjawiska ubóstwa energetycznego, które stanowi przejaw wykluczenia społecznego. W szczególności odnosi się to do osób zamieszkujących w lokalach komunalnych, dotkniętych lub narażonych na ubóstwo energetyczne np. osoby mniej zamożne, osoby starsze, rodzice samotnie wychowujące dzieci (w większości kobiety), osoby z niepełnosprawnościami czy rodziny wielodzietne. Oddziaływanie ekonomiczne przedsięwzięcia odnosić się będzie również do podmiotów i instytucji użytkujących budynki poddawane termomodernizacji. Zmniejszenie kosztów zużycia energii spowoduje pojawienie się oszczędności w budżetach gospodarstw domowych, jak również w poziomie wydatków organizacji pozarządowych i samych jednostek samorządowych.</p> <p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania. Przedsięwzięcie poprzez swój zasięg oddziaływania będzie miał wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczną więcej niż jednej gminy Partnerstwa. Redukcja kosztów zużycia energii niezbędnej do ocieplenia budynków przełoży się na sytuację materialną mieszkańców zajmujących lokale komunalne oraz poprawi kondycję finansową jednostek i instytucji prowadzących działalność w zmodernizowanych budynkach. Efekty środowiskowe będą odczuwalne w całym MOF, a część projektów realizowanych w jego ramach będzie realizowana w partnerstwie gmin.</p>	Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne JST, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, mieszkańcy.	<p>Przedsięwzięcie obejmuje poprawę efektywności energetycznej gminnych budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych komunalnych w gminach Partnerstwa MOF Ciechanowa, m.in. przez działania termomodernizacyjne oraz montaż instalacji OZE.</p> <p>Jednym z elementów przedsięwzięcia będzie termomodernizacja zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w dzielnicy „Błoki” w mieście Ciechanów, wynikająca z zadań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.</p>	<p>Działanie FEMA.02.01 Efektywność energetyczna, typ projektu: Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i mieszkalnych.</p> <p>FEM 2021-2027, Priorytet IX, CS 5(i), FEMA.09.01 Rewitalizacja miast, typ projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW.</p>	<p>2023 – termomodernizacja hali sportowej przy ul. 17 Stycznia;</p> <p>- bieżące prace termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych znajdujących się w zasobach TBS</p>

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
17.	Budowa i rozbudowa instalacji/jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł odnawialnych wraz z infrastrukturą powiązaną	<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel strategiczny 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w kierunek działań:</p> <p>3.a. Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza oraz</p> <p>3.b. Rozwój energetyki odnawialnej i redukcja cen energii.</p> <p>Założeniem przedsięwzięcia jest dążenie do zrównoważonej transformacji energetycznej w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i neutralnej dla klimatu. Celem jest redukcja emisyjności gospodarstw domowych na terenie Partnerstwa poprzez dywersyfikację źródeł wytwarzania energii w kierunku energetycznym na korzyść odnawialnych źródeł energii.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się wspieranie działań ograniczających zużycie energii elektrycznej gospodarstw domowych poprzez wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne/odnawialne. Ponadto, planuje się budowę lub rozbudowę instalacji/jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, biomasy, biogazu i wód termalnych) wraz z powiązaną infrastrukturą.</p> <p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania. Inwestycje realizować będą założenia gospodarki niskoemisyjnej - odejście od paliw kopalnych i zredukowanie zjawiska niskiej emisji na całym obszarze funkcjonalnym MOF poprzez wykorzystanie urządzeń i instalacji produkujących czystą, zieloną energię. Tym samym, poprzez swój zasięg i charakter oddziaływania będzie miał wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczną i środowiskową całego Partnerstwa. Założeniem przedsięwzięcia jest dążenie do zrównoważonej transformacji energetycznej w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i neutralnej dla klimatu. Przedsięwzięcie umożliwia także integrację gmin i partnerów na rynku energii (np. tworzenie grupy zakupowej, klastra energetycznego lub spółdzielni energetycznej) – w formule dostosowanej do aktualnych uwarunkowań prawnych i rynkowych. Część projektów realizowanych w ramach przedsięwzięcia będzie realizowana w partnerstwie gmin.</p>	Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne JST, przedsiębiorstwa, klastry/spółdzielnie energetyczne, organizacje pozarządowe, mieszkańcy.	<p>Przedsięwzięcie obejmuje:</p> <p>1. Zakup i montaż nowych instalacji OZE, w tym m.in. wytwarzających energię elektryczną, energię ciepłą, wiatrową, biomasy i biogazu, na potrzeby użyteczności publicznej oraz mieszkańców. Ponadto przewiduje się zwiększenie istniejącej mocy instalacji PV w budynkach użyteczności publicznej. Zakłada się możliwość inwestycji w formule instalacji hybrydowej, wspomagania instalacji magazynami energii w celu poprawy stabilności dostaw energii z OZE. Wykonane zostaną niezbędne prace budowlane związane z zakupem, montażem oraz prace przygotowawcze.</p> <p>2. Budowę farmy fotowoltaicznej generującej prąd elektryczny na potrzeby gminy i jej jednostek organizacyjnych (budynków użyteczności publicznej) w powiązaniu z układem magazynowania wyprodukowanej energii. Przewidziane są także niezbędne prace budowlane związane z zamontowaniem konstrukcji instalacji i magazynów energii oraz prace przygotowawcze.</p>	FEM 2021-2027, Priorytet II, CS 2(ii), Działanie FEMA.02.03 Odnawialne źródła energii, typ projektu: Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła wraz z infrastrukturą powiązaną (z magazynami energii i ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci) NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW	2023 – instalacja OZE na budynku Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
18.	Zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej oraz ograniczenie i przeciwdziałanie skutkom suszy na terenie MOF Ciechanowa	<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel strategiczny 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów.</p> <p>Przedsięwzięcie realizuje kierunek działań: 3.c. Zrównoważona gospodarka wodna – polega na poprawie retencji glebowej i rozbudowie błękitno-zielonej infrastruktury, wspierając zamykanie obiegu wody.</p> <p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania. Skutki inwestycji będą odczuwalne na terenie całego Obszaru Funkcjonalnego. Przewiduje się, że kompleksowo wykonana infrastruktura w gminach Partnerstwa przyczyni się do utrzymania poziomu wód gruntowych niezbędnych dla zaopatrzenia rolnictwa oraz osiedli ludzkich w wodę na całym OF.</p> <p>Przedsięwzięcie będzie przeciwdziałać obniżaniu się poziomu wód gruntowych i osuszaniu terenów, na których znajdują się wysokiej jakości gleby – przez to przyczyniając się do poprawy jakości produkcji rolnej i rolno-spożywczej, co jest szczególnie istotne ze względu na potencjał rolniczy obszaru MOF wskazywany w Strategii regionu.</p> <p>Zakłada się, że inwestycja będzie miała charakter powierzchniowy, zadziała efekt synergii i jej oddziaływanie będzie odczuwalne dla ludności zamieszkującej tereny zarówno wiejskie, jak i zurbanizowane.</p> <p>Przedsięwzięcie będzie realizowany w partnerstwie gmin.</p> <p>Dodatkowo, działanie związane z zagospodarowywaniem terenów wokół zbiorników wodnych przyczyni się do rozwoju gospodarki turystycznej oraz branż okołoturystycznych.</p> <p>Przedsięwzięcie w sposób komplementarny zmierza do realizacji celu strategicznego nr 2 niniejszej Strategii, tj.: CS 2. Turystyka, kultura i oferta czasu wolnego – tworzy sprzyjające warunki do rozwijania i inwestowania w infrastrukturę przyjazną turystom i mieszkańcom.</p>	Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne JST	W ramach przedsięwzięcia planuje się poprawę retencji wodnej przez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, zbiorników małej retencji wodnej i budowli hydrotechnicznych retencionujących wody opadowe na terenie gmin MOF Ciechanowa.	FEM 2021-2027, Priorytet II, CS 2(iv); Działanie FEM.A.02.04 Dostosowanie do zmian klimatu, typ projektu: Zwiększanie ochrony przeciwpowodziowej i ograniczenie skutków suszy poprzez retencionowanie wód opadowych NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW	Oczekiwanie na środki zewnętrzne
19.	Rozbudowa systemu zrównoważonej gospodarki wodnej na terenach gmin wiejskich oraz poprawa dostępności i jakości wody	<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel strategiczny 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w kierunek działań: 3.c. Zrównoważona gospodarka wodna. Zmierza do rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, z rozwojem systemów ujęć, uzdatniania i magazynowania wody. Ponadto, przyczyni się do</p>	Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne JST, przedsiębiorstwa, mieszkańcy.	Przedsięwzięcie obejmuje prace polegające na rozbudowie, przebudowie i modernizacji infrastruktury oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowie sieci kanalizacyjnej wraz z oddzielną kanalizacją deszczową, z	FEnIKS 2021-2027, Priorytet I, Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa FEnIKS 2021-2027, Priorytet II, Działanie FENX.02.05 Woda	Działanie realizowane przez gminy wiejskie Partnerstwa

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
		<p>poprawy retencji glebowej i rozbudowy błękitno-zielonej infrastruktury oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń.</p> <p>Zaplanowane w ramach przedsięwzięcia inwestycje mają na celu zwiększenie efektywności dostaw wody, rozwój systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dystrybuowania i magazynowania wody.</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany. Przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie gmin. Jego realizacja przyczyni się do adaptacji obszaru MOF do zmian klimatu oraz łagodzenia ich negatywnych skutków. Przedsięwzięcie wzmocni odporność obszaru MOF na klęski żywiołowe, poprzez wdrożenie urządzeń i infrastruktury hydrotechnicznej stosowanej w celu zachowania dobrego stanu wód. Wpłyne na lepszy stan wód i gleb na obszarze całego MOF (co będzie sprzyjać rozwojowi rolnictwa i produkcji rolnej i ochronie potencjału rolniczego Opinogórskiego Obszaru Żywielskiego).</p>		uwzględnieniem rozbudowy systemów wodociągowych, nowych stacji ujęć i uzdatniania wody.	do spożycia NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW	
20.	Rozwój i modernizacja gospodarki wodno – ściekowej w mieście Ciechanów	<p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania i jest nastawione bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów. Przedsięwzięcie wpisuje się w kierunek działań: 3.c. Zrównoważona gospodarka wodna.</p> <p>Oddziaływanie środowiskowe przedsięwzięcia wykracza poza terytorium Gminy Miejskiej Ciechanów. Wzmocni odporność obszaru na klęski żywiołowe poprzez wdrożenie urządzeń i infrastruktury hydrotechnicznej stosowanej w celu zachowania dobrego stanu wód. Celem będzie zwiększenie efektywności dostaw wody, rozwój systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dystrybuowania i magazynowania wody.</p> <p>Przedsięwzięcie zmierza do dostosowania miasta do ekstremalnych stanów pogodowych, rozwijania zielono-niebieskiej infrastruktury w mieście, zarządzania wodami opadowymi i roztopowymi, a także likwidacji miejskich wysp ciepła.</p>	Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne	<p>Przedsięwzięcie obejmuje trzy elementy:</p> <p>1) Uporządkowanie i zrównoważenie gospodarki wodno – kanalizacyjnej m.in.: poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę i remont sieci wodociągowej;</p> <p>2) Modernizację infrastruktury ujęć, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia wraz z efektywnym wykorzystaniem zasobów wodnych;</p> <p>3) Rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków.</p>	FEnIKS 2021-2027, Priorytet I, Działanie FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa FEnIKS 2021-2027, Priorytet II, Działanie FENX.02.05 Woda do spożycia NFOŚiGW i/lub WFOŚiGW	2023 – działania realizowane przez ZWiK Sp. z o.o.; - złożenie fiszek projektów do naboru pozakonkursowego - FENIKS
21.	Wspieranie działań w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz gospodarki opartej	<p>Przedsięwzięcie jest nastawione bezpośrednio na realizację celu strategicznego nr 3. Czyste środowisko i efektywne wykorzystanie zasobów.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w kierunek działań:</p>	Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Przedsiębiorstwa	W przedsięwzięciu planuje się wdrożenie instalacji do recyklingu organicznego i instalacji zwiększających stopień odzysku surowców dobrej	FEnIKS 2021-2027, Priorytet I, Działanie FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o	Działania realizowane przez PUK Sp. z o.o.

L.p.	Nazwa projektu/przedsięwzięcia	Wskazanie i uzasadnienie realizacji celu strategii przez projekt/przedsięwzięcie, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego	Typ beneficjenta	Planowany zakres projektu/przedsięwzięcia – najważniejsze elementy	Planowane źródło finansowania, ze wskazaniem programu i konkretnego CS/Priorytet i działanie	Stopień realizacji
	na OZE	<p>3.d. Gospodarowanie odpadami zgodnie z założeniami GOZ poprzez rozwój sieci punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych i instalacji do recyklingu oraz promowanie gospodarki cyrkularnej w przedsiębiorstwach i gospodarstwach rolnych.</p> <p>Jego realizacja wpisuje się również w działania: 3.a. Zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa jakości powietrza oraz 3.b. Rozwój energetyki odnawialnej i redukcja cen energii</p> <p>Przedsięwzięcie wpłynie na zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami.</p> <p>Przedsięwzięcie spełnia przesłanki zintegrowania. Poprzez zasięg działania operatora instalacji przedsięwzięcie będzie miało wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczno-środowiskową więcej niż jednej gminy partnerstwa (potencjalnie obszar całego MOF, a nawet poza jego granicami). Projekt realizowany będzie na terenie aktualnie istniejącej infrastruktury PUK Sp. z o.o. i instalacji przetwarzania odpadów, która jest instytucją pełniącą funkcje o zasięgu regionalnym.</p>	wa	<p>jakości.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowę instalacji do przetwarzania bioodpadów – recykling organiczny, - zakup instrumentów i technologii do zwiększenia jakości odbioru bioodpadów, - zakup pojazdów nisko- i bezemisyjnych wraz z wyposażeniem do odbioru odpadów (na potrzeby realizacji zadań publicznych), - budowę farmy fotowoltaicznej o mocy do 4000 kWp wraz z niezbędną infrastrukturą (na potrzeby realizacji zadań publicznych), - budowę magazynów energii elektrycznej – stacje elektrolizy (na potrzeby realizacji zadań publicznych). 	<p>obiegu zamkniętym</p> <p>FEnIKS 2021-2027, Priorytet II, Działanie FENX.02.02 Rozwój OZE</p> <p>NFOŚiGW/WFOŚiGW</p> <p>FEM 2021-2027, Priorytet FEMA.02 Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza, Działanie FEMA.02.06 Gospodarka o obiegu zamkniętym, typy projektu:, Gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, Transformacja przedsiębiorstw w kierunku GOZ</p>	
22.	Mazowieckie Centrum Wsparcia Doradczego	<p>Projekt jest działaniem horyzontalnym warunkującym realizację wszystkich celów Strategii. Ma celu wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego do zarządzania strategicznym rozwojem lokalnym w partnerstwach społeczno-gospodarczych na rzecz zintegrowanych działań, skutecznego pozyskiwania środków i kapitału inwestycyjnego na projekty rozwojowe.</p>	Jednostka samorządu terytorialnego	<p>Celem projektu jest rozwój zdolności administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym wzmocnieniu potencjału JST do kompleksowego zarządzania rozwojem</p>	<p>FEM 2021-2027, Priorytet X i XI, Działanie FEMA.09.03 Mazowieckie Centrum Wsparcia Doradczego, typ projektu: Mazowieckie Centrum Wsparcia Doradczego (MCWD)</p>	Na etapie prac samorządu województwa mazowieckiego

5.2. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Ciechanów do 2035 roku

Obowiązująca Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Ciechanów do 2035 roku została przyjęta Uchwałą Nr 599/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 r. Strategię opracowano zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Dokument powstał przy udziale mieszkańców Ciechanowa, którzy zaangażowali się w pracę podczas warsztatów strategicznych, poprzez udział w badaniach społecznych oraz podczas konsultacji społecznych.

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta Ciechanów do 2035 r. jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki rozwoju gminy.

Zapewnia ona ciągłość i trwałość działań władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. W sposób istotny strategia umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak środowisko przyrodnicze, zasoby ludzkie, istniejąca i rozbudowywana infrastruktura komunalna przy uwzględnieniu dostępnych środków finansowych.

W Strategii zdefiniowano następujące wyzwania rozwojowe, z którymi Ciechanów będzie się mierzyć w większym stopniu w najbliższej przyszłości:

1. Odpływ mieszkańców na tereny wiejskie obszaru funkcjonalnego Ciechanowa oraz do innych ośrodków miejskich. Stworzenie oferty dla ludzi młodych.

2. Starzenie się społeczeństwa oraz z nim związane ubożenie mieszkańców miasta.

3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego, świadomego swojej roli w kształtowaniu rozwoju miasta, współdecydującego.

4. Ubóstwo ekonomiczne i zagrożenie wykluczeniem społecznym z powodów ekonomicznych.

5. Rozwój społeczeństwa wiedzy – o sukcesie miasta decyduje jego kapitał intelektualny.

6. Rozwijanie usług wolnego czasu (kultura, rozrywka, sport, turystyka).

7. Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych – warunkiem zatrzymania i pozyskania młodych mieszkańców.

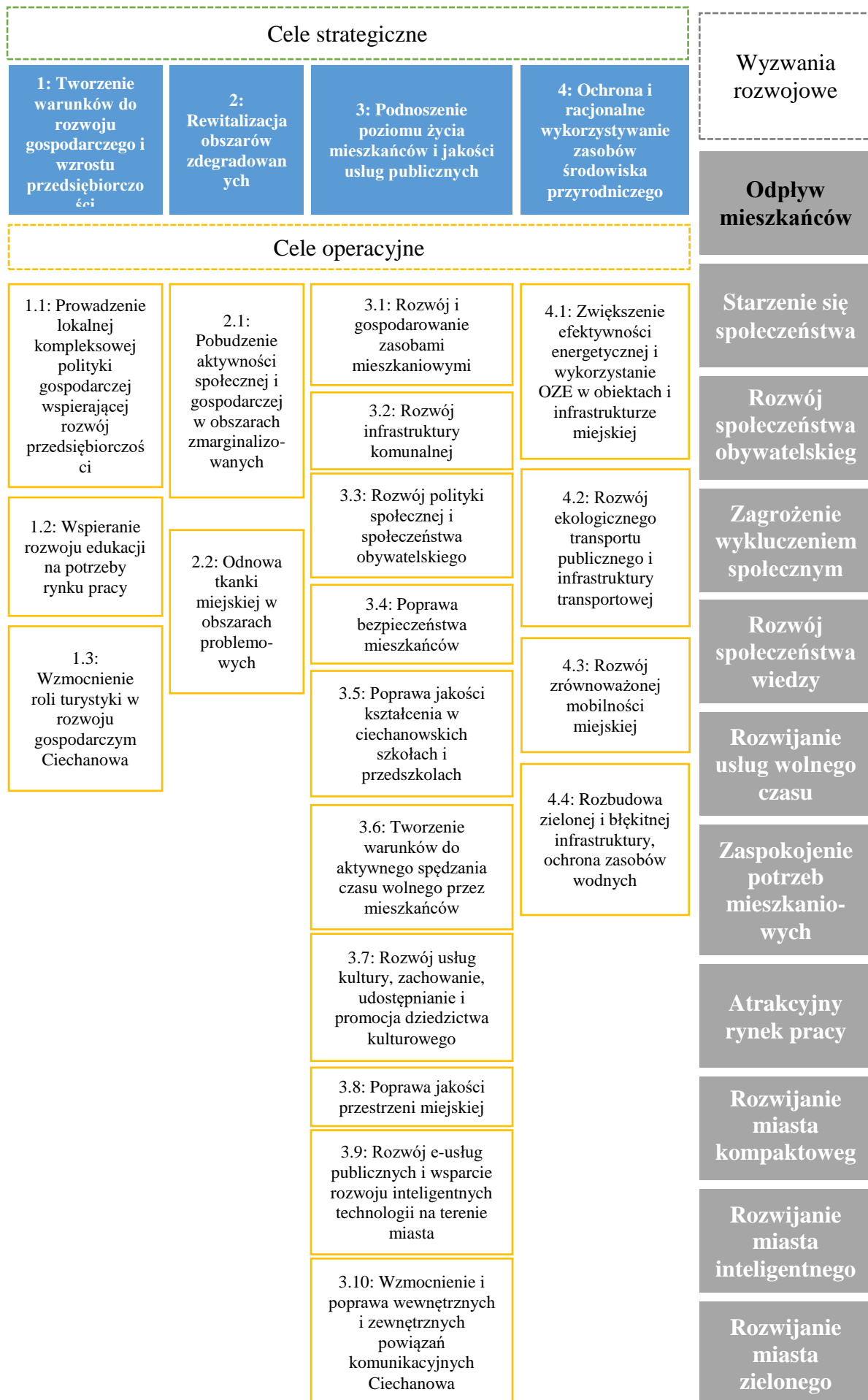
8. Atrakcyjny rynek pracy – zdywersyfikowana gospodarka, różnorodność pracy pod względem poziomów i kierunków wykształcenia.

9. Rozwijanie miasta kompaktowego, przyjaznego, spokojnego, cichego, ładnego, dobrze skomunikowanego wewnątrz i zewnątrz, z wyprowadzonym tranzytem na zewnątrz, z dobrymi usługami komunalnymi, których wydajność rośnie, a koszty dla odbiorcy spadają w strukturze wydatków.

10. Rozwijanie miasta inteligentnego – z innowacyjnymi usługami, korzystającego z osiągnięć technologii informacyjnych, idącego z duchem postępu w komunikacji z mieszkańcami, rozwijającego współpracę w sieci partnerstw samorządowych i międzysektorowych.

11. Rozwijanie miasta zielonego – z czystym powietrzem, mniejszym poziomem hałasu, z dużą ilością terenów zieleni, dobrze gospodarującego energią, korzystającego ze źródeł odnawialnych, opartego o zasady gospodarki obiegu zamkniętego.

Schemat: cele strategiczne i cele operacyjne określone w Strategii:

Monitoring Strategii

Monitoring Strategii będzie prowadzony w układzie:

- rocznym – dla realizacji działań wynikających z przyjętych kierunków działań,
- pięcioletnim – dla oceny realizacji celów strategicznych i operacyjnych (ewaluacja Strategii).

W **2023 roku** zrealizowano zadania wynikające z następujących kierunków działań i celów operacyjnych:

I. Cel operacyjny 1.1 Prowadzenie lokalnej kompleksowej polityki gospodarczej wspierającej rozwój przedsiębiorczości:

1. Polska Strefa Inwestycji – kontynuacja współpracy z władzami Warmińsko – Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
2. Ciechanowska Akademia Przedsiębiorczości - współpraca z Mazowiecką Izbą Gospodarczą - bezpłatne szkolenia dla przedstawicieli lokalnego biznesu.
3. Przyjęcie MPZP Gostkowska – Prymasa Tysiąclecia, obejmującego obszary inwestycyjne.
4. Tworzenie i wspieranie tworzenia nowych przestrzeni do prowadzenia działalności gospodarczej – rewitalizacja budynku przy ul. Fabrycznej 2, budynku po młynie; budowa „Zielonego Targu”.
5. Stosowanie systemu ulg i preferencji dla podmiotów tworzących nowe miejsca pracy, inwestujących w Ciechanowie - Uchwała Nr 378/XL/2021 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie: zmiany uchwały Nr 70/V/2019 Rady Miasta Ciechanów z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy na terenie Miasta Ciechanów.
6. Promocja Ciechanowa – udział w konkursach, targach, promowanie miasta.
7. Współpraca w dziedzinie rozwoju gospodarczego i turystycznego z gminami Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa – przyjęcie do realizacji w 2023 r. przez wszystkie gminy partnerstwa Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa.

II. Cel operacyjny 1.2 Wspieranie rozwoju edukacji na potrzeby rynku pracy:

1. Rozwijanie wśród dzieci i młodzieży zainteresowań nowymi technologiami i naukami ścisłymi – cykliczne zajęcia rozwijające zainteresowania w Parku Nauki Torus, IV Ciechanowski Piknik Naukowy.
2. Spotkania z nauką w Parku Nauki Torus dla dorosłych.
3. Realizacja projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 pn. Ciechanów miastem nowoczesnej edukacji – III edycja. W miejskich szkołach podstawowych zorganizowano m.in. zajęcia rozwijające wiedzę i umiejętności, wyrównujące, dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

III. Cel operacyjny 1.3 Wzmocnienie roli turystyki w rozwoju gospodarczym Ciechanowa:

1. Poprawa stanu technicznego i wizualnego obiektów zabytkowych, tworzenie i utrzymanie nowych funkcji – rewitalizacja budynku przy ul. Fabrycznej 2 oraz budynku po młynie.

2. Pozyskanie dofinansowania na zadanie pn. „Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej”.
3. Współpraca z organizacjami turystycznymi – współpraca z Mazowiecką Regionalną Organizacją Turystyczną (Park Nauki Torus).
4. Wykorzystanie potencjału działalności lokalnych artystów, sportowców do rozwoju turystyki – w sprzedaży gra MONOPOLY Ciechanów.
5. Rozpoczęcie termomodernizacji obiektu Hotel Olimpijski w Ciechanowie.
6. „Wspólny bilet” z jednostką publiczną i prywatną uprawniający do wejść na 5 atrakcji turystycznych Ciechanowa i okolic.

IV. Cel operacyjny 2.1 Pobudzenie aktywności społecznej i gospodarczej w obszarach zmarginalizowanych:

1. Aktywizacja społeczna, edukacyjna i kulturalna mieszkańców obszaru rewitalizacji – działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej, COEK Studio, MOPS oraz CUW – projekt współfinansowany z EFS.
2. Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – działania MOPS oraz Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.
3. Pobudzanie oddolnych inicjatyw społecznych i relacji sąsiedzkich na obszarze rewitalizacji – działania realizowane podczas procesu opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji – spacerowane badania, spotkania konsultacyjne, nabór pomysłów na działania na obszarze rewitalizacji. Konsultacje dotyczące zasad utworzenia i funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji.
4. Promocja na obszarze rewitalizacji przy współpracy z Bankiem Żywności w Ciechanowie idei racjonalnego gospodarowania żywnością (w ramach Międzynarodowego Dnia Świadomości o Stratach i Marnowaniu Żywności).
5. Utworzenie na obszarze rewitalizacji, w Hali Targowej „Błoki” Eko – spiżarni – sklepu społecznego.
6. Rozbudowa infrastruktury bezpieczeństwa publicznego na obszarze rewitalizacji - nowe lokalizacje kamer: ogród społeczny w Miejskim Parku Ojców im. W. Pikusa, ul. Parkowa (skrzyżowanie z ul. Zieloną), obszar skrzyżowania ul. Tatarskiej z ul. 17 Stycznia.

V. Cel operacyjny 2.2 Odnowa tkanki miejskiej w obszarach problemowych:

1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji z przeznaczeniem na cele integracyjne, kulturalne i rekreacyjne, w tym dla dzieci i rodzin z dziećmi –zakończenie prac nad utworzeniem ogrodu społecznego, konkurs architektoniczny na zagospodarowanie przestrzeni Placu Jana Pawła II.
2. Budowa „Zielonego Targu”.
3. Dziedzictwo kulturowe – ochrona i adaptacja – budynek przy ul. Fabrycznej, budynek po starym młynie przy ul. Nadrzeczej.
4. Pozyskanie dofinansowania na zadanie pn. „Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej”.
5. Opracowywanie dokumentacji na przebudowę ul. Fabrycznej, P&R przy dworcu przemysłowym, ścieżki rowerowej do Ronda Solidarności.
6. Bieżące remonty i modernizacje zasobów mieszkaniowych – TBS.

VI. Cel operacyjny 3.1 Rozwój i gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi:

1. Wspieranie budownictwa społecznego – działalność SIM, TBS.
2. Opracowywanie MPZP dla obszarów zabudowy mieszkaniowej.
3. Remonty i modernizacje mieszkalnych zasobów komunalnych, wykonywane przez TBS.
4. Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w infrastrukturę techniczną.

VII. Cel operacyjny 3.2 Rozwój infrastruktury komunalnej:

1. Zwiększenie efektywności systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – zakończenie montażu w pięciu lokalizacjach inteligentnych, bezdotykowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, przy dofinansowaniu ze środków zewnętrznych.
2. Zakup przez PUK Sp. z o.o. 2 niskoemisyjnych pojazdów przeznaczonych do odbioru odpadów z terenu miasta Ciechanów (zasilane CNG).
3. Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci ciepłowniczej – zgodnie z sprawozdaniami spółek.
4. Utworzenie klastra energii przez miasto i Elektrociepłownię, którego celem jest m.in. zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego miasta i efektywna dystrybucja lokalnie produkowanej energii.

VIII. Cel operacyjny 3.3 Rozwój polityki społecznej i społeczeństwa obywatelskiego:

1. Aktywizacja społeczna ciechanowskich seniorów – działania COEK Studio (scena Junior), Senioralia, eko farma, sympozjum „Budowanie więzi pokoleniowych” (przy współpracy środowiska akademickiego, ratusza, seniorów i młodzieży).
2. Rozpoczęcie prac przez miasto nad opracowaniem Strategii Polityki Senioralnej na lata 2024-2028.
3. Wdrażanie usług społecznych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w tym opiekuńczych i asystenckich – działania realizowane przez MOPS.
4. Obchody Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, wsparcie przez miasto dla rodziców, u których nowo narodzonych dzieci stwierdzono problemy rozwojowe (szkolenia, wsparcie psychologa, terapeuty).
5. Pozyskanie dofinansowania i rozpoczęcie budowy Miejskiego Żłobka.
6. Pozyskanie dofinansowania z PFRON na dostosowanie budynków miejskich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
7. Rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego z wykorzystaniem finansowych i prawnych instrumentów partycypacji społecznej – budżet obywatelski, konsultacje społeczne programów, badania ankietowe itp.
8. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych – realizacja Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

IX. Cel operacyjny 3.4 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców:

1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury bezpieczeństwa publicznego – nowe lokalizacje kamer: ciąg pieszo-rowerowy między ul. Kolbe i Czarnieckiego, obszar obok Szkoły Podstawowej nr 7, teren przy przejściu dla pieszych przy ul. Armii Krajowej, obszar przy skrzyżowaniu ul. Armii Krajowej i Harcerskiej, obszar skrzyżowania ul. Tatarskiej z ul. 17 Stycznia, ogród społeczny w Miejskim Parku Ojców im. W. Pikusa, ul. Gostkowska (Rondo Meudon), ul. Parkowa (skrzyżowanie z ul. Zieloną).

2. Wspieranie w doposażeniu ochotniczych straży pożarnych – dofinansowanie do środków ochrony osobistej, środków łączności, sprzętu specjalistycznego (wniosek złożony i rozliczony w ramach zadania OSP – 2023 Mazowsze dla straży pożarnych).

X. Cel operacyjny 3.5 Poprawa jakości kształcenia w ciechanowskich szkołach i przedszkolach:

1. Rozwijanie oferty zajęć edukacyjnych pozalekcyjnych i pozaszkolnych – zajęcia organizowane przez COEK Studio, Park Nauki Torus, Bibliotekę Miejską.

2. Bieżące prace naprawcze i modernizacyjne w jednostkach oświatowych.

3. Pozyskanie dofinansowania na termomodernizację dwóch szkół podstawowych – Nr 4 i Nr 5 w Ciechanowie.

4. Szkolenia dla nauczycieli w ramach projektu „Ciechanów miastem nowoczesnej edukacji – III edycja”.

5. Wdrażanie programów stypendialnych dla uzdolnionej młodzieży – przyznane roczne stypendia i nagrody dla sportowców, trenerów oraz dla młodych artystów.

6. Akademia Ratowników Klimatu – inicjatywa edukacyjna we współpracy z Bankiem Żywności - uczniowie klas V-VII z pięciu szkół podstawowych zdobyli wiedzę i kompetencje z zakresu ekologii oraz zero waste.

XI. Cel operacyjny 3.6 Tworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców:

1. Rozbudowa i modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej i jej efektywne wykorzystanie, budowa i modernizacja infrastruktury do aktywnego spędzania czasu przez osoby z różnych grup wiekowych:

- budowa zaplecza technicznego przy Stadionie Miejskim (dofinansowanie z programu Ministerstwa Sportu „Sportowa Polska”),

- budowa bieżni lekkoatletycznej i skoczni w dal oraz modernizacja boiska przy S.P. nr 3 (dofinansowanie w ramach Programu Mazowsze dla Sportu 2022),

- remont podłogi w hali sportowej przy ul. 17 Stycznia (dofinansowanie z programu Ministerstwa Sportu „Sportowa Polska”),

- termomodernizacja, wymiana stolarki drzwiowej w hali sportowej przy ul. 17 Stycznia, wymiana oświetlenia w hali sportowej przy ul. Kraszewskiego (dofinansowanie w ramach Programu Mazowsze dla Sportu 2023).

2. Organizacja zajęć i wydarzeń aktywizujących sportowo mieszkańców miasta – działania MOSiR, COEK STUDIO.

3. Przystosowanie do celów rekreacyjno – wypoczynkowych terenów przyrodniczych, w tym Krubina – rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, parku im. J. Dąbrowskiego - przystąpienie do rewaloryzacji zabytkowego parku pomiędzy ul. Strażacką, Farską Górą, ul. 3 Maja i rzeką Łydynią.

4. Wyznaczenie i rozbudowa sieci dróg dla rowerów –opracowanie dokumentacji na budowę ścieżek rowerowych (m.in. ul. Szwanke, Śmiecińska, Nadrzeczna, Fabryczna, przedłużenie Alei Unii Europejskiej) oraz budowa kolejnych ścieżek rowerowych (m.in. na Krubinie, łącznik od Tatarskiej do kładki na rzece Łydyni).

XII. Cel operacyjny 3.7 Rozwój usług kultury, zachowanie, udostępnianie i promocja dziedzictwa kulturowego:

1. Modernizacja i rozwój infrastruktury kulturalnej
 - rozpoczęcie rewitalizacji budynku po młynie,
 - modernizacja Filii Biblioteki Miejskiej przy ul. Kicińskiego (dofinansowanie ze środków Programu Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023) ,
 - zakup sprzętu multimedialnego dla Biblioteki Miejskiej (mini-Pakt - Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020)
2. Wspieranie działań edukacyjnych dotyczących historii miasta i tożsamości regionalnej w celu budowania więzi mieszkańców z miastem – działalność Wydziału Kontaktów Społecznych, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz COEK Studio.
3. Rozwijanie oferty kulturalnej, w tym organizowanie wydarzeń plenerowych w różnych częściach miasta – działania COEK Studio, WKS, Part Nauki Torus.
4. Obchody Światowego Dnia Autyzmu.

XIII. Cel operacyjny 3.8 Poprawa jakości przestrzeni miejskiej:

1. Modernizacja i rozbudowa przestrzeni publicznych, zazielenianie przestrzeni publicznych – parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, ogród społeczny, skwer TON, budowa „Zielonego Targu”, rozpoczęcie odnowy Parku im. J. Dąbrowskiego, zakończenie konsultacji koncepcji zagospodarowania Placu Jana Pawła II.
2. Skatepark-minirampa i Funpark na osiedlu „Kwiatowym”. Przy ulicy Wesołej wybudowano w ramach budżetu obywatelskiego skatepark-minirampę dla rolkarzy i amatorów deskorolek. Stanowią one nową przestrzeń dla spotkań dzieci i młodzieży.
3. Aplikowanie o środki z Programu Polska Wschodnia 2021-2027 oraz FENIKS 2021-2027 na działania związane z adaptacją miasta do zmian klimatu.

XIV. Cel operacyjny 3.9 Rozwój e-usług publicznych i wsparcie rozwoju inteligentnych technologii na terenie miasta:

1. Modernizacja i budowa nowej infrastruktury miejskiej z zastosowaniem innowacyjnych technologii – ławki solarne w przestrzeni miejskiej (pl. T. Kościuszki, Park Nauki Torus), inteligentne pojemniki do segregacji odpadów – rozwój systemu, monitoring miejski.
2. Rozbudowa i integracja baz danych i zasobów cyfrowych – realizacja i rozliczenie projektu „Cyfrowa gmina” – wykonana diagnoza cyberbezpieczeństwa, działania związane z cyberbezpieczeństwem oraz utworzenie nowego środowiska serwerowego wraz z oprogramowaniem i licencjami (Fundusze Europejskie Polska Cyfrowa - sfinansowano w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19).
3. Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 - Cyberbezpieczny samorząd”.

XV. Cel operacyjny 3.10 Wzmocnienie i poprawa wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych Ciechanowa:

1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej miasta – ul. Asnyka, ul. M. Skłodowskiej – Curie, ul. Nizinnej, ul. Zagrodowej, ul. Ludowej, ul. Wędkarska, ul. Wrzosowa, ul. Spacerowej, ul. Kruczej, Rycerskiej, Kmicica, Zagłoby, Wiśniowa, Malinowa, Wiklinowa.
2. Opracowanie dokumentacji i/lub pozyskanie dofinansowania i/lub wybór wykonawców: ul. Śmiecińska, Nadrzeczna, Dolna, Jaśminowa, zabytkowa Pułtуска,

ul. Bohaterów Września i K. Baczyńskiego, Szwanke, Fabryczna, przedłużenie Alei Unii Europejskiej.

3. Organizacja ruchu drogowego sprzyjająca transportowi publicznemu, pieszym i rowerzystom oraz poprawa warunków życia mieszkańców, modernizacja i rozbudowa systemu bezpieczeństwa ruchu drogowego – budowa wiaduktu pieszo – rowerowego nad torami na Krubinku, radarowe wyświetlacze prędkości na 5 ulicach (dofinansowanie z POiŚ 2014-2020), budowa oświetlenia wokół kąpieliska Krubin. Ponadto dokonano wymiany oświetlenia na energooszczędne na większości ulic, gdzie oświetlenie było przestarzałe i energochłonne.

XVI. Cel operacyjny 4.1 Zwiększenie efektywności energetycznej i wykorzystanie OZE w obiektach i infrastrukturze miejskiej:

1. Modernizacja infrastruktury publicznej z wykorzystaniem OZE, modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, w tym z wykorzystaniem OZE:

- pozyskanie dofinansowania na termomodernizację SP 4 i SP 5,
- remont i montaż instalacji fotowoltaicznych: Filia nr 1 MBP w Ciechanowie przy ul. Kicińskiego, montaż instalacji w budynku Biura Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Uzależnień przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A,
- termomodernizacja Hali sportowej przy ul. 17 Stycznia,
- rozpoczęcie termomodernizacji Hotelu Olimpijskiego,
- budowa Zielonego Targu, rewitalizacja starego młyna przy ul. Nadrzecnej – z wykorzystaniem OZE,
- pozyskanie dofinansowania i wybór wykonawcy budowy żłobka miejskiego, z wykorzystaniem OZE.

2. Monitorowanie jakości powietrza – funkcjonujący system monitoringu w mieście.

3. Wsparcie mieszkańców w działaniach zwiększających efektywność energetyczną budynków oraz wykorzystanie OZE – funkcjonowanie Punktu konsultacyjnego Programu „Czyste powietrze” – wsparcie przy składaniu oraz rozliczaniu wniosków do WFOSiGW w Warszawie.

XVII. Cel operacyjny 4.2 Rozwój ekologicznego transportu publicznego i infrastruktury transportowej:

1. Zwiększanie ekologiczności taboru komunikacji publicznej poprzez jego wymianę na nisko i zeroemisyjny – 2 autobusy o napędzie elektrycznym dla ZKM w ramach dofinansowania.

2. Europejski Tydzień Mobilności w Ciechanowie.

3. Budowa nowych wiat przystankowych przy ul. Ludowej oraz modernizacja istniejących (ul. Batalionów Chłopskich, ul. Mazowiecka, ul. Gostkowska, ul. Skłodowskiej – Curie).

XVIII. Cel operacyjny 4.3 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej:

1. Modernizacja i rozbudowa dróg rowerowych i ciągów pieszych w mieście, tworzenie spójnej sieci dróg rowerowych w mieście i na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa – opracowywanie dokumentacji budowy ścieżek rowerowych (w ul. K. Szwanke, Fabrycznej, połączenie dworca PKP Przemysłowy z rondem Solidarności, przedłużenie ścieżki w Alei Unii Europejskiej – do ul. Gruduskiej), budowa ścieżek dookoła zbiornika Krubin, ścieżka od ul. Tatarskiej do kładki przy rzece Łydyni.

2. Tworzenie i modernizacja park&ride – opracowywanie dokumentacji budowy park&ride przy dworcu PKP Przemysłowy.

XIX. Cel operacyjny 4.4 Rozbudowa zielonej i błękitnej infrastruktury, ochrona zasobów wodnych:

1. Rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w mieście: m.in. parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, skwer TON, odnowa parku im. J. Dąbrowskiego.
2. Aplikowanie o środki z UE na rozwój zielonej infrastruktury.
3. Promocja spożywania wody kranowej – „Ciechanowska kranówka”.

5.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechanów

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechanów, zostało uchwalone Uchwałą Rady Miasta Ciechanów Nr 698/LXIX/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. Ww. uchwała dokonała zmiany studium uchwalonego w 2016 r. i ma postać ujednoczonego dokumentu z wyróżnionymi zmianami. Wprowadzone w 2023 r. zmiany obejmowały:

- a) zmianę przeznaczenia terenu i wskazanie go jako obszaru, na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, wraz ze strefą ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (działka nr ewid. 789/1, obręb 10-Śródmieście),
- b) zaktualizowanie granic terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej (działka nr ewid. 4859/1, obręb 20-Scalenie),
- c) korektę części dotyczącej uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta Ciechanów związaną ze zmianą lub zaktualizowaniem m.in. danych statystycznych i informacji o mieście, dokumentów planistycznych i strategicznych, obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych, przepisów określających zakres studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W obowiązującym Studium wskazuje się na działania mające wpływ na rozwój Ciechanowa, do których w szczególności należy zaliczyć:

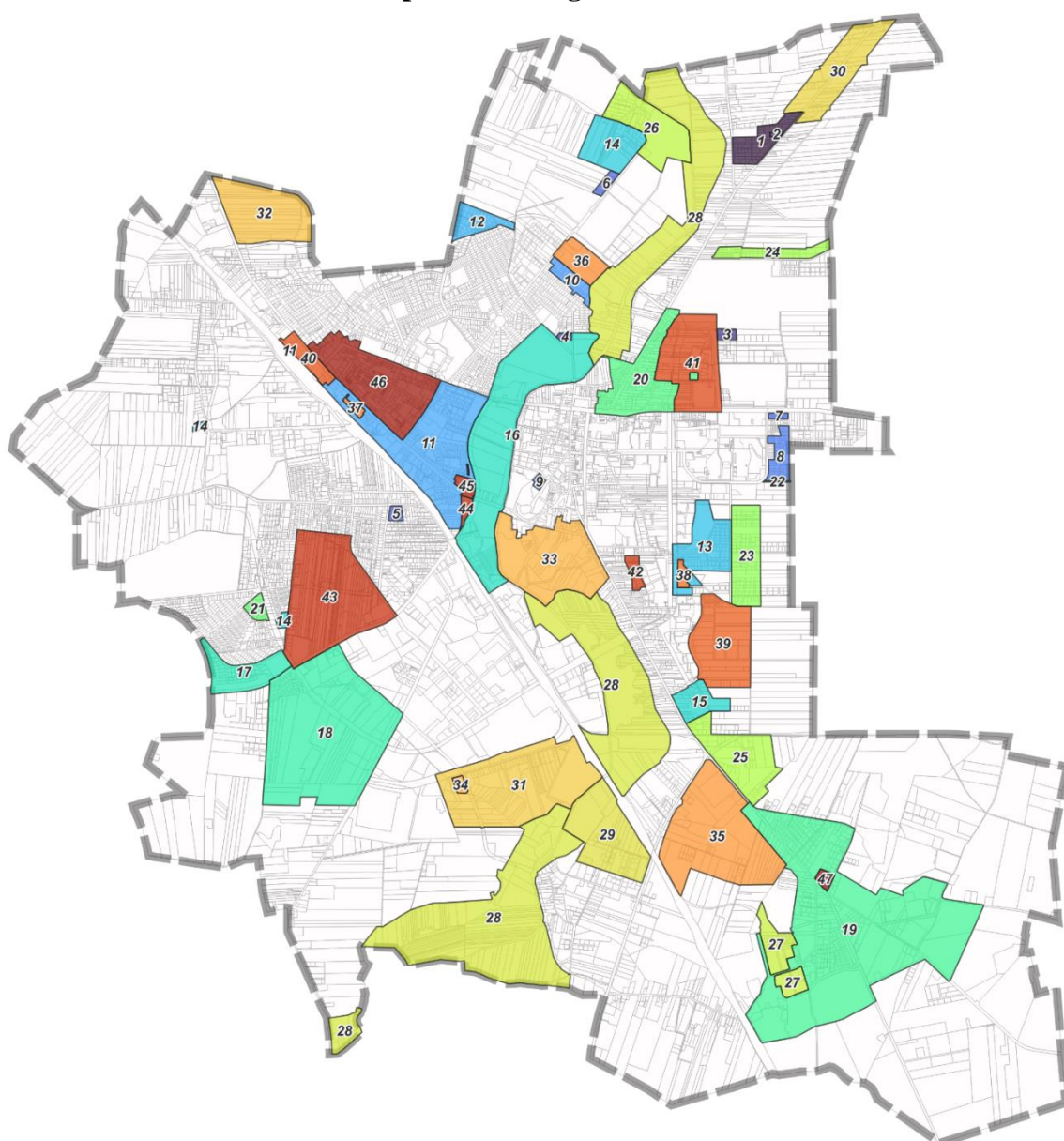
1. Wyznaczanie nowych obszarów rozwojowych dla funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Obszary te pozwolą na realizację zabudowy mieszkaniowej – co poprawi warunki zamieszkania mieszkańców; wskazane tereny stwarzają możliwość osiedlania zarówno blisko centrum miasta, jak i w sąsiedztwie obszarów o naturalnej przyrodzie, położonych blisko usług (tereny te stanowią alternatywę dla inwestowania na obszarach wiejskich).
2. Wyznaczanie nowych obszarów dla rozwoju funkcji produkcyjnych, baz, składów i magazynów, które stwarzają możliwość lokalizacji nowych firm i zakładów, tworzących miejsca pracy i przyczyniających się do rozwoju gospodarczego miasta.
3. Wyznaczanie nowych obszarów dla rozwoju usług, umożliwiające rozwój miasta Ciechanów jako ośrodka usług powiatowych i regionalnych oraz stwarzające warunki do wzrostu liczby miejsc pracy, poprawy stanu wyposażenia w usługi i do rozwoju gospodarczego.
4. Wyznaczanie obszarów dla rozwoju funkcji wypoczynkowej, sportu i rekreacji, wykorzystujące na te funkcje naturalne tereny przyrodnicze oraz tereny poprodukcyjne – co umożliwi rewitalizację tych terenów zaniedbanych i przywrócenie im walorów

przyrodniczych przy jednoczesnym umożliwieniu wykorzystania na rzecz funkcji poprawiających warunki życia mieszkańcom.

5.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie miasta, na koniec 2023 r. obowiązywało **47 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, które obejmują swym zasięgiem 965,49 ha, co stanowi 29,46 % powierzchni miasta. Obowiązujące plany, zgodnie z opracowaną *Analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Ciechanów w latach 2016 – 2020 (Załącznik do Uchwały Nr 375/XL/2021 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 czerwca 2021 r.)*, uchwalane były w różnych stanach prawnych, część z nich wymagać może aktualizacji. Fakt ten jednak nie powoduje nieważności tych dokumentów, a sama ich aktualizacja jest sukcesywnie dokonywana.

Granice terenów objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Stan na: 31.12.2023r.

W 2023 roku weszły w życie dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp Bloki I – część B oraz mpzp „Sońska – Krucza”), objęły one tereny, które przed ich uchwaleniem pokryte były planami miejscowymi. W stosunku do roku 2022, w związku z weryfikacją i wektorowym doprecyzowaniem przebiegu granic obowiązujących planów miejscowych, niewielkim korektom uległy powierzchnie niektórych planów miejscowych.

Na sesji Rady Miasta Ciechanów z dnia 21.12.2023 r. został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Gostkowska – Prymasa Tysiąclecia” (Uchwała Nr 759/LXXVI/2023), którego ustalenia do końca 2023 r. nie weszły jeszcze w życie. Plan ten obejmuje rejon północno – wschodniej części miasta i obejmuje powierzchnię 86,7 ha. Jego centrum stanowi teren funkcjonującego cmentarza komunalnego w Ciechanowie, u zbiegu ulic Gostkowskiej i Prymasa Tysiąclecia. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Gostkowska – Prymasa Tysiąclecia” ma na celu:

- umożliwienie rozbudowy istniejącego cmentarza i przeznaczenia nowych terenów na ten cel, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów dotyczących cmentarzy i chowaniu zmarłych oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze;
- umożliwienie rozwoju nowej zabudowy usługowej;
- zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i umożliwienie powstawania nowej;
- zachowanie wolnymi od zabudowy terenów cennych pod względem przyrodniczym (tereny zieleni naturalnej wzdłuż rzeki Łydyny).

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nazwa planu	Uchwała RM dot. uchwalenia		Opublikowana w Dzienniku Urzędowym /z dnia	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
		nr	data			
1	2	3	4	5	6	7
1.	Mpzp terenu mieszkaniowego „Przasnyska”	74/VIII/95	02.10.95	Województwa Ciechanowskiego nr 22/95, poz. 109 24.11.1995r.	7,12	0,22
2.	Zmiana mpzp „Przasnyska” dot. działki oznaczonej nr „20”	85/X/97	27.11.97	Województwa Ciechanowskiego nr 29/97, poz. 164 31.12.1997r.	0,23	0,01
3.	Mpzp „Zespół garaży przy ul. Powstańców Wielkopolskich”	95/X/95	30.11.95	Województwa Ciechanowskiego nr 25/95, poz. 122 30.12.1995r.	1,00	0,03
4.	Mpzp terenu mieszkaniowego „Parkowa”	38/IV/96	25.04.96	Województwa Ciechanowskiego nr 14/96, poz. 49 03.06.1996r.	0,46	0,01
5.	Mpzp terenu mieszkaniowego „Graniczna”	37/IV/96	25.04.96	Województwa Ciechanowskiego nr 14/96, poz. 48 03.06.1996r.	0,95	0,03
6.	Zmiana mpozp miasta Ciechanowa – dot. terenu przy ul. Gostkowskiej	56/VII/96	26.09.96	Województwa Ciechanowskiego nr 31/96, poz. 112 14.11.1996r.	1,26	0,04

7.	Zmiana mpzp „Batalionów Chłopskich I – ABCD”	84/X/97	27.11.97	Województwa Ciechanowskiego nr 29/97, poz. 163 31.12.1997r.	0,56	0,02
8.	Mpzp terenu mieszkaniowego „Batalionów Chłopskich II”	54/V/98	18.06.98	Województwa Ciechanowskiego nr 23/98, poz. 108 17.08.1998r.	4,57	0,14
9.	Zmiana mpozp m. Ciechanowa – dot. terenu u zbiegu ul. Ściegiennego i ul. Strażacka	37/V/98	18.06.98	Województwa Ciechanowskiego nr 20/98, poz.92 23.07.1998r.	0,61	0,02
10.	Mpzp terenu budownictwa mieszkaniowo – usługowego „Sady Gostkowskie II”	36/V/99	27.05.99	Województwa Mazowieckiego nr 69/99, poz. 2197 06.08.1999r.	3,42	0,10
11.	Mpzp dzielnicy „Błoki”	103/X/99	30.11.99	Województwa Mazowieckiego nr 2/00, poz. 11 10.01.2000r.	41,07	1,25
12.	Mpzp kompleksu zabudowy usługowo-mieszkaniowej „Kargoszyńska”	139/XI/00	30.11.00	Województwa Mazowieckiego nr 58, poz. 555 03.04.2001r.	5,57	0,17
13.	Mpzp terenu pomiędzy osiedlami „Jezioroko” i „40-lecia”	44/V/02	29.05.02	Województwa Mazowieckiego nr 207, poz. 5145 05.08.2002r.	14,94	0,46
14.	Mpzp m. Ciechanowa dla 3 obszarów – ul. Komunalna, ul. Kolbe, ul. Wesola	94/IX/03	26.06.03	Województwa Mazowieckiego nr 197, poz. 5047 22.07.2003r.	12,79	0,39
15.	Mpzp terenu budownictwa mieszkaniowego i usług przy ul. Szwanke	95/IX/03	26.06.03	Województwa Mazowieckiego nr 224, poz.5855 18.08.2003r.	6,38	0,19
16.	Mpzp „Dolina Łydyni”	154/XVI/04	26.02.04	Województwa Mazowieckiego nr 123, poz.3007 24.05.2004r.	55,64	1,70
17.	Mpzp „Różyckiego-Płocka”	387/XXXV/05	01.12.05	Województwa Mazowieckiego nr 50, poz. 1633 14.03.2006r.	11,02	0,34
18.	Mpzp „Dzielnica Przemysłowa II”	106/XV/07	25.10.07	Województwa Mazowieckiego nr 249, poz. 7305 03.12.2007r.	75,51	2,30
19.	Mpzp „Krubin II”	280/XXIX/08	30.12.08	Województwa Mazowieckiego nr 26, poz. 582 02.03.2009r.	122,87	3,75
20.	Mpzp „Powstańców Wielkopolskich”	347/XXXVII/09	27.08.09	Województwa Mazowieckiego nr 145, poz. 4431 19.09.2009r.	20,48	0,62
21.	Mpzp „Bogusławskiego”	348/XXXVII/09	27.08.09	Województwa Mazowieckiego nr 145, poz. 4432 19.09.2009r.	2,00	0,06
22.	Zmiana mpzp „Batalionów Chłopskich II”	394/XLI/09	29.12.09	Województwa Mazowieckiego nr 30, poz. 432 11.02.2010r.	0,17	0,01

23.	Mpzp „Jezioro II”	455/XLIX/10	24.06.10	Województwa Mazowieckiego nr 147, poz. 3492 04.08.2010r.	14,14	0,43
24.	Mpzp „Kačka”	456/XLIX/10	24.06.10	Województwa Mazowieckiego nr 147, poz. 3493 04.08.2010r.	5,85	0,18
25.	Mpzp „Płońska-Sońska”	40/IV/11	27.01.11	Województwa Mazowieckiego nr 28, poz. 903 03.03.2011r.	18,21	0,56
26.	Mpzp „Wiejska”	97/IX/11	30.06.11	Województwa Mazowieckiego nr 122, poz. 3885 12.07.2011r.	16,56	0,51
27.	Zmiana mpzp „Krubin II”	221/XVIII/12	26.04.12	Województwa Mazowieckiego pozycja 5456 19.07.2012r.	9,51	0,29
28.	Mpzp „Łydynia”	202/XVI/12	23.02.12	Województwa Mazowieckiego pozycja 3871 07.05.2012r.	184,61	5,63
29.	Mpzp „Malinowa”	245/XX/12	28.06.12	Województwa Mazowieckiego pozycja 6629 02.10.2012r.	23,82	0,73
30.	Mpzp „Przasnyska II”	244/XX/12	28.06.12	Województwa Mazowieckiego pozycja 6633 17.10.2012	18,76	0,57
31.	Mpzp „Szczurzynek”	281/XXIV/20 12	25.10.12	Województwa Mazowieckiego pozycja 1999 18.02.2013	45,81	1,40
32.	Mpzp „Mławska”	411/XXXV/2 013	30.10.13	Województwa Mazowieckiego pozycja 11669 08.11.2013	22,05	0,67
33.	Mpzp „Orylska”	479/XL/2014	26.03.14	Województwa Mazowieckiego pozycja 6505 04.07.2014	32,39	0,99
34.	Zmiana mpzp „Szczurzynek”	550/XLVI/20 14	24.09.14	Województwa Mazowieckiego pozycja 12031 30.12.2014	0,86	0,03
35.	Mpzp „Kolonijna”	575/XLIX/20 14	13.11.14	Województwa Mazowieckiego pozycja 137 08.01.2015	44,52	1,36
36.	Mpzp „Sady Gostkowskie III”	574/XLIX/20 14	13.11.14	Województwa Mazowieckiego pozycja 136 08.01.2015	6,39	0,19
37.	Mpzp przy ul. Sienkiewicza	95/X/2015	27.08.15	Województwa Mazowieckiego pozycja 7588 15.09.2015	0,76	0,02
38.	Mpzp „Trakt Rzeczkowska”	205/XVIII/20 16	31.03.16	Województwa Mazowieckiego pozycja 5100 03.06.2016	1,28	0,04

39.	Mpzp „Szwanke”	629/XLVI/2018	30.08.18	Województwa Mazowieckiego pozycja 9386 04.10.2018	22,62	0,69
40.	MPZP BLOKI I – część A	259/XXV/2020	24.09.20	Województwa Mazowieckiego pozycja 9916 – 30.09.2020	4,50	0,14
41.	MPZP „Zagumienna – Powstańców Wielkopolskich”	438/XLVI/2021	25.11.21	Województwa Mazowieckiego poz. 12547 z dnia 30 grudnia 2021 r.	24,02	0,73
42.	MPZP „Andersa”	439/XLVI/2021	25.11.21	Województwa Mazowieckiego poz. 12548 z dnia 30 grudnia 2021 r.	1,87	0,06
43.	MPZP „Płocka”	440/XLVI/2021	25.11.21	Województwa Mazowieckiego poz. 12549 z dnia 30 grudnia 2021 r.	44,88	1,37
44.	MPZP BLOKI II - część A	478/XLVIII/2022	27.01.22	Województwa Mazowieckiego poz. 2133 z dnia 23 lutego 2022 r.	1,12	0,03
45.	MPZP BLOKI II – część B	607/LXII/2022	30.11.22	Województwa Mazowieckiego poz. 12763 z dnia 5 grudnia 2022 r.	1,66	0,05
46.	MPZP BLOKI I – część B	666/LXVII/2023	27.04.2023	Województwa Mazowieckiego poz. 5736 z dnia 9 maja 2023 r.	29,50	0,90
47.	MPZP „Sońska – Krucza”	667/LXVII/2023	27.04.2023	Mazowieckiego poz. 5737 z dnia 9 maja 2023 r.	1,17	0,04
Razem					965,49 ha	29,46%

W trakcie opracowania znajdują się 3 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują swym zasięgiem 30,93 ha, co stanowi 0,94% powierzchni miasta.

Granice terenów objętych sporządzanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Stan na: 31.12.2023r.

Wykaz sporządzanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Nazwa projektu planu	Uchwała RM dot. przystąpienia do sporządzenia mpzp		Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
		numer	data		
1	MPZP "Mławska II"	444/XLVI/2021	25.11.2021	24,39	0,74
2	MPZP dla obszaru w rejonie ulic: Św. Franciszka, Batalionów Chłopskich, Amarantowej i Błękitnej w Ciechanowie	353/XXXVI/2021	09.04.2021	6,13	0,19
3	MPZP dla działki nr ewidencyjny 789/1 z obrębu 10-Śródmieście	442/XLVI/2021	25.11.2021	0,41	0,01
RAZEM				30,93 ha	0,94%

93

5.5. *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.*

Gminny Program Rewitalizacji opracowano na podstawie Uchwały Nr 594/LXI/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27 października 2022 r. dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego Uchwałą Nr 495/LI/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Horyzont czasowy Programu sięga 2035 roku.

Gminny Program Rewitalizacji przyjęto Uchwałą Nr 668/LXVII/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27.04.2023 r. Program został opracowany na podstawie:

- ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz jest zgodny z
- wymogami określonymi dla strategii instrumentów terytorialnych (IIT) w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawie wdrożeniowej),
- Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Obszary wyznaczone do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi to:

- osiedle Bloki wraz z terenami doliny rzeki Łydyni bezpośrednio przylegającymi do osiedla oraz część osiedla Kargoszyn w rejonie zbiornika wodnego „Kanały”,
- osiedle **Śródmieście** wraz z placem Jana Pawła II,
- **Osada Fabryczna** wraz z terenami doliny rzeki Łydyni bezpośrednio przylegającymi do osiedla oraz terenem targowiska miejskiego przy ul. Płońskiej i terenem Szkoły Podstawowej nr 1,
- obszar poprzemysłowy Jeziorko,
- obszar poprzemysłowy Krubin (obręb 60, działki nr: 291/3 i 220/7),
- obszar poprzemysłowy „stary młyn” przy ul. Nadrzecznej.

Tak określony obszar rewitalizacji w dużym zakresie pokrywa się z granicami Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ciechanów na lata 2005-2023. Można zatem stwierdzić, że miasto będzie kontynuować proces rewitalizacji.

W wyznaczonych granicach **obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez 10 780 mieszkańców** (dane na dzień 31 grudnia 2020 r.), tj. ok. **25% mieszkańców miasta**, a jego **powierzchnia wynosi 333 ha**, tj. ok. **10% powierzchni miasta**. Spełnia zatem pod względem liczby mieszkańców i powierzchni ustawowe warunki.

Wizja obszaru rewitalizacji

W 2035 roku obszar rewitalizacji będzie miejscem atrakcyjnym do zamieszkania, z funkcjonalną i estetyczną przestrzenią publiczną, odnowionymi obiektami, wieloma miejscami do spędzania wolnego czasu, w tym na zrewaloryzowanych terenach zieleni. Obszar ten będzie tętnił życiem, aktywnością społeczną, kulturalną i gospodarczą, zachęcał do korzystania z usług, handlu i gastronomii, spotkań mieszkańców całego miasta. Zrewaloryzowana przestrzeń będzie bogata w błękitno – niebieską infrastrukturę.

W procesie przygotowania GPR wskazano zaplanowane przedsięwzięcia. Zostały one zaproponowane przez partnerów społecznych i gospodarczych, w tym przez organizacje pozarządowe oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także przez pracowników administracji samorządowej Ciechanowa, w tym jednostek organizacyjnych Miasta Ciechanów.

W tabeli poniżej znajduje się zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w podziale na cele Programu.

Lp.	Numer przedsięwzięcia	Tytuł projektu	Wykonawca	Informacja o realizacji w 2023 r.
CEL STRATEGICZNY 1. AKTYWNE I SPÓJNE SPOŁECZEŃSTWO				
Kierunek działań 1.1 Wspieranie aktywności i zaangażowania społeczności lokalnej				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
1.	P.1.1.1	Wsparcie działań organizacji pozarządowych na obszarze rewitalizacji	Gmina Miejska Ciechanów	Program współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 r.
2.	P.1.1.2	Utworzenie punktu historycznego na Osadzie Fabrycznej	Spółdzielnia Łydynia/ Gmina Miejska Ciechanów	-
3.	P.1.1.3	Ożywienie społeczno – gospodarcze ul. Warszawskiej w Ciechanowie	Gmina Miejska Ciechanów Stowarzyszenie Centrum Ciechanów	- działalność Kamienicy W18 (m.in. koncerty, night-party, debata o UE, warsztaty dla dzieci) - jarmark wielkanocny, jarmark jesienny, - Jarmark, wigilia i koncert kolęd na placu J. Pawła II - Orszak Trzech Króli
4.	P.1.1.4	Zmiana – zacznij od siebie	Fundacja reGeneracja	Projekt realizowany przez Fundację
			Przedsięwzięcia uzupełniające	
5.	U.1.1.1	Lato w mieście dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	Gmina Miejska Ciechanów	- kąpielisko Krubin, bezpłatne rowerki wodne, basen odkryty, - półkolonie, warsztaty, zajęcia, wydarzenia organizowane przez Park Nauki Torus oraz COEK Studio
Kierunek działań 1.2 Zwiększanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży				
			Przedsięwzięcia podstawowe	

6.	P.1.2.1	Ciechanów miastem nowoczesnej edukacji	Gmina Miejska Ciechanów/Powiat Ciechanowski	Realizacja IV edycji projektu w 2023 r. przez miasto
7.	P.1.2.2	Nauka robotyki i programowania dla dzieci i młodzieży	Styrke Paulina Niewiadomska „Robo-Coding robotyka i programowanie”	Realizacja zajęć w 2023 r.
8.	P.1.2.3	Szkoła Podstawowa nr 1 miejscem integracji i aktywizacji	Gmina Miejska Ciechanów	-
			Przedsięwzięcia uzupełniające	
9.	U.1.2.1	Aktywizacja dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji – Czas na sport	Ciechanowski Klub Sportów Walki	Prowadzenie działalności sportowej, w tym bezpłatne zajęcia w S.P. nr 6
Kierunek działań 1.3 Włączanie społeczne i kulturalne mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem osób narażonych na wykluczenie				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
10.	P.1.3.1	Aktywizacja seniorów i osób z niepełnosprawnościami, integracja międzypokoleniowa	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Działalność MOPS (Senior+)
11.	P.1.3.2	Wsparcie przez PCK rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	PCK Ciechanów MOPS	Realizacja projektów: - Aktywnie przeciwdziałamy uzależnieniom, - Świetlica pełna radości – wsparcie PCK dla dzieci i młodzieży - Razem w Przyszłość - Program Żółty Talerz
12.	P.1.3.3	Wsparcie osób starszych i niesamodzielných przez PCK	PCK Ciechanów MOPS	Realizacja projektów: - Seniorzy PCK aktywnie spędzają czas - Pomagamy osobom niesamodzielným
13.	P.1.3.4	Biblioteka wielopokoleniowa i wielokulturowa	Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowie	Realizacja działań kulturowo - edukacyjnych
			Przedsięwzięcia uzupełniające	
14.	U.1.3.1	Ciechanów nie marnuje	Bank Żywności w Ciechnowie	Projekt – Akademia Ratowników Klimatu (przy współpracy z miastem).

				Działania edukacyjne BŻ: - sklep społeczny w Hali targowej, pokazy niemarnowania żywności, zupa „Disko” itp.
15.	U.1.3.2	Sentymentalna podróż muzyczna Ciechanów 2023	Stowarzyszenie Studio	„Sentymentalna podróż muzyczna” – SIRENS TRIO, Megitza, Juanky & Sabrosura Viva i Holeviater -w Kamienicy W18
CEL STRATEGICZNY 2. ATRAKCYJNA I SPEŁNIAJĄCA SWOJE FUNKCJE PRZESTRZEŃ MIEJSKA				
Kierunek działań 2.1 Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i budynków użyteczności publicznej z przeznaczeniem na cele integracyjne, kulturalne i rekreacyjne, w tym dla dzieci oraz seniorów				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
16.	P.2.1.1	Ożywienie terenu przemysłowego Krubin w Ciechanowie poprzez kontynuację działań infrastrukturalno – społecznych	Gmina Miejska Ciechanów	2023 – wydłużenie ciągów komunikacyjnych w ramach budżetu obywatelskiego
17.	P.2.1.2	Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych w dzielnicy Bloki w Ciechanowie ze szczególnym uwzględnieniem budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowanie wspólnych przestrzeni miejskich	Gmina Miejska Ciechanów Partnerzy prywatni	- ciąg pieszo – rowerowy od ul. Tatarskiej do rzeki Łydyni - monitoring miejski (skrzyżowanie ul. Tatarskiej i 17 Stycznia) - rozpoczęcie modernizacji Hotelu Olimpijskiego - termomodernizacja hali sportowej przy ul. 17 Stycznia - budowa zaplecza techniczno – szatniowego przy Stadionie Miejskim - rewitalizacja budynku przy ul. Fabrycznej - pozyskanie dofinansowania na odbudowę zabytkowego drewnianego budynku przy ul. Fabrycznej
18.	P.2.1.3	Zagospodarowanie zbiornika „Kanały” z przylegającym terenem na kompleks kulturalno –	Gmina Miejska Ciechanów	- uzyskanie prawomocnego pozwolenia na budowę

		rekreacyjny wraz z poszerzeniem oferty kulturalnej		
19.	P.2.1.4	Rozbudowa i przebudowa budynku Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki im. Marii Konopnickiej	Powiat Ciechanowski	Pozyskanie dofinansowania z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych
			Przedsięwzięcia uzupełniające	
20.	U.2.1.1	Miejsca sprzyjające integracji i aktywizacji mieszkańców Osady Fabrycznej	Spółdzielnia Łydynia	-
Kierunek działań 2.2. Modernizacja, w tym termomodernizacja zasobów w obszarze rewitalizacji				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
21.	P.2.2.1	Modernizacja przestrzeni oraz budynków mieszkalnych na Osadzie Fabrycznej	Spółdzielnia Łydynia	-
22.	P.2.2.2	Rewaloryzacja budynków mieszkalnych w dzielnicy Bloki	Gmina Miejska Ciechanów/spółdzielnie /spólnoty mieszkaniowe	-
Kierunek działań 2.3. Zagospodarowanie, tworzenie, ochrona terenów zieleni oraz obszarów szczególnie cennych przyrodniczo z wykorzystaniem zielono – niebieskiej infrastruktury				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
23.	P.2.3.1	Parki miejscem integracji w Ciechanowie	Gmina Miejska Ciechanów	- rozpoczęcie odnowy parku im. J. Dąbrowskiego - nowe nasadzenia w parkach
24.	P.2.3.2	Zielone Śródmieście szansą na ożywienie i poprawę wizerunku centrum Ciechanowa	Gmina Miejska Ciechanów Stowarzyszenie Centrum Ciechanów	- zakończenie konsultacji zagospodarowania placu Jana Pawła II - aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację działań (Polska Wschodnia) - skwer TON - ogród społeczny w Parku przy ul. Augustiańskiej - park kieszonkowy przy ul. Pułtuskiej

				- ogród deszczowy przy ul. Wyrzykowskiego
Kierunek działań 2.4 Promocja oraz ochrona dziedzictwa kulturowego Ciechanowa				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
25.	P.2.4.1	Odtworzenie zabytkowego drewnianego budynku wraz z nadaniem mu nowych funkcji	Gmina Miejska Ciechanów	- pozyskanie dofinansowania oraz procedury przetargowe
26.	P.2.4.2	Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2	Gmina Miejska Ciechanów	- pozyskanie dofinansowania, realizacja inwestycji
Kierunek działań 2.5 Rozwój i promocja transportu niskoemisyjnego, poprawa bezpieczeństwa na drogach				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
27.	P.2.5.1	Budowa P&R przy stacji PKP Ciechanów Przemysłowy wraz z przebudową dróg dojazdowych oraz połączeniem z siecią ścieżek rowerowych	Gmina Miejska Ciechanów	- opracowywanie dokumentacji projektowej, uzgodnienia z MBPR
CEL STRATEGICZNY 3. OŻYWIENIE GOSPODARCZE				
Kierunek działań 3.1 Tworzenie przestrzeni do rozwoju gospodarczego				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
28.	P.3.1.1	Rewaloryzacja budynku po młynie przy ul. Nadrzecznej i nadanie mu nowych funkcji społeczno - gospodarczych	Gmina Miejska Ciechanów	- rozpoczęcie przedsięwzięcia, pozyskanie dofinansowania
29.	P.3.1.2	Zielony Targ w Ciechanowie	Gmina Miejska Ciechanów	- rozpoczęcie przedsięwzięcia
30.	P.3.1.3	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej – Hotel Olimpijski	Gmina Miejska Ciechanów MOSIR	- rozpoczęcie przedsięwzięcia
			Przedsięwzięcia uzupełniające	

31.	U.3.1.1	Rewaloryzacja budynków zabytkowych i terenów przemysłowych w celu dalszego rozwoju Osady Fabrycznej	Gmina Miejska Ciechanów Partnerzy prywatni	-
Kierunek działań 3.2 Kadry i nowe technologie dla gospodarki				
			Przedsięwzięcia podstawowe	
32.	P.3.2.1	Centrum Innowacji i Transferu Technologii PUZ w Ciechanowie	Państwowa Uczelnia Zawodowa im. I. Mościckiego w Ciechanowie	- prace nad projektem budowy i wyposażenia - przygotowywanie do pozyskania środków zewnętrznych

5.6. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Ciechanów na lata 2021-2024

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Ciechanów na lata 2021 – 2024, przyjętego Uchwałą Nr 312/XXIX/2020 Rady Miasta Ciechanów z dnia 17 grudnia 2020 roku, jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego miasta Ciechanów. Celem tego opracowania sporządzonego na okres 4 lat jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez Prezydenta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Miasta. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu.

Gminny program opieki nad zabytkami nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast stanowi dokument uzupełniający dotychczas przyjęte akty prawa miejscowego, uwzględniając zadania z zakresu opieki nad zabytkami. Określa sposób ich realizacji, poprzez stosowne działania organizacyjne i finansowe oraz upowszechniające wiedzę o zabytkach.

Gminny program opieki nad zabytkami ma również pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe miasta. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców. Gminny program opieki nad zabytkami, między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003r. formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze miasta Ciechanów funkcjonują jedynie dwie z ww. form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Lista obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie miasta Ciechanów liczy aktualnie **204 pozycje**, w skład których wchodzi zarówno pojedyncze obiekty budowlane, jak i zespoły budowlane, założenie zieleni miejskiej, grodzisko i podgrodzie, zespół cmentarza. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie miasta. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie miasta. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. Gminy mają dbać między innymi o: „zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie” oraz zapobiegać „zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków”. Do obowiązków nałożonych przez ustawę na miasto należy: „uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska”, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne;
- historyczne układy ruralistyczne wsi, historyczne układy urbanistyczne miasta;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta (burmistrza, wójta) w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków miasta Ciechanów została opracowana w 2013 r. i przyjęta Zarządzeniem nr 86/2013 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 16 grudnia 2013 r. Kolejnymi zarządzeniami (t.j.: Nr 199/2015 z dnia 07 grudnia 2015 roku, Nr 180/2016 z dnia 28 września 2016 roku, oraz Nr 175/2017 z dnia 12 września 2017 r.), stanowiącymi zmianę pierwotnego zarządzenia, aktualizowano gminną ewidencję zabytków. W 2019 roku Gminna ewidencja zabytków miasta Ciechanów liczyła 373 karty.

Rejestr zabytków ulega ciągłym zmianom, głównie z racji wpisywania nowych lub skreślenia obiektów, które uległy zniszczeniu lub utraciły wartości zabytkowe. W związku z powyższym informacje zawarte w gminnej ewidencji zabytków szybko stają się nieaktualne. Z końcem 2019 roku przystąpiono do aktualizacji ewidencji zabytków, która w marcu 2020 r. uzyskała pozytywną opinię Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z Gminną Ewidencją Zabytków Miasta Ciechanów, przyjętą Zarządzeniem Nr 49/2020 z dnia 10 marca 2020 r., w/w ewidencja liczyła 375 kart. W 2023 roku, w związku z niezbędną aktualizacją, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Ciechanów Nr 80/2023 z dnia 10 maja 2023 r. została przyjęta Gminna Ewidencja Zabytków, w której wyróżniono **374 karty**. Ostatnia zmiana obejmowała wykreślenie z Gminnej Ewidencji Zabytków nieruchomości położonej przy ul. Żeromskiego 19A. Do dnia dzisiejszego, liczba obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków nie uległa zmianie.

W ramach realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Ciechanów, w 2023 r. przeprowadzono, zakończono lub rozpoczęło renowacje/modernizacje / konserwacje / remonty następujących obiektów:

1. Rozpoczęcie prac budowlanych przy zabytku znajdującym się przy ul. Nadrzecznej.
2. Kontynuacja remontu zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 przy współfinansowaniu ze środków województwa mazowieckiego.
3. Pozyskanie dofinansowania na rekonstrukcję zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej, wybór wykonawcy.
4. Pozyskanie dofinansowania na przebudowę zabytkowej, brukowanej drogi , tzw. dolnej Pułtuskiej.

5.7. Transport zbiorowy w mieście

Świadczenie usług publicznych w ramach publicznego transportu zbiorowego w komunikacji miejskiej na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów jest realizowane przez ZKM Sp. z o. o. w Ciechanowie na podstawie umowy 1ZKM/2015 z dnia 29.12.2015 r. na lata 2016-2026. Umowa została zawarta na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 16.12.2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 1944 z późn. zm.) oraz z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23.10.2007 r. w sprawie usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1191/69 i (EWG) Nr 1107/70, a także orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego podmiotu wewnętrznego. W treści umowy Gmina Miejska Ciechanów zwana jest „Gminą”, Miastem” lub „Organizatorem”, a Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o. o. w Ciechanowie „Spółką”, „Operatorem” lub „ZKM”.

Linie komunikacyjne w 2023 roku.

Do zadań operatora należy świadczenie usług przewozowych komunikacją miejską realizowaną na następujących liniach komunikacyjnych:

- linia nr 0 trasa Dworzec PKP - Dworzec PKP (niektóre kursy do Władysławowa),
- linia nr 1 trasa Chruszczewo osiedle – Niestum (niektóre kursy do Pawłowa),
- linia nr 2 trasa Asnyka - Krubin (niektóre kursy do Ropel i Nasierowa Dolnego),
- linia nr 3 trasa Gostków - Kolbe (niektóre kursy do Pęhcina),
- linia nr 4 trasa Szpital - Kownaty Borowe,
- linia nr 5 trasa Asnyka – Sokołówek (niektóre kursy do Bab),
- linia nr 6 trasa Szpital - Szpital (niektóre kursy do Rutki Borki),
- linia nr 7 trasa Dworzec PKP - Dworzec PKP,
- linia nr 8 trasa Szpital - Bielińska,
- linia nr 9 trasa Asnyka - Asnyka,
- linia nr 10 trasa Asnyka - Asnyka,
- linia nr 11 trasa Opinogóra Górna - Regimin,
- linia K trasa Armii Krajowej - Ludowa,
- linia M trasa Ciechanów - Opinogóra,
oraz na liniach dodatkowych w Święto Zmarłych:
- linia A trasa Gostkowska - Pl. Kościuszki - Gostkowska,
- linia B trasa Gostkowska - Pl. Kościuszki - Dworzec PKP - Gostkowska,
- linia C trasa Rondo Cmentarz Komunalny - Batalionów Chłopskich - Rondo Cmentarz Komunalny,
- linia D trasa Rondo Cmentarz Komunalny - Płońska - Rondo Cmentarz Komunalny.

Operator posiada odpowiednie zaplecze techniczne na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów gwarantujące odpowiednią obsługę pojazdów do realizacji rozkładu jazdy. Przewozy autobusowe wykonywane są według rozkładu jazdy, który jest ogłoszony na przystankach autobusowych i udostępniany na stronie internetowej ZKM Sp. z o. o. w Ciechanowie.

Operator zajmuje się dystrybucją biletów poprzez sprzedaż w siedzibie ZKM , przez kierowców autobusów oraz w placówkach handlowych na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów. W 2023 roku Operator sprzedał 1 142 515 sztuk biletów jednorazowych oraz 11 504 sztuki biletów okresowych.

ZKM Sp. z o. o. korzysta z 304 przystanków autobusowych, w tym:

- 179 przystanków autobusowych jest własnością lub w zarządzie Gminy Miejskiej Ciechanów,

- 125 przystanków autobusowych jest w zarządzie innych podmiotów, tj. Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich lub gmin, z którymi podpisane są umowy na realizację publicznego transportu zbiorowego.

W 2023 roku zostało kupionych 5 wiat przystankowych przez Urząd Miasta Ciechanów (WI-2, WIMID-3). Jedna z wiat została wykonana w formie zielonej wiaty przystankowej. Jej charakterystycznym elementem konstrukcji jest specjalny stelaż, który stanowi wsparcie dla roślin pnących. Zieleń posadzono też na dachu. Zielona wiata została zamontowana na przystanku autobusowym przy ul. Batalionów Chłopskich.

Obecnie na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów znajduje się 96 wiat przystankowych.

Wykaz taboru ZKM w Ciechanowie Sp. z o.o. oraz liczba miejsc w poszczególnych typach pojazdów– stan na 31.12.2023 rok.

Lp.	Rodzaj pojazdu.	Numer rejestracyjny	Rok produkcji	Silnik norma emisji spalin	Liczba miejsc
1.	Jelcz M081MB	WCI H366	2001	EURO II	41
2.	Jelcz M081MB	WCI S020	2002	EURO II	41
3.	Jelcz M081MB	WCI Y561	2002	EURO II	41
4.	Jelcz M081MB	WCI U709	2002	EURO II	41
5.	Jelcz 101 I3	WCI Y209	2003	EURO III	76
6.	Jelcz 101 I3	WCI Y645	2003	EURO III	76
7.	Jelcz M081MB3	WCI 64KT	2006	EURO III	37
8.	Jelcz M081MB3	WCI 34LM	2006	EURO III	37
9.	Jelcz M081MB3	WCI 35LM	2006	EURO III	37
10.	Mercedes-Benz CITRO	WCI 85845	2007	EURO IV	63
11.	Mercedes-Benz CITRO	WCI 86499	2007	EURO IV	63
12.	AutosanA0808 MN	WCI 15VK	2008	EURO IV	61
13.	Autosan A0808 MN	WCI 25VK	2008	EURO IV	61
14.	Autosan A0808 MN	WCI 03064	2009	EURO IV	61
15.	Autosan A0808 MN	WCI 03065	2009	EURO IV	61
16.	AutosanM09LE	WCI 25882	2013	EURO V	61
17.	AutosanM09LE	WCI 27990	2014	EURO V	61
18.	AutosanM09LE	WCI 28406	2014	EURO V	61
19.	AutosanM09LE	WCI 32252	2014	EURO V	61
20.	AutosanM09LE	WCI 38155	2015	EURO VI	61
21.	AutosanM09LE	WCI 43629	2016	EURO VI	61
22.	AutosanM09LE	WCI 50277	2016	EURO VI	64
23.	KARSAN JEST	WCI 50574	2017	EURO V	22
24.	KARSAN JEST	WCI 54447	2017	EURO V	22
25.	KARSAN JEST	WCI57162	2017	EURO V	22
26.	KARSAN JEST	WCI66469	2019	EURO VI	23
27.	IVECO 72 C URBY	WCI 53110	2018	EURO VI	37
28.	IVECO 72 C URBY	WCI 64380	2019	EURO VI	36
29.	Mercedes Mercus	WCI 78275	2021	EURO VI	42
30.	Mercedes Mercus	WCI 78425	2021	EURO VI	42
31.	Mercedes Mercus	WCI82799	2023	EURO VI	42
32.	Mercedes Mercus	WCI86190	2023	EURO VI	42
33.	Solaris Urbino	WCI56868	2018	Elektryczny	56
34.	GRANTON	WCI86604	2023	Elektryczny	56
35.	GRANTON	WCI86605	2023	Elektryczny	56

W 2023 roku zostało przewiezionych 1 768 253 pasażerów na podstawie sprzedanych biletów. Do tej liczby należy dodać około 300 tysięcy pasażerów, którzy korzystają z przejazdów bezpłatnych na podstawie ulg przewozowych.

5.8. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

A. Działania modernizacyjne zrealizowane w 2023 r. ujęte w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

1. Budowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 4751/6, 4750/12, 4750/17, 4751/11, 4751/12, 4750/20, 4750/29, 4753 w ul. Św. Rodziny i ul. Błękitnej.

W ramach zadania wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE 160 mm o długości L = 310 mb, PE 110 mm o długości L = 100 mb oraz z rur PE 90 mm o długości L = 4 mb., wraz z hydrantami p.poż - 4 kpl., a także sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o średnicy 200 mm i długości L = 371 mb., wraz z uzbrojeniem w postaci, studni rewizyjnej żelbetowej o średnicy 1200 mm - 4 kpl., studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 10 kpl.

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 528/7, 528/8, 1112/2 w ul. Patriotów .

W ramach zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PCV 200 mm o długości L = 105 mb. oraz z rur PCV 160 mm o długości L = 92 mb. z uzbrojeniem, w postaci studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 600 mm - 1 kpl., studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 5 kpl. Realizacja zadania jest kontynuacją robót rozpoczętych w 2022 roku.

3. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 4094/22, 4096/1, 4096/2, 4096/8, 4094/21, 4094/23 w ul. Prymasa Tysiąclecia i ul. Wojska Polskiego.

W ramach zadania wykonano odcinek sieci wodociągowej z rur PE 160 mm o długości L = 183 mb oraz z rur PE 110 mm o długości L = 46 mb wraz z hydrantami p.poż – 3 kpl., oraz sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PCV o średnicy 200 mm i długości L = 45 mb. oraz z rur PE 110 mm o długości L = 145 mb wraz z uzbrojeniem w postaci, studni rewizyjnych żelbetowych o średnicy 1200 mm - 1 kpl., studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 2 kpl. Zamontowano zbiornik przepompowni ścieków bez uzbrojenia. Kontynuacja realizacji zadania nastąpi w roku 2024.

4. Przebudowa sieci wodociągowej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 1546/2, 1569, 1577 w ul. Wiklinowej.

W ramach zadania wykonano przebudowę odcinka sieci wodociągowej z rur PE 110 mm o długości L = 129 mb., wraz z hydrantami p.poż – 1 kpl.,

5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 41, 233, 256 w ul. Łukasza Cieplińskiego.

W ramach zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PCV 200 mm o długości L = 191 mb. oraz z rur PCV 160 mm o długości L = 55 mb. z uzbrojeniem, w postaci studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 600 mm - 1 kpl., studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 15 kpl.

6. Budowa sieci wodociągowej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 27, 28/43, 28/46, 28/21, 28/53, 28/51 w ul. Osada Fabryczna.

W ramach zadania wykonano sieć wodociągową z rur PE 160 mm i długości L = 265 mb., część sieci wodociągowej wykonana została metodą przewiertu sterowanego z rur PE 160 mm. Wybudowana sieć wodociągową została wyposażona w hydranty p.poż. – 3 kpl.

7. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i ciśnieniowej wraz z przepompownią ścieków na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnym: 1806, 1819, 1945 w ul. Jana Lechonia i ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

W ramach zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PCV 200 mm o długości L = 140 mb. z uzbrojeniem, w postaci studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 600 mm - 2 kpl., studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 6 kpl. Realizacja zadania będzie kontynuowana w roku 2024.

8. Budowa sieci wodociągowej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 4784/4, 4783/12, 4785, 4800/3, 4816/2, 4805/3, 4805/4 w ul. Karola Szwanke

W ramach zadania wykonano sieć wodociągową z rur PE 315 mm o długości L = 404 mb., PE 160 mm. o długości L = 344 mb. oraz PE 90 mm o długości L = 12 mb. wraz z uzbrojeniem w postaci hydrantów p.poż – 5 kpl.,

B. Zadania wykonane na wnioski mieszkańców nie objęte Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

1. Budowa sieci wodociągowej wraz z siecią kanalizacji sanitarnej na terenie działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: 1144/8, 826/1, 1150/2, 1150/3, 1150/4, 1150/5, 1150/6, 1150/7 w ul. Bolesława Biegasa, ul. Monte Cassino i ul. Henryka Kuny.

W ramach zadania wykonano sieć wodociągową z rur PE DN 160 mm o długości L = 74 mb. oraz z rur PE 90 mm o długości L = 4 mb wraz z niezbędnym uzbrojeniem i hydrantem p.poż - 1 kpl., oraz sieć kanalizacji sanitarnej o średnicy 200 mm i długości L = 239 mb. wraz z uzbrojeniem, w postaci studni rewizyjnych żelbetowych o średnicy 1200 mm- 2 kpl., oraz studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 5 kpl

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie działek o numerach ewidencyjnych: 568, 1128, 101/20 w ul. Zygmunta Krasińskiego.

W ramach zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej o średnicy 200 mm i długości L = 28,5 mb, wraz z uzbrojeniem w postaci studni rewizyjnych z tworzyw sztucznych o średnicy 425 mm - 2 kpl.

3. Budowa sieci wodociągowej na terenie działek o numerach ewidencyjnych: 1126/11, 954/1 w ul. Gostkowskiej

W ramach zadania wykonano sieć wodociągową z rur PE 110 mm o długości L = 120 mb. oraz sieć wodociągową z rur PE o średnicy 90 mm. i długości L = 3 mb. Sieć została wykonana metodą przewiertu sterowanego. Wybudowany wodociąg został uzbrojony w hydranty p. poż - 2 kpl.

5.9. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr 195/XVII/2016 Rady Miasta Ciechanów z dnia 25.02.2016r. W 2018 roku przystąpiono do aktualizacji dokumentu. Uzyskano pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Zaproponowana aktualizacja została również pozytywnie zaopiniowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Uchwałą Rady Miasta Ciechanów nr 47/IV/2019 z dnia 31.01.2019 r. została przyjęta aktualna wersja dokumentu z perspektywą obowiązywania do roku 2023.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla miasta w zakresie działań w takich obszarach jak: transport prywatny, publiczny transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie do miasta Ciechanów oraz obszar funkcjonalny miasta. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez miasto sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w mieście w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości.

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie miasta, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców miasta. Cel główny będzie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- promowanie gospodarki niskoemisyjnej,
- efektywne gospodarowanie energią,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcję gazowych i pyłowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów wyznacza główne cele strategiczne rozwoju miasta, które są następujące:

„Miasto Ciechanów stanie się miastem o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, racjonalnego wykorzystania energii oraz wzrostu udziału wykorzystania odnawialnych źródeł energii”.

Dzięki uchwaleniu PGN miasto miało możliwość ubiegania się o dofinansowanie szeregu działań ujętych w planie, w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Poniższa tabela przedstawia analizę stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć/ zadań w 2023 roku, ujętych w obowiązującym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Ciechanów.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
1	Działania z zakresu planowania przestrzennego	Miasto Ciechanów	2016	2023	-	1. Uchwalono MPZP "Blok I – część B w Ciechanowie" 2. Uchwalono MPZP „Sońska – Krucza” 3. Uchwalono MPZP „Gostkowska – Prymasa Tysiąclecia”
2	Zielone zamówienia publiczne	Miasto Ciechanów	2016	2023	-	Liczba zrealizowanych zielonych zamówień publicznych: 1. Wykonanie robót budowlanych związanych z termomodernizacją dwóch budynków użyteczności publicznej – Szkoły Podstawowej nr 4 i Szkoły Podstawowej nr 5 w Ciechanowie. 2. Czyszczenie ulic na mokro na terenie miasta Ciechanów. 3. Budowa miejskiego żłobka w technologii modułowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Prymasa Tysiąclecia w Ciechanowie 4. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Ciechanów 5. Modernizacja oświetlenia drogowego 6. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miejskiej Ciechanów.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
3	Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	Miasto Ciechanów	2016	2023	0,00	2018-2019 – aktualizacja dokumentu
4	Działania edukacyjne, w tym organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Miasto Ciechanów	2016	2023	31 398,30	<p>1. Akcja „Choinka za odpady” – w 2023 r. rozdano mieszkańcom miasta 500 szt. choinek – świerków srebrnych i pospolitych o wysokości 1,20 do 1,40 cm. w donicach w zamian za przekazanie do PSZOK zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego lub makulatury - 17.000,00 zł. brutto.</p> <p>2. Akcja „Sadzonka za odpady” – 1200 szt. sadzonek wieloletnich roślin miododajnych – 12.030,55 zł. brutto.</p> <p>3. Zakup 500 szt. książek edukacyjnych dla dzieci pt.: „Kicia Kocia. Co z tymi śmieciami?”, których treść dotyczy zasad prawidłowej segregacji odpadów. – 2367,75 zł. brutto.</p> <p>4. Akcje Straży Miejskiej w szkołach podstawowych dotyczące wymiany źródeł ciepła oraz smogu,</p> <p>5. W ramach funkcjonowania Punktu konsultacyjno-informacyjnego programu Czyste Powietrze zorganizowano 2 spotkania informacyjne na temat pozyskania dofinansowania do wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji.</p>

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
5	Utworzenie centrum informacji o efektywności energetycznej	Miasto Ciechanów	2016	2023	-	Od 2021 r. działa Punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”. Punkt wspiera mieszkańców w zakresie informacji nt. możliwości pozyskania dofinansowania na wymianę źródeł ciepła oraz termomodernizację, wypełniania wniosków o dofinansowanie oraz rozliczania przyznanego dofinansowania. Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze wsparcia w 2023 r. to 35 osób. W punkcie wsparcia udzielają pracownicy Wydziału Pozyskiwania Środków Zewnętrznych i Działań Strategicznych. Liczba złożonych wniosków w 2023 r. przy wsparciu pracowników Punktu – 138 szt.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
6	Modernizacja oświetlenia ulicznego	Miasto Ciechanów/Starostwo Powiatowe w Ciechanowie	2016	2023	2 533 229,30	<p>W ramach realizowanych inwestycji w 2023 roku wybudowano nowe oświetlenia przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od ul. Tatarskiej do ul. Wyrzykowskiego - 10 słupy z lampami LED (26 533,61 zł), - ul. Ludowa – 28 słupów z lampami LED (318 642,66 zł), - ul. Wędkarska – 14 słupów z lampami LED (57 887,23 zł), - ul. Wrzosowa – 12 słupów z lampami LED i 10 opraw na istniejących słupach (186 711,07 zł), - ul. Spacerowa – 8 słupów z lampami LED (87 305,14 zł), - ul. Krucza – 15 słupów z lampami LED (176 969,90 zł) <p>oraz doświetlono przejścia dla pieszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Gostkowska z ul. Zamkową – 2 słupy z lampami LED – 31 242,00 zł, - ul. Rzeczowska – 2 słupy z lampami LED – 26 445,00 zł. <p>W 2023 r. dokonano wymiany również istniejące lampy sodowe na LEDOWE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pętla miejska - 1137 szt. – 1 306 260,00 zł, - ul. Asnyka – 27 szt. – 315 232,69 zł. <p>Łącznie oświetlenie przy drogach: 2 533 229,30 zł.</p>
7	Kompleksowa termomodernizacja i modernizacja budynków będących w zarządzie Starostwa Powiatowego wraz z instalacją OZE	Starostwo Powiatowe w Ciechanowie	2016	2023	bd	Brak danych za 2023 rok

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
8	Wymiana energooszczędnych oświetleń w obiektach użyteczności publicznej	Miasto Ciechanów, jednostki organizacyjne, Starostwo Powiatowe w Ciechanowie	2016	2023	bd	<p>1) W budynkach użyteczności publicznej Gminy Miejskiej Ciechanów na bieżąco wymieniane jest oświetlenie energooszczędne (brak możliwości wyodrębnienia przeznaczonych kwot).</p> <p>2) Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych Starostwa Powiatowego w Ciechanowie – brak danych za 2023 r.</p>
9	Termomodernizacja i modernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych będących w zarządzie Gminy Miejskiej Ciechanów oraz TBS	Miasto Ciechanów/TBS	2016	2023	696 678,94	<p>W 2023 roku:</p> <p>1) Modernizacja źródeł ciepła - Instalacje gazowe w budynkach: - ul. Witosa 6 - 163 235,03 (modernizacja instalacji gazowej) - ul. Krubińska 56 - 3871,91 zł - (dokumentacja projektowa) - ul. Dobra 16 - 45 000,00 zł (przebudowa instalacji gazowej) - ul. 17 Stycznia 1 i Warszawska 2 – 20 107,90 zł – (przebudowa instalacji gazowych)</p> <p>2) Modernizacja budynków: - budynki ul. Mościckiego 14, ul. Ks. Konrada II 11, ul. Witosa 87 - Łączny koszt inwestycji - 55 390,00 (wymiana stolarki okiennej) , - ul. Powstańców Wlkp. 16 – 160 527,33 zł (docieplenie poddasza) - ul. Ceramiczna 6a – 190 617,87 (dach 176 926,87 zł + stolarka okienna 13 691,00 zł) - 11 Pułku Ułanów Leg. 6 – 57 928 zł (docieplenie ścian zew. i fundamentów)</p>

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
10	Budowa dwóch energooszczędnych budynków mieszkalnych na łącznie co najmniej 80 mieszkań wraz z możliwością zastosowania OZE	Miasto Ciechanów/TBS	2016	2023	0,00	Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oddało do użytkowania: - w 2019 roku budynek wielorodzinny przy ul. K. Szwanke 7 – 48 mieszkań, koszt: 8.241.630,13 zł); - w 2021 roku budynek wielorodzinny przy ul. K. Szwanke 7A – 36 mieszkań (koszt: 7.609.112,70 zł). - w 2022 r. zakończono opracowywanie dokumentacji projektowej dla 2 budynków wielorodzinnych (po 50 mieszkań każdy) przy ul. Powstańców Wielkopolskich. Koszt opracowania 92.742,00 zł. W 2023 r. nie poniesiono żadnych wydatków oraz nie podejmowano działań w tym zakresie.
11	Montaż odnawialnych źródeł energii na/w budynkach użyteczności publicznej	Miasto Ciechanów	2016	2023	35 916,00	W 2023 r. instalacje fotowoltaiczne zamontowano na: 1) budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowie Filia nr 1 przy ul. Kicińskiego 21/23 – 5,5 kWp - koszt instalacji: 35 916,00 zł.
12	Kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych	Miasto Ciechanów	2016	2023	-	W 2022 roku zlecono i opracowano audyty energetyczne i badania termowizyjne dla budynków miejskich szkół podstawowych – SP. 4 i SP 5. W 2023 roku ogłoszono postępowanie przetargowe na roboty budowlane związane z termomodernizacją w/w szkół. Podpisanie umów z wykonawcą i realizacja zadania planowane jest w 2024r.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
13	Zmniejszenie negatywnego wpływu transportu publicznego na środowisko naturalne i poprawa jakości transportu poprzez zakup nowych autobusów	Miasto Ciechanów, Zakład Komunikacji Miejskiej	2016	2023	4 955 670,00	<p>W 2022 roku Urząd Miasta pozyskał dofinansowanie do zakupu taboru niskoemisyjnego w wysokości 4.050.000,00 zł. W 2022 roku rozstrzygnięto postępowanie i podpisano umowę z Wykonawcą na dostarczenie 3 autobusów o napędzie elektrycznym. W 2023 roku dostarczono 2 z w/w pojazdów na łączną kwotę 4 292 700,00 zł. Pozostały pojazd zostanie dostarczony i rozliczony w 2024 r.</p> <p>Zakład Komunikacji Miejskiej w Ciechanowie zakupił 1 fabrycznie nowy autobus miejski klasy mini z silnikiem o niskim poziomie emisji spalin zgodnym z EURO VI na kwotę 539 000,00 zł netto. (662 970,00 zł z VAT)</p> <p>Wg danych ZKM Sp. z o. o. w roku 2023 przewieziono 1 768 253 pasażerów.</p>
14	Budowa i rozbudowa ścieżek rowerowych	Miasto Ciechanów, Starostwo Powiatowe	2016	2023	450 369,00	<p>Na terenie miasta wybudowano w 2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ścieżkę rowerową na kładce łączącej ul. Tatarską z ul. Wyrzykowskiego – 697 m² (188 190,00 zł) Powstało 0,28 km ścieżki rowerowej wraz z chodnikiem na łączną kwotę 450 369,00 zł. <p>W 2023 r. Starostwo Powiatowe nie budowało ścieżek rowerowych. Łącznie w 2023 r. - 0,28 km. Koszt oszacowany przy założeniu kwoty 500 tys. na 1 km. wybudowanej ścieżki rowerowej.</p>

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
15	Systemy Parkuj i Jedź i centra przesiadkowe	Miasto Ciechanów	2016	2023	-	<p>W 2023 roku trwały prace nad opracowaniem dokumentacji technicznej budowy parkingu przy Stacji PKP Ciechanów Przemysłowy wraz z budową dróg dojazdowych oraz połączeniem z siecią ścieżek rowerowych. Oszacowanie kosztów inwestycji nastąpi po zakończeniu i odbiorze prac w 2024 r.</p>
16	Promocja komunikacji publicznej	Miasto Ciechanów	2016	2023	bd	<p>W 2023 r. Miasto Ciechanów włączyło się w kampanię „Europejki Tydzień Mobilności” w ramach, którego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w dniach 16-22.09.2023 r. mieszkańcy Ciechanowa mogli korzystać bezpłatnie przez pierwszą godzinę korzystać z wypożyczalni miejskich jednośladów, - w dniu 22.09.2023 r. miasto jak corocznie zorganizowało akcję „Dzień bez samochodu”. Akcja ma celu wspieranie idei proekologicznych oraz zmniejszenie ilości spalin wytworzonych przez miliony aut w miastach. Podczas tego dnia zachęca się kierowców do rezygnacji z użytkowania samochodu przez dobę na rzecz komunikacji miejskiej lub rowerów. W zamian osoby korzystające z autobusów mogły jeździć bezpłatnie. Jednocześnie utrzymuje i wprowadza nowe ulgi komunikacyjne np. dla: seniorów, honorowych obywateli, krwiodawców, honorowych dawców szpiku kostnego oraz innych regenerujących się komórek i tkanek, a także dla dawców narządów oraz posiadaczy kart dużej rodziny.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
17	Szkolenia z zakresu Ecodrivingu	Mieszkańcy, Urząd Miasta	2016	2023	bd	Szkolenia z zakresu EcoDrivingu są obowiązkowym elementem na kursach prawa jazdy kat. B, C, D, BE, CE. Zakład Doskonalenia Zawodowego w Ciechanowie przeszkolił w tym zakresie: - w 2023 r. - 251 osób.
18	Rozwój rozproszonych źródeł energii – małe instalacje fotowoltaiczne	Przedsiębiorcy	2016	2023	bd	Przedsiębiorcy montują OZE bez konieczności informowania UM.
19	Budowa przyłączy gazu do domów jednorodzinnych	Mieszkańcy/PSG	2016	2023	232 214,84	Według danych uzyskanych od Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddziału Zakładu Gazowniczego w Warszawie wybudowano 72 nowe przyłącza gazowe do budynków osób fizycznych na terenie miasta Ciechanów: TBS Zmodernizowało kotłownie gazowe w WM – na łączną kwotę 232 214,84 zł

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
20	Rozwój i modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Ciechanowie	PEC w Ciechanowie	2016	2023	15 407 488,78	W 2023 r. PEC Sp. z o.o. wykonał następujące inwestycje: 1. Budowa sieci i przyłącza ciepłowniczego wysokoparametrowego – 1 624 177,34 zł, 2. Modernizacja węzłów ciepłowniczych – 0,00 zł, 3. Budowa nowych węzłów ciepłowniczych – 391 778,97 zł, 4. Budowa instalacji wytwarzania ciepła i energii elektrycznej z gazu (kogeneracja) o mocy 0,999 MWe – 247 000,00 zł, 5. Budowa instalacji wytwarzania ciepła i energii elektrycznej z gazu (kogeneracja) o mocy 1,998 MWe – 200 000,00 zł, 6. Budowa instalacji wytwarzania ciepła z biomasy o mocy 5 MWt – 10 058 790,00 zł, 7. Pozostałe zamierzenia inwestycyjne – 2 796 52,47 zł, 8. Zewnętrzne instalacje odbiorcze – 89 690,00 zł. Razem nakłady PEC w 2023 r. – 15 407 488,78 zł.
21	Rozwój rozproszonych źródeł energii – mikro instalacje fotowoltaiczne	Mieszkańcy	2016	2023	bd	Mieszkańcy montują panele fotowoltaiczne bez konieczności informowania UM.
22	Rozwój rozproszonych źródeł energii – kolektory słoneczne	Mieszkańcy	2016	2023	bd	Mieszkańcy montują kolektory słoneczne bez konieczności informowania UM.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
23	Instalacje pomp ciepła	Mieszkańcy	2016	2023	591 633,48	Mieszkańcy montują pompy ciepła na koszt własny lub z dofinansowaniem z WFOŚiGW. Brak obowiązku zgłaszania do UM (brak danych). Wg danych pozyskanych z WFOŚiGW na terenie miasta Ciechanowa zainstalowano 24 pompy ciepła w budynkach jednorodzinnych. Łączna kwota wypłaconych dotacji w 2023 r – 591 633,48 zł
24	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z audytami energetycznymi	Mieszkańcy, zarządcy wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni	2016	2023	0,00	Spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe oraz osoby fizyczne prowadzą niezależne prace termomodernizacyjne.

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
25	Ograniczenie emisji z budynków mieszkalnych – wymiana kotłów	Mieszkańcy	2016	2023	1 507 332,01	<p>W 2023 roku mieszkańcy Ciechanowa mieli możliwość pozyskania środków na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w ramach Programu „Czyste Powietrze”. W urzędzie funkcjonuje Punkt informacyjny – konsultacyjny, obsługiwany przez pracowników Wydziału Pozyskiwania Środków Zewnętrznych i Działań Strategicznych. Liczba złożonych wniosków przy wsparciu punktu konsultacyjnego wynosiła 138.</p> <p>Z danych pozyskanych z WFOŚiGW na terenie miasta Ciechanów w 2023 r w ramach programu CZYSTE POWIETRZE wypłacono dotacje w podziale na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gruntowa pompa ciepła – 1 szt. – 18 000,00 zł 2. kocioł gazowy kondensacyjny – 67 szt. – 785 468,71 zł 3. kocioł na biomasę – 11 szt. – 111 584,22 zł 4. ogrzewanie elektryczne – 1 szt. – 8 645,60 zł 5. podłączenie do sieci ciepłowniczej – 1 szt. - 10 000,00 zł. 6. pompa ciepła powietrze /woda – 23 szt. – 573 633,48 zł <p>Łączna kwota wypłaconych dotacji w 2023 r. w ramach programu CZYSTE POWIETRZE – 1 507 332,01 zł</p>

Nr	Działanie	Realizator	Okres realizacji w PGN		Poniesiony koszt w zł w 2023 r.	Zrealizowane działania - 2023 r.
			Rozpoczęcie	Zakończenie		
26	Budowa nowych przyłączy ciepłowniczych i węzłów ciepłych do budynków mieszkalnych i komunalnych	Mieszkańcy, zarządcy budynków, PEC w Ciechanowie	2016	2023	1 237 846,84	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ciechanowie w 2023 r. wykonało 7 przyłączy ciepłowniczych i 1 węzeł ciepły. Przyłącza ciepłe: - 3 – wspólnoty, - 1 – osoby fizyczne - 1 – instytucja. - 2 - przedsiębiorstwa Węzły ciepłe: - 1 – wspólnota, Koszty: 1 237 846,84 zł.
27	Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	Mieszkańcy, inne jednostki	2016	2023	bd	Brak danych nt. ilości wybudowanych przez mieszkańców domów pasywnych czy energooszczędnych.
28	Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego	Miasto Ciechanów	2018	2023	-	W 2023 r. ogłoszono postępowanie przetargowe na budowę energooszczędnego żłobka miejskiego w technologii modułowej przy ulicy Prymasa Tysiąclecia w formule zaprojektuj i wybuduj. Miasto pozyskało dofinansowanie 4 070 050,10 zł ze środków Krajowego Planu Odbudowy w ramach Programu „Maluch+” oraz 500 000,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego. Dofinansowanie łącznie: 4 570 050,10 zł. Realizacja zadania zaplanowana na lata 2024-2025. W roku 2023 r. nie poniesiono żadnych wydatków związanych z zadaniem.
SUMA:					27.679.777,49 zł	

5.10. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ciechanów do roku 2026

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Ciechanów do roku 2026 przyjęty został uchwałą Nr 689/LXIX/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 29 czerwca 2023 r.

Dokonano w nim oceny stanu środowiska na terenie miasta w określonych obszarach interwencyjnych takich jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleba, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrody.

Obecnie największym zagrożeniem w Polsce jest zanieczyszczenie powietrza powodujące zjawisko tzw. smogu.

W zakresie oceny **jakości powietrza** Ciechanów został zaklasyfikowany do strefy mazowieckiej i zaliczony do klasy C (klasyfikacja stref w rocznej ocenie jakości powietrza na podstawie wartości poziomów niektórych substancji w powietrzu: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego).

Na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów brak jest punktów pomiarowych jakości powietrza w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ. Ocena jakości powietrza na terenie miasta jest prowadzona przy wykorzystaniu metody modelowania matematycznego.

Problem stanowią zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10, benzo(a)pirenem i pyłem PM2.5. Pył zawieszony o wielkościach ziaren do 10 mm, charakteryzuje się wieloźródłowością występowania oraz transgranicznym charakterem. Poziomy stężenie pyłu PM10 zależą od wielkości emisji niskiej rozproszonej (m.in. emisja z kotłowni opalanych węglem kamiennym), liniowej związanej z komunikacją, napływowej, warunków meteorologicznych oraz warunków rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. W zakresie zanieczyszczenia pyłem PM10, benzo(a)pirenem i pyłem PM2.5 Gmina Miejska Ciechanów została zaliczona do klasy C, tj. do obszarów, na których zostały przekroczone wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji.

W 2023 r. wykonano w mieście wiele zadań ograniczających wielkość emisji pyłu PM10, benzo(a)piranu i PM2,5. Do takich zadań należały m.in:

- dostawa dwóch autobusów o napędzie elektrycznym do obsługi komunikacji miejskiej (planowana dostawa kolejnego w 2024 r.)
- wykonanie indywidualnych przyłączy gazowych - 72 sztuki,
- czyszczenie ulic na mokro,
- wsparcie mieszkańców w Punkcie konsultacyjnym Programu „Czyste powietrze” związane z uzyskaniem dofinansowania na wymianę pieców opalanych węglem,
- modernizacja miejskich ulic z budową jezdni, chodników i ścieżek rowerowych, a także dokonanie nowych nasadzeń zieleni oraz bieżące remonty nawierzchni wielu ulic, chodników i parkingów.

Można przyjąć, że jakość powietrza na terenie miasta nie uległa istotnym zmianom, jednak ze względu na wzrost liczby ludności korzystających z gazu jako nośnika ciepła, ciepłowni miejskiej, podjętych działań termomodernizacyjnych oraz ciągłej poprawy nawierzchni dróg stan powietrza uległ poprawie, która jednak nie znajduje odzwierciedlenia w klasyfikacji stref. Jest to zjawisko typowe dla wszystkich obszarów województwa mazowieckiego i kraju.

Na podstawie rocznych ocen jakości powietrza publikowanych przez GUS, w analizowanym okresie dopuszczalne poziomy stężenie zanieczyszczeń powietrza w strefie

mazowieckiej, w zakresie pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 nie zostały przekroczone. Jedynie w przypadku benzo(a)piranu strefa mazowiecka otrzymała klasę C. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń i klasyfikowana jest jako A – tak wynika z najnowszych danych.

W roku 2019 zakupione zostały 4 czujniki monitorujące jakość powietrza. Łącznie na terenie miasta zamontowanych jest pięć tego typu urządzeń (plac Jana Pawła II 6, ul. Kicińskiego 21/23, ul. Czarnieckiego 40, przy ul. Sienkiewicza 75, ul. Pułtуска 49), za pomocą których mieszkańcy mogą sprawdzić aktualne stężenie pyłów PM2,5 i PM10.

Na terenie gminy Ciechanów **klimat akustyczny** uzależniony jest głównie od ruchu pojazdów oraz w mniejszym stopniu od hałasu pochodzącego ze źródeł przemysłowych. Głównym źródłem zagrożenia dla środowiska akustycznego na terenie Ciechanowa jest komunikacja, w szczególności hałas drogowy. Zagrożenie środowiska tym źródłem hałasu znacznie się zwiększyło w ciągu ostatnich lat. Spowodowane to jest przede wszystkim wciąż wzrastającą liczbą pojazdów. Na stopień uciążliwości tras komunikacyjnych wpływ mają takie czynniki jak: natężenie ruchu, struktura pojazdów, prędkość ich poruszania się oraz rodzaj i stan techniczny nawierzchni, który często jest niezadowalający.

Wskazane powyżej działania w zakresie przebudowy i remontów dróg wpływają również na ograniczanie emisji hałasu.

Na podstawie badań prowadzonych przez WIOŚ w Warszawie na terenie całego województwa mazowieckiego można stwierdzić, że hałas komunikacyjny w dalszym ciągu stanowi jedno z największych zagrożeń i uciążliwości.

Na terenie Ciechanowa do głównych źródeł mogących emitować **promieniowanie elektromagnetyczne** należą stacje radiolinii i bazowe telefonii komórkowej. Całe miasto jest objęte zasięgiem wszystkich działających na terenie kraju operatorów komórkowych. Na uciążliwość pól elektromagnetycznych wpływają również linie wysokiego napięcia 110 kV (łączna długość na terenie miasta – 10,1 km) oraz w mniejszym stopniu średniego i niskiego napięcia.

Na terenie miasta Ciechanowa zlokalizowano dwa punkty monitoringowe przy Placu Jana Pawła II istniejący od 2008 roku oraz przy ul. 17 Stycznia istniejący od 2021 roku. Pomiar poziomu pól elektromagnetycznych w 2017 roku nie zostały przekroczone i wykazały wartość 1,18 V/m. Wyniki badań z 2021 r. zanotowały w tym punkcie wartość 2 V/m co oznacza wzrost poziomu pól elektromagnetycznych o 0,82 V/m. Pomiar przeprowadzony przy ul. 17 Stycznia osiągnął wartość 0,5 V/m. Zgodnie z obowiązującymi poziomami pól które w zależności od częstotliwości mogą osiągać wartość od 7 V/m do 20 V/m, przeprowadzony monitoring wykazał, że nie występuje zagrożenie nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar Gminy Miejskiej Ciechanów należy do obszaru dorzecza Wisły regionu wodnego Środkowej Wisły oraz zlewni Wkry. Główną oś hydrograficzną miasta tworzy rzeka Łydynia. Rzeki w myśl Ramowej Dyrektywy Wodnej zostały ujęte w podstawową jednostkę gospodarowania wodami zwaną jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych. Zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w granicach gminy Ciechanów wyróżnić można trzy JCWP – rzeczne. Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. W monitoringu prowadzonym przez WIOŚ w Warszawie w latach 2010-2015 uwzględniona JCWP: Łydynia od Pławnicy do ujścia posiada umiarkowany stan ekologiczny przy dobrej klasie elementów hydromorfologicznych, umiarkowanej klasie elementów biologicznych

i klasie elementów fizykochemicznych poniżej stanu dobrego. Stan ogólny wód dla ww. JCWP określono jako zły. O ogólnej klasyfikacji wód decydują elementy biologiczne.

Dla wszystkich JCWP celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego w wyznaczonym czasie. Gmina Miejska prowadząc wszystkie inwestycje drogowe uwzględnia zawsze, tam gdzie istnieje potrzeba, budowę lub przebudowę sieci kanalizacyjnych z włączeniem ich do urządzeń oczyszczających ścieki. Teren gminy miejskiej Ciechanów położony jest w obrębie JCWPd (jednolite części wód podziemnych) Nr 49 o powierzchni 5 357,3 km².

Na terenie Ciechanowa badania były i są prowadzone w 1 punkcie badawczym w ramach monitoringu operacyjnego sieci krajowej prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny. Badane, w utworach czwartorzędowych wody wstępne w otworze Ciechanów S-2 o głębokości warstwy wodonośnej 38,0 m są dobrej jakości. Ich jakość kształtuje się na poziomie II klasy jakości wód. W poszczególnych latach stwierdzane są wahania stężeń tlenu rozpuszczonego, żelaza i wodorowęglanów, które występują w II lub III klasie. JCWPd Nr 49 charakteryzuje się dobrym stanem zarówno ilościowym jak i chemicznym. Osiągnięcie przez nią celów środowiskowych nie jest zagrożone. Z tego względu celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Plan zarządzania kryzysowego miasta Ciechanów, zatwierdzony przez Starostę Ciechanowskiego, nie wykazuje zagrożenia powodziowego. Określonym zagrożeniem, które niesie za sobą przepływająca rzeka są podtopienia i zalania w przypadku szybkiego topnienia znacznej pokrywy śnieżnej i wystąpienia długotrwałych opadów deszczu.

Miasto Ciechanów zasilane jest z trzech ujęć wody zlokalizowanych na terenie miasta, gminy Ciechanów, Opinogóra Górna oraz Regimin. Ujęcie Gostkowo oraz Kalisz -Przedwojewo zasila SUW przy ul. Gostkowskiej (17 studni głębinowych), ujęcie Tysiąclecia zasila SUW Tysiąclecia (2 studnie głębinowe). Zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną oraz pozwoleniami wodnoprawnymi zasoby wody wynoszą 10 631 m³/d (wydajność średniodobowa). Z miejskiej sieci wodociągowej korzysta 99,5%. Własne ujęcia wody posiadają m.in. Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Sofidel Poland Sp. z o.o. i CEDROB S.A.

Na terenie miasta funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków, która została zaprojektowana i wybudowana na średniodobową przepustowość 12 tys. m³/dobę i obciążenie 60 000 RLM. Instalacja miejskiej oczyszczalni jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z technologią osadu czynnego, ze zintegrowanym procesem podwyższonego usuwania azotu i fosforu. Usuwanie fosforu odbywa się wyłącznie na drodze biologicznej. Z sieci kanalizacji sanitarnej korzysta nieco mniej mieszkańców niż z sieci wodociągowej. W sieć kanalizacji sanitarnej uzbrojona jest zdecydowana większość miasta. Nie uzbrojone są pojedyncze ulice. Stopień usuwania zanieczyszczeń w oczyszczalni ścieków w Ciechanowie jest bardzo wysoki, dzięki czemu stan rzeki Łydyni – sprawdzany w ramach regionalnego monitoringu środowiska WIOŚ – ulega ciągłej poprawie. Biogaz wyprodukowany w Wydzielonych Komorach Fermentacyjnych zamkniętych jest używany do napędzania 500 kW jednostki kogeneracyjnej. Wytworzona w kogeneracji energia elektryczna zużywana jest na potrzeby własne, a okresowe nadwyżki przesyłane są do państwowej sieci energetycznej.

Zasoby geologiczne

W granicach miasta znajduje się jedno udokumentowane, na powierzchni 18 283 m², złożo żwiru „Niechodzin” o zasobach eksploatacyjnych 177 200 Mg. Teren nie posiada zmiany przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod eksploatację kruszyw.

Na terenie miasta brak jest istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych.

Gleby i gospodarka odpadami

Rolnictwo na terenie miasta nie odgrywa istotnej roli w zanieczyszczeniu gleby. Zjawiska niewłaściwie prowadzonej gospodarki rolnej powodującej negatywny wpływ na stan środowiska występują jedynie lokalnie i nie wpływają w znacznym stopniu na jakość gleb.

W 2023 roku system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów obejmował właścicieli nieruchomości zamieszkałych, właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowych oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe.

Odpady komunalne były odbierane i zagospodarowywane przez spółkę miejską Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie w oparciu o zawartą umowę i obejmującą świadczenie usługi w latach 2022 -2023. Odpady komunalne odbierane z terenu miasta zagospodarowywane były w instalacji komunalnej położonej w Woli Pawłowskiej, która jest własnością spółki miejskiej PUK Sp. z o.o. w Ciechanowie.

Wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi została określona uchwałą nr 472/XLVII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Dla nieruchomości zamieszkałych wysokość stawek została utrzymana na poziomie z lat ubiegłych i wynosiła w 2023 r.:

- ✓ 13 zł od osoby - w przypadku, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny;
- ✓ 26 zł od osoby - w przypadku, gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Od 2013 roku na terenie miasta prowadzona jest segregacja odpadów. Segregacja prowadzona jest w dwóch systemach: systemie u „źródła”, czyli workowym oraz w systemie „w sąsiedztwie”, czyli pojemniki ustawione na terenie zabudowy wielorodzinnej.

Prawidłowa segregacja odpadów niesie ze sobą wiele korzyści, od ekonomicznych po ekologiczne i zdrowotne. Większa ilość pozyskanych surowców wtórnych prowadzi do zmniejszenia ilości strumienia odpadów zmieszanych. Poza odbiorem odpadów z miejsca ich wytworzenia mieszkańcy Ciechanowa mogą bezpłatnie przekazywać segregowane odpady komunalne do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego przy ulicy Gostkowskiej 83 w Ciechanowie. Punkt prowadzony jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie.

Na terenie miasta prowadzona jest także, w wyznaczonych punktach, zbiórka baterii oraz przeterminowanych leków, zużytych strzykawek i igieł.

W 2023 r. zakończono i rozliczono realizację zadania pn. „Rozwój inteligentnego systemu segregacji odpadów”, które zostało podzielone na II części.

Część I „Wykonanie Systemu Weryfikacji Segregacji Odpadów wraz z dostawą narzędzi umożliwiających kontrolę selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielolokalowej i zarządzanie tym systemem oraz wykonanie niezbędnych robót budowlanych”, w ramach którego w pięciu nowych lokalizacjach wykonane zostały inteligentne pojemniki T-MASTER ELMO do gromadzenia odpadów komunalnych. Systemem objętych zostało kolejnych 351

gospodarstw domowych i 12 lokali użytkowych. Jest to kontynuacja budowy systemu rozpoczętego w 2020 roku.

Część II „Dostawa Śmieciarki dwukomorowej na podwoziu trzyosiowym”.

Na zadanie pozyskano dofinansowanie z Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 4.960.282,50 zł.

Odpady padłych zwierząt przekazywane są uprawnionym odbiorcom odpadów na podstawie zawartych umów. Odpady medyczne unieszkodliwiane są głównie termicznie.

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie we wskazanych terminach odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Do realizacji powyższych zadań zobowiązuje gminy art. 3b i art. 3c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również akty wykonawcze do ustawy w postaci odpowiednich rozporządzeń.

Informacje na temat osiągniętych poziomów za dany rok zawiera sprawozdanie prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazane marszałkowi województwa i inspektorowi ochrony środowiska, sporządzone na podstawie sprawozdań przekazywanych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W 2023 roku Gmina Miejska Ciechanów osiągnęła wszystkie wymagane poziomy, tj.

- poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji – 8,36% (wymagane nie więcej niż 35%),
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów recyklingu – 40,11% (wymagane co najmniej 25%)
- poziom składowania odpadów komunalnych – 26,32%.

Usuwanie **wyrobów z azbestem** na terenie miasta prowadzone jest od 2008 r. Od 2016 r. realizowany jest „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Ciechanowa na lata 2016-2032” (uchwała Nr 180/XV/2015 Rady Miasta Ciechanów z dnia 23 grudnia 2015 r.). Gmina Miejska Ciechanów pozyskuje dotacje celowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację programu. Miasto składa wnioski o dofinansowanie w imieniu osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych. W 2023 roku usunięto i przekazano do unieszkodliwienia 86 Mg wyrobów zawierających azbest z 53 nieruchomości.

Na realizację zadania poniesiono wydatki w wysokości 54 768,10 zł, w tym środki własne w wysokości 38 820,10 zł oraz pochodzące z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 15 948,00 zł.

Na terenie Ciechanowa **zasoby przyrody** stanowią wszystkie obszary zieleni w mieście (lasy, tereny wokół zbiorników wodnych, parki, skwery, zielen na terenach zainwestowanych, zielen przyuliczna, obiekty cmentarnictwa i inne). Wśród tych terenów znajduje się kilka form objętych ochroną przyrody:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Rzeki Łydyni” o powierzchni 57,6295 ha
- użytek ekologiczny „Bagry” o powierzchni 4,0038 ha
- 5 pomników przyrody (4 drzewa i 1 głaz narzutowy).

Obowiązkiem Gminy Miejskiej Ciechanów jest utrzymanie i pielęgnacja terenów zieleni stanowiących jej własność. Według bilansu powierzchnia terenów zieleni do utrzymania wynosi ok. 60 ha.

W ramach bieżących prac związanych z utrzymaniem zieleni miejskiej nasadzono tysiące roślin jednorocznych oraz wieloletnich. Nasadzenia wykonano w donicach, gazonach, kwietnikach i na klombach. W parku im. Marii Konopnickiej obsadzono kontur Polski tawułą, oraz teren wewnątrz blisko 400 m² tysiącami białych i czerwonych begonii.

Obszary zieleni w mieście obejmują, między innymi:

- Park im. Jarosława Dąbrowskiego o powierzchni 2,151 ha
- Park im. Marii Konopnickiej o powierzchni 3,278 ha
- Park Miejski „Jeziorko” o powierzchni 2,600 ha
- Miejski Park Ojców im. Wacława Pikusa o powierzchni 3 ha
- Skwer TON-u o powierzchni 0,1228 ha
- Skwer przed Kościołem Nawiedzenia NMP („Klasztor”) o powierzchni 0,5856 ha
- Skwer 4 czerwca 1989 roku o powierzchni 0,59 ha
- Skwer „Magiczny Zakątek” o powierzchni 0,27 ha
- Skwer „Brzozowy Zakątek” o powierzchni 0,20 ha
- Skwer prof. Władysława Bartoszewskiego o powierzchni 0,06 ha
- Skwer na Placu Tadeusza Kościuszki o powierzchni 0,08 ha
- „Zielona poczekalnia” na PKP
- Teren wokół kąpieliska miejskiego „Krubin” o powierzchni 9,38 ha
- Teren zielony przy Placu Piłsudskiego o powierzchni 0,45 ha
- Teren przy ul. Marii Dąbrowskiej o powierzchni 2,51 ha
- Tereny wzdłuż ul. Armii Krajowej o powierzchni ok. 5,0 ha
- Teren przy ul. Siewnej o powierzchni 1,700 ha
- Błonia przed zamkiem wraz z terenem przy ul. Parkowej o powierzchni 2,0 ha
- Parki kieszonkowe
- Ogrody deszczowe
- Zielone przystanki
- Zieleń przyuliczna
- Zieleń osiedlowa

W 2023 r. zakończono prace związane z utworzeniem ogrodu społecznego w parku im. Wacława Pikusa przy ul. Augustiańskiej. Pod utworzenie owocowo-warzywno-ziołowego ogrodu społecznego przeznaczono prawie 5 tys. m² niezagospodarowanego terenu przylegającego bezpośrednio do parku miejskiego. Projekt zagospodarowania terenu opiera się na planie koła oraz układzie symetrycznych, przecinających je ścieżek, tworzących wygodny układ komunikacyjny. Na rabatach posadzono krzewy owocowe, w tym: dereń jadalny w dwóch odmianach wielkoowocowych, pigwę pospolitą, nieszpulkę zwyczajną, świdośliwę olcholistną pigwowca japońskiego, porzeczkę czerwoną i czarną oraz trzy odmiany malin. Środkowe rabaty wewnątrz ogrodu obsadzono ziołami: miętą w czterech odmianach, melisą lekarską, hyzopem lekarskim, pysznogłówką w dwóch odmianach, lawendą wąskolistną, lebidką pospolitą. Pergole obsadzono winoroślami. Uzupełnieniem nasadzeń z krzewów owocowych i ziół są drzewa owocowe starych odmian jabłoni domowych, gruszy i czereśni. W ramach zadania wykonano alejki, system automatycznego nawodnienia oraz zamontowano

elementy małej architektury (stoły, ławki i pergole). Teren oświetlono, ogrodzono i objęto monitoringiem. W ogrodzie wydzielono strefę pod ogród warzywny w skrzyniach, w których mieszkańcy mogą samodzielnie prowadzić uprawy ziół i warzyw. Przedsięwzięcie ma wymiar ekologiczny i społeczny.

Ogród jest miejscem integracji, sprzyjającym budowaniu i zacieśnianiu więzi między mieszkańcami różnych pokoleń. Budowa ogrodu społecznego została zrealizowana przy wsparciu finansowym w formie dotacji pozyskanej od samorządu województwa mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu – Mazowsze dla klimatu 2022”.

Jesienią 2023 r. rozpoczęto prace rewitalizacyjne w parku im. J. Dąbrowskiego. W ramach zadania zasadzonych zostanie prawie 22 tys. roślin. Prace obejmą obszar ponad 2 ha. Głównym założeniem koncepcji jest przywrócenie temu obszarowi zieleni charakteru parku krajobrazowego, zgodnie z założeniami parków XIX-wiecznych.

W ramach prowadzonej rewitalizacji wzbogacona zostanie istniejąca szata roślinna parku. Wzdłuż ciągu spacerowego nad rzeką Łydynią pojawią się rośliny ozdobne (nasadzenia z roślin okrywowych zamiast trawy na nasypie). W parku posadzonych będzie 91 nowych drzew. Lipy uzupełnią aleję w południowej części parku (od strony ul. 3 Maja). W północnej części terenu, w okolicach kina „Łydynia” dosadzone zostaną grupy robinii, a w środkowej rośły będą jesiony. W celu zwiększenia walorów estetycznych parku w okresie zimowym zaprojektowano też nasadzenia drzew soliterowych o ciekawym pokroju i ulistnieniu. Będą to choiny kanadyjskie i buk pospolity.

Istniejący kolisty klomb zyska nowy, elegancki układ roślinności z centralnym akcentem, który stworzy ozdobna waza kamienna na kamiennym postumencie. Dokoła niej pojawią się róże w odmianie „Chopin” i żywopłot. Roślinność ozdobi również kolisty plac. Tam zasadzony będzie zimozielony bluszcz, ustawione zostaną 4 ławki. W południowej części parku na obszernym trawniku od strony ul. 3 Maja zaprojektowano układ 5 kolistych klombów hortensji w różnych odmianach oraz liliowców. Zlikwidowane będą stare żywopłoty i wybrane grupy krzewów. Rekultywacji poddane zostaną istniejące trawniki. W miejscach zacienionych, pod drzewami oraz wzdłuż alei, przewidziano nasadzenia z roślin zimozielonych, które dobrze znoszą duże zacienienie parku: bluszczu pospolitego, winobluszczu o atrakcyjnym przebarwieniu jesiennym (ten dodatkowo zamaskuje ogrodzenie w północnej części parku).

W parku pojawią się mahonie, róże, derenie, trzmieliny, jaśminowce, suchodrzewy, śnieguliczki, bez czarny, tawuły i kaliny. Projekt przewiduje nasadzenia kilku tysięcy roślin cebulowych i bylin. Elementy małej architektury parkowej wzbogaci 39 ławek do wypoczynku, 3 stoły piknikowe oraz 39 koszy na odpady.

Prace w wyniku rozstrzygnięcia postępowania przetargowego wykonuje Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o. w Ciechanowie. Realizacja zadania zakończy się w I kwartale 2023 roku.

W roku 2023 r. wykonano również rewitalizację skweru Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. W ramach zrealizowanej rewitalizacji skweru wykonano nasadzenia z niskiej okrywowej śnieguliczki o żółtych liściach, hortensji i liliowców. Istniejący drzewostan został uzupełniony o 4 młode kasztanowce pospolite „Baumannii” i 1 wiąz. W ramach zadania wykonano nasadzenia roślin cebulowych – cebulicy syberyjskiej i narcyzów. Zadanie zostało zrealizowane przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie.

Na osiedlu "Powstańców Wielkopolskich" przy wjeździe do szpitala na nowo powstałych rabatach zasadzono prawie 500 bylin i ustawiono dwie nowe ławki. Liliowce w trzech odmianach, trzcinnik, hosta, rozchodnik, kosodrzewina zastąpiły zaniedbany teren zielony o powierzchni blisko 150 m².

Istniejący drzewostan uzupełniono nowymi nasadzeniami zrealizowanymi w ramach Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego „Drzewa dla Ciechanowa – III etap”. Posadzono 13 wiśni piłkowatych „Royal Burgundy” oraz 5 klonów pospolitych "Drummondii".

W ramach Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego zrealizowano projekt pn. „Drzewa dla Ciechanowa – III etap”. Na miejskich działkach posadzono 200 drzew gat.: grab, klon zwyczajny „DRUMMONDII”, klon czerwony, wiśnia piłkowana „Royal Burgundy” i „KIKU- SHIDARE - ZAKURA”, miłorząb japoński, głóg dwuszyjkowy. Drzewa sadzone były głównie w pasach drogowych dróg miejskich. Nowe drzew pojawiły się przy alei Niepodległości, Prymasa Tysiąclecia, Bolesława Prusa, Gostkowskiej, Harcerskiej, Sienkiewicza. Kilkuletnie drzewa zostały posadzone na działkach należących do miasta.

W ramach zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja sieci dróg w Ciechanowie - osiedle „Słoneczne 2” - ul. Ludowa, ul. Spacerowa, ul. Wędkarska, ul. Wrzosowa, ul. Krucza” nasadzono 80 szt. drzew gat. dąb szypułkowy kolumnowy, klon pospolity, miłorząb dwukłapowy i jarząb pospolity. Nowe nasadzenia zabezpieczono palikami oraz systematycznie podlewano.

W 2023 roku utworzono dwa kolejne parki kieszonkowe. Przy skrzyżowaniu ul.11 Pułku Ułanów Legionowych i ul. Pułtuskiej zdemontowano starą, zniszczoną kostkę brukową i na powierzchni blisko 60 m² posadzono byliny i trawy, zamontowana została pergola, ławki i kosze na odpady oraz wykonane zostały alejki. Kolejny mini park powstał przy ul. Powstańców Wielkopolskich. Tam również pojawiły się alejki spacerowe i nowa roślinność. Na powierzchni ok 200 m² zasadzone zostały: wiśnia piłkowana, rozplenica japońska, trzcinnik ostrokwiatowy, hortensja bukietowa, szalwia omszona fioletowa, rozchodnik oraz hosta. Zamontowano także ławki i kosze na odpady.

W dwóch lokalizacjach na terenie Ciechanowa: pomiędzy ul. Parkową i Zieloną oraz przy ul. Wyrzykowskiego powstały pierwsze w mieście ogrody deszczowe. Inwestycja umożliwi odwodnienie jezdni i chodników zalewanych w trakcie intensywnych opadów deszczu. Ponadto

odpowiedni dobór roślin hydrofilowych, gromadzących wodę i zatrzymujących zanieczyszczenia, pomoże w oczyszczaniu wody z zanieczyszczeń: metali ciężkich i związków białkowo-tłuszczowych, zmywanych przez deszcz. Rabata przy ul. Parkowej i Zielonej została wykonana na powierzchni ponad 60 m², natomiast przy ul. Wyrzykowskiego - ponad 80 m² terenu. Na pierwszej z rabat posadzono ponad 500 nowych roślin, w Śródmieściu ponad 470. Do nasadzeń wykorzystano rośliny odporne na zalewanie, absorbujące wodę, które pozwolą ograniczyć jej spływanie z chodników i ulic do kanalizacji, tj. krwawnicę pospolitą, bodziszek żałobny, wiązówkę błotną, kosaciec syberyjski, śmiełek darniowy, tojeść kropkowaną, trzęślicę modrą, rozchodnik i wierzbę purpurową. Przy doborze nasadzeń zadbano też o to, aby były to rośliny dobrze znoszące przedłużające się susze w okresie letnim. Rabaty zostały uszczelnione geomembraną.

W 2023 kolejny zielony przystanek został wykonany przy ul. Batalionów Chłopskich. Nowoczesna, porośnięta zielenią poczekalnia dla pasażerów ZKM urozmaica przestrzeń publiczną, ale także przyczynia się też do zatrzymywania wody opadowej i poprawy mikroklimatu. Przystanek z tyłu i boków ozdobi bluszcz irlandzki „Hedera Hibernika”, trzcinnik ostrokwiatowy „Karl Foerster”, hortensja bukietowa „Little Jane Lime”, rozplenica japońska „Hameln”. Rośliny posadzono w pasie zieleni ograniczonym obrzeżem bezpośrednio do gruntu, a nie w donicach. Dach przystanku zdobi mieszanka kwiatowa rozchodnika, goździków i macierzanki.

Zielony przystanek poza funkcją estetyczną jest również ważnym elementem miejskiej infrastruktury, który przyczynia się do przechwytywania wody opadowej i łagodzi efekty tak zwanych miejskich wysp ciepła. Rośliny oczyszczą też powietrze. Pierwszy zielony przystanek został wykonany w 2022 roku na placu T. Kościuszki.

W 2022 roku wykonano nasadzenia cebulowe w pasie drogowym ul. sen. I. Fetlińskiej. Na powierzchni 300 m² posadzono narcyzy, tulipany i krokusy. Mechaniczne sadzenie roślin cebulowych kontynuowano jesienią 2023 r. W ramach zadania na powierzchni 2300 m² posadzono blisko 36 tys. cebul. Nowe nasadzenia wykonano w pasie drogowym ul. sen. I. Fetlińskiej (300 m²), Armii Krajowej (500 m²), prymasa Tysiąclecia (500 m²) oraz na skwerze 1984 r. (500 m²) i przy pomniku u zbiegu ul. Tatarskiej i ul. 17 stycznia (500 m²).

Na terenie parku im. Marii Konopnickiej ustawione zostały rzeźby kwiatowe – ślimak, wiewiórka, żaba, zając oraz tablice z wierszami poetki. Konstrukcje mają wysokość około 1,5-2,00 m i zostały obsadzone roślinami wieloletnimi.

W roku 2023 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono akcje proekologiczne. W ramach działań podejmowanych przez Wydział Gospodarki i Ochrony Środowiska zrealizowano „Sadzonkę za odpady”, „Choinkę za odpady”, „Zapraszamy ptaki do ogrodu” oraz konkurs „Na najładniejszą posesję”.

W roku 2023 kontynuowana była akcja sadzenia drzew przez ojców nowo narodzonych ciechanowian, w ramach której posadzono w parku im. W. Pikusa 155 drzew.

Rola zieleni w środowisku miejskim jest olbrzymia. Drzewa i krzewy pełnią tu szereg funkcji. Najważniejszą z nich, mającą bezpośredni wpływ na życie i zdrowie ludzkie jest produkcja tlenu i pochłanianie dwutlenku węgla. Drzewa i krzewy neutralizują zanieczyszczenia powietrza. Mają również właściwości regulacyjne, dzięki czemu mogą obniżyć temperaturę powietrza poprzez proces transpiracji. Parująca z drzew woda nawilża

często nadmiernie przesuszone i zapyłone powietrze, w szczególności wtedy, kiedy otacza budynki mieszkalne. Należy tu nadmienić, że zupełnie inaczej oddziałują powierzchnie asfaltowe i betonowe, które szybko się nagrzewają przez co temperatura powietrza jest większa. Drzewa i krzewy są miejscem przebywania licznych owadów, ptaków czy ssaków, dzięki czemu w znaczny sposób wpływają na wzrost bioróżnorodności, zwłaszcza w ekosystemie miejskim. Drzewa i krzewy również pochłaniają wodę poprzez liście i korzenie, wobec czego ogrywają ważną rolę ochronną przed podtopieniami w czasie ulewnych deszczy. Miasta są obszarami charakteryzującymi się występowaniem okresowych deficytów wody bądź jej nadmiarem. Zwiększenie zdolności gruntów do infiltracji wody i jej magazynowania redukuje ryzyko związane z podtapianiem miejskiej infrastruktury.

5.11. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Ciechanów

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Ciechanów na lata 2019-2023 (Uchwała nr 43/III/2018 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27.12.2018 r.) określone zostały kierunki działań zmierzające do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

W dokumencie opisano siedem celów strategicznych, do których należą:

CEL STRATEGICZNY I – Zintegrowany system pomocy rodzinie

Realizacja zadań związanych z tworzeniem systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju.

Podejmowane działania zmierzały do:

- zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego poprzez wsparcie finansowe rodzin mających na utrzymaniu dzieci, wypłaty świadczeń na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka (zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, świadczenie „Dobry Start”, świadczenia z pomocy społecznej), realizacja wsparcia w ramach Karty Dużej Rodziny, realizację Programu Operacyjnego – Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 przez organizacje pozarządowe, Bank Żywności oraz MOPS.
- współpracy pracowników socjalnych z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (placówkami oświaty, Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, kuratorami zawodowymi, Komendą Powiatową Policji, organizacjami pozarządowymi) w zakresie diagnozy zagrożeń wychowawczych oraz potrzeb udzielania wsparcia dzieciom i młodzieży szkolnej,
- realizacji 3-letniego Programu wspierania rodziny dla Gminy Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025 zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Rozwój środowiskowego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny realizowany był poprzez:

- rozwój infrastruktury skierowanej na potrzeby organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- budowanie systemu emocjonalnego wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze, pozalekcyjne.

3. Wspieranie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez:

- wprowadzenie asystenta do rodzin niewydolnych wychowawczo oraz rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne zgodnie z Ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” . W 2023 roku z usług asystenta skorzystało 49 rodzin. Asystent rodziny w ramach programu „Za życiem” udzielił porad 4 rodzinom, u których urodziło się dziecko posiadające zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- organizację zastępczych form opieki nad dzieckiem i współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

CEL STRATEGICZNY II –Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i wieku sędziwym

Działania na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością i starszych realizowane były poprzez:

1. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych i osób starszych np.:

- aktywizację i integrację lokalną w celu wykorzystania potencjału osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- rozwijanie i promowanie oferty spędzania czasu w placówkach dziennego pobytu.

Charakterystyka pensjonariuszy DDS+ w MOPS Ciechanów ze względu na płeć i wiek.

	Wydane decyzje	Płeć	Wiek 60-69	Wiek 70-79	Wiek 80-89	Wiek Powyżej 90 lat
2021	37	K- 27 M- 10	2	14	15	6
2022	38	K-27 M-11	7	13	16	2
2023	39	K- 27 M- 12	6	18	13	2

2. Poprawę funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia, które polegały na:

- organizowaniu i współfinansowaniu usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania osoby niesamodzielnej przez MOPS,
- kontynuowania wsparcia w ramach Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”
- kontynuacji pilotażowego Programu usług opiekuńczych w formie teleopieki w ramach uzyskanej dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego.
- modernizacji oraz rozwój infrastruktury dla seniorów ,
- organizacji wsparcia materialnego (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki stałe i celowe),

3. Rozwijanie systemu opieki dla osób wymagających całodobowej pomocy poprzez kierowanie do placówek całodobowego pobytu.

Odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	58	59	57
Liczba świadczeń	568	616	603
Kwota świadczeń w zł.	1.829.607,00	1.945.098,00	2.115.467,00
Średnia wysokość odpłatności w zł.	3221,00	3.158,00	3.508,00

4. Prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu zwiększenie udziału najbliższej rodziny w opiece nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

CEL STRATEGICZNY III – Podnoszenie aktywności zawodowej

Podejmowane działania ukierunkowano na rozwój aktywnych form pomocy na rzecz osób bezrobotnych. W tym celu:

- wykorzystywano dostępne metody pracy socjalnej np. kontrakt socjalny jako metoda pracy skierowana do osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- promowano zatrudnienie subsydiowane, w tym organizacja prac społecznie-użytecznych,
- współpraca z instytucjami rynku pracy (PUP) w zakresie aktywizacji osób nieaktywnych zawodowo,
- współpracowano z instytucjami i organizacjami realizującymi projekty współfinansowane z EFS, aktywizujące osoby nieaktywne zawodowo. W 2023 roku Gmina Miejska Ciechanów w partnerstwie z Fundacją edukacyjno-sportową „re Generacja” realizowała Projekt pn. „Zmiana – zacznij od siebie” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Realizatorem działań był MOPS Ciechanów. Celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób nieaktywnych zawodowo, doświadczających wielokrotnego wykluczenia. Działaniami objęto 40 osób dorosłych, w tym 4 obywateli Ukrainy, oraz 20 dzieci uczestników projektu. W ramach projektu uczestnicy otrzymali wsparcie w zakresie aktywnej integracji, treningu kompetencji społecznych, radzenia sobie ze stresem, aktywizacji edukacyjnej i zawodowej. Ponadto organizowane były zajęcia edukacyjno-rozwijające dla dzieci i młodzieży osób dorosłych uczestniczących w projekcie, które trwały równoległe z zajęciami grupowymi organizowanymi dla osób dorosłych. biorców świadczeń pomocy społecznej.
- promowano rozwój ekonomii społecznej i upowszechnianie wiedzy o źródłach finansowania jej podmiotów.

CEL STRATEGICZNY IV – Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Podejmowano działania w celu rozwiązania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom, w tym w szczególności podejmowano działania w zakresie:

1. Przeciwdziałania uzależnieniom, poprzez:
 - prowadzenie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych, min. na rzecz zapobiegania używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
 - wzmacnianie istniejącego systemu pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom (pomoc terapeutyczna, psychologiczna, prawna, socjalna, medyczna),
 - prowadzenie działań mających na celu rozwój grup wsparcia dla osób współuzależnionych.
2. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - opracowanie i wdrażanie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy,
 - podnoszenie świadomości społecznej na temat zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy,
 - podejmowanie działań interdyscyplinarnych przez instytucje wspierające na rzecz ograniczenia przemocy domowej przez powołany Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno - pomocowe,
 - rozpowszechnianie ulotek, plakatów i broszur dot. zjawiska przemocy domowej na terenie miasta,
 - rozwój poradnictwa specjalistycznego dla ofiar przemocy,
 - współpracę z instytucjami w zakresie tworzenia i kierowanie sprawców przemocy do programów korekcyjno - edukacyjnych,
 - współpracę z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w celu zapewnienia pobytu dla ofiar przemocy.

CEL STRATEGICZNY V – Aktywizacja środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podejmowano działania mające na celu zmniejszanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez:

- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego w formie kierowanych różnorodnych form pomocy finansowej i rzeczowej,
- zapobieganie problemom niedożywienia poprzez realizację programów rządowych,
- wdrażanie programów aktywności lokalnej.

Jako dodatkowe wsparcie kierowane do osób w kryzysie materialnym, w tym również krótkoterminowym w 2023 roku uruchomiono sklep społeczny pod nazwą EkoSpiżarnia. Inicjatywa powstała dzięki współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Banku Żywności, z myślą o osobach, które nagle lub okresowo znalazły się w sytuacji kryzysowej i nie stać ich na zakup żywności. W EkoSpiżarni można otrzymać artykuły żywnościowe o krótkim terminie ważności, za które nie trzeba płacić. Żywność pochodzi od producentów i dystrybutorów, która przekazywana jest do Banku Żywności.

Osoby potrzebujące są kwalifikowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie. Osoby zakwalifikowane do tej formy pomocy otrzymują skierowanie do sklepu społecznego z odpowiednią wartością punktów celem otrzymania produktów żywnościowych. Poniżej przedstawione jest zestawienie liczbowe danych dotyczące ilości wydanych skierowań.

Dane dotyczące liczby rodzin/osób objętych pomocą w EkoSpiżarni w 2023 r.

Miesiąc	Ilość rodzin ogółem	Ilość osób	Ilość seniorów	Ilość rodzin z dziećmi
Kwiecień	49	54	28	8
Maj	97	188	37	28
Czerwiec	89	144	33	14
Lipiec	52	81	23	6
Sierpień	68	117	29	9
Wrzesień	79	128	36	17
Październik	58	111	7	3
Listopad	60	126	9	24
Grudzień	81	146	22	24

CEL STRATEGICZNY VI – Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności

Wspieranie osób bezdomnych opierało się na:

1. Udzielaniu schronienia i finansowaniu pobytu osób bezdomnych z terenu Gminy Miejskiej Ciechanów oraz udzielaniu pomocy materialnej,
2. Aktywizowaniu osób bezdomnych mających na celu wyjście z bezdomności, z wykorzystaniem metod pracy socjalnej, w szczególności kontraktów socjalnych oraz utrzymanie stałej współpracy z organizacjami pozarządowymi zapewniającymi schronienie w zakresie tworzenia i realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
3. Prowadzeniu pracy socjalnej z osobami zagrożonymi bezdomnością,
4. Podejmowaniu działań interdyscyplinarnych w ramach współpracy z wolontariuszami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania bezdomności.

W 2023 r. ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie skorzystało łącznie 49 osób bezdomnych, w tym 37 osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zamieszkania jest miasto Ciechanów.

Formy pomocy kierowane do osób bezdomnych w 2023 roku

lp.	Rodzaj pomocy	Liczba osób bezdomnych
1	Zabezpieczenie miejsc w noclegowni,	6
	w tym osoby spoza Ciechanowa	1
2	Schroniska dla Osób Bezdomnych: Stowarzyszenie MONAR w Turowie Stowarzyszenie MONAR w Dreglinie Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi: Fundacja „Leśne zacisze” w Sokołowym Kącie Brodnickim Centrum CARITAS Stowarzyszenie Centrum Wsparcia Społecznego w Biłgoraju.	25
3	Pomoc udzielana osobom przebywającym w miejscach niemieszkalnych	3
4	Osoby, które podjęły działania zmierzające do wyjścia z bezdomności w oparciu o kontrakt socjalny, Indywidualny Plan Wychodzenia z Bezdomności	12
5	Osoby bezdomne, które w okresie sprawozdawczym utraciły status osoby bezdomnej	4
6	Osoby bezdomne, które zmarły	7
7	Osoby bezdomne, które nie były mieszkańcami miasta	12
8	Razem	49
	w tym osoby, które były mieszkańcami miasta Ciechanów	37

W stosunku do osób bezdomnych pracownicy socjalni prowadzili działania mające na celu zmniejszenie ilości osób przebywających w miejscach niemieszkalnych na terenie miasta Ciechanowa. W tym zakresie prowadzono rozmowy z osobami bezdomnymi, podejmowano interwencje lub wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej monitorowano miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., łącznie z pomocy w formie schronienia skorzystało 31 osób. W 2023 roku udział świadczeniobiorców w kosztach odpłatności za pobyt w schroniskach wynosił 60.913,70 zł, który wzrósł nieznacznie w porównaniu do roku 2022 gdzie uzyskano wpływy na poziomie 58.179,36 zł. Z 25 osób przebywających w schroniskach, 4 osoby pokrywały w 100% odpłatność za swój pobyt, a u 13 osób ustalona była częściowa odpłatność na poziomie od 30% do 82% dochodu. Pozostałe osoby nie posiadały dochodu i zgodnie z obowiązującymi przepisami były uprawnione do bezpłatnego korzystania z tej formy pomocy. Poniższa tabela prezentuje wydatki poniesione przez Gminę Miejską Ciechanów związane z zabezpieczeniem potrzeb osób bezdomnych.

Wydatki związane z organizacją pomocy osobom bezdomnym w 2023 r.

lp.	Rodzaj pomocy	Poniesione koszty finansowe
1.	Koszty zabezpieczenia miejsc w noclegowni	28.800,00 zł.
2.	Koszty pobytu w schronisku dla bezdomnych	164.322,00 zł
3.	Zasiłki stałe	51.286,75 zł
4.	Składki zdrowotne przy zasiłku stałym	4.103,46 zł
5.	Posiłki w jadłodajni	11.931,41 zł
6.	Zasiłki okresowe	31.932,50 zł
7.	Zasiłki celowe	5.885,00 zł
8.	Organizacja pogrzebu	4.000,00 zł
9.	Razem	302.261,12 zł

CEL STRATEGICZNY VII – Społeczeństwo obywatelskie jako czynnik integracji lokalnej

Celem strategicznym jest kompleksowe uruchomienie zasobów środowiska lokalnego, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich poprzez:

- promocję i tworzenie warunków do współpracy z organizacjami pozarządowymi, środowiskami lokalnymi i samorządowymi na rzecz rozwoju społecznego,
- rozwój wolontariatu na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

CEL STRATEGICZNY VIII – Rozwój służb społecznych oraz skuteczny system pomocy oparty na współpracy instytucjonalnej

Działania w tym zakresie polegały na doskonaleniu metod i technik pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, udziale w superwizji. Profesjonalizacja służb społecznych ukierunkowana jest na:

- wzmocnienie wizerunku pracownika socjalnego poprzez doskonalenie pracowników instytucji pomocy społecznej oraz wzmocnienie pracy socjalnej w terenie,
- projektowanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz narzędzi służących podniesieniu jakości świadczonych usług społecznych,
- wymianę doświadczeń zawodowych między instytucjami w ramach wspólnie podejmowanych dziańiach np. prace grup diagnostyczno-pomocowych.

5.12. Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą nr 649/LXV/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 23 lutego 2023 roku został przyjęty Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025. Koordynowanie i monitorowanie Programu powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

Program obejmuje działania w następujących obszarach:

1. Wspieranie prawidłowej funkcji rodziny poprzez zabezpieczenie potrzeb bytowych w ramach:

- wsparcia finansowego z funduszu pomocy społecznej,
- wsparcie z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1	Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej	1253	1248	1357
2	Liczba rodzin objętych świadczeniami rodzinnymi	798	672	592
	Kwota świadczeń rodzinnych w złotych	2.944.415	2.538.511	2.041.793
3	Liczba rodzin objętych świadczeniami Funduszu alimentacyjnego	289	265	230
	Kwota świadczeń Funduszu alimentacyjnego w złotych	1.898.466	1.824.897	1.737.415

- przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulgi dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny).

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1	Liczba uczniów, którym przyznano stypendia	225	185	180
	Kwota świadczeń w złotych	261.231,00	215.147,00	179.961,00
2	Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	730	974	1007
	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych	2/125.999,00	2.720.879,00	2.950.887,00
3	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny,	195	642	649

2. Rozpoznanie problemów rodzin i ich wsparcie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

Diagnozowanie rodzin odbywa się podczas wywiadu środowiskowego, ustalenie planu pomocy, monitorowanie rodzin przez pracowników socjalnych oraz przedstawicieli innych zawodów wspierających rodzinę. W tym zakresie działania w 2023 roku, podejmowane były w stosunku do 179 rodzin, przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. W 2023 roku pracownicy socjalni w rodzinach podejmowali interwencje, które dotyczyły sytuacji związanych z zaniedbaniami opiekuńczo-wychowawczymi lub przeżywanym kryzysem wywołanym zaburzeniami psychicznymi, uzależnieniami oraz zaniżonymi umiejętnościami intelektualnymi osób sprawujących opiekę.

Wyszczególnienie	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinie
Liczba rodzin z dziećmi przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze w tym:	179	623
a) rodziny niepełne	79	281
b) rodziny wielodzietne	54	271
Liczba rodzin w stosunku do których Ośrodek wystąpił z wnioskiem o wgląd w sytuację dziecka	8	24

Wzmacnianie zachowań umożliwiających prawidłowy przebieg procesu wychowania i pomocy dla rodzin niewydolnych wychowawczo:

- realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży,
- wspieranie różnych form aktywności zmierzających do właściwych postaw prospołecznych,
- rozwój lokalnej infrastruktury w zakresie poradnictwa we współpracy z Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i innych instytucji i podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie,
- pedagogizacja rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców we współpracy z Poradnią Psychologiczną Pedagogiczną. **W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie zainicjował współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. W ramach współpracy zorganizowane zostały warsztaty dla rodziców podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze pn. „Szkoła dla rodziców”. Pracownicy Ośrodka do udziału w warsztatach skierowali 19 odbiorców świadczeń pomocy społecznej, z czego 11 podjęło współpracę i zadeklarowało udział w spotkaniach. Warsztaty psychoedukacyjne „Szkoła dla Rodziców” to program, który ma za zadanie poprawić kompetencje wychowawcze i podnieść świadomość wychowawczą rodziców. Głównym celem zajęć jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności porozumiewania się, rozumienia zachowań dziecka, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.**

138

- motywowanie rodzin do korzystania z usług asystenta rodziny. Działaniami wspierającymi, motywującymi i pomocowymi w 2023 roku asystenci objęli 49 rodzin, w których wychowywało się 145 dzieci,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Ciechanowie, w szczególności z II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich,
- kontynuacja projektów socjalnych, które zakładały prowadzenie bezpłatnych zajęć edukacyjno-integracyjnych skierowane do dzieci i młodzieży w formie „Zajęć integracyjnych z nauką języka angielskiego”. Spotkania odbywały się w pomieszczeniach „Krzywej Hali”. Uczestnikami zajęć była grupa dzieci w wieku od 7 do 12 lat z różnych szkół podstawowych z terenu Ciechanowa.

Podstawowym kryterium uczestnictwa było:

- ✓ zamieszkanie na terenie miasta Ciechanów,
- ✓ korzystanie rodzin ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności rodzin w których występowały trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Zajęcia prowadzone były w formie zabawy, z myślą o indywidualnych potrzebach i możliwościach uczestników. Poza językiem angielskim dzieci miały możliwość uzyskania pomocy w innych zajęciach szkolnych, które wymagały wspomagania. Dodatkowym założeniem było budowanie u dzieci umiejętności pracy w grupie i przełamywanie barier w kontakcie z rówieśnikami oraz poprawę pewności siebie. Zajęcia prowadził pracownik socjalny cyklicznie dwa razy w tygodniu.

3. Wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, których dzieci trafiły do pieczy zastępczej realizowano poprzez:

- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny,
- uświadomienie konieczności podjęcia terapii lub specjalistycznego leczenia,
- współpracę pracowników socjalnych i asystentów rodziny z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, będącym organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci pochodzących z Gminy Miejskiej Ciechanów. Współpraca polegała na:
 - udziale w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w trakcie których dokonano oceny całokształtu sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy oraz możliwości powrotu do rodziców biologicznych,
 - prowadzeniu pracy socjalnej z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy i przygotowywaniu opinii dla celów PCPR,
- wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową osób i rodzin wymagających wsparcia,
- dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W 2023 roku w pieczy zastępczej (według nowych zasad umieszczania dzieci obowiązujących od 1 stycznia 2012 roku) przebywało 80 dzieci z 56 rodzin biologicznych. Dzieci z terenu miasta Ciechanów w 2023 roku przebywały w 7 placówkach zapewniających instytucjonalną formę pieczy zastępczej tj.:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Ciechanowie
- Dom dla dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarłowie
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Suwałkach
- Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Ignatkach

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Opatowie
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Siemiatycze.

Dzieci przebywające w systemie pieczy zastępczej w 2023 roku, w których Gmina ponosiła koszty

Rodzina zastępcza/placówka	Liczba rodzin zastępczych /placówek	Liczba dzieci	Liczba rodzin biologicznych
Rodzina zastępcza zawodowa	9	15	9
Rodzina zastępcza niezawodowa	10	10	10
Rodzina zastępcza spokrewniona	25	36	25
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	19	12
Razem	44 rodzin 7 placówek	80	56

4. Kształtowanie właściwych postaw społecznych na rzecz rozwoju osobistego i społeczności lokalnej poprzez:

- tworzenie i rozwijanie warunków służących aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w kulturze i sporcie,
- inspirowanie i organizowanie imprez otwartych adresowanych do szerokiego grona odbiorców (imprez integrujących rodzinę),
- zwiększenie dostępności i stworzenie warunków organizacyjnych i finansowych do optymalnego wykorzystania obiektów kulturowych i sportowych w czasie wolnym od nauki i pracy.

5. Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez:

- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych realizowanych
- wczesną diagnozę uczniów z problemami w nauce i wyrównywanie ich szans poprzez rozwój zespołów korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych,
- wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie pomocy wolontarystycznej.

6. Profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia:

- realizacja programów prozdrowotnych
- prowadzenie profilaktyki uzależnień,
- udzielenie kompleksowego wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, w ramach realizacji ustawy „Za życiem”.

7. Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny poprzez podnoszenie kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny poprzez udział w szkoleniach, kursach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.

W celu zwiększenia kompetencji i umiejętności zawodowych asystentów rodziny i pracowników socjalnych, współpracowano z instytucjami szkoleniowymi, w szczególności z Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie, Mazowieckim

Centrum Polityki Społecznej, Mazowieckim Forum Ośrodków Pomocy Społecznej przy Stowarzyszeniu BORIS w Warszawie, oraz organizacją pozarządową - Polskim Czerwonym Krzyżem Oddział Rejonowy w Ciechanowie w zakresie organizacji szkoleń. W 2023 roku pracownicy działający na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym brali udział w następujących szkoleniach:

- Współdziałanie asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym na rzecz wsparcia rodziny doświadczającej kryzysów.
- **Wsparcie i integracja ze społecznością lokalną uchodźców z Ukrainy.**
- Rewolucyjne zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie/ przemocy domowej
- Przemoc domowa – najnowsze zmiany w prawie
- Superwizja grupowa adresowana do członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych realizujących procedurę ochrony ofiar przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”
- Forum Pracowników socjalnych. Sympozjum pn. „Wojna w Ukrainie. Pomoc humanitarna jako wyzwanie dla instytucji polityki społecznej i pracy socjalnej”
- Samobójstwo i próba samobójcza – interwencja kryzysowa w sytuacji zagrożenia życia.
- Procedura odebrania małoletnich dzieci z rodzin zgodnie z decyzjami Sądu po nowelizacji 2023.
- Spotkanie informacyjno-edukacyjne pn. „Rodzina Szkołą Miłości”.
- Udział w debacie „Okragły stół wokół zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”.
- Postwencja w szkole – interwencje po samobójstwie i próbie samobójczej ucznia.
- Superwizja grupowa adresowana do członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych realizujących procedurę ochrony ofiar przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”.
- Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności zawodowych.
- Aspekty administracyjno-prawne systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Narzędzia prawne w rękach grupy diagnostyczno-pomocowej oraz poszczególnych ich członków. Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w świetle proponowanych zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Superwizja indywidualna i grupowa dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie organizowana przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
- Zmiana Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw
- praktyczne omówienie i porównanie do obecnego stanu prawnego. Jak zmiany wpłyną na dotychczasową pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”
- Doskonalenie grup zawodowych realizujących zadania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej oraz edukację społeczną i profilaktykę
- Procedura Niebieskiej Karty w praktyce po zmianach przepisów. Dokumentacja grup diagnostyczno-pomocowych. Zadania i obowiązki poszczególnych członków grup diagnostyczno-pomocowych.

8. Wydatki związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 roku.

Wydatki Gminy Miejskiej Ciechanów w 2023 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiły **889.814,30 zł**.

Na wydatkowaną kwotę składały się:

1. Środki finansowe z budżetu gminy – 858.365,92 zł (96,47%)
2. Środki finansowe z Funduszu Pracy – 31.448,38 zł (3,53%).

<i>Dział</i>	<i>Rozdział</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Plan</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>%</i>
855	Rodzina				
	85504	Wspieranie rodziny – asystent rodziny	233.438,38	219.160,02	93,88
	85508	Rodziny zastępcze	342.310,00	329.052,31	96,13
	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	348.000,00	341.601,97	98,16

W pieczy zastępczej dzieci przebywają do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, tj. adopcji lub powrotu do rodziny naturalnej, ewentualnie do osiągnięcia pełnoletniości. Do tego czasu Gmina partycypuje w kosztach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i należy to do zadań własnych gminy.

Analiza danych dotyczących ilości dzieci przebywających w pieczy w latach 2021-2023, w których Gmina Miejska Ciechanów partycypowała w kosztach.

Forma zabezpieczenia	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej		
	2021	2022	2023
Rodziny zastępcza	54	58	61
Placówki Opiekuńczo-wychowawcze	9	15	19
Łącznie	63	73	80
Wydatki finansowe	422.904,79 zł.	558.134,67 zł.	670.654,28 zł.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025 zakłada tworzenie warunków sprzyjających poprawie życia rodzin i dzieci. Zintegrowany system oddziaływania poszczególnych instytucji i organizacji pozarządowych zwiększa bezpieczeństwo socjalne rodzin, wpływa na zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego oraz poprawia funkcjonowanie rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Wczesne reagowanie jest elementem, który zapobiega pojawianiu się sytuacji kryzysowych w rodzinach i przeciwdziała umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

5.13. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

W 2023 r. zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów były zgodne z zadaniami własnymi gminy wynikających z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10¹ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zmianami). Podejmowane działania były również spójne z zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. przyjętego do realizacji Uchwałą Rady Miasta Ciechanów nr 627/LXIII/2022 z dnia 22.12.2022 r. ze zmian. pochodziły z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pochodzących z opłat za zezwolenie dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

W 2023 r. zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, ww. środki zostały przeznaczone na realizację zadań w następujących obszarach:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych (od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych) i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii.

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 r. zrealizowało następujące zadania:

- zainicjowało powstanie grupy edukacyjnej dla rodziców dzieci z problemem uzależnień od substancji lub/i czynności,
- kontynuowało spotkania grupy DDA,
- kontynuowało spotkania grupy wsparcia dla osób utrzymujących abstynencję,
- kontynuowało realizację autorskiego programu profilaktycznego dla młodzieży realizowanego w „Krzywej Hali” w Ciechanowie,
- zapewniło mieszkańcom miasta bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, terapeutyczną,
- zleciło przeprowadzenie lokalnej diagnozy problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- realizowało profilaktyczną działalność w szkołach wśród dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców,

- prowadziło zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, socjoterapeutyczne oraz dożywianie w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny,
- prowadziło zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i socjoterapeutyczne w świetlicach szkolnych,
- zorganizowało miejskie półkolonie profilaktyczne,
- wspierało działalność placówek leczenia odwykowego,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowała ustawowe zadania,
- współpracowało z Sądem, Prokuraturą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Strażą Miejską, Komendą Powiatową Policji, Państwową Uczelnią Zawodową w Ciechanowie oraz ruchami samopomocowymi.

WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ

1. **Poradnia Leczenia Uzależnień Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie**

W 2023 r. pokryto koszt realizacji spotkań superwizyjnych dla zespołu terapeutycznego w Poradni Leczenia Uzależnień Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie. Spotkania obejmowały łącznie 24 godziny superwizji. W spotkaniach superwizyjnych uczestniczył 4 – osobowy zespół: specjalista psychiatrii i psychoterapii uzależnień, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, specjalista psychoterapii uzależnień w trakcie certyfikacji oraz instruktor terapii uzależnień w trakcie certyfikacji.

Spotkania superwizyjne dotyczyły:

- analizy indywidualnych przypadków,
- diagnozy oraz strategii pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin,
- analizy sposobu prowadzenia grup terapeutycznych oraz procesu grupowego,
- zagadnień etycznych w pracy terapeutycznej,
- strategii postępowania z pacjentami skierowanymi do Poradni przez Sąd (osoby niezainteresowane wprowadzeniem jakichkolwiek zmian – brak motywacji do podjęcia leczenia).

Superwizja była formą wsparcia merytorycznego zespołu terapeutów. Dzięki ww. spotkaniom pracownicy Poradni mieli możliwość doskonalenia warsztatu pracy, co w sposób bezpośredni przekłada się na jakość świadczonych usług m.in. dla mieszkańców Ciechanowa.

2. **Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie.**

W 2023 r. w ramach wspierania działalności Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT sfinansowano koszty przeprowadzenia superwizji (10 godzin). Spotkania superwizyjne odbyły się w dniach: 05.09.2023 r., 16.11.2023 r., 11.12.2023 r. i dotyczyły następującej tematyki:

- prezentacja aktualnej pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi,
- strategii terapeutyczne w pracy z indywidualnym pacjentem,
- problemy w pracy z grupami terapeutycznymi pacjentów uzależnionych i współuzależnionych,
- techniki terapeutyczne w psychoterapii pacjentów uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, DDA,

- analiza osobistych trudności terapeutów w pracy z pacjentami uzależnionymi i współuzależnionymi.

3. Ośrodek Leczenia Uzależnień Samodzielnego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu.

W 2023 r. kontynuowana była współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień Samodzielnego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu. Na terenie Ośrodka prowadzone jest całodobowe, stacjonarne leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu. Wzorem ubiegłych lat z Ośrodkiem zawarte zostało porozumienie zgodnie, z którym placówka w zamian za pokrycie kosztów superwizji zobowiązała się do przyjęcia, poza kolejnością 4 mieszkańców Ciechanowa. W 2023 r. MKRPA w Ciechanowie skierowała 3 mieszkańców miasta, uzależnionych od alkoholu na leczenie w trybie stacjonarnym do Ośrodka Leczenia Uzależnień w Przasnyszu. Ponadto 13 osób z terenu miasta Ciechanów oraz powiatu ciechanowskiego odbyło leczenie w ww. Ośrodku.

Zgodnie z zawartym porozumieniem zespół terapeutów z Ośrodka w Przasnyszu został objęty superwizją kliniczną. W okresie od 31.07.2023 r. do 06.11.2023 r. odbyło się 5 spotkań superwizyjnych (28 godzin). Spotkania dotyczyły następujących obszarów tematycznych:

- problemy diagnostyczne oraz właściwa diagnoza potrzeb i problemów pacjentów,
- adekwatność oferty terapeutycznej, kwalifikacja do programu terapeutycznego,
- motywowanie pacjentów do leczenia, zawieranie i egzekwowanie kontraktu terapeutycznego, kryteria oceny postępów w procesie zdrowienia,
- rozumienie rzeczywistości pacjentów, świadomość własnych procesów terapeutycznych i ich wpływu na relacje i proces terapeutyczny pacjenta,
- stosowanie skutecznych narzędzi terapeutycznych,
- problemy w pracy z pacjentem o ograniczonych umiejętnościach intelektualnych, z pacjentami z podwójną diagnozą, z zaburzeniami osobowości, z uzależnieniami mieszanymi,
- współpraca w zespole terapeutycznym oraz innymi specjalistami,
- praca z grupami terapeutycznymi na różnych etapach procesu terapeutycznego,
- wskazania do pracy terapeutycznej wynikające z prowadzonej psychoedukacji.

W 2023 r. w ramach wspierania działalności Poradni Leczenia Uzależnień sfinansowano łącznie 62 godziny superwizji klinicznej dla zespołów terapeutycznych.

UDZIELANIE RODZINOM POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ I PRAWNEJ

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień czynne jest codziennie od poniedziałku do piątku, od godziny 8.00 do 16.00. W godzinach popołudniowych pomoc świadczona była przez psychologa, terapeutę uzależnień oraz prawnika. Informacja na temat pomocy prawnej została zamieszczona w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów za 2023 r.

Oferta psychologiczno – terapeutyczna i prawna obejmowała działania realizowane na trzech poziomach profilaktyki:

- uniwersalnym – zapobieganie powstawaniu problemów – psychoedukacja,
- selektywnym – działania adresowane do osób z grup ryzyka realizowane w formie spotkań indywidualnych, rodzinnych, grupowych,

- wskazującym – redukcja istniejących szkód poprzez kierowanie interesantów do ośrodków leczenia uzależnień, oddziałów psychiatrycznych oraz specjalistów cele podjęcia leczenia farmakologicznego.

W 2023 roku z pomocy poszczególnych specjalistów skorzystało:

- **495** osób z pomocy psychologa dla dorosłych

Psycholog zrealizował:

- 473 spotkania w kontakcie indywidualnym,
- 22 spotkania rodzinne.

Problematyka zgłaszanych trudności dotyczyła:

- w 37 przypadkach używania substancji psychoaktywnych przez zgłaszające się osoby,
- w 458 przypadkach – obciążeń uzależnieniem w rodzinie (współuzależnienie/DDA) oraz przemocą.

- **288** osób z pomocy psychologa dla dzieci i młodzieży

Psycholog zrealizował:

- 153 spotkania w kontakcie indywidualnym z dziećmi i młodzieżą,
- 103 spotkania w kontakcie indywidualnym z rodzicami,
- 32 spotkania rodzinne.

Problematyka zgłaszanych trudności dotyczyła:

- w 50 przypadkach problemu alkoholowego w rodzinie,
- w 7 przypadkach postpandemicznych trudności adaptacyjnych,
- w 52 przypadkach trudności wychowawczych,
- w 14 przypadkach autoagresji (samookaleczenia),
- w 38 przypadkach trudności z kontrolą emocji (zachowania agresywne),
- w 46 przypadkach żałoby w rodzinie,
- w 40 przypadkach przemocy w środowisku rodzinnym,
- w 12 przypadkach eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi,
- w 9 przypadkach zaburzeń odżywiania,
- w 20 przypadkach próby samobójczej.

- **543** osoby z pomocy terapeuty uzależnień

Terapeuta zrealizował:

- 342 spotkania w kontakcie indywidualnym z osobami dorosłymi,
- 28 spotkań w kontakcie indywidualnym z osobami poniżej 18 roku życia,
- 173 spotkania rodzinne.

Problematyka zgłaszanych trudności dotyczyła:

- w 181 przypadkach nadużywania alkoholu przez zgłaszające się osoby,
- w 16 przypadkach używania narkotyków przez zgłaszające się osoby,
- w 126 przypadkach problemu uzależnień behawioralnych,
- w 151 przypadkach problemu współuzależnienia,
- w 69 przypadkach problemu przemocy w rodzinie.

Łącznie z pomocy specjalistów w 2023 roku skorzystało 1 326 osób.

W 2023 r. powstały 2 nowe grupy oferujące pomoc i wsparcie dla mieszkańców Ciechanowa:

- Grupa wsparcia dla osób utrzymujących abstynencję, prowadzona przez terapeutę uzależnień, spotkania odbywały się w poniedziałki w godzinach 18.00 – 20.00;
- Grupa edukacyjna dla rodziców dzieci z problemem uzależnień od substancji lub/i czynności, prowadzona przez Kierownika BPIRPU, spotkania odbywały się w poniedziałki w godzinach 17.00 – 18.30.

Ponadto w 2023 r. na terenie Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień swoją wieloletnią działalność kontynuowały 4 grupy samopomocowe (bez udziału terapeuty):

- Grupa AA – „Odrodzenie”,
spotkania odbywały się w każdą środę w godzinach 18.00 – 20.00
- Grupa AA – „Szarotka”,
spotkania odbywały się w każdy piątek w godzinach 17.00 – 19.00
- Grupa AI-Anon (dla kobiet współuzależnionych),
spotkania odbywały się w każdy poniedziałek w godzinach 17.00 – 19.00
- Grupa DDA (dla dorosłych dzieci alkoholików),
spotkania odbywały się w każdą środę w godzinach 18.00 – 20.00.

PROFILAKTYKA

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień po uzgodnieniu z każdą placówką edukacyjną zrealizowało inicjatywy profilaktyczne. Zakres tematyczny dostosowano do specyfiki problemów występujących na terenie konkretnej szkoły.

1. „Cyberprzemoc, seksting, fonoholizm – wybrane zagadnienia w świecie cyfrowym”

W marcu 2023 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne pt. „Cyberprzemoc, seksting, fonoholizm – wybrane zagadnienia w świecie cyfrowym”. Realizatorem inicjatywy był dr Maciej Dębski z Fundacji „Dbam o Mój Z@sięg. Głównym celem warsztatów było uświadomienie młodym ludziom zagrożeń i niebezpieczeństw wynikających z nieodpowiedniego i nadmiernego korzystania z urządzeń mobilnych. Podczas warsztatów omówiono problematykę: cyberprzemocy, dbania o własny wizerunek w sieci, tzw. patotreści i ich wpływu na sposób postrzegania drugiego człowieka i otaczającej rzeczywistości, świata tradycyjnych wartości w kontekście treści prezentowanych w sieci, sposobów obrony i reagowania w sytuacji zagrożenia.

W warsztatach uczestniczyło **425** uczniów klas VIII Szkoły Podstawowej Nr 5, Szkoły Podstawowej Nr 7 oraz Szkoły Podstawowej TWP w Ciechanowie.

2. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

W marcu br. został zrealizowany program znajdujący się na liście programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” – to program profilaktyczno – edukacyjny, którego celem jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat dopalaczy i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. Dzięki odpowiednio dobranej konstrukcji scenariusza programu, zastosowana metoda krótkiej interwencji profilaktycznej umożliwia twórcze wykorzystanie dysonansu poznawczego uczestników związanego z nową wiedzą i oceną ich zachowań ryzykownych. Program oprócz dostarczenia młodzieży wiedzy na temat

dopalaczy poruszał tematykę najczęściej używanych substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, nikotyna, amfetamina, marihuana. Program ten jest jednym z narzędzi profilaktyki uniwersalnej, którego głównym zadaniem było zmniejszenie prawdopodobieństwa sięgania przez młodych ludzi po substancje psychoaktywne.

Program został zrealizowany wśród uczniów klas VII i VIII Szkoły Podstawowej Nr 3, Szkoły Podstawowej Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 5, Szkoły Podstawowej Nr 6 oraz Szkoły Podstawowej Nr 7 w Ciechanowie, łącznie **178** uczniów.

3. „Archipelag Skarbów”.

W kwietniu 2023 r. został zrealizowany kolejny program znajdujący się na liście programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom pt. „Archipelag Skarbów”. Główną podstawę teoretyczną programu stanowi całościowy model profilaktyki zintegrowanej. Zgodnie z założeniami w/w modelu program został tak opracowany, aby skutecznie zmieniał zachowania i postawy z szeregu obszarów jednocześnie: profilaktyki uzależnień, przemocy, ciąż nastolatek, HIV/AIDS, wychowania ku miłości i odpowiedzialności za swoją seksualność oraz obszaru celów ogólnoprofilaktycznych (trening zachowań asertywnych, wzmacnianie czynników chroniących – więź z rodzicami, nauczycielami, identyfikacja z własnym systemem wartości).

Program został zrealizowany wśród uczniów klas VIII Szkoły Podstawowej Nr 4 oraz uczniów klas I Zespołu Szkół Nr 2 w Ciechanowie. Łącznie uczestniczyło w nim **640** uczniów.

4. „Nick Viktoria”

W czerwcu br. odbyła się seria spektakli profilaktycznych w wykonaniu aktorów Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA. Spektakl pt. „Nick Viktoria” ukazywał skutki uzależnienia od internetu. Młodzi ludzie często zamykają się w wirtualnym świecie zapominając o rzeczywistości. Portale społecznościowe są teraz miejscem, gdzie młodzież zawiera nowe znajomości. Wielogodzinne granie w gry komputerowe to dla wielu młodych osób sposób na spędzanie wolnego czasu. Jednak wstawienie zdjęć lub udzielenie informacji na swój temat w sieci, niesie ze sobą wiele niebezpieczeństw. Spektakl „Nick Viktoria” ukazywał widzom ww. zagrożenia.

W widowisku uczestniczyli uczniowie klas IV – VIII Szkoły Podstawowej Nr 7, Szkoły Podstawowej Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 1, łącznie **1.030** uczniów.

5. „Misio Tulisio”

W czerwcu br. Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA wystawił spektakl również dla młodszej grupy widzów pt. „Misio Tulisio”. Widowisko miało charakter bajki profilaktycznej o przyjaźni i tolerancji. Scenariusz widowiska ukazywał problemy, które często pojawiają się w relacjach interpersonalnych i mogą prowadzić do nieporozumień, konfliktów, wzajemnych antagonizmów, nietolerancji a nawet wykluczenia z grupy rówieśniczej.

W widowisku uczestniczyli uczniowie klas I - III Szkoły Podstawowej Nr 7, Szkoły Podstawowej Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 1, łącznie **906** uczniów.

6. „Niebezpieczeństwa związane z czasem letniego wypoczynku”

W maju i czerwcu 2023 r. na terenie Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny przy pl. Piłsudskiego 1 – „Krzywa Hala” odbył się cykl zajęć poświęconych problematyce zachowań ryzykownych w okresie wakacyjnym. W ramach inicjatywy zrealizowano zajęcia profilaktyczne pt. „Niebezpieczeństwa związane z czasem letniego wypoczynku”. Zajęcia poruszały problematykę niebezpieczeństw oraz odpowiedniego sposobu zachowania

m.in. w lesie, nad wodą, górach, podczas kolonii i obozów, podczas imprez masowych takich jak: koncerty, mecze piłkarskie, festiwale itp. Wiele uwagi poświęcono zajęciom warsztatowym, których celem było wypracowanie właściwych sposobów reagowania w sytuacjach kryzysowych takich jak: wypadek komunikacyjny, udar słoneczny, podtopienie, pożar, uszkodzenie bądź uraz części ciała, bójka itp. Zajęcia odbyły się w ramach cyklu pod nazwą „Program Liderów Młodzieżowych”. W okresie styczeń – kwiecień zajęcia w ramach ww. cyklu odbywały się w ciechanowskich szkołach podstawowych i dotyczyły problematyki uzależnień w tym behawioralnych, zagrożeń w sieci oraz przemocy i agresji rówieśniczej. Realizatorem zajęć był Kierownik Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie oraz zaproszeni do współpracy goście – funkcjonariusze Policji Powiatowej w Ciechanowie.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie klas IV-VI Szkoły Podstawowej Nr 6, Szkoły Podstawowej Nr 5, Szkoły Podstawowej Nr 3 – łącznie **270** uczniów.

7. „Internet – nowe źródło zagrożeń”.

W dniu 16.11.2023 r. w Szkole Podstawowej Nr 3 zostało przeprowadzone szkolenie zintegrowane adresowane do trzech grup beneficjentów - uczniów, rodziców i nauczycieli pt. „Internet – nowe źródło zagrożeń”. Głównym celem szkolenia było zidentyfikowanie i opisanie najważniejszych zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. Ukazywało również skutki jak i sposoby zapobiegania konsekwencją błędnego korzystania z internetu. Ważnym elementem szkolenia była próba wskazania granicy pomiędzy koniecznym, bezpiecznym korzystaniem z wirtualnej rzeczywistości, a niebezpieczną dysfunkcją i uzależnieniem.

Wśród omawianych zagadnień poruszono następujące tematy:

– Uzależnienie od Internetu i informacji, multitasking, zespół FAD (uzależnienie od Facebooka);

– Promocja środków psychoaktywnych i pseudomedycznych;

– Niebezpieczeństwo związane z grami opartymi na mikropłatnościach;

– Pornografia i seksualizują, w tym sexting oraz cyfrowa prostytutka dzieci i młodzieży;

– Hazard internetowy;

– Wirtualna aktywność niebezpiecznych subkultur oraz sekt itp;

– Cyberprzemoc, autoagresja i heating internetowy;

– Promocja niezdrowego trybu życia.

W zajęciach uczestniczyli uczniowie klas VII-VIII Szkoły Podstawowej Nr 3, – 129 uczniów, nauczyciele – 56 osób oraz rodzice – 38 osób. Łącznie **223** beneficjentów.

8. Warsztaty informacyjno – szkoleniowe

W dniu 20.11.2023 r. oraz 01.12.2023 r. w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ciechanowie odbyły się dwie edycje warsztatów informacyjno – szkoleniowych poruszające problematykę współczesnych zagrożeń cyfrowych. Do udziału w listopadowej edycji warsztatów zaproszeni zostali dyrektorzy ciechanowskich szkół oraz pedagodzy. W grudniowej edycji warsztatów uczestniczyli zaś rodzice zaniepokojeni nadmiernym i ryzykownym korzystaniem z urządzeń mobilnych przez podopiecznych.

Podczas zajęć omówiono najbardziej powszechne zagrożenia cyfrowe m.in. cyberprzemoc, hejting, multitasking, sexting, cyberbuling, promocja środków psychoaktywnych i pseudomedycznych w sieci. Zajęcia miały charakter warsztatowy zaś uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w dyskusji, podzielenia się osobistymi obserwacjami i doświadczeniami z innymi uczestnikami. Nie zabrakło miejsca na odgrywanie

scenek, gdzie uczestnicy wcielali się w rolę: nauczyciela, rodzica, ucznia. Warsztaty poprowadził pedagog, profilaktyk, doradca zawodowy, wykładowca akademicki, autor publikacji dla psychologów i pedagogów, inicjator i organizator konferencji dla psychologów i pedagogów pt. „3 x Dostrzeż, Dociekaj, Działaj”.

W warsztatach wzięło udział: 10 dyrektorów, 10 pedagogów oraz 30 rodziców. W sumie **50** uczestników.

9. „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie”

W okresie wrzesień – grudzień 2023 r. w Szkole Podstawowej Nr 6 w Ciechanowie odbyły się trzy realizacje programu rekomendowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom pt. „Program Domowych Detektywów – Jaś i Małgosia na tropie”. Celem programu było opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród uczniów klas IV-VI oraz ograniczenie problemów związanych z piciem alkoholu poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących. Program Domowych Detektywów składał się z pięciu zajęć prowadzonych w szkole oraz zadań wykonywanych wspólnie przez rodziców i dziecko w domu, a kończył się Wieczorem Jasia i Małgosi, popołudniowym spotkaniem wszystkich uczestników - uczniów, ich rodziców, nauczycieli i zaproszonych gości. W trakcie tego spotkania uczniowie zaprezentowali gościom prace (plakaty, quizy, scenki), wykonane pod kierunkiem nauczyciela i nawiązujące do treści programu. Głównym celem wieczoru było spotkanie się wszystkich uczestników i podsumowanie całego programu oraz dobra zabawa. Realizacja programu trwała 12 tygodni. Realizatorem inicjatywy było Centrum Profilaktyki i Reedukacji „ATELIER” z siedzibą w Krakowie.

W programie uczestniczyło 56 uczniów, 78 rodziców oraz 10 nauczycieli. Łącznie **144** osoby.

10. Program Liderów Młodzieżowych

W 2023 r. kontynuowany był Program Liderów Młodzieżowych. Spotkania młodzieży odbywały się w każdy czwartek w „Krzywej Hali” w Ciechanowie. Podczas spotkań uczestnicy pod czujnym okiem moderatora i psychologa przygotowywali własne projekty inicjatyw profilaktycznych. Młodzież opracowała zagadnienia poświęcone problematyce uzależnień od czynności i substancji, a także nt. przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy. W efekcie powstała grupa dyskusyjna poświęcona problematyce uzależnień oraz przemocy. Młodzi ludzie dzielili się nie tylko wiedzą i doświadczeniami w tym zakresie ale stworzyli rówieśniczą grupę wsparcia. Zainicjowano także indywidualne spotkania Liderów Młodzieżowych z rówieśnikami. Podczas spotkań Liderzy dzielili się z rówieśnikami wiedzą na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Wielu młodych ludzi zostało pokierowanych przez Liderów na spotkania z psychologiem lub innym specjalistą. Ważnym elementem tych spotkań był realny kontakt i dialog z osobą w podobnym wieku. Liderzy w skuteczny sposób udzielali wsparcia swoim rówieśnikom. W wielu przypadkach udało się bez udziału osób dorosłych rozwiązać kłopoty przeżywane przez młodzież.

W projekcie brali udział uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 5 oraz Szkoły Podstawowej Nr 6 w Ciechanowie. Docelowa grupa Liderów liczyła w 2023 r. 10 uczniów i były to osoby wyłonione spośród około 550 uczniów biorących udział w pierwszym etapie projektu. Założeniem programu Liderów Młodzieżowych było objęcie oddziaływaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej szerokiego grona beneficjentów.

W 2023 roku w programach profilaktycznych uczestniczyło:

– **4 133** uczniów;

- **146** rodziców;
- **86** nauczycieli.

11. „Wake up!”

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dofinansowało konferencję pn. „Wake up!” (Obudź się!) zorganizowaną przez Centrum Psychologiczno – Pastoralne „METANOIA” w Płocku oraz Parafię Matki Bożej Fatimskiej w Ciechanowie. Inicjatywa była poświęcona zapobieganiu wszelkiego rodzaju uzależnieniom, które stanowią we współczesnym świecie poważny problem rzutujący na przyszłość młodego pokolenia Polaków.

Konferencja odbyła się 7 października 2023 r. w hali „Mazovia”, przy ul. Kraszewskiego 18 w Ciechanowie. W programie inicjatywy odbyła się konferencja i debata dla młodzieży, konferencja dla rodzin, warsztaty profilaktyczne dla młodzieży oraz koncert i świadectwa osób uzależnionych, które podjęły terapię. W trakcie trwania konferencji czynny był Punkt Konsultacyjny – Informacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. W Punkcie dyżurował: psycholog, pedagog, terapeuta uzależnień, traumatolog.

W obu konferencjach uczestniczyło łącznie ok. **700** osób.

W 2023 roku oddziaływaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej objętych zostało łącznie **5.065** mieszkańców Ciechanowa.

12. Sympozjum naukowo-szkoleniowe poświęcone zagrożeniom, jakie niosą dla dzieci i młodzieży nowe media.

W dniu 26 kwietnia 2023 r. w Ciechanowie odbyło się otwarte sympozjum naukowo-szkoleniowe poświęcone zagrożeniom, jakie niosą dla dzieci i młodzieży nowe media. Organizatorami byli: Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów oraz Państwowa Uczelnia Zawodowa im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie. Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe pt. „Nowe media, nowe zagrożenia?” jest odpowiedzią na społeczną potrzebę dialogu na temat bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w przestrzeni medialnej. Specjaliści poruszali na nim zagadnienia dotyczące m.in.: zagrożeń wynikających z użytkowania mediów społecznościowych przez dzieci i młodzież, interwencji psychologicznej w przypadku wystąpienia uzależnień od nowych mediów oraz niebezpieczeństw związanych z przemocą seksualną wobec dzieci i młodzieży w Internecie.

Wydarzenie miało charakter otwarty. Było skierowane do przedstawicieli instytucji edukacyjnych, organizacji pozarządowych, administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości oraz rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży. Wśród prelegentów byli specjaliści w zakresie problematyki i profilaktyki uzależnień: Sandra Brzeska-Zagroba – pedagog, wykładowca PUZ w Ciechanowie; Leszek Dowgiałło – wykładowca Akademia Nauk Stosowanych im. Wincentego Pola w Lublinie; dr Agnieszka Kolek – psycholog, wykładowca PUZ w Ciechanowie oraz Tomasz Kosielski – kierownik Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie.

13. Okrągły Stół wokół o zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

W Parku Nauki Torus 5 października 2023 r. odbyła się debata w ramach obrad Okrągłego Stołu na temat kryzysu zdrowia psychicznego młodego pokolenia. W rozmowie o tym jak kształtować opiekę specjalistyczną, wsparcie rodziny, środowiska szkolnego i administracji wzięli udział specjaliści, samorządowcy, eksperci nauczyciele, rodzice oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych – w sumie około 30 osób.

Dyskusja miała na celu wypracowanie postulatów dotyczących naprawy sytuacji związanej z bardzo złą sytuacją zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Rozmowę

moderowała Paulina Piechna - Więckiewicz, mająca duże doświadczenie w prowadzeniu tego typu spotkań organizowanych w całym kraju.

W 2023 roku oddziaływaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej objętych zostało łącznie 4796 mieszkańców Ciechanowa.

DIAGNOZA

1. Interaktywna Diagnoza Problemów Społecznych

W okresie sierpień – październik 2023 r. na zlecenie Urzędu Miasta - Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień została zrealizowana Interaktywna Diagnoza Problemów Społecznych. Realizatorem inicjatywy była Ogólnopolska Grupa Badań Społecznych z siedzibą w Krakowie. Diagnoza została przeprowadzona wśród:

- dorosłych mieszkańców miasta (wielkość próby – 100 osób);
- wszystkich uczniów klas IV – VIII szkół podstawowych z terenu miasta (6 szkół);
- w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (35 punktów).

W ramach Diagnozy lokalnych problemów społecznych w Mieście Ciechanów badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom. Raport składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczno metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych badań, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych. Druga część prezentuje wyniki z badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży zamieszkałych w Mieście Ciechanów oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania.

Głównym celem realizowanej diagnozy było wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Miasta Ciechanów. Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

- Jaka jest skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z miasta?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez badaną młodzież po substancje odurzające?
- Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje uzależniające?
- Jaka jest skala uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców miasta?
- Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje odurzające?

Badanie miało charakter ankietowy i zostało przeprowadzone w formie elektronicznej lub/i „papierowej”. Raport z badania jest dostępny w Biurze Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Uzależnień. Wyniki badania uwzględniono w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok¹.

2. Badanie dostępności sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

W czerwcu 2023 roku w punktach sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Ciechanowa przeprowadzono program interwencyjno - kontrolny pn. „Badanie Dostępności Sprzedaży Alkoholu Nieletnim”. Realizatorem programu było Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie działające na zlecenie Urzędu Miasta Ciechanów – Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Wiodącym celem inicjatywy było oszacowanie skali zjawiska sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia w środowisku lokalnym oraz edukacja sprzedawców mająca na celu zmniejszenie skali ww. zjawiska. Program interwencyjno – kontrolny składał się z trzech części:

I. Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim.

Pierwszy etap programu polegał na próbie dokonania zakupu piwa przez 18 – letnią audytorę, której wygląd i zachowanie winno wzbudzać wątpliwości sprzedawców w odniesieniu do pełnoletności. W przypadku udanej próby zakupu alkoholu dowodem sprzedaży był paragon fiskalny.

II. Audyt punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Drugi etap programu polegał na ocenie przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu w kontrolowanych punktach, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ocenie podlegały następujące obszary: informacja o szkodliwości spożywania alkoholu w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, informacja dotycząca zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, usytuowanie sklepów i lokali z alkoholem, zatrudnienie osób niepełnoletnich do podawania i sprzedaży napojów alkoholowych (oszacowanie wieku pracowników).

III. Szkolenie terenowe w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Celem edukacyjnej części programu było ukazanie sprzedawcom, jak trudno rozpoznać wiek osób próbujących dokonać zakupu alkoholu. Podkreślenie jak ważna jest kontrola dowodów osobistych a także asertywne zachowania sprzedawców w stosunku do nieletnich podejmujących takie próby. Sprzedawcy zostali poinformowani o konsekwencjach prawnych wynikających z nieprzestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych. Każdy punkt został zaopatrzony w materiały edukacyjno - informacyjne w postaci ulotek i plakatu.

Raport z badania jest dostępny w Biurze Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Wyniki badania uwzględniono w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok².

¹Ogólnopolska Grupa Badań Społecznych (2023), *Diagnoza Problemów Społecznych Miasta Ciechanów*. Kraków.

² Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych (2023), *Raport z przeprowadzenia kampanii informacyjnej dla sprzedawców napojów alkoholowych na terenie miasta Ciechanów*. Warszawa.

WYPOCZYNEK

1. Profilaktyczne półkolonie miejskie pod hasłem „Ciechanów – nasza mała Ojczyzna”

W ramach działalności Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny zostały zorganizowane półkolonie profilaktyczne pod hasłem „Ciechanów – nasza mała Ojczyzna”. Półkolonie odbyły się w dwóch turnusach: I turnus: 03.07.2023 r. – 14.07.2023 r., II turnus: 24.07.2023 r. – 04.08.2023r. W każdym z turnusów uczestniczyło 30 dzieci w wieku 6 – 13 lat, pochodzących z rodzin borykających się z problemami społecznymi takimi jak: alkoholizm, inne uzależnienia, przemoc, bezrobocie, ubóstwo. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 15.00. Opiekę merytoryczną oraz medyczną sprawował nad uczestnikami 4 – osobowy zespół: kierownik wypoczynku, dwóch wychowawców oraz pielęgniarka. Kadra wychowawczą stanowiły osoby ze stażem oraz doświadczeniem pedagogicznym. Dzieci były objęte dożywianiem.

Celem półkolonii było: atrakcyjne zagospodarowanie dzieciom czasu wakacyjnego, zapewnienie bezpiecznych warunków wypoczynku i właściwej opieki wychowawczej, propagowanie aktywnych form spędzania czasu, zapobieganie uzależnieniom oraz przemocy i agresji rówieśniczej, uczenie ról społecznych (dziecka w rodzinie, kolegi, przyjaciela w środowisku rówieśniczym) a także integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez spotkania z ciekawymi ludźmi m.in. funkcjonariuszami policji, straży miejskiej, straży pożarnej, bibliotekarzami.

Zajęcia profilaktyczne podczas półkolonii odbywały się każdego dnia. Dzięki nim uczestnicy poznali: sposoby radzenia sobie ze stresem, pojęcie asertywności, omówili sytuacje, w których powinni mówić „Nie”, poszerzyli wiedzę na temat tego, czym są emocje i jaki mają wpływ na funkcjonowanie człowieka, rozwijali umiejętności regulacji emocji poprzez różne aktywności, poznali sposoby rozładowania negatywnych emocji, zostali zapoznani z problematyką zagrożeń w sieci oraz konsekwencjami nadmiernego korzystania z urządzeń mobilnych, wyjaśniono jak chronić się przed zagrożeniem uzależnień od substancji oraz czynności.

W trakcie pobytu na półkoloniach uczestnicy brali udział w licznych wycieczkach:

- codzienne wycieczki na krytą pływalnię,
- wycieczka do Miejskiej Biblioteki - zajęcia pt. „Legends Ciechanowa”,
- wycieczka do Katolickiego Radia Diecezji Płockiej w Ciechanowie – poznanie pracy dziennikarza radiowego,
- wycieczka do Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki – zwiedzanie budynku, seans filmowy,
- lekcja muzealna w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie,
- plener malarski – „Krajobrazy Ciechanowa”,
- wycieczka do Gołotczyzny połączona ze zwiedzaniem wystaw Muzeum Pozytywizmu oraz czasem rekreacji na świeżym powietrzu w parku,
- zajęcia edukacyjne w Parku Nauki Torus w Ciechanowie,
- spacer uliczkami Ciechanowa,
- jednodniowa wycieczka do Warszawy (I turnus)
- jednodniowa wycieczka do Płocka (II turnus).

Podczas każdego z turnusów odbyły się dwie kontrole:

- Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej w Ciechanowie,
- Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

W protokołach pokontrolnych zawarty został dokładny opis, potwierdzający wzorowe przygotowanie wypoczynku. Ponadto Wypoczynek letni zorganizowany przez Urząd Miasta Ciechanów – Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień został nagrodzony przez Mazowieckie Kuratorium Oświaty za wzorową organizację.

Urząd Miasta Ciechanów – Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień wspierało ciechanowskie Parafie oraz Kluby Sportowe poprzez współudział w organizacji inicjatyw profilaktyczno – wyjazdowych. Warunkiem otrzymania dofinansowania inicjatyw wyjazdowych przez Urząd Miasta Ciechanów było przygotowanie i zrealizowanie podczas wyjazdu programu z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przemocy i agresji rówieśniczej.

1. Rzymskokatolicka Parafia p.w. Matki Bożej Fatimskiej w dniach 26 czerwca – 6 lipca zorganizowała wyjazd wakacyjno - profilaktyczny do miejscowości Rajcza. W inicjatywie uczestniczyła **70** – osobowa grupa młodzieży skupionej we wspólnocie „Wojsko Gedeona”. Podczas wyjazdu młodzież uczestniczyła w 25 – godzinnym programie psychoprofilaktycznym, w ramach którego zrealizowano następujące bloki tematyczne: sposoby rozwiązywania problemów i konfliktów, asertywność jako narzędzie przeciwdziałające uzależnieniom, twórcze myślenie, bariery komunikacyjne i granice psychologiczne, różnice w postawach w kontekście tolerancji, agresja, uległość, asertywność – ćwiczenia, trening pozytywnego myślenia – wzmacnianie potencjału.
2. Stowarzyszenie „Akademia Piłkarska Ciechanów” w dniach 31 lipca – 5 sierpnia zorganizowało letni obóz piłkarski w miejscowości Biała Podlaska. W inicjatywie uczestniczyła **48** - osobowa grupy dzieci w wieku 7-14 lat. Podczas wyjazdu został zrealizowany 20 – godzinny program psychoprofilaktyczny mający na celu uświadomienie uczestnikom zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, używania wyrobów tytoniowych. Celem programu było również nauczenie uczestników sposobów zachowania w sytuacjach kryzysowych, kształtowanie poczucia odpowiedzialności, wybieranie właściwych form spędzania czasu wolnego, wdrażanie do przestrzegania norm społecznych, uświadomienie dzieciom, że prawdziwy sportowiec nie pali, nie pije, nie zażywa substancji psychoaktywnych.
3. Ludowy Klub Sportowy Matsogi Ciechanów w dniach 5 – 13 sierpnia zorganizował obóz rekreacyjno – sportowego w Ośrodku Viking w miejscowości Jantar. W inicjatywie uczestniczyła **41** - osobowa grupa dzieci i młodzieży w wieku 8-18 lat. Podczas wyjazdu zrealizowano 20 godzinny program profilaktyczny pt. „Sport w walce z uzależnieniami i agresją”. Tematyka zajęć związana była z omówieniem trudności i zagrożeń, jakie mogą spotkać każdego młodego człowieka. Wiek rozwoju i okres dojrzewania, to trudny czas w życiu dziecka. Celem zajęć było dostarczenie młodzieży wiedzy i umiejętności mających na celu rozpoznawanie i unikanie sytuacji zagrażających, narażających na niebezpieczeństwo podjęcia zachowań ryzykownych. Podczas warsztatów młodzi ludzie uczyli się również sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami oraz emocjami innych. Omówiona została tematyka środków psychoaktywnych, w tym dopingu, oraz mechanizmu uzależnienia.

W 2023 r. w letnich/wyjazdowych formach programów profilaktycznych uczestniczyło łącznie **219** osób.

ZAJĘCIA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE I SOCJOTERAPEUTYCZNE

Świetlice szkolne

W 6 świetlicach szkolnych, działających na terenie: Szkoły Podstawowej Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 5, Szkoły Podstawowej Nr 6, Szkoły Podstawowej Nr 3 oraz Szkoły Podstawowej Nr 7 zatrudnieni zostali dodatkowi wychowawcy. Świetlice szkolne zapewniają dzieciom opiekę po zakończonych zajęciach lekcyjnych, umożliwiają odrabianie lekcji oraz zapewniają spokój ich rodzicom, którzy pracują zawodowo.

W świetlicach szkolnych w okresie sprawozdawczym zatrudniano 26 pedagogów, którzy poza zajęciami opiekuńczo – wychowawczymi, zajmowali się profilaktyką uzależnień i promocją zdrowego stylu życia, a także profilaktyką przemocy i agresji rówieśniczej.

Dzięki takiemu posunięciu wydłużyły się godziny funkcjonowania świetlic. Każda z zatrudnionych osób realizowała opracowany przez siebie program psychoedukacyjny i zawarte w nim cele. Dzieci otrzymywały pomoc w rozwiązywaniu problemów szkolnych, rówieśniczych a czasem rodzinnych.

PUNKT WSPARCIA DZIECKA I RODZINY

W ramach działalności Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny kontynuowane były zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla grupy dzieci w wieku 6 – 14 lat. Każde dziecko miało zapewniony codzienny obiad. Posiłki zostały zakupione w stołówce Szkoły Podstawowej Nr 3. Zajęcia prowadzone były od poniedziałku do piątku w godzinach 12.00 - 18.00. Zajęcia realizowało 4 wykwalifikowanych opiekunów. Dzieci biorące udział w zajęciach oraz ich rodzice miały nieograniczony dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Podstawowe cele i zadania

1. Zapewnienie optymalnego rozwoju wychowanków w zakresie życia osobistego, w szczególności:

-kontroli własnego zachowania,
-ekspresji kontroli uczuć, zdolności umiejętnego funkcjonowania w szkole, w rodzinie, w środowisku,

2. Stworzenie atmosfery życzliwości, akceptacji, bezpieczeństwa, aby wychowankowie mogli odnaleźć poczucie własnej wartości, pozwalającej na wchodzenie w życie bez lęku.

3. Dostarczenie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z nałogów: alkoholizmu, niktynizmu, narkomanii.

4. Kompensowanie deficytów rozwojowych, uzupełnianie zaniechań szkolnych i wyrównywanie poziomu wiedzy.

5. Stworzenie warunków do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień.

6. Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny. 7. Organizowanie zajęć, które pozwolą na zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci.

Tematyka zrealizowanych w 2023 r. zajęć:

1. Nowy Rok wita nas.
2. Mój wolny czas. Ach ta Zima.
3. 21 stycznia – Dzień Babci i 22 stycznia – Dzień Dziadka. Odnoszę się z szacunkiem do osób starszych. Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka.
4. Karnawałowe wariacje.
5. Kultura osobista na co dzień.
6. Poznajmy bezpieczny Internet.

7. W świecie baśni legend i podań ludowych.
8. Kobiety małe i duże.
9. Wiosny nadchodzi czas.
10. Czas na Święta Wielkiej Nocy.
11. Asertywność czyli jak mówić NIE.
12. Gimnastyka to podstawa. Dbam o swoje zdrowie i ciało.
13. Czytanie łączy pokolenia.
14. Majowe święta narodowe.
15. Unia Europejska. Dzień Europy. Dzień Strażaka.
16. „Czytanie może sprawiać wiele frajdy”. Międzynarodowy Dzień Rodziny.
17. Moja kochana mama.
18. „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat”.
19. Podróżowanie jest fajne!
20. Mój dom, moja rodzina. Dzień Ojca.
21. Mam rację! Lada dzień wakacje!
22. Świetlicowa kindersztuba.
23. Nasza grupa.
24. Żegnamy lato, a witamy jesień.
25. Przyroda wokół nas – „Akcja segregacja”.
26. Poznajemy i nazywamy uczucia – historyjki niedokończone.
27. Dzień Edukacji Narodowej. Dzień naszych milusińskich.
28. Jesień w sadzie i ogrodzie. Sposób na jesienną nudę.
29. Listopadowa zaduma. Pamięć tym, którzy odeszli.
30. Narodowe Święto Niepodległości.
31. Bez złości żyje się lepiej.
32. Zdrowe odżywianie.
33. W świecie książek.
34. Mam mocne i słabe strony- budowanie pozytywnej samooceny.
35. Choinkowe radości. Zielony gość w świetlicy.
36. Przygotowania do świąt Bożego Narodzenia.

FILIA PUNKTU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY W KRZYWEJ HALI

W ramach projektu „Profesjonalna sieć wsparcia dla dzieci i młodzieży na Mazowszu” działania profilaktyczne w filii PWDiR realizowane są ze stowarzyszeniem MONAR. Stowarzyszenie w ramach współpracy z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej pozyskało na ten cel środki z budżetu województwa mazowieckiego. W każdy dzień roboczy w godzinach 12:00-17:00 filia jest otwarta dla dzieci i młodzieży z terenu Ciechanowa. Punkt działa w wielu modułach: edukacja, arteterapia, muzykoterapia, zajęcia kulinarne, jak również aktywność sportowa. Ponadto w filii realizowane są zajęcia TUS (trening umiejętności społecznych). Do działań włączani są m.in. rodzice, nauczyciele, pedagodzy, pracownicy służb społecznych.

Ponadto:

- w poniedziałki od 17.00 do 19.00 (2 godziny) spotkania dla rodziców w formie grupy informacyjnej,
- we wtorki w ramach zajęć świetlicy od 14.00 do 15.00 (1 godzina) zajęć TUS z grupą dzieci, które mają problemy w kontaktach interpersonalnych,
- w czwartki od godz 17.00 do 19.00 (2 godziny) działa dyżur psychologa, gdzie bezpłatnie można otrzymać wsparcie,
- w piątki odbywają się zajęcia sportowe na basenie (2 godziny).

Uczestnicy to dzieci i młodzież zagrożona:

- wykluczeniem rówieśniczym z powodu niskiego statusu społecznego,
- przemocą fizyczną i psychiczną ze strony rodziców,
- kryzysami psychicznymi związanymi z chorobami psychicznymi i depresją w rodzinie,
- odrzuceniem ze strony rówieśników z powodu nieśmiałości, lęków, wycofania,
- izolacją rówieśniczą z powodu zachowań trudnych (agresji, braku regulacji emocji, itp.),
- wykluczeniem rówieśniczym z powodu zaburzeń neurologicznych (autyzm, ADHD, niepełnosprawność sprzężona),
- samotnością, brakiem relacji w bogatych domach,
- zachowaniami destrukcyjnymi związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych, nadużywaniem wysokich technologii.

Punkt pracuje z dziećmi zarówno w formie indywidualnej (spotkania z psychologiem) jak i grupowej (TUS, grupa dla rodziców) oraz zespołowej z całą grupą uczestników. Beneficjentami projektu są dzieci ze szkół podstawowych. Do pracy używane są głównie metody aktywizujące poprzez gry i zabawy. Z młodszymi dziećmi realizowane są zajęcia plastyczne, kulinarne, muzyczne, sportowe.

W okresie działania organizowane były zajęcia:

- na basenie,
- w parku nauki TOURUS,
- wizyta Straży Miejskiej,
- w ramach współpracy z Biblioteką Miejską odbyły się Warsztaty Magii a'la Harry Potter.

Uczestnicy wzięli udział m.in. w warsztatach robienia ozdób świątecznych, warsztatach dziennikarskich, warsztatach z udzielania pierwszej pomocy. Dzieci zwiedziły Zamek Książąt Mazowieckich, Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, jak również odwiedziły fabrykę narzędzi FANAR. Uczestnicy brali udział w zajęciach z dogoterapii, zajęcia sportowych w parku trampolin HOPA PARK, spotkali się również z celnikami z Urzędu Celnego.

Punkt współpracuje z MOPS w Ciechanowie, ze Szkołami Podstawowymi na terenie miasta, z Biblioteką Miejską, z Policją i Strażą Miejską.

W Punkcie dzieci mogą w bezpiecznych, przyjaznych warunkach spędzić godziny popołudniowe, otrzymać wsparcie i pomoc w odrobieniu lekcji, wziąć udział w ciekawych zajęciach, wyjechać na wycieczkę do kina czy na warsztaty. Uczestnik może liczyć na wsparcie psychologa, na pomoc w budowaniu relacji z rówieśnikami, na brak oceny, czy wykluczenia ze strony dorosłych i dzieci. Rodzice mogą przyjść ze swoimi problemami na grupę wsparcia, czy skorzystać z indywidualnego wsparcia psychologa, ale mogą też liczyć na pomoc ze strony każdego zatrudnionego specjalisty, rozmowę o funkcjonowaniu dziecka w grupie, pokierowanie do odpowiednich organizacji w razie potrzeby.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2023 roku Komisja odbyła 20 posiedzeń. Komisja wydała 27 postanowienia w sprawie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu w oparciu o przepisy uchwał Rady Miasta.

W 2023 r. przeprowadzono łącznie 108 rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych w sprawie procedury leczenia odwykowego pod nadzorem sądu. Do Komisji wpłynęło 51 wniosków o skierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie pod nadzorem sądu. Z każdą ze zgłoszonych osób, która przyszła na zaproszenie Komisji przeprowadzono rozmowę motywującą do podjęcia leczenia dobrowolnego. W wyniku przeprowadzonych rozmów

11 osób podjęło leczenie dobrowolnie, natomiast do sądu skierowano 26 wniosków o leczenie pod nadzorem sądu. Na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu do biegłych sądowych psychologa i psychiatry Komisja skierowała 28 osób. Ponadto Komisja na posiedzeniach analizowała i oceniała oferty profilaktyczne kierowane w ciągu roku. Z każdego posiedzenia sporządzony został protokół.

5.14. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Ciechanów

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów na 2023 r. został przyjęty przez Radę Miasta Ciechanów Uchwałą Nr 628/LXIII/2022 z 22 grudnia 2022 r. Zadania określone w programie realizowało Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym dla Gminy Miejskiej Ciechanów. Poszczególne zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywały również w ramach swoich kompetencji Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa oraz ciechanowski Sąd. Działania na rzecz osób stosujących przemoc, uzależnionych od alkoholu podejmowała Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współdziałając w tym zakresie z ciechanowskimi poradniami leczenia uzależnień oraz sądem rodzinnym.

Oferta programowa była kierowana do osób doświadczających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc wobec członków rodziny, członków rodzin ww. osób oraz innych świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji i służb pracujących z rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą w rodzinie (m.in. policjantów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników oświaty i ochrony zdrowia) oraz społeczności lokalnej.

Diagnoza problemu:

Prowadzone na przestrzeni lat ogólnopolskie badania na temat zjawiska przemocy domowej, jej genezy, przebiegu, skutków oraz funkcjonowania stereotypów istniejących w tym obszarze wskazują, że zdecydowaną większość osób doznających przemocy w rodzinie stanowią kobiety, zaś najczęściej wymienianą formą krzywdzenia jest przemoc psychiczna [badanie z 2014 r.: „*Badania porównawcze oraz diagnoza skali występowania przemocy w rodzinie wśród osób dorosłych i dzieci, z podziałem na poszczególne formy przemocy wraz opisem charakterystyki ofiar przemocy i sprawców*”]. Na poziomie deklaracyjnym istotna większość z nas nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi poprawnie zidentyfikować zachowania przemocowe wobec najbliższych. Wprawdzie ok. 85%-90% Polaków identyfikuje przemoc domową jako nieakceptowalną, nadal jednak ok. 10% dorosłej populacji uznaje różnego rodzaju zachowania przemocowe za normalne, posługując się w tym zakresie nieznajdującymi obiektywnego uzasadnienia schematami i niepoprawnymi wzorcami [badanie z 2019 r.: „*Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie*”]. Naczelnym celem Programu było przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez doskonalenie interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową. Założony w programie cel główny oraz wynikające z niego cele szczegółowe zostały wypełnione przez zrealizowanie następujących działań:

Działania i efekty w zakresie celu szczegółowego 1:

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie

- **pomoc prawna** – bezpłatną pomoc prawną dla mieszkańców Ciechanowa, dotkniętych/zagrożonych przemocą ze strony osób najbliższych świadczył pracownik Biura PiRPU, z wykształcenia prawnik. Przeprowadzono łącznie 74 konsultacji z zakresu prawa rodzinnego, obejmujących zarówno porady ustne, jak i sporządzanie pism procesowych (m.in. pozwy rozwodowe, alimentacyjne, o eksmisję, o rozdzielenie majątkową oraz wnioski w sprawach opiekuńczych oraz o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia). W ramach dyżuru interwencyjno-wspierającego w Biurze PiRPU, prowadzony był także dodatkowy dyżur prawny (specjalistyczna pomoc prawna), w czasie którego wykwalifikowany prawnik (adwokat) udzielał porad przede wszystkim w sprawach majątkowych w rodzinie (m.in. sprawy o podział majątku, zarząd majątkiem wspólnym małżeńskim, odpowiedzialność za zobowiązania finansowe w rodzinie). Udzielono łącznie 40 konsultacji.

W 2023 r. z pomocy prawnej w Biurze PiRPU adresowanej do osób doświadczających/zagrożonych przemocą skorzystało łącznie 145 osób.

- **telefon zaufania** - za pośrednictwem działającego w Biurze telefonu zaufania udzielano m.in. informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Telefonujących zapoznawano z ofertą pomocową Biura, dokonywano zapisów do specjalistów oraz przekazywano dane teled adresowe instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Łącznie przeprowadzono 66 konsultacji telefonicznych.

- **działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego** - w 2023 r. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbył łącznie 4 posiedzenia, podczas których zakończył 77 procedur „Niebieskie Karty”.

- **udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych (diagnostyczno-pomocowych) pracownika Biura PiRPU/członka MKRPA** - w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych uczestniczyli pracownicy Biura PiRPU, będący jednocześnie członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciechanowie. W minionym roku przedstawiciel Biura PiRPU/członek MKRPA został powołany do udziału w 352 spotkaniach grup roboczych (diagnostyczno-pomocowych). Pracownicy Biura PiRPU/członkowie MKRPA uczestniczyli również we wszystkich posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

- **zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia** w 2023 r. 2 osoby z terenu Ciechanowa skorzystały z pomocy Zespołu Ośrodków Wsparcia w Mławie – specjalistycznej placówki świadczącej pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, dysponującej miejscami noclegowymi dla pokrzywdzonych przemocą ze strony osób najbliższych.

- **zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom pokrzywdzonym przemocą w rodzinie** – w 2023 r. pracownicy socjalni MOPS w Ciechanowie, w ramach ustawowego obowiązku odbierania

dziecka z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, nie odebrali dzieci z rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Działania realizowane w ramach udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie były nieodpłatne dla osób korzystających z ww. form wsparcia. Realizowano je w ciągu całego roku. Pomoc prawna świadczona była od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰ (do 31.07.2023 r.), dodatkowo dwa razy w miesiącu dyżur prawny był prowadzony także w godzinach popołudniowych, tj. od 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

Pomoc psychologiczną dla osób uwikłanych w przemoc Biuro PiRPU realizowało w ramach oferty Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów. Nieodpłatne konsultacje psychologiczne zapewniał także MOPS w Ciechanowie.

Działania i efekty w zakresie celu szczegółowego 2:

Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

- **realizowanie procedury „Niebieskie Karty”** – w ciągu całego roku realizowano procedurę ochrony ofiar przemocy domowej „Niebieskie Karty”, w ramach której na spotkania grupy roboczej zapraszano osoby pokrzywdzone oraz wzywano podejrzewanych o stosowanie przemocy wobec osób najbliższych. Łącznie w 2023 r. odbyło się 702 spotkania grup roboczych (diagnostyczno-pomocowych), powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do pracy z konkretnymi rodzinami dotkniętymi problemem przemocy domowej. Do Zespołu wpłynęło 166 „Niebieskich Kart”. W procedurze pomocą objęto łącznie 159 rodzin z terenu Ciechanowa (liczba obejmuje rodziny objęte procedurą „NK” w 2023 r. i wcześniej).

- działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieskie Karty”

W ramach działań podejmowanych przez Komisję:

- Nie sporządzono ani jednej „Niebieskiej Karty”,
- wobec 26 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy wobec członków rodziny na wnioski najbliższych, dzielnicowych KPP Ciechanów oraz MOPS w Ciechanowie wszczęto procedurę zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego pod nadzorem Sądu,
- MKRPA skierowała do Sądu Rejonowego w Ciechanowie 18 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego zgłoszonych w Komisji członków rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

– **kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych** - skazani za przestępstwo znęcania się nad najbliższymi, a także osoby wskazane w procedurze „Niebieskie Karty” jako podejrzewani o zachowania agresywne wobec członków rodziny, w szczególności uczestniczące w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających oraz wszyscy nieradzący sobie z negatywnymi emocjami są adresatami programów korekcyjno – edukacyjnych, których głównym celem jest m.in. powstrzymanie dalszych zachowań przemocowych, nauka samokontroli oraz zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy. Zgodnie z przepisami prawa opracowanie i realizacja tych programów jest zadaniem administracji rządowej zleconej powiatowi. W 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie realizowało programu

korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, z uwagi na utrzymujące się od kilku lat nikłe zainteresowanie potencjalnych adresatów udziałem w zajęciach. Nie prowadzono również programów psychologiczno – terapeutycznych oraz innych zajęć adresowanych do osób nieradzących sobie z zachowaniami agresywnymi.

– **działania interwencyjne, procesowe oraz resocjalizacyjne wobec osób co do których istnieje podejrzenie/podejrzanych/oskarżonych/skazanych za znęcanie się nad osobą najbliższą**, podejmowane przez Policję, Prokuraturę Rejonową oraz ciechanowski Sąd W okresie sprawozdawczym:

- przeprowadzono 227 interwencje w sprawach o przemoc w rodzinie, dokonując 85 zatrzymań agresywnych członków rodziny (wszyscy zatrzymani pozostawali pod wpływem alkoholu),
- wydano 56 nakazów natychmiastowego opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie wspólnie zajmowanego z osobą pokrzywdzoną mieszkania i jego otoczenia wraz z zakazem zbliżania się do mieszkania i jego otoczenia,
- zastosowano środki zapobiegawcze w postaci dozoru (samodzielnie: 3 razy; w połączeniu z nakazem opuszczenia lokalu, zakazem zbliżania i zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym: 33 razy,
- postanowiono o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec 3 osób podejrzanych o znęcanie się nad osobą najbliższą,
- osądzono 17 oskarżonych o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k.,
- prowadzono dozór kuratora sądowego nad 37 sprawcami przemocy w rodzinie,
- 21 razy prawomocnie zobowiązano osoby stosujące przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania wspólnie zajmowanego z pokrzywdzonym zachowaniami agresywnymi członkiem rodziny.

Działania i efekty w zakresie celu szczegółowego 3:

Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych kierowane do osób zagrożonych/doświadczających przemocy (dorosłych, dzieci i młodzieży) – edukując dzieci i młodzież Biuro PiRPU zrealizowało program profilaktyczny pt. **„Kiedy słowa ranią”**. Przeprowadzono 10 realizacji (2 x 45 min.) dla klas I – III w którym wzięło udział 217 uczniów. Warsztaty odbyły się w dniach od 06.03 do 10.03.2023r. w szkole Podstawowej nr 3, nr. 4, nr. 5, nr.6, nr. 7 w Ciechanowie.

Celem warsztatów była profilaktyka agresji słownej i mowy nienawiści, którym głównym założeniem merytorycznym programu było:

- zdobycie wiedzy z zakresu agresji z naciskiem na agresję słowną,
- poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: dlaczego jesteśmy agresywni w słowach i jak możemy sobie razić w trudnych sytuacjach? ,
- ukazanie destruktywnych skutków zachowań agresywnych,
- zapoznanie ucznia się z definicją agresji oraz jej rodzajami, ukazanie przykładów agresji
- zwrócenie uwagi na istotę właściwej komunikacji i znaczenie więzi oraz relacji w zaspokajaniu własnych potrzeb,
- ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w relacji z innymi,
- uczenie sposobów komunikowania się i podejmowania dojrzałych decyzji,

- zrozumienie i próba ukazania, jak rozwiązać sytuacje konfliktowe w codzienności szkolnej i rówieśniczej.

Istotnym elementem warsztatów były przeprowadzone ćwiczenia umiejętności asertywnego wyrażania swojego zdania, uczuć i emocji.

Wykorzystano technikę burzy mózgów, rysowanie, ćwiczenia komunikacyjne, mapy myśli, które pobudzają twórczość i aktywność zmysłową.

Kolejnym warsztatem, który został zrealizowany dla klas I- III w szkole Podstawowej nr.4, nr.5, nr. 6, nr. 7 był program pt.: „**Kiedy dotyk rani**”. Przeprowadzono 4 realizacje dla 82 uczniów w dniach 06.03-07.03 oraz 09.03.- 10.03. 2023 r. Program zajęć obejmował następujące zagadnienia:

- uświadomienie dziecku, że istnieją różne formy kontaktu,
- poznanie zasad warunkujących bezpieczeństwo dziecko poza terenem domu bądź szkoły,
- trening oceniania niewłaściwego zachowania dorosłego i poradzenie sobie w sytuacji potencjalnego zagrożenia,
- nauczenie dzieci bezpiecznych strategii reagowania i asertywnego mówienia „nie”.

Celem szkolenia było przede wszystkim uzyskanie wiedzy w jaki sposób zareagować w sytuacjach, gdy ktoś stosuje zły dotyk, jak dostrzec i rozpoznać przemoc, gdy ktoś robi mu coś, co mu się nie podoba lub je krzywdzi.

– **udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych** - przez cały rok Biuro PiRPU nieodpłatnie udostępniało materiały edukacyjne (broszury, ulotki, plakaty) dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Łącznie rozpowszechniono ok. 200 egzemplarzy materiałów informacyjnych.

Działania i efekty w zakresie celu szczegółowego 4:

Zwiększanie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- **specjalistyczne szkolenia adresowane do profesjonalistów** - wśród inicjatyw kierowanych do osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej zorganizowano szkolenie pt. „**Samobójstwo i próba samobójcza- interwencja kryzysowa w sytuacji zagrożenia życia**”.

Badania naukowe potwierdzają, że przemoc domowa jest jedną z przyczyn zamachów samobójczych, a formy krzywdzenia dzieci lub inne dysfunkcje w rodzinie (przemoc fizyczna ze strony rodziców i opiekunów, przemoc emocjonalna, seksualna, zaniedbanie ze strony dorosłych, ich uzależnienia, rozstania, a także bycie przez dziecko świadkiem przemocy w środowisku rodzinnym) mogą prowadzić do prób autodestrukcji podejmowanych przez najmłodszych i najsłabszych członków rodziny.

Adresatami zajęć byli głównie pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, psychologowie. W szkoleniu udział wzięli również pracownicy socjalni oraz aspiranci policji, łącznie 23 osoby. Zajęcia odbyły się 5 czerwca 2023 r. w siedzibie w siedzibie Biura PiRPU i trwały 5 godzin dydaktycznych.

Głównym celem szkolenia było zdobycie wiedzy z zakresu kryzysu, reakcji kryzysowych u osób doświadczających myśli, intencji i prób samobójczych. W trakcie zajęć omówiono m.in. następujące zagadnienia:

- zrozumienie istoty zachowań suicydalnych,
- umiejętności oceny zagrożenia ryzyka samobójstwem,

- podstawy udzielenia pierwszej pomocy emocjonalnej,
- umiejętność doboru odpowiednich form wsparcia.

Przeprowadzona na zakończenie szkolenia ankieta ewaluacyjna wykazała, iż pierwszoplanową motywacją do udziału w szkoleniu była przydatność omawianych zagadnień w pracy zawodowej uczestników zajęć, 100 % ankietowanych wskazało ten motyw udziału w szkoleniu, co potwierdza rzeczywistą skalę problemu prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży). Wszyscy uczestnicy określili prezentowane treści jako przydatne w pracy zawodowej, przy czym 100 % określiło tę przydatność jako zdecydowane tak, zaś 85% określiło swoje zadowolenie jako „zdecydowanie tak”. 95,24 % osób biorących udział w zajęciach na pewno poleciłoby szkolenie swoim znajomym dziennikarzom.

Druga część szkolenia, która odbyła się dnia 22 września 2023 r. i trwała 5 godzin dydaktycznych, w organizowanym przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów pt.: „ Postwencja w szkole- interwencje po samobójstwie i próbie samobójczej ucznia”, wzięło udział 20 osób.

Szkolenie adresowane było do przedstawicieli służb i instytucji tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej w tym m.in. do nauczycieli, psychologów, kuratorów sądowych, funkcjonariuszy policji, pedagogów szkolnych.

We współczesnym świecie dochodzi do coraz większej liczby samobójstw i prób samobójczych wśród młodych ludzi. Przerazającym jest fakt, że problem ten dotyka szkół zarówno podstawowych jak i ponadpodstawowych. Specjaliści, którzy pracują z dziećmi i młodzieżą, nie zawsze potrafią właściwie zainterweniować oraz wspierać osoby z otoczenia ucznia, który targnął się na własne życie. Istotą jest zapewnienie wsparcia emocjonalnego i okazanie troski w tak trudnej sytuacji.

Głównym celem szkolenia było omówienie zasad interwencji po próbie samobójczej ucznia w społeczności szkolnej(uczeń po próbie samobójczej powracający do szkoły, uczniowie z klasy/grupy ucznia, który podjął próbę samobójczą, grono pedagogiczne, rodzice ucznia po próbie samobójczej).

Program szkolenia obejmuje następujące zagadnienia:

Próba samobójcza

- przygotowanie klasy oraz nauczycieli na powrót ucznia po próbie samobójczej do szkoły,
 - wsparcie ucznia po próbie samobójczej w powrocie do szkoły,
 - praca pedagoga/ psychologa szkolnego z uczniem zagrożonym powtórnią próbą samobójczą oraz jego rodziną,
 - szukanie pomocy poza szkołą.
- Śmierć samobójcza*
- zasady przekazywania informacji o śmierci samobójczej ucznia,
 - specyfika żałoby po śmierci samobójczej,
 - praca z klasą po śmierci samobójczej ucznia,
 - indywidualne wsparcie ucznia po samobójczej śmierci bliskiego kolegi/bliskiej koleżanki,
 - sposoby pomocy rodzinom w żałobie suicydalnej.

Obie okoliczności stanowią potwierdzenie faktycznego zainteresowania oraz rzeczywistej przydatności szkolenia w codziennej pracy zawodowej osób w nim uczestniczących.

W związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o Policji oraz KPC planowanych na rok 2023 zostało przeprowadzone szkolenie prawne w dniu 17 kwietnia 2023 r dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Zasadniczym celem było omówienie najnowszych zmian prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy- Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.289), wprowadzającej nowe uprawnienia dla policji w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc zakazu zbliżania się oraz zakazu kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą, a także zakazu wstępu i przebywania na terenie placówek oświatowych, obiektów sportowych i miejsc pracy, do których uczęszcza lub w których przebywa osoba dotknięta przemocą.. Podczas szkolenia analizie zostały poddane także projektowane zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ustalające nowe zasady i sposób funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych, wprowadzające w miejsce grup roboczych, realizujących procedurę „ Niebieska Karta” grupy diagnostyczno- pomocowe oraz rozszerzające katalog działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową. Szkolenie przeprowadził Grzegorz Wrona, adwokat, doktor nauk prawnych, certyfikowany specjalista oraz certyfikowany superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, konsultant warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, autor publikacji z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.

– tworzenie systemu wsparcia dla osób pracujących zawodowo z rodzinami dotkniętymi przemocą domową

w ramach tego zadania kontynuowano spotkania superwizyjne, w których uczestniczyli członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz powoływanych przez niego grup roboczych (diagnostyczno-pomocowych) (policjanci, pracownicy socjalni, członkowie MKRPA, kuratorzy sądowi, przedstawiciele oświaty i ochrony zdrowia). W minionym roku odbyły się dwie superwizje. Miejscem obu spotkań była siedziba Biura PiRPU. W pierwszej z nich wzięło udział 12 osób, w drugim spotkaniu uczestniczyło 11 osób. Podczas majowej superwizji uczestnicy spotkania analizowali nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i innych ustaw z dnia 9 marca 2023 roku. Wskazywano na realne trudności w osobistym kontakcie z podopiecznymi oraz brak możliwości rzeczywistego nadzoru pedagogicznego nad dziećmi i młodzieżą z rodzin dotkniętych/zagrożonych przemocą. Istotnym tematem zajęć były także trudności w pracy z niezmotywowanym, niechętnym do współpracy klientem. Uczestnicy superwizji wspólnie zastanawiali się nad możliwością realnych działań i pomocy w takiej sytuacji. Został poruszony również niedostatek programów oddziaływań korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz miejsc schronienia dla osób doznających przemocy domowej.

Podczas drugiej superwizji uczestnicy zajęć skupili się przede wszystkim na analizie najtrudniejszych przypadków rodzin objętych aktualnie procedurą „Niebieskie Karty”. Wiodącym tematem tego spotkania była nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w jaki sposób można ją wykorzystać w praktyce. Drugie spotkanie superwizyjne stanowiło również okazję do rozmowy o zasadach współpracy w grupach diagnostyczno-pomocowych i ZI, dobrych praktykach oraz oczekiwaniach uczestników zajęć w tym zakresie.

Podczas każdej superwizji dokonywano także krótkiej analizy aktualnie obowiązujących przepisów prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, planowanych zmian, przeprowadzonych badań oraz najnowszych raportów, dotyczących omawianej tematyki. Obie superwizje przeprowadziła Pani Renata Durda, certyfikowany superwizor w zakresie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kierownik Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie” Niebieska Linia” IPZ.

Wnioski końcowe z realizacji Programu:

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie powinny być ukierunkowane na zabezpieczenie nw. potrzeb:

- stała nieodpłatna pomoc psychologiczna dla osób dorosłych uwikłanych w przemoc,
- stała dostępność do nieodpłatnej pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży doświadczającej/zagrożonej przemocą,
- nieodpłatna pomoc prawna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- regularne działania edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży doświadczającej/zagrożonej przemocą, według zapotrzebowania zgłaszanego przez przedstawicieli konkretnych służb i instytucji.

5.15. Program Współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów z Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w 2023 roku

Program współpracy to dokument programowy określający zasady polityki realizowanej przez organ administracji publicznej wobec sektora pozarządowego. Przyjmowanie rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) obowiązkiem każdej jednostki samorządu terytorialnego (art. 5a ust 1).

W 2023 roku współpraca Gminy Miejskiej Ciechanów z organizacjami pozarządowymi została określona w programie przyjętym Uchwałą Nr 600/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie: przyjęcia programu współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów na 2023 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu Współpracy został wypracowany w procesach partycypacyjnych, w oparciu o wcześniejsze doświadczenia samorządu ze współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz na podstawie zgłoszonych przez nie wniosków i uwag. Dokument był konsultowany z organizacjami pozarządowymi zgodnie z przyjętymi procedurami tj. na podstawie uchwały nr 461/XLIX/10 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 czerwca 2010 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu konsultacji Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Prezydent Miasta Ciechanów ogłoszeniem z dnia 11.08.2022 r. zaprosił organizacje pozarządowe do udziału w konsultacjach społecznych Programu Współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów na 2023 rok. Organizacje zgłaszały uwagi i propozycje do programu oraz uczestniczyły w spotkaniach konsultacyjnych. Projekt programu był również analizowany przez komisje problemowe Rady Miasta, z uwzględnieniem wielkości środków finansowych zagwarantowanych w budżecie na 2023 rok. Sprawozdanie z przebiegu konsultacji publikowane jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ciechanów.

Program Współpracy to dokument zawierający kluczowe informacje dotyczące mechanizmów i narzędzi, za pomocą których Miasto Ciechanów umożliwi współtworzenie polityk publicznych. Program, w perspektywie rocznej szczegółowo określa cele, zasady, przedmiot, finansowe i pozafinansowe formy możliwej współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Określa też obszary zadań własnych gminy, które mogą być realizowane we współpracy z organizacjami wskazując te, które mają priorytetowe znaczenie dla społeczności lokalnej. Współpraca administracji publicznej z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności i uczciwej konkurencji oraz transparentności. Służy temu realizacja przyjętych w programie procedur.

Współpraca Gminy Miejskiej Ciechanów z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na płaszczyźnie finansowej odbywała się w 2023 roku poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych przez uprawnione podmioty w trybie otwartego konkursu ofert. Oznacza to, że każdy z ubiegających się o przyznanie dotacji podmiotów zobowiązany był do określenia własnego, osobowego, rzeczowego lub finansowego wkładu własnego. W ogłoszeniach o konkursie nie określano poziomu zaangażowania finansowego ze strony podmiotu składającego ofertę. Przedmiotem zlecenia mogły być zadania własne gminy określone Ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym mieszczące się w katalogu zadań publicznych określonych Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Prezydent Miasta Ciechanów ogłoszeniami z dnia 30.12.2022 r. oraz 28.04.2023 r. ogłosił otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w 2023 roku określonych w Programie Współpracy jako zadania priorytetowe wskazując jednocześnie wysokość przeznaczonych środków. Za priorytetowe zadania publiczne Gminy Miejskiej Ciechanów w 2023 roku uznano:

- I. Z zakresu ochrony i promocji zdrowia:**
(przeznaczona kwota: 65 000 zł, 65 000 zł w 2022 roku) :
 - 1) aktywizacja społeczna seniorów,
 - 2) organizacja działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.
- II. Z zakresu oświaty, edukacji i wychowania:**
(przeznaczona kwota: 100 000 zł, 100 000 zł w 2022 roku):
 - 1) realizacja programów edukacyjnych dla uczniów szkół miejskich o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
 - 2) realizacja przedsięwzięć z zakresu edukacji historycznej, kulturalnej oraz popularyzujących naukę z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i nowoczesnych technik nauczania,
 - 3) organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.
- III. Z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu:**
(przeznaczona kwota: 790 000 zł, 790 000 zł w 2022 roku):
 - 1) upowszechnianie sportu szkolnego: organizacja rywalizacji sportowej w ramach „Igrzysk młodzieży szkolnej”,
 - 2) szkolenie i udział w zawodach w ramach ogólnopolskiego współzawodnictwa dzieci i młodzieży w grach zespołowych i dyscyplinach indywidualnych,
 - 3) podnoszenie poziomu bezpieczeństwa sportów wodnych,
 - 4) organizowanie wydarzeń aktywizujących społeczność miasta.
- IV. Z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:**
(przeznaczona kwota: 130 000 zł, 130 000 zł w 2022 roku)
 - 1) kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych oraz promocja lokalnego dorobku artystycznego,

- 2) organizacja przedsięwzięć międzypokoleniowych lub innych integrujących społeczność lokalną, w tym z wykorzystaniem przestrzeni miejskiej,
 - 3) podejmowanie działań sprzyjających integracji społeczności lokalnych i współpracy międzynarodowej.
- V. Z zakresu rozwoju sektora pozarządowego:**
(przeznaczona kwota: 15 000 zł, 15 000 zł w 2022 roku)
- 1) organizowanie wydarzeń i podejmowanie działań integrujących środowiska III sektora oraz promocja wolontariatu.
- VI. Z zakresu pomocy społecznej:**
(przeznaczona kwota: 71 000 zł, 71 000 zł w 2022 r.)
- 1) organizowanie pomocy osobom potrzebującym, w tym najuboższym,
 - 2) podejmowanie działań na rzecz osób wykluczonych.
- VII. Z zakresu wspierania rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości:**
(przeznaczona kwota: 10 000 zł, 10 000 zł w 2022 r.)
- 1) wspieranie idei rozwoju przedsiębiorczości, w tym inicjatyw propagujących rozwój zgodny z celami zrównoważonego rozwoju.
- VIII. W zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:**
(przeznaczona kwota: 49 000 zł, 49 000 zł w 2022 r.)
- 1) podejmowanie działań na rzecz ochrony zwierząt,
 - 2) edukacja ekologiczna.

Na realizację większości wyżej wymienionych zadań publicznych w 2023 roku przeznaczono ogółem 1 230 000 zł.

Otwarte konkursy ofert zostały ogłoszone na zasadach i w trybie określonym w programie współpracy oraz zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Informacje o konkursach ogłoszono w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Ciechanów. Ogłoszenie zawierało szczegółowe informacje o warunkach i trybie przeprowadzenia konkursu, wysokości środków finansowych przeznaczonych na finansowanie zleconych zadań publicznych, kryteriach oceny merytorycznej wraz z określeniem wartości punktowych, miejscu i terminie składania ofert.

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych, wyznacza natomiast obszary życia publicznego oraz określa zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiada potrzebom społeczności lokalnej. Zadania publiczne zlecane są podmiotom biorącym udział w otwartym konkursie ofert oraz w trybie pozakonkursowym na podstawie umów określających szczegółowe zasady realizacji zadań oraz sposób wykorzystania i rozliczenia przyznanych dotacji. Realizacja zleconych zadań poddawana jest bieżącej, okresowej i końcowej kontroli merytorycznej. Powyższe działania pozwalają na sformułowanie wniosków, że przekazane dotacje zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Organizacje pozarządowe zrealizowały ogółem 66 projektów i rozliczyły przyznane środki na łączną kwotę **1 205 000 zł**.

„Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży” – 45 000 zł

1. Stowarzyszenie Klub Sportowy Jurand	7 000 zł
2. Akademia Piłkarska Ciechanów	3 000 zł
3. Fundacja „Bo jesteś Najważniejszy”	3 000 zł
4. Ludowy Klub Sportowy Matsogi Ciechanów	8 000 zł
5. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	7 000 zł
6. Polski Czerwony Krzyż	7 000 zł
7. Stowarzyszenie KRAVER	2 000 zł
8. Klub „Szwejkowski&Reduch”	8 000 zł

40 podopiecznych klubu [Matsogi Ciechanów](#) na wakacjach w Jantarze

Rodzinny Piknik Rowerowy

„Realizacja programów edukacyjnych dla uczniów szkół miejskich o charakterze sportowo-edukacyjnym” – 40 000 zł

1. Akademia Piłkarska Ciechanów	5 000 zł
2. MKS Ciechanów	12 000 zł
3. UKS Nike	8 000 zł
4. Ciechanowski Klub „Szwejkowski&Reduch”	15 000 zł

„Realizacja przedsięwzięć z zakresu edukacji historycznej, kulturalnej oraz popularyzujących naukę z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i nowoczesnych technik nauczania” – 15 000 zł

1. Stowarzyszenie Pozytywnie Historyczni	15 000 zł
--	-----------

IV Ciechanowski Piknik Naukowy

„Aktywizacja społeczna seniorów” – 44 000 zł

1. Stowarzyszenie Artystyczno-Kulturalne STUDIO	10 000 zł
2. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	15 000 zł
3. Ciechanowski Związek Brydża Sportowego	4 000 zł
4. Polski Czerwony Krzyż	3 000 zł
5. Ciechanowski Klub Karate Kyokushin	12 000 zł

„Organizacja działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia” – 19 000 zł

1. Towarzystwo Walki z Kalectwem	4 000 zł
2. Ciechanowski WOPR	5 000 zł
3. Polski Czerwony Krzyż	5 000 zł
4. Fundacja Edukacji, Rozwoju i Nauki FERN	5 000 zł

„Podejmowanie działań na rzecz osób wykluczonych” – 29 000 zł

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	27 000 zł
2. Ciechanowskie Stowarzyszenie Filantrop	2 000 zł

„Organizowanie pomocy potrzebującym” – 42 000 zł

1. Polski Czerwony Krzyż	4 000 zł
2. Fundacja Bank Żywności	38 000 zł

„Organizowanie wydarzeń i podejmowanie działań integrujących środowiska III sektora oraz promocja wolontariatu” – 15 000 zł

1. Stowarzyszenie Ciechanowski Wolontariat	15 000 zł

„Podejmowanie działań na rzecz ochrony zwierząt” – 27 000 zł

1. Stowarzyszenie Pies i Spółka	27 000 zł

„Edukacja ekologiczna” – 15 000 zł

1. Fundacja Bank Żywności	10 000 zł
2. Fundacja Bank Żywności (mały grant)	5 000 zł

Pokaz niemarnowania żywności

„Kultywowanie tradycji narodowych i regionalnych oraz promocja lokalnego dorobku artystycznego” – 36 000 zł

1. Związek Literatów na Mazowszu	16 000 zł
2. Stowarzyszenie Pro Musica Scholarium	10 000 zł
3. Stowarzyszenie STO (mały grant)	10 000 zł

VIII Ciechanowskie Dyktando o Pióro prof. J. Bralczyka

„Organizacja przedsięwzięć międzypokoleniowych lub innych integrujących społeczność lokalną w tym z wykorzystaniem przestrzeni miejskiej” – 70 000 zł

1. Stowarzyszenie Artystyczno-Kulturalne STUDIO	20 000 zł
2. Stowarzyszenie Promień Sztuki	10 000 zł
3. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	12 000 zł
4. Polski Czerwony Krzyż	2 000 zł
5. Hufiec ZHP Ciechanów	24 000 zł

„Podejmowanie działań sprzyjających integracji i współpracy międzynarodowej” – 8 000 zł

1. Stowarzyszenie Klub Korona	3 000 zł
2. Fundacja Edukacyjno-sportowa reGeneracja	5 000 zł

„Upowszechnianie sportu szkolnego; szkolenie dzieci i młodzieży; organizacja rywalizacji sportowej w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej” – 42 000 zł

1. Ciechanowski Szkolny Związek Sportowy „Ziemia Ciechanowska”	42 000 zł
---	-----------

„Szkolenie i udział w zawodach w ramach współzawodnictwa dzieci i młodzieży w grach zespołowych i dyscyplinach indywidualnych” – 698 500 zł

1. Akademia Piłkarska Ciechanów	20 000 zł
2. Miejski Klub Sportowy Ciechanów	110 000 zł
3. Ciechanowski Klub Bokserski	11 000 zł
4. Klub Pływacki Ciechanów	17 000 zł
5. Miejskie Ognisko TKKF PROMYK (taekwondo)	52 000 zł
6. Miejskie Ognisko TKKF PROMYK (szachy)	8 000 zł
7. Ciechanowski Klub Sportowy Jurand (piłka ręczna)	115 000 zł
8. Ciechanowski Klub Sportowy Jurand (kolarstwo)	8 000 zł
9. Ludowy Klub Sportowy MATSOGI	52 500 zł
10. Międzyszkolny Pływacki Klub Sportowy ORKA	36 000 zł
11. Ciechanowski Ludowy Klub Sportowy MAZOVIA93	000 zł
12. Klub Sportowy ZAMEK	10 000 zł
13. Klub Sportowy Ciechan i Szymon Kołdecki	20 000 zł
14. Ciechanowski Klub Szwejkowski i Reduch	15 000 zł
15. Akademia Piłki Nożnej OLIMP	22 000 zł
16. Stowarzyszenie Mazovia Proactiv	42 000 zł
17. Ciechanowski Klub Karate Kyokushin	17 000 zł
18. Kolarski Klub Sportowy Ciechanów	50 000 zł

„Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa sportów wodnych” – 28 000 zł

1. Ciechanowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	28 000 zł
---	-----------

„Organizowanie wydarzeń aktywizujących społeczność miasta” – 20 500 zł

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	2 500 zł
2. Klub Sportowy „Cross Trening Mazovia Ciechanów”	4 000 zł
3. Stowarzyszenie Biegowo-Ekologiczne „AsfaltLove Dziki”	4 000 zł
4. Stowarzyszenie KRAVER	10 000 zł

„Wspieranie idei rozwoju przedsiębiorczości” – 10 000 zł

1. Mazowiecka Izba Gospodarcza	6 000 zł
2. Fundacja Edukacyjno-Sportowa reGeneracja	4 000 zł

Ciechanowska Akademia Przedsiębiorczości

Zadania publiczne zlecane są podmiotom biorącym udział w otwartym konkursie ofert lub w trybie pozakonkursowym na podstawie umów określających szczegółowe zasady realizacji zadań oraz sposób wykorzystania i rozliczenia przyznanych dotacji.

W ramach finansowej współpracy samorządu z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, poza otwartym konkursem ofert i trybem pozakonkursowym, gmina angażuje środki budżetu miasta w organizację ważnych wydarzeń kulturalnych, społecznych i sportowych w ramach ich współorganizowania.

Najważniejsze wydarzenia z zakresu kultury, które odbyły się w 2023 roku przy udziale organizacji pozarządowych to: Otwarte Spotkania Motocyklowe, V Ciechanowskie Senioralia, Jarmark Bożonarodzeniowy, święta patriotyczne.

Współpraca Gminy Miejskiej Ciechanów z III sektorem w zakresie podejmowania przedsięwzięć o charakterze społecznym w roku 2023 to głównie akcje i wydarzenia społeczne oraz zbiórki publiczne: Motoserce, Wolontariat Pamięci, Fundacja Bank Żywności, Szlachetna Paczka. W 2023 r. zorganizowano V Ciechanowskie Senioralia oraz Sylwester dla seniorów. Aktywnie miasto współpracowało z Ciechanowską Radą Seniorów.

V Ciechanowskie Senioralia

Tytułem współorganizacji imprez sportowych w 2023 r. wydano 327 046,65 zł. Kwotę tę przeznaczono na współorganizację imprez sportowych o dużym znaczeniu dla miasta. Miejski samorząd sfinansował bezpośrednio wydatki (takie jak puchary i nagrody) oraz pokrył koszty współpracy na podstawie zawartych umów ze stowarzyszeniami sportowymi. W nakładach uwzględniono też projekty realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Pozafinansowa współpraca Gminy Miejskiej Ciechanów z podmiotami realizującymi zadania publiczne polegała głównie na udzieleniu wsparcia w realizacji i rozliczeniu przyznanych dotacji. Pomoc miasta polegała również na:

- bieżącym udzielaniu porad oraz instruktażu w sprawach związanych z prowadzeniem działalności statutowej organizacji.
- udzielaniu pomocy w sporządzaniu wniosków o dofinansowanie realizacji zadań ze źródeł zewnętrznych,
- bieżącej pomocy technicznej,
- objęciu honorowym patronatem prezydenta miasta wydarzeń podejmowanych przez podmioty realizujące zadania publiczne,
- promowaniu działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe poprzez zamieszczanie informacji o ich działalności w wydawanych materiałach informacyjnych; Gazecie Samorządowej Miasta, stronie internetowej Urzędu Miasta, portalu społecznościowym,
- użyczeniu pomieszczeń dla organizacji pozarządowych w obiektach Gminy Miejskiej Ciechanów w tym administrowanych przez MOSiR, COEK STUDIO (Komenda Hufca ZHP, Kluby motocyklowe, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku, Kluby seniora, Stowarzyszenie Autorów Polskich, Stowarzyszenie Ciechanowski Wolontariat, Stowarzyszenie Serce Matki, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Amazonki, Polskie Stowarzyszenie ADHD),

- przekazywaniu informacji o zmianach w obowiązujących uregulowań prawnych dotyczących funkcjonowania ngo,
- udzielaniu rekomendacji podmiotom ubiegającym się o zewnętrzne dofinansowanie działań.

Przedstawione wyżej formy współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów z organizacjami pozarządowymi nie wyczerpują wszystkich możliwości współdziałania w różnych obszarach życia publicznego. Biorąc pod uwagę powyższe miasto stara się inicjować i wspierać działania mieszkańców w podejmowanych przez nich przedsięwzięciach co w dużej mierze przyczynia się do zwiększania aktywności obywatelskiej oraz powstawania nowych organizacji pozarządowych.

Program Współpracy stanowi zatem istotny element lokalnej polityki społecznej i finansowej miasta, a tzw. Trzeci sektor jest bardzo ważnym partnerem miasta w realizacji jego zadań statutowych.

5.16. Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Ciechanów na lata 2020-2035

W odpowiedzi na rozwijający się w ostatnich latach rynek elektromobilności oraz paliw alternatywnych, jak również prowadzoną przez Polskę i Unię Europejską politykę klimatyczno – transportową, Gmina Miejska Ciechanów w 2020 r. przyjęła nowy program strategiczny. W strategii rozwoju elektromobilności dla miasta Ciechanów określono cele i kierunki rozwoju w zakresie polityki elektromobilności oraz zrównoważonego transportu i mobilności w mieście. Program został przyjęty uchwałą nr 260/XXV/2020 Rady Miasta Ciechanów w dniu 24 września 2020 roku.

Celem głównym strategii jest stopniowe wdrożenie rozwiązań z zakresu elektromobilności oraz inteligentnego miasta (tzw. Smart City) co przełoży się na ograniczenie szkodliwej emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu. W strategii założono osiągnięcie do 2035 r. czterech celów strategicznych:

- a) Niskoemisyjna komunikacja miejska. Zakłada się wprowadzenie pojazdów nisko i zeroemisyjnych do obsługi zbiorowego transportu publicznego, co przyczyni się do utworzenia komunikacji przyjaznej środowisku, zintegrowanej z innymi formami transportu (centra park & ride oraz wypożyczalnie rowerów).
- b) Dostępna infrastruktura paliw alternatywnych. Do rozwoju elektromobilności zarówno w formie zbiorowej, jak i indywidualnej, niezbędne jest zapewnienie stacji umożliwiających tankowanie paliwami alternatywnymi tj. energią elektryczną, CNG, LNG, wodorem).
- c) Elektromobilny i świadomy mieszkaniec. W ramach realizacji strategii zakłada się upowszechnienie pełnej wiedzy o elektromobilności obejmującej nie tylko czynniki pozytywne, ale również te, które mogą budzić społeczne wątpliwości (np. koszty eksploatacji czy utylizacji baterii akumulatorowych).
- d) Efektywny samorząd. W realizacji polityk miejskich zakłada się wykorzystywanie nowoczesnych technologii w obszarze infrastruktury miejskiej, dzięki czemu możliwe będzie sprawne zarządzanie zasobami gminy w sposób korzystny ekonomicznie i środowiskowo.

Powyższe cele są możliwe do osiągnięcia poprzez realizację konkretnych zadań z zakresu elektromobilności. W strategii przyjęto 9 zadań, które mają charakter rekomendacji

sprzyjający osiągnięciu zamierzonych celów. W 2023 roku miasto realizowało następujące zadania:

- monitoring jakości powietrza;
- modernizacja przystanków miejskich, w tym tworzenie zielonych przystanków;
- uzyskanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zakup trzech autobusów o napędzie elektrycznym (dla potrzeb komunikacji zbiorowej) w ramach programu priorytetowego Zielony transport publiczny – w 2022 roku wyłoniono Wykonawcę, w 2023 roku dostarczono 2 autobusy, w 2024 planowane dostarczenie kolejnego;
- rozbudowa systemu dróg dla rowerów;
- funkcjonowanie wypożyczalni rowerów miejskich;
- przekazanie przez miasto operatorowi publicznej ładowarki do pojazdów o napędzie elektrycznym;
- „Dzień bez Samochodu”- międzynarodowa kampania proekologiczna – Europejski Tydzień Mobilności w Ciechanowie.

VI. Realizacja uchwał Rady Miasta

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Prezydent Miasta jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Miasta.

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Prezydent Miasta przy pomocy Urzędu Miasta realizował uchwały podjęte przez Radę Miasta w 2023 r. w sposób określony uchwałami.

W 2023 roku Rada Miasta obradowała i podejmowała stosowne uchwały zgodnie z planem pracy rady przyjętym Uchwałą Nr 635/LXIII/2022z dnia 22 grudnia 2022 r. Wypełniając dyspozycję zawartą w planie pracy w 2022 roku Rada Miasta obradowała na 11 sesjach zwyczajnych, 1 sesji nadzwyczajnej i podjęła 129 uchwał.

Wśród podjętych przez Radę uchwał większość dotyczyła spraw z zakresu budżetu miasta, gospodarowania mieniem komunalnym, planów zagospodarowania przestrzennego miasta, pomocy społecznej, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska.

Podjęte przez Radę Miasta uchwały Prezydent Miasta zgodnie z woj. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Mazowiecki, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Zgodnie z woj. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

W 2023 roku Wojewoda Mazowiecki uchylił jedną uchwałę, Regionalna Izba Obrachunkowa nie uchyliła żadnej uchwały podjętej przez Radę Miasta Ciechanów.

Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Mazowiecki zarządzeń zastępczych w trybie woj. 98a ust. 1 i 2 ustawy samorządowej.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy miasta wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

L.p.	Numer i data podjęcia	Uchwała	Sposób wykonania
1.	636/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
2.	637/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urzędowym Woj. Maz.
3.	638/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 471/XLVIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie postanowienia o ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez osoby zamieszkujące nieruchomości wielolokalowe	Uchwała weszła w życie 1 marca 2023 r. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 stycznia 2023 r. pod poz. 965.
4.	639/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Ciechanów do opracowania i wdrożenia „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu”	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
5.	640/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy na okres 10 lat oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
6.	641/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Wykonana – akt notarialny nr 6988/2023 z 11.07.2023r.
7.	642/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 stycznia 2023 r. pod pozycją 966. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
8.	643/ LXIV /2023 z dnia 26 stycznia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 stycznia 2023 r. pod pozycją 967. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
9.	644/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urzędowym Woj. Maz.
10.	645/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, budowanego w ramach inwestycji realizowanej przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Ciechanowie, w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz dla kryterium pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 lutego 2023 r. pod pozycją 2411. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.

11.	646/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
12.	647/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Spółka z o. o. w Ciechanowie	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 lutego 2023 r. pod pozycją 2412. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji. Wykonana – akt notarialny nr 2101//2023 z 27.02.2023r.
13.	648/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Nr 602/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego Pozycja: 2413 z dnia 27 lutego 2023 r. i weszła w życie z dniem 17 stycznia 2023 r. Na podstawie uchwały ustalono stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych. Zaproponowana zmiana pozwoliła na dostosowanie uchwały do obowiązującego prawa oraz urealnienia kwoty stanowiącej koszty dowożenia dziecka niepełnosprawnego do placówek oświatowych.
14.	649/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
15.	650/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Nr 633/LXIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 22 grudnia 2022r. w sprawie określenia Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów w 2023 r.	Dokonano zmiany (uaktualnienia) uchwały w sprawie programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami w 2023r. po rozstrzygnięciu konkursów.
16.	651/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	Wykonana – akt notarialny nr 5623/2023 z 14.06.2023r.
17.	652/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	Wnioskodawca wycofał się z nabycia działki
18.	653/ LXV /2023 z dnia 23 lutego 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie lokalu mieszkalnego	Wykonana – akt notarialny nr 2450/2023 z 09.03.2023r.
19.	654LXVI /2023 z dnia 30 marca 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
20.	655/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.

21.	656/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie zmiany Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów na 2023 r., przyjętego Uchwałą Nr 627/LXIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 22 grudnia 2022 r.	Uchwałę realizowano do końca 2023 r.
22.	657/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej na działce o numerze ewidencyjnym 4312, obręb 20-Scalenie w Ciechanowie	Uchwała weszła w życie z dniem ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 4110 z 3 kwietnia 2023 r.)
23.	658/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej (SIM) Północne Mazowsze Sp. z o.o. z siedzibą w Ciechanowie	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia
24.	659/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, budowanego w ramach inwestycji realizowanej przez Społeczną Inicjatywę Mieszkaniową Północne Mazowsze Sp. z o.o., w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz dla kryterium pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 29 sierpnia 2023 r. pod pozycją 9518. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
25.	660/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
26.	661/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości lokalowej	Wykonana – akt notarialny nr 6995/2023 z 11.07.2023r.
27.	662/ LXVI /2023 z dnia 30 marca	Uchwała w sprawie przekazania petycji do Prezydenta Miasta Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
28.	663/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie udzielenie Prezydentowi Miasta wotum zaufania	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
29.	664/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Miejskiej Ciechanów za 2022 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
30.	665/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie udzielenie Prezydentowi Miasta absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
31.	666/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „BLOKI I” – część B w Ciechanowie	Uchwała weszła w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 5736 z 9 maja 2023 r.)
32.	667/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sońska – Krucza”	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 5737 z 9 maja 2023 r.)

33.	668/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Ciechanów do 2035 r.	GPR został wpisany do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego
34.	669/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie uchylecia Uchwały Nr 144/XIII/2019 Rady Miasta Ciechanów z dnia 31 października 2019 roku	Lokalny Program Rewitalizacji został zastąpiony Gminnym Programem Rewitalizacji
35.	670/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w zmiany uchwały nr 4/I/99 z dnia 28 stycznia 1999 roku w sprawie utworzenia osiedli na terenie miasta Ciechanowa oraz zarządzenia wyborów do organów osiedli	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 2 maja 2023 r. pod pozycją 5232. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
36.	671/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie przystąpienia jako Partner do realizacji projektu pn.: „Zmiana - zacznij od siebie”	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
37.	672/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Nr 404/XLII/2021 z dnia 30 września 2021 r. Rady Miasta Ciechanów w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 2 maja 2023 r. pod pozycją 5233. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
38.	673/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 638/LXIV/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 471/XLVIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie postanowienia o ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez osoby zamieszkujące nieruchomości wielolokalowe	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 2 maja 2023 r. pod pozycją 5234. Została uchylona przez organ nadzorczy.
39.	674/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 2 maja 2023 r. pod pozycją 5235. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji. Uchwała została podjęta m.in. dla potrzeb określenia stawek w przypadku wykonania zastępczego opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Nie było potrzeby w 2023r. korzystania z tych przepisów.
40.	675/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów na 2023 rok	W 2023r. sezon kąpielowy funkcjonował na kąpielisku Krubin, zgodnie z tą uchwałą
41.	676/ LXVII /2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana

42.	677/LXVII/2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
43.	678/LXVII/2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
44.	679/LXVII/2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Wykonana – akt notarialny nr 1045/2023 z 25.09.2023r.
45.	680/LXVII/2023 z dnia 27 kwietnia	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Wnioskodawca wycofał się z nabycia działki
46.	681/LXVIII/2023 z dnia 25 maja 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
47.	682/LXVIII/2023 z dnia 25 maja 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
48.	683/LXVIII/2023 z dnia 25 maja 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Nr 661/LXVI/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 marca 2023r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości lokalowej	Wykonana – akt notarialny nr 6995/2023 z 11.07.2023r
49.	684/LXVIII/2023 z dnia 25 maja 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
50.	685/LXVIII/2023 z dnia 25 maja 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 471/XLVIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie postanowienia o ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez osoby zamieszkujące nieruchomości wielolokalowe	Uchwała weszła w życie 1 lipca 2023 r. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 25 maja 2023 r. pod pozycją 6530.
51.	686/LXIX/2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
52.	687/LXIX/2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
53.	688/LXIX/2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wygaszenia „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023 – 2026” przyjętego uchwałą nr 606/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn.: „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023 – 2026”.	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

54.	689/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Ciechanów do roku 2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
55.	690/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie uchwalenia „Planu walki z ubóstwem energetycznym dla Gminy Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2027”	Uchwała w realizacji
56.	691/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
57.	692/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	W trakcie realizacji
58.	693/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	W trakcie realizacji
59.	694/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	W trakcie realizacji
60.	695/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	W trakcie realizacji
61.	696/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.	W trakcie realizacji
62.	697/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia
63.	698/ LXIX /2023 z dnia 29 czerwca 2023r	Uchwała w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
64.	699/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
65.	700/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
66.	701/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie przyjęcia Programu oddłużeniowego dla osób korzystających z lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
67.	702/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie określenia lokalnych standardów urbanistycznych na terenie miasta Ciechanów	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 9519 z 29 sierpnia 2023 r.)
68.	703/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
69.	704/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie upoważnienia Prezydenta Miasta Ciechanów do złożenia wniosku o dofinansowanie oraz przyjęcia projektu do realizacji pn. „Ciechanów – więcej zieleni i wody, mniej betonu”	Został złożony wniosek o dofinansowanie

70.	705/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
71.	706/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Miejską Ciechanów oraz Miastem Silistra w Bułgarii	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
72.	707/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym najemcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
73.	708/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
74.	709/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Wykonana – akt notarialny nr 326/2024 z 11.01.2024r.
75.	710/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
76.	711/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie ustalenia regulaminu głosowania w wyborach ławników do sądów powszechnych	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
77.	712/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
78.	713/ LXX /2023 z dnia 24 sierpnia 2023r	Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca Ciechanowa	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
79.	714/ LXXI /2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
80.	715/ LXXI /2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
81.	716/ LXXI /2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 346/XXXV/2021 Rady Miasta Ciechanów z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie: uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Ciechanowie Spółka z o.o. na lata 2022-2024	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
82.	717/ LXXI /2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana

83.	718/LXXI/2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
84.	719/LXXI/2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	W trakcie realizacji
85.	720/LXXI/2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
86.	721/LXXI/2023 z dnia 28 września 2023r	Uchwała w sprawie wyboru ławników	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
87.	722/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
88.	723/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
89.	724/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie emisji obligacji komunalnych	W związku z brakiem deficytu nie wyemitowano obligacji komunalnych.
90.	725/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla partnerskiego miasta Chmielnicki w obwodzie Chmielnickim	Zgodnie z Uchwałą udzielono pomocy partnerskiemu miastu Chmielnicki w obwodzie Chmielnickim
91.	726/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa	Strategia jest realizowana w ramach Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa
92.	727/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie upoważnienia Prezydenta Miasta Ciechanów do złożenia wniosku o dofinansowanie oraz przyjęcia projektu do realizacji pn. „Tworzenie zielono - niebieskiej infrastruktury w Ciechanowie przy obiektach użyteczności publicznej”	Wniosek o dofinansowanie został złożony
93.	728/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały Nr 712/LXX/2023 z dnia 24 sierpnia 2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
94.	729/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
95.	730/LXXII/2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana

96.	731/LXXII /2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
97.	732/LXXII /2023 z dnia 26 października 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
98.	733/LXXIII/2023 z dnia 30 października 2023r	Uchwała w sprawie uchwalenia Planu adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
99.	734/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
100.	735/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Ciechanów na 2024 rok	Uchwała w trakcie realizacji do końca 2024 r.
101.	736/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Ciechanów dla na 2024 rok	Uchwała w trakcie realizacji do końca 2024 r.
102.	737/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie zmiany wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
103.	738/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
104.	739/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.
105.	740LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie budżetu na 2024 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i obowiązuje w 2024 roku. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
106.	741/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – Zakładu Komunikacji Miejskiej w Ciechanowie	Wykonana – akt notarialny nr 13641/2023 z 06.12.2023r.
107.	742/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie zobowiązania Prezydenta Miasta Ciechanów do określenia szczegółowych warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych	W trakcie realizacji
108.	743/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Miejską Ciechanów porozumienia międzygminnego z Gminą Opinogóra Górna określającego zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu realizacji inwestycji polegającej na budowie sieci ciepłowniczej na terenie Gminy Opinogóra Górna	Uchwała będzie podstawą zawarcia w 2024r. porozumienia określającego zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu realizacji inwestycji polegającej na budowie sieci ciepłowniczej na terenie Gminy Opinogóra Górna.

109.	744/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej na działce o numerze ewidencyjnym 196/6, obręb 60-Krubin w Ciechanowie	Uchwała weszła w życie z dniem ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 13615 z 7 grudnia 2023 r.)
110.	745/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Miejskiej Ciechanów w zakresie dożywiania w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 7 grudnia 2023 r. pod pozycją 13612. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
111.	746/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 7 grudnia 2023 r. pod pozycją 13617. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
112.	747/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 7 grudnia 2023 r. pod pozycją 13618. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
113.	748/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochronnej pomnika przyrody	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia
114.	749/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości w formie darowizny	Wykonana - akt notarialny nr 287/2024 z dnia 11.01.2024 r.
115.	750/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	W trakcie realizacji
116.	751/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
117.	752/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
118.	753/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym najemcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy najmu	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana
119.	754/LXXV/2023 z dnia 30 listopada 2023r	Uchwała w sprawie pozostawienia bez rozpoznania skargi na działania Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia
120.	755/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miasta Ciechanów i jej Komisji na rok 2024	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia

121.	756/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2023	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
122.	757/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie emisji obligacji komunalnych	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i obowiązuje w I półroczu 2024 roku. Ogłoszono w Dz. Urz. Woj. Maz.
123.	758/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Miejskiej Ciechanów	Uchwałą w trakcie realizacji.
124.	759/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Gostkowska – Prymasa Tysiąclecia”	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Maz. (Poz. 14750 z 22 grudnia 2023 r.)
125.	760/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr 631/LXIII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, budowanego w ramach inwestycji realizowanej przez Społeczną Inicjatywę Mieszkaniową Północne Mazowsze Sp. z o.o., w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz dla kryterium pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego”	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 22 grudnia 2023 r. pod pozycją 14751. Uchwała weszła w życie 14 dni po publikacji.
126.	761/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie określenia Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów w 2024 r”	Na podstawie tej uchwały zapewnione będzie bezdomnym zwierzętom w 2024r. miejsce w schronisku dla zwierząt, opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, znakowanie zwierząt.
127.	7632/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
128.	763/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	W trakcie realizacji
129.	764/LXXVI/2023 z dnia 21 grudnia 2023r	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy na okres powyżej 3 lat z dotychczasowym dzierżawcą oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Wykonana

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

7.1. Współpraca z samorządem powiatowym i wojewódzkim

Gmina Miejska Ciechanów współpracuje z samorządem powiatowym i wojewódzkim przy realizacji wspólnych inwestycji i programów, leżących w interesie społecznym i gospodarczym miasta.

Od 2018 roku Gmina Miejska Ciechanów współpracowała ze Specjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w zakresie realizacji miejskiego programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyka zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV”. W związku ze zmianą w polityce zdrowotnej państwa i rozszerzeniem zalecanych szczepień ochronnych o te przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) 29 czerwca 2023 radni postanowili o wygaszeniu gminnego programu na lata 2022-2026. Wcześniej, kiedy szczepienia dzieci przeciw HPV nie były finansowane przez państwo, Ciechanów umożliwiał ich realizację ze środków budżetowych.

16 października 2023 r. zawarto porozumienie intencyjne Gminy Miejskiej Ciechanów i Powiatu Ciechanowskiego w sprawie ul. Leśnej. Milion złotych w formie dotacji celowej na rozbudowę powiatowego odcinka ul. Leśnej przekáže miasto Ciechanów powiatowi. Decyzję o wsparciu inwestycji podjęli radni 4 stycznia 2024 r. na sesji Rady Miasta Ciechanów. Tego samego dnia prezydent Ciechanowa i Starosta Ciechanowski podpisali umowę w przedmiotowej sprawie. Modernizacja drogi wylotowej z miasta umożliwi lepszą i bezpieczniejszą komunikację po zachodniej stronie miasta. Wybudowany będzie m.in. ciąg pieszo-rowerowy.

7.2. Współpraca z samorządami gminnymi

Gmina Miejska Ciechanów 11 lipca 2022 roku zawarła porozumienie międzygminne z:

- Gminą Ciechanów,
- Gminą Opinogóra Górna,
- Gminą Sońsk

określające zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu przygotowania i realizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa.

Podpisanie porozumienia poprzedziły:

- Uchwała Nr 547/LVI/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Miejską Ciechanów porozumienia międzygminnego w celu przygotowania i realizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa;
- Uchwała 548/LVI/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 czerwca 2022 w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ciechanowa.

Współpraca samorządów była realizowana **przez cały 2023 rok**. W każdej gminie odbyły się spotkania, warsztaty związane z opracowaniem Strategii. Przedłożono materiał do zaopiniowania oraz konsultacji właściwym organom i interesariuszom. Wszystkie partnerskie samorządy podjęły stosowne uchwały przyjmujące do realizacji Strategię Rozwoju Ponadlokalnego MOF Ciechanowa (ostatni w dniu 24 listopada 2023 r.). Zarząd Województwa

Mazowieckiego uchwałą nr 88/464/24 pozytywnie zaopiniował Strategię w zakresie możliwości finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027.

Proces zawiązywania partnerstwa oraz opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego wspierali doradcy Związku Miast Polskich w ramach projektu Centrum Wsparcia Doradczego PLUS.

7.3. Wsparcie finansowe dla jednostek powiatowych i wojewódzkich

Miasto w 2023 roku przekazało 30 000 zł udzielając dofinansowania na zadania inwestycyjne Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ciechanowie. Środki przeznaczone zostały na zakup nowego sprzętu służącego m.in. do uwalniania osób zakleszczonych i uwięzionych podczas wypadków komunikacyjnych. Umożliwia on m.in. szybkie rozcinanie karoserii samochodów, rozpieranie metalowych rolet, otwieranie drzwi czy rozginanie prętów. Zakupiono go dzięki współpracy trzech samorządów.

7.4. Rozwój sieci komunikacyjnej na terenie gmin ościennych

Sieci linii komunikacyjnych sięgają poza granicę Gminy Miejskiej Ciechanów. Zawierane są porozumienia międzygminne na powierzenie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na podstawie art. 74 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) i uchwały Nr 508/LII/10 Rady Miasta Ciechanów z dnia 28 października 2010 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawieranie porozumień międzygminnych w zakresie prowadzenia gminnego transportu zbiorowego.

Gmina Ciechanów

Organizacja publicznego transportu zbiorowego została powierzona Gminie Miejskiej Ciechanów przez Gminę Ciechanów na podstawie umowy z dnia 31.12.2012 r. do Porozumienia Międzygminnego z dnia 31.12.2012 r.

Linie komunikacyjne obsługujące przystanki w Gminie Ciechanów to:

- linia nr 1 trasa Chruszczewo osiedle – Niestum (niektóre kursy do Pawłowa),
- linia nr 2 trasa Asnyka - Krubin (niektóre kursy do Ropel i Nasierowa Dolnego),
- linia nr 3 trasa Gostków - Kolbe (niektóre kursy do Pęczcina),
- linia nr 4 trasa Szpital - Kownaty Wojnowe,
- linia nr 5 trasa Asnyka – Sokołówek (niektóre kursy do Bab),
- linia nr 6 trasa Szpital - Szpital (niektóre kursy do Rutki Borki),
- linia nr 11 trasa Opinogóra Górna – Regimin.

W 2023 r. kwota dopłaty budżetowej do komunikacji miejskiej organizowanej na rzecz Gminy Ciechanów przez Gminę Miejską Ciechanów wyniosła 684 221,07 zł.

Gmina Opinogóra Górna

Organizacja publicznego transportu zbiorowego została powierzona Gminie Miejskiej Ciechanów przez Gminę Opinogóra Górna na podstawie umowy z dnia 08.02.2013 r. do Porozumienia Międzygminnego z dnia 08.02.2013 r.

Linie komunikacyjne obsługujące przystanki w Gminie Opinogóra Górna to:

- linia nr 0 trasa Dworzec PKP - Dworzec PKP (niektóre kursy do Władysławowa),
- linia M trasa Ciechanów - Opinogóra,
- linia nr 11 trasa Opinogóra Górna - Regimin,

W 2023 r. kwota dopłaty budżetowej do komunikacji miejskiej organizowanej na rzecz Gminy Opinogóra Górna przez Gminę Miejską Ciechanów wyniosła 172 464,90 zł.

Gmina Regimin

Organizacja publicznego transportu zbiorowego została powierzona Gminie Miejskiej Ciechanów przez Gminę Regimin na podstawie umowy z dnia 14.08.2018 r. do Porozumienia Międzygminnego z dnia 31.07.2018 r.

Linie komunikacyjne obsługujące przystanki w Gminie Regimin to:

- linia nr 11 trasa Opinogóra Górna - Regimin,
- linia nr 1 trasa Chruszczewo osiedle – Niestum (niektóre kursy do Pawłowa),

W 2023 r. kwota dopłaty budżetowej do komunikacji miejskiej organizowanej na rzecz Gminy Regimin przez Gminę Miejską Ciechanów wyniosła 113 821,47 zł.

Gmina Gołymin Ośrodek

Organizacja publicznego transportu zbiorowego została powierzona Gminie Miejskiej Ciechanów przez Gminę Gołymin Ośrodek na podstawie umowy z dnia 08.10.2019 r. do Porozumienia Międzygminnego z dnia 02.11.2015 r.

Linie komunikacyjne obsługujące przystanki w Gminie Gołymin Ośrodek to:

- linia nr 2 trasa Asnyka - Krubin (niektóre kursy do Ropel i Nasierowa Dolnego).

W 2023 r. kwota dopłaty budżetowej do komunikacji miejskiej organizowanej na rzecz Gminy Gołymin Ośrodek przez Gminę Miejską Ciechanów wyniosła 18 073,00 zł.

VIII. Część analityczna

8.1. Oświata i edukacja

STAN ORGANIZACJI SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI 2022/2023 oraz 2023/2024

Przedszkola samorządowe

2022/2023

L.p	Przedszkole Nr	L. oddz.	Dzieci wg urodzenia				
			3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Ogółem
1.	P-1	6	27	33	51	22	133
2.	P-2	6	76	49	25	0	150
3.	P-3	6	26	31	45	50	152
4.	P-4	5	19	24	28	31	102
5.	P-5	5	25	26	25	44	120
6.	P-6	6	26	55	30	36	147
7.	P-8	4	22	28	28	25	103
8.	P-10	5	23	38	31	31	123
Razem		43	244	284	263	239	1030

2023/2024

L.p	Przedszkole Nr	L. oddz.	Dzieci wg urodzenia				
			3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Ogółem
1.	P-1	6	25	28	36	46	135
2.	P-2	6	3	72	51	25	151
3.	P-3	6	44	29	32	36	141
4.	P-4	5	25	18	31	33	107
5.	P-5	5	42	33	26	23	124
6.	P-6	6	45	31	49	21	146
7.	P-8	4	24	24	28	25	101
8.	P-10	5	26	27	45	25	123
Razem		43	234	262	298	234	1028

Przedszkola niepubliczne

L. p.	PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNE 2022/2023	L. oddz.	L. dzieci	Dzieci wg urodzenia					
				2 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	7 latki
1.	N. Integracyjne Przedszkole „Zamkowe Skrzaty”	4	43	3	10	6	13	9	2
2.	N. Przedszkole „Akademia Przedszkolaka”	4	52	2	6	13	20	11	0
3.	N. Integracyjne Przedszkole „Kolorowa Trampolina”	2	23	0	3	6	10	4	0
4.	Przedszkole Niepubliczne „Stumilowy Las”	4	83	3	25	21	21	13	0
5.	N. Przedszkole STO w Ciechanowie	2	42	0	2	9	13	18	0
6.	N. Przedszkole Językowe „Akademia Krasnoludków”	2	29	3	5	9	8	3	1
7.	N. Przedszkole Dom Przedszkolaka „Montessori”	4	65	3	18	19	20	5	0
8.	N. Specjalistyczny Punkt Przedszkolny „Alpik”	1	22	0	1	6	5	7	3
9.	Językowe Przedszkole „The Academy of Smurfs”	6	118	6	43	23	25	21	0
10.	Niepubliczne Przedszkole „Tęcza”	1	18	1	6	5	5	1	0
11.	N. Przedszkole Akademia Małych Odkrywców	3	33	0	6	15	8	4	0
12.	N. Przedszkole "Alpik"	4	55	4	13	17	11	8	2
13.	N. Przedszkole Terap.-Rehabil. KINDERO	3	48	2	13	15	14	2	2
14.	N. Przedszkole Muzyczne DO RE MI	2	27	1	8	10	8	0	0
15.	N. Terapeutyczna Szkoła Podstawowa (oddziały przedszkolne)	5	74	2	15	24	21	9	3
Razem		47	732	30	174	198	202	115	13
L. p.	PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNE 2023/2024	L. oddz.	L. dzieci	Dzieci wg urodzenia					
				2 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	7 latki
1.	N. Integracyjne Przedszkole „Zamkowe Skrzaty”	4	35	3	8	7	8	7	2
2.	N. Przedszkole „Akademia Przedszkolaka”	4	41	0	8	10	14	9	0
3.	N. Integracyjne Przedszkole „Kolorowa Trampolina”	2	18	1	3	9	3	1	1
4.	Przedszkole Niepubliczne „Stumilowy Las”	4	82	3	22	26	21	10	0
5.	N. Przedszkole STO w Ciechanowie	2	40	0	1	5	15	19	0
6.	N. Przedszkole Językowe „Akademia Krasnoludków”	2	25	2	6	5	7	5	0
7.	N. Przedszkole Dom Przedszkolaka „Montessori”	4	74	1	17	20	19	17	0
8.	N. Specjalistyczny Punkt Przedszkolny „Alpik”	1	15	1	3	3	3	1	4
9.	Językowe Przedszkole „The Academy of Smurfs”	6	124	4	26	48	24	22	0
10.	Niepubliczne Przedszkole „Tęcza”	1	16	2	5	4	5	0	0
11.	N. Przedszkole Akademia Małych Odkrywców	2	25	1	5	7	11	1	0
12.	N. Przedszkole "Alpik"	5	66	1	20	19	19	5	2
13.	N. Przedszkole Terap.-Rehabil. KINDERO	3	58	3	9	15	17	11	3
14.	N. Przedszkole Muzyczne DO RE MI	3	38	1	11	10	12	4	0
Razem		43	657	23	144	188	178	112	12

**Wychowankowie przedszkoli samorządowych w szkołach samorządowych
- rok szkolny 2022/2023 oraz 2023/2024**

Lp.	Oddziały przedszkolne	L. wychowanków 2022/2023	L. oddziałów 2022/2023	L. wychowanków 2023/2024	L. oddziałów 2023/2024
1.	SP-1	24	1	20	1
2.	SP-3	25	1	45	2
3.	SP-4	47	2	43	2
4.	SP-5	70	3	59	3
5.	SP-6	25	2	25	1
6.	SP-7	45	2	33	2
Razem		236	11	225	11

Liczba uczniów w szkołach samorządowych w roku szkolnym 2022/2023

L. p.	ROK SZKOLNY 2022/2023	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów w oddziałach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	17	392	86	69	72	71	49	45	0	0
2.	Szkoła Podstawowa nr 3	36	818	105	90	100	100	95	106	56	166
3.	Szkoła Podstawowa nr 4	30	685	90	80	75	80	95	80	30	155
4.	Szkoła Podstawowa nr 5	25	568	54	68	84	66	65	69	26	136
5.	Szkoła Podstawowa nr 6	18	452	49	61	55	56	66	45	32	88
6.	Szkoła Podstawowa nr 7	26	541	61	64	73	84	60	48	40	111
Razem		152	3456	445	432	459	457	430	393	184	656

Liczba uczniów w szkołach samorządowych w roku szkolnym 2023/2024

L. p.	ROK SZKOLNY 2023/2024	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów w oddziałach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	20	468	74	80	74	71	73	51	45	0
2.	Szkoła Podstawowa nr 3	33	740	88	105	87	101	100	90	107	62
3.	Szkoła Podstawowa nr 4	27	631	103	90	80	75	79	96	81	27
4.	Szkoła Podstawowa nr 5	22	499	61	51	73	86	70	58	69	31
5.	Szkoła Podstawowa nr 6	18	454	78	52	62	57	60	72	42	31
6.	Szkoła Podstawowa nr 7	25	493	67	60	63	75	80	62	48	38
Razem		145	3285	471	438	439	465	462	429	392	189

193

Liczba uczniów w szkołach niepublicznych w roku szkolnym 2022/2023 oraz 2023/2024

L.p.	SZKOŁY NIEPUBLICZNE 2022/2023	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Szkoła Podstawowa TWP	17	272
2.	Oddziały przedszkolne w TWP	1	14
3.	Społeczna Szkoła Podstawowa STO	14	214
4.	Oddziały przedszkolne w STO	2	42
5.	Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa	4	12
6.	Oddziały przedszkolne w Niepublicznej Terapeutycznej Szkole Podstawowej	5	74
7.	STRUCTURED TEACCHING Niepubliczna Szkoła Podstawowa	5	11
Razem		48	639
L.p.	SZKOŁY NIEPUBLICZNE 2023/2024	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Szkoła Podstawowa TWP	18 (w tym 1 oddział przedszkolny)	268 (w tym 21 dzieci w oddziale przedszkolnym)
2.	Społeczna Szkoła Podstawowa STO	15	235
3.	Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa	15 (w tym 7 oddziałów przedszkolnych)	66 (w tym 57 dzieci w oddziale przedszkolnym)
4.	STRUCTURED TEACCHING Niepubliczna Szkoła Podstawowa	6	20
Razem		54	589

KADRA PEDAGOGICZNA 2022/2023 oraz 2023/2024 Liczba etatów nauczycieli według stopnia awansu zawodowego

PRZEDSZKOLA

PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWE 2022/2023	Stopień awansu zawodowego			
	początkujący	mianowany	dypłomowany	Razem (etaty)
Miejskie Przedszkole Nr 1	3,8	2,4	9,0	15,2
Miejskie Przedszkole Nr 2	8,5	1	4,4	13,9
Miejskie Przedszkole Nr 3	3,5	4,5	6,3	14,3
Miejskie Przedszkole Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	5	5,8	9,2	20,0
Miejskie Przedszkole Nr 5	1	3,3	28,8	10
Miejskie Przedszkole Nr 6	1	3	9,3	13,3
Miejskie Przedszkole Nr 8	1,2	1,5	7,4	10,1
Miejskie Przedszkole Nr 10	3,1	0	9,3	12,4
R a z e m	27,1	21,5	83,7	109,1

PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWE 2023/2024	Stopień awansu zawodowego			
	początkujący	mianowany	dplomowany	Razem (etaty)
Miejskie Przedszkole Nr 1	3,82	1,54	8,93	14,29
Miejskie Przedszkole Nr 2	8,31	1,15	4,50	13,96
Miejskie Przedszkole Nr 3	2,36	6,39	5,72	14,47
Miejskie Przedszkole Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	7,00	5,00	7,50	19,50
Miejskie Przedszkole Nr 5	3,86	3,38	5,76	13,00
Miejskie Przedszkole Nr 6	2,68	4,00	8,17	14,85
Miejskie Przedszkole Nr 8	3,00	0,11	5,22	8,33
Miejskie Przedszkole Nr 10	1,00	0,54	9,02	10,56
R a z e m	32,03	22,11	54,82	108,96

SZKOŁY

SZKOŁY SAMORZĄDOWE 2022/2023	Stopień awansu zawodowego			
	początkujący	mianowany	dplomowany	Razem (etaty)
Szkoła Podstawowa nr 1	11,4	6,1	17,7	35,20
Szkoła Podstawowa nr 3	8,9	3,7	66,7	79,3
Szkoła Podstawowa nr 4	8,4	10,3	44,5	63,2
Szkoła Podstawowa nr 5	8,3	6,7	44,2	59,2
Szkoła Podstawowa nr 6	3,5	5,4	37,1	46
Szkoła Podstawowa nr 7	0,6	5,6	68	74,2
R a z e m	41,1	37,8	278,2	357,1

SZKOŁY SAMORZĄDOWE 2023/2024	Stopień awansu zawodowego			
	początkujący	mianowany	dyplomowany	Razem (etaty)
Szkoła Podstawowa nr 1	9,63	11,10	22,19	42,92
Szkoła Podstawowa nr 3	7,59	3,13	64,88	75,60
Szkoła Podstawowa nr 4	9,47	7,73	43,34	60,54
Szkoła Podstawowa nr 5	7,90	5,41	42,85	56,16
Szkoła Podstawowa nr 6	5,56	5,10	35,89	46,55
Szkoła Podstawowa nr 7	1,14	6,78	68,77	76,69
R a z e m	41,29	39,25	277,92	358,46

W 2023 r. zostały zrealizowane niżej wymienione prace remontowe obiektów oświatowych:

Lp.	Nazwa placówki	Opis robót	Środki finansowe
1.	SP 3	Remont schodów zewnętrznych Bloku Żywniowego	33 995,29
2.	SP 5	Wymiana pionu kanalizacji sanitarnej	25 025,38
3.	SP 6	Remont elewacji budynku szkoły	26 434,55
4.	SP 7	Remont ścian korytarza piętra	18 953,53
5.	MP 1	Odnowienie powłok malarskich szatni i sali zabaw dzieci	31 200,68
		Wykonanie dokumentacji na rozbudowę wewnętrznej instalacji wodociągowej o hydrant ppoż.	1 700
		Rozbudowa wewnętrznej instalacji wodociągowej o hydrant ppoż. wewnętrzny w budynku przedszkola	8 241
6.	MP 8	Remont łazienki dzieci przedszkolnych	47 925,44
		Naprawa kominów wentylacyjnych - awaria	2 000

Zadania inwestycyjne (Budżet Obywatelski)

1.	MP 1	Modernizacja placu zabaw	84 801,50
2.	MP 2	Dostawa rabat, sadzonek i nasion oraz narzędzi dla przedszkolaków	64 268,05
3.	MP 8	Remont ogrodzenia wokół terenu przedszkola	92 245,56
4.	SP 5	Dostawa i montaż monitoringu oraz oświetlenia	32 422
		Modernizacja placu zabaw	63 855,25
5.	SP 7	Dostawa sprzętu multimedialnego	66 811,58
		Dostawa wyposażenia pracowni fizycznej, chemicznej oraz świetlicy	20 348,10
		Doposażenie pracowni sensorycznej	1 410,81

Zadania inwestycyjne

1.	SP 1	Remont sali lekcyjnej	21 033,51
2.	SP 7	Modernizacja dźwigu osobowego	65 190
		Renowacja boiska do piłki nożnej	23 370

Zakupy inwestycyjne

1.	SP 1	Zmywarka kapturowa	9 867,99
		Podgrzewacz wody 500 L	9 005
2.	MP 8	Piec konwekcyjno-parowy	3 550

PARK NAUKI TORUS

Park Nauki Torus zlokalizowany przy zrewitalizowanej wieży ciśnień to miejsce łączące naukę i zabawę. Prowadzi działalność związaną z popularyzacją nauki, w szczególności w zakresie nauk ścisłych oraz działalność kulturalną.

W 2023 r. odwiedzający park nauki mieli możliwość zwiedzania wystawy stałej złożonej z ok.30 eksponatów. Ponadto w okresie od marca do sierpnia 2023 r. wystawę stałą uzupełniła wystawa czasowa pn. „Poznaj i odkryj siebie”. Była to wystawa biologiczno-fizyczna ukazująca w unikalny sposób budowę człowieka. W salach wystawowych pojawiło się 14 nowych, interaktywnych eksponatów, w których obszernie zaprezentowana została anatomia i budowa ludzkiego organizmu.

Osoby zwiedzające wystawę miały szansę poznać własny typ budowy ciała, posiadaną siłę rąk, budowę serca ludzkiego i innych organów wewnętrznych, budowę i zakres ruchu stawów oraz rozmieszczenie żył i tętnic w naszym organizmie. Zwiedzający dzięki grze „Przetraw to” zrozumieli jak działa układ pokarmowy człowieka. Wśród eksponatów nie zabrakło również ciekawostek i zagadek pogłębiających wiedzę o naszym organizmie. Ze względu na swój charakter oraz różnorodność wystawa kierowana była do szerokiej grupy zwiedzających.

Wśród nowych eksponatów pojawiły się dwa urządzenia przygotowane przez pracowników Parku Nauki Torus. Były to „Koło Maxwella” oraz eksponat „Zakręć się”. Eksponat „Zakręć się” pozwala na wykonanie szeregu eksperymentów związanych z ruchem obrotowym. „Koło Maxwella” demonstruje zasadę zachowania energii mechanicznej w polu grawitacyjnym. Na wystawie pojawiły się również nowe łamigłówki logiczne.

Poza udostępnieniem wystaw, Park Nauki Torus prowadzi działania popularyzujące naukę w ramach „Klubu małego AlChemika”. Grupy zorganizowane, w tym grupy szkolne odwiedzające park korzystały z następującej oferty warsztatów:

1. Grupy przedszkolne oraz dzieci z klas I-III szkoły podstawowej
 - Jak powstaje tęcza? (stworzenie tęczy w probówce)
 - Skąd się bierze deszcz? (jak powstają chmury, obieg wody w przyrodzie)
 - Fabryka CO² (doświadczenia z dwutlenkiem węgla)
 - Kolorowe laboratorium (wcielamy się w młodych chemików/naukowców)
 - Galaktyka (zbudowanie modelu Układu Słonecznego)
 - Pustynny świat (lekcja o pustynnieniu gleb)
 - W rytmie nauki (czym jest dźwięk)
2. Grupy z klas IV-VIII szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowe
 - Mroźna chemia (doświadczenia z ciekłym azotem)
 - Lekcja o witaminach (wykrywanie witaminy C w sokach i owocach)
 - Tajemnice kodu DNA (wyzolowanie nici DNA z owoców)
 - Życie pod mikroskopem (budowa mikroskopu, przygotowanie preparatów)
 - Ekologiczne samochody przyszłości (ogniwa/bioogniwa, pojazdy zasilane wodorem)
 - W rytmie nauki (czym jest dźwięk)
 - Generator Van de Graaffa (doświadczenia z prądem)
 - Metalurgia (właściwości metali, wykonywanie drzewek szczęścia)

W 2023 r. ofertę zajęć dla grup zorganizowanych powiększono o warsztaty związane z dźwiękiem oraz dotyczące ekologicznego transportu wodorowego, jak również zajęcia z wykorzystaniem ciekłego azotu.

Poza grupami szkolnymi w ramach zajęć dla grup zorganizowanych prowadzono warsztaty dla seniorów, pracowników instytucji. Zajęcia naukowe mogą być nie tylko ciekawą formą zabawy, ale również integracji i możliwością wspólnego spędzenia czasu.

W niedziele organizowano warsztaty z cyklu „Wiem z doświadczenia” dla osób indywidualnych. Są to dodatkowe zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży popularyzujące naukę, rozwijające wiedzę o świecie oraz zainteresowania uczestników. W ramach cyklu w 2023 r. przeprowadzono 23 wydarzenia dla ponad 700 dzieci. Tematyka zajęć weekendowych była różnorodna, związana przede wszystkim z:

- fizyką – m.in. „Czym jest światło?” „Fizyka w balonach ukryta”, „W rytmie nauki”
- chemią – m.in. „Złap oddech”, „Mgliste pojęcie o parze”, „Wściekły azot”, „Laboratorium detektywistyczne”, „Co przewrócił Kopernik?”
- przyrodą i zmianami klimatu – m.in. „Rodzinne warsztaty z kompostowania”, „Jak przewiduje się pogodę?”, „Zielony świat roślin”, „W głębi mórz i oceanów”, „Skąły i minerały”
- biologią – m.in. „Ewolucja oka”, „Ten niesamowity mózg”, „Pchła czyli owad, który zszedł na psy”, „W zdrowym ciele, zdrowy brzuch”

- nowymi technologiami – m.in. „Podstawy elektroniki”, „Warsztaty z lutowania” „Międzypokoleniowa robotyka”
- historią – m.in. „Era statków”, „Świat dinozaurów”

W ramach warsztatów z cyklu „Wiem z doświadczenia” organizowano również rodzinne warsztaty stolarskie.

Na terenie wokół wieży ciśnień odbywało się wiele wydarzeń plenerowych. Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano piknik „Kreatywny świat klocków”, podczas którego dzieci mogły budować zarówno z klocków Lego jak i dużych klocków piankowych. Łącząc przestrzeń nauki i kultury zorganizowano widowisko plenerowe teatru naukowego. Spektakl „HaDwaO!” wykorzystując grę aktorów i artystyczne środki wyrazu wprowadzał treści naukowe związane z ochroną środowiska i zmianami klimatu. Teren parku nauki stał się też miejscem realizacji przedstawień teatralnych w ramach projektu „Otwórz się na teatr”.

Zielony dach PNT stał się miejscem organizacji „Nocnych obserwacji nieba”. Przy użyciu profesjonalnego teleskopu uczestnicy wydarzenia obserwowali Księżyc, a także planety naszego układu słonecznego, a w sierpniu również roje Perseid.

Przy współpracy z Ciechanowskim Klubem Modelarskim zorganizowano Piknik Modelarski pod wieżą ciśnień, a w kooperacji z Mazowieckim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Ciechanowie oraz Szkołą Podstawową nr 7 odbyły się zawody matematyczne skierowane do uczniów z subregionu ciechanowskiego.

Najważniejszym wydarzeniem plenerowym jakie organizuje Park Nauki Torus jest Ciechanowski Piknik Naukowy. W 2023 r odbyła się już jego IV edycja, jak co roku

współorganizowana ze Stowarzyszeniem Pozytywnie Historyczni. Jest to wydarzenie prezentujące naukę i nowe technologie, poświęcone upowszechnianiu nauki i przyczyniające się do budowy społeczeństwa opartego na wiedzy. W związku z obchodzonym w 2023 r. Rokiem Kopernika, piknik poświęcony był zagadnieniom związanym z kosmosem i astronomią. To okazja by m.in. odwiedzić pracownię astronoma i alchemika, czy wsiąść do karuzeli żyroskopowej. Odwiedzający mogli poznać tajniki nauk ścisłych na stoiskach związanych z chemią i fizyką. Nie zabrakło stoisk opartych o nowoczesne technologie, takich jak wirtualna rzeczywistość, czy obserwacje kosmosu. Poza stoiskami odbywały się wykłady i pokazy naukowe. W organizację pikniku włączyły się również miejskie spółki. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Ciechanowie przygotowało stoisko, na którym pokazywano jak zmienia się energetyka ciepła. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych zorganizowało gry i zabawy związane z sortowaniem odpadów, a Zakład Wodociągów i Kanalizacji promował picie „Ciechanowskiej kranówki” i prezentował jak badana jest jakość wody docierającej do naszych kranów. Podczas pikniku popularyzowano postać Mikołaja Kopernika.

W okresie ferii zimowych i letnich wakacji zorganizowano łącznie 8 turnusów półkolonii, w których wzięło udział 112 uczestników. Pracownicy parku nauki przeprowadzili zajęcia naukowe dotyczące układu słonecznego, roli drzew w przyrodzie, miar i wag, zimnej chemii, fal i tornad oraz budowy statków. Poza warsztatami dzieci brały udział w zajęciach z robotyki i programowania, a także zajęciach sportowych z wykorzystaniem infrastruktury Szkoły Podstawowej nr 7 w Ciechanowie, krytej pływalni oraz parku trampolin.

W maju 2023 r. po raz kolejny Park Nauki Torus wziął udział w Nocy muzeów. W ramach wydarzenia zorganizowano rodzinną noc zagadek. Dzieci wraz z opiekunami odgadywały zagadki matematyczne i logiczne. Udostępniono też do zwiedzania wystawę stałą.

W 2023 r. zwiększono ilość wydarzeń popularyzujących naukę dla osób dorosłych. W ramach organizowanych wydarzeń w PNT naukowcy oraz popularyzatorzy nauki m.in. z Fundacji „Marsz dla Nauki” przedstawiali różne zagadnienia z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych, które wpływają na nasze życie. W ramach cyklu odbyły się spotkania dotyczące telomerów, teorii spiskowych w naukach ścisłych, składu chemicznego kosmetyków, podboju układu słonecznego, neuromuzyki oraz sztucznej inteligencji. Spotkania przyciągają coraz większą liczbę odbiorców, wpisując się już na stałe w kalendarz wydarzeń w PNT.

Kontynuowano również współpracę Parku Nauki Torus, Muzeum Szlachty Mazowieckiej oraz Hopa Parku dotyczącą sprzedaży biletu wspólnego na atrakcje Ciechanowa i okolic. Mieszkańcy miasta oraz turyści mogą zakupić jeden bilet uprawniający do odwiedzenia pięciu atrakcji turystycznych tj. wystawy w Parku Nauki Torus, Zamku Książąt Mazowieckich, wystawy w Muzeum przy ul. Warszawskiej, Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie oraz parku trampolin. Wprowadzenie oferty biletu wspólnego ułatwia osobom odwiedzającym Ciechanów skorzystanie z największych atrakcji miasta i okolic.

Park Nauki Torus znalazł się również na mapie Industrialnego Mazowsza. Jest to szlak turystyczny opracowany i promowany przez Mazowiecką Regionalną Organizację Turystyczną. Odwiedzając Park Nauki Torus można wziąć udział w grze terenowej. Każdy zwiedzający może otrzymać mapę oraz przewodnik „Industrialne Mazowsze”. Dzięki przewodnikowi można odkryć nieoczywiste i często zaskakujące miejsca, okrywając nieznane

oblicza Mazowsza. Po odwiedzeniu co najmniej 7 miejsc na Mazowszu, które zostały opisane w przewodniku oraz zaznaczone na mapie, turyści otrzymują upominki i dyplom.

Park Nauki Torus przy wieży ciśnień w Ciechanowie otrzymał tytuł „**Cudu Polski 2023**”, jako jedyny laureat z Mazowsza. Plebiscyt na najciekawsze miejsca w Polsce zorganizował National Geographic Traveler. W głosowaniu wzięło udział ponad 123 tys. osób. Park z wieżą ciśnień w Ciechanowie został zwycięzcą spośród trzech wytypowanych na Mazowszu najciekawszych atrakcji. W regionie o tytuł zwycięzcy walczyli jeszcze Fabryka Norblina w Warszawie i Centrum Folkloru Polskiego Karolin. Park Nauki Torus otrzymał 77% głosów internautów.

Ofertę Parku Nauki Torus uzupełnia kawiarnia Cafe Pitagoras serwująca napoje i potrawy kuchni wegetariańskiej. W ramach współpracy kawiarni i parku nauki organizowano m.in. „Naukowe urodziny”.

2023 rok w Parku Nauki Torus był rekordowym pod względem wydarzeń i frekwencji:

- 24 tysięcy odwiedzających
- 19 tysięcy sprzedanych biletów
- 480 grup szkolnych
- ponad 30 różnorodnych wydarzeń dla dzieci i dorosłych
- 8 turnusów półkolonii

8.2. *Kultura*

Zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizują jednostki organizacyjne gminy, tj.: Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej STUDIO, Miejska Biblioteka Publiczna oraz Wydział Kontaktów Społecznych Urzędu Miasta w tym Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta we współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i środowiskami twórczymi.

Na realizację zadań w obszarze kultura i dziedzictwo narodowe w 2023 roku Urząd Miasta przeznaczył kwotę 1 386 855,01 zł. Kwota ta przeznaczona została na finansowanie zadań realizowanych bezpośrednio przez Urząd Miasta, we współpracy z organizacjami lub innymi podmiotami oraz na zadania zlecone organizacjom pozarządowym.

Każdego roku miasto organizuje święta patriotyczne i jubileusze, tj.: obchody rocznic: 17 Stycznia 1945 roku, Święto Narodowe Trzeciego Maja, Koncert z okazji Dnia Flagi, Święto 11 Pułku Ułanów Legionowych, Narodowy Dzień Pamięci Wybuchu Powstania Warszawskiego, rocznica Wybuchu II Wojny Światowej 1 września oraz napaści sowieckiej Rosji na Polskę 17 września, a także obchody Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada. Oprawę muzyczną uroczystości patriotycznych organizuje Miejska Orkiestra Dęta OSP w Ciechanowie, której proces szkolenia muzyków jest dofinansowany ze środków Gminy Miejskiej Ciechanów.

Najważniejsze wydarzenia organizowane w 2023 roku, przez miasto i instytucje podległe, w tym udzielanie patronatów i współorganizacja wydarzeń to m.in. : Orszak Trzech Króli, Jarmark Wielkanocny, Majówka (koncert Piotra Rubika), Forum Kobiet, Dzień Dziecka, Motoserce, Dni Miasta (Varius Manx i Kasia Stankiewicz, Patrycja Markowska wraz z Grzegorzem Markowskim, bryska, Roxie Węgiel, Margaret, Kombii), Rap Festiwal (Jeden Osiem L, Janusz Walczuk, Young Igi, Otsochodzi, O.S.T.R. i Peja), Spotkania z Historią, Otwarte Spotkania Motocyklowe, Senioralia, Dyktando o Pióro Prof. Jerzego Bralczyka,

koncerty plenerowe przy Kamienicy W18, Wieczory Organowe w Farze, Festiwal Teatralny, Juwenalia Brathanki), koncerty Mazowieckiego Teatru Muzycznego i Warszawskiej Opery Kameralnej, Jarmark Bożonarodzeniowy (Sławek Uniatowski).

W ramach współpracy zagranicznej w 2023 roku odbyło się Forum Miast Partnerskich połączone z Międzynarodowymi Zawodami Pływackimi. Do miasta w trakcie majówki przyjechali przedstawiciele słowackiego Brezna i bułgarskiej Silistryn oraz młodzi uczniowie-sportowcy z Chmielnickiego (Ukraina), Brezna (Słowacja), Silistry (Bułgaria), Lwowa (Ukraina) i Olity (Litwa). W Forum nie wzięli udziału przedstawiciele miasta Chmielnicki z uwagi na agresję zbrojną Rosji wobec Ukrainy. Od 2022 roku tutaj. Samorząd angażuje się w pomoc miastu Chmielnicki. Wsparcie ma wielowymiarowy charakter, a jego podstawą jest m.in. współpraca samorządów, instytucji, organizacji, przedsiębiorców oraz ogromne zaangażowanie mieszkańców. W tym celu zorganizowano i przekazano kilkanaście transportów z pomocą humanitarną. W 2023 r. przekazaliśmy odzież termoaktywną.

18 października 2023 r., położona w Bułgarii nad Dunajem Silistra dołączyła do grona miast partnerskich Ciechanowa. Umowę o współpracy podpisali w ratuszu prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński i ówczesny burmistrz Silistry Julian Naydenow. Wspólne projekty będą dotyczyły m.in. wymiany dzieci i młodzieży w obszarach edukacji, kultury i sportu.

W ramach Wydziału Kontaktów Społecznych funkcjonuje Pracownia Dokumentacja Dziejów Miasta. Do jej zadań należy:

- prowadzenie działalności dokumentacyjno-informacyjnej, realizującej program tworzenia zbioru wielopoziomowej informacji o dziedzictwie kulturowym Ciecchanowa i ziemi ciecchanowskiej
- gromadzenie materiałów i danych dokumentujących wielowiekową historię miasta, jego rozwój, zachodzące w przeszłości zmiany oraz usystematyzowanie zbioru informacji o najnowszych dziejach i współczesnym krajobrazie społeczno-kulturalnym
- dokumentowanie przeszłości miasta poprzez wyszukiwanie, pozyskiwanie, gromadzenie i opracowywanie informacji, materiałów piśmienniczych i ikonograficznych związanych z historią Ciecchanowa i ziemi ciecchanowskiej, jego życiem społecznym, kulturalnym i politycznym
- wspomaganie działalności edukacyjnej innych podmiotów, poprzez organizację i współorganizację czasowych ekspozycji, prezentacji i spotkań popularyzujących wiedzę o dziejach Ciecchanowa, skierowanych do różnych grup odbiorców .

Pracownia jest wydawcą popularyzującej historię Ciecchanowa publikacji, pt. „Klucz do Miasta”. Publikacja jest bezpłatna i trafia do mieszkańców miasta w nakładzie 1 000 szt. W 2023 roku Pracownia koordynowała odsłonięcie oryginalnej tablicy memoratywnej na pomniku Polskiej Organizacji Wojskowej (pl. T. Kościuszki). Uroczyste odsłonięcie odbyło się podczas obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja. Oryginalna tablica została odnaleziona po 82 latach od jej ukrycia i ocalenia przed zniszczeniem podczas II wojny światowej i zastąpiła wyeksponowaną na pomniku replikę tejże tablicy. Przy pomniku stanęła odpowiednia tablica informacyjna przybliżająca historię odnalezionego eksponatu.

Pracownia była współorganizatorem debaty pn. „O polskiej racji stanu”. Udział w niej wzięli profesorowie Tomasz Nałęcz, Mirosław Wyrzykowski oraz Janusz Zalewski. Debata była skierowana do uczniów ciechanowskich szkół podstawowych i średnich.

Pracownia razem z Wydziałem Pozyskiwania Środków Zewnętrznych i Działań Strategicznych UM Ciechanów opracowała wniosek o dofinansowanie restauracji pomnika "Walka-Męczeństwo-Zwycięstwo" w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”. Zadanie otrzymało na ten cel środki finansowe w kwocie 92 247,54 zł. W ramach zadania przy pomniku stanęła gablota informacyjna, której treść opracowała Pracownia. W dalszym ciągu trwają prace prowadzone przez Pracownię nad opracowywaniem nowej treści tablicy pamiątkowej na budynku Ratusza. Czynności podejmowane są w ramach wykonania uchwały Nr 202/XVI/2020 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie powołania zespołu do opracowania treści tablic upamiętniających Polaków zamordowanych w nocy z 16/17 stycznia 1945 roku na dziedzińcu ciechanowskiego ratusza i na podwórzu domu przy ulicy Śląskiej 7. Na obecnym etapie prac opracowana lista ofiar wraz z dokumentacją została w celu weryfikacji przesłana do Instytutu Pamięci Narodowej.

Ponadto, Pracownia bierze udział pracach na rzecz wzniesienia pomnika ofiar obozu NKWD funkcjonującego w Ciechanowie w 1945 roku (na podstawie Uchwały Nr 416/XLIV/2021 Rady Miasta Ciechanów z dnia 28 października 2021 r. w sprawie: wyrażenia zgody na wzniesienie pomnika ofiar obozu NKWD funkcjonującego w Ciechanowie w 1945 roku).

Ze środków kultury Prezydent Miasta przyznał nagrody i stypendia dla dzieci i młodzieży za szczególne osiągnięcia artystyczne. W roku 2023 wydatkowano na ten cel 27 920 zł. Gratyfikacje otrzymało łącznie 13 uczniów. Nagrodzeni artyści wystąpili na scenie podczas Dni Miasta.

W postępowaniach konkursowych i w trybie pozakonkursowym zlecono organizacjom pozarządowym realizację 10 zadań z zakresu kultury na kwotę 114 000,00 zł:

1. Związek Literatów na Mazowszu	16 000,00 zł
2. Stowarzyszenie Pro Musica Scholarium	10 000,00 zł
3. Polski Czerwony Krzyż	2 000,00 zł
4. Stowarzyszenie Promień Sztuki	12 000,00 zł
5. Stowarzyszenie Artystyczno-Kulturalne STUDIO	20 000,00 zł
6. Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Ciechanów	24 000,00 zł
7. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku	12 000,00 zł
8. SKT nr 76 STO	12 000,00 zł
9. Stowarzyszenie Klub Korona	3 000,00 zł
10. Fundacja reGeneracja	5 000,00 zł

Działania realizowane przez COEK STUDIO

I. Wystawy

COEK STUDIO

[20.01.2023] Bajkowy Świat. Wystawa Ewy Tomczak

[02.03.2023] I Mazowiecki Przegląd Grafiki Komputerowej w Ciechanowie

- [16.06.2023] TYM N°01. Wystawa Mateusza Tymkowskiego
 [14.09.2023] Co mi w duszy gra. Wystawa poplenerowa SAP ART
 [26.10.2023] Wystawa „Ze Sztuką za pan brat” oraz „Glina i Ceramika”
 [23.11.2023] Wystawa malarstwa wschodnioeuropejskiego Leny Kaszuby

KAMIENICA WARSZAWSKA 18

- [31.03.2023] Wystawa "Ciechanów i Okolice w Obiektywie"
 [12.05.2023] KOLORUJĄC SWÓJ ŚWIAT. INK ART Ani Wydrzyńskiej
 [25.05.2023] Wystawa "READY TO PRINT"
 [22.06.2023] Kosmiczny Ciechanów. Wystawa Krzysztofa Kowalskiego
 [20.07.2023] Rzeczywistość w kadrze. Wystawa Ciechanowskiego Klubu Fotograficznego
 [21.09.2023] Wystawa WeLoveArt grupy plastycznej Art i ja

COEK STUDIO i W18 od wielu lat zajmują się organizacją wystaw wielu lokalnych i ogólnopolskich malarzy, rzeźbiarzy i fotografików. W tym roku wśród lokalnych artystów znaleźli się: Mateusz Tymkowski, Ewa Tomczak, Krzysztof Kowalski, tudzież Ania Wydrzyńska. Obydwa budynki zajmują się również organizacją ekspozycji grupowych. W minionym roku odbyły się m.in. wystawy poplenerowe SAP ART, „Ze sztuką za pan brat” (malarstwo i rysunek”, „Glina i ceramika”, „WeLoveART” (rzeźba papierowa), „Rzeczywistość w kadrze” Ciechanowskiego Klubu Fotograficznego tudzież „Ready to Print” obejmujący prace grafików i rysowników z Ukrainy. Ponadto zainicjowaliśmy I Mazowiecki Przegląd Grafiki Komputerowej w Ciechanowie, który zebrał prace artystów-grafików nie tylko z Ciechanowa, ale też całego Mazowsza.

II. Spektakle teatralne

COEK STUDIO

- [26.01.2023] Przegląd spektakli Sceny III Wieku
 [18.08.2023] Pierwsza lekcja teatralna: "Eja, eja, duszo moja ocuci się, dawność spała", czyli na średniowiecznym rynku, a czasem w wyszynku. (teatr średniowieczny).
 [18.08.2023] Druga lekcja teatralna: "Świat jest teatrem, aktorami ludzie...", czyli chwila w teatrze Szekspira. (teatr elżbietański/dramat szekspirowski).
 [19.08.2023] Trzecia lekcja teatralna: "Uno, duo, tres, viva canzone, Arlequino e Colombina", dell'arte, śmiechu warte, czyli włoskie oświecenie. (teatr oświecenia włoskiego).

207

[19.08.2023] Czwarta lekcja teatralna: „Rewolucja, Rezolucja, Reforma”, czyli czas wielkich zmian, nie tylko na scenie. (Wielka Reforma Teatralna. Teatr europejski).

[20.08.2023] Piąta lekcja teatralna: "Pomaganie fajne jest, wystarczy tylko chcieć, z Detektywem badać świat, zagadek nadszedł czas.", dziecko też widz, czyli teatr dla najmłodszych. (teatr dziecięcy).

[20.08.2023] Szósta lekcja teatralna: „Co dziś w teatrze piszczy”, czyli spektakl na wskroś współczesny. (teatr współczesny).

W minionym roku COEK STUDIO uczestniczył w przeglądzie spektakli Sceny III Wieku, działającej przy Uniwersytecie III Wieku. Z kolei w sierpniu mieszkańcy wzięli udział w cyklu plenerowych przedstawień teatralnych i warsztatów. W ramach projektu „Otwórz się na teatr!” łącznie zostało wystawionych 6 spektakli (tzw. lekcji teatralnych), które obracały się według takich nurtów jak: sztuka średniowieczna, dramat szekspirowski, teatr oświecenia włoskiego, przedstawienie okresu Wielkiej Reformy Teatralnej, sztuka współczesna i teatr dla dzieci. Wstęp każde wydarzenie był bezpłatny. Warto dodać, że projekt „Otwórz się na teatr!” został sfinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza.

III. Koncerty i występy na żywo

COEK STUDIO

[29.04.2023] Dzień Kobiet Stowarzyszenia Artystyczno-Kulturalnego STUDIO.

[23.06.2023] Dni Ciechanowa 2023 – Dzień I

[24.06.2023] Dni Ciechanowa 2023 – Dzień II

[06.07.2023] Koncert Bordó Sárkány

[26.08.2023] III Rap Festiwal w Ciechanowie

KAMIENICA WARSZAWSKA 18

[29.04.2023] Muzyka Świata – Abba M

[29.04.2023] Night Party

[30.04.2023] Muzyka Świata – Nivel

[02.05.2023] Night Party. Tuesday On

[27.05.2023] Night Party vol. 3

[09.06.2023] Kabe x Opiat Soundsystem // Opiat x DJ Ike Music Set 2b2
 [16.06.2023] Night Party vol. 4
 [17.06.2023] 12" Deep Street
 [01.07.2023] Sentymentalna Podróż Muzyczna II – Megitza
 [14.07.2023] Night Party
 [22.07.2023] Sentymentalna Podróż Muzyczna II – Juanky & Sabrosura Viva
 [05.08.2023] Sentymentalna Podróż Muzyczna II – Holeviaters
 [12.08.2023] Koncert Sirens Trio
 [12.08.2023] Retro Party
 [09.09.2023] Night Party
 [15.09.2023] Klubokawiarnia W18 otwiera nabór na Open Stage
 [23.09.2023] Open Stage – Hedonia
 [29.09.2023] Open Stage – PauloBianco
 [07.10.2023] Open Stage – Kusiu
 [14.10.2023] Night Party
 [15.10.2023] Open Stage – Zosia Konwerska i Natasza Peplowska
 [20.10.2023] Bitwa o Centrum 2 – Preludium
 [28.10.2023] Bitwa o Centrum 2
 [27.10.2023] Halloween Party
 [04.11.2023] Open Stage – Integracja: Adam, Dante Deets, TomSob
 [10.11.2023] Night Party
 [11.11.2023] Open Stage – W Godzinę
 [17.11.2023] Open Stage – Dominika Wiśniewska
 [18.11.2023] Open Stage – Zespół Stresu Pourazowego
 [25.11.2023] Piżama Party
 [25.12.2023] Open Stage – Hedonia

W minionym roku – podobnie jak w innych – COEK STUDIO skupił się na dużych oraz nieco mniejszych koncertach plenerowych blisko budynku. Przed wakacjami odbyły się dwudniowe Dni Miasta w trakcie, których wystąpili: Why Ducky?, Varius Manx & Kasia Stankiewicz, Patrycja Markowska z gościnnym udziałem Grzegorza Markowskiego, bryska, Roxie Węgiel, Margaret oraz Kombii. Z kolei na koniec sezonu wakacyjnego odbył się III Rap Festiwal z gwiazdami pokroju Jeden Osiem L, Janusza Walczuka, Young Igiego, Otsochodzi, O.S.T.R. oraz Peji etc. Ponadto w lipcu na scenie plenerowej wystąpiła znana folkowa grupa Bordo Sarkany, która zaprezentowała w autorskim repertuarze.

Klubokawiarnia W18 kontynuowała cykl „Muzyki Świata” oraz „Sentymentalną podróż muzyczną”. W ramach inicjatyw wystąpiły grupy obracające się wokół jazzu, folku, latino, flamenco i americany oraz muzyki popularnej – były to m.in. Abba M., Nivel, Megitza, Holeviaters, Sirens Trio oraz Juanky & Sabrosura Viva. Ponadto klubokawiarnia uruchomiła cykl wydarzeń oraz imprez, w których dominowała muzyka elektroniczna. Były to: cykliczne Night Party oraz okazjonalne wydarzenia pokroju: Piżama Party, Halloween Party, jak również występ Kabe x Opiat Soundsystem // Opiat x DJ Ike Music Set 2b2. W18 zainicjowało również tzw. „scenę otwartą” (Open Stage) dla lokalnych solistów, zespołów oraz DJ-ów. W jej ramach zaprezentowali się już: Hedonia, PauloBianco, Kusiū, Zosia Konwerska, Natasza Peplowska, Adam, DanteDeets, TomSob, Dominika Wiśniewska, Zespół Stresu Pourazowego oraz grupa W Godzinę.

IV. Edukacja kulturalna

COEK STUDIO

[06.01.2023] Gong Joga Nidra

[21.01.2023] Bal Karnawałowy dla dzieci

[03.02.2023] Warsztaty Mantr

[13.02.2023 – 25.02.2023] Ferie w STUDIO

[24.02.2023] Gong Joga Nidra

[31.03.2023] Warsztaty Mantr

[11.05.2023] Podróż Po Azji Południowo-Wschodniej. Spotkanie z Włodzimierzem Płochówem

[12.05.2023] Gong Joga Nidra

[26.06-05.07.2023] Nadmorska Przygoda – kolonie letnie w Jantarze

[06.07.2023] Piknik Średniowieczny

[24.07-11.08.2023] Akademia Aktywności. Półkolonie w COEK STUDIO.

[24.10.2023] Szkoła Podstawowa TWP w projekcie „Mistrzynie Szymborska”

[03.11.2023] Gong Joga Nidra

[24.11.2023] Gong Joga Nidra

CYKLICZNE ZAJĘCIA I AKTYWNOŚCI

- joga (dla dorosłych i Om Chanting);plastyczne (dla dzieci i dorosłych);
- taneczne (dla dorosłych i dzieci);
- muzyczne (Forte-Piano);
- Uniwersytet III Wieku (zajęcia teatralne, językowe, muzyczne, plastyczne, taneczne);
- Spotkania Towarzystwa do Walki z Kalectwem;
- Spotkania Klubu Seniora STUDIO;
- Architektura z elementami historii sztuki;
- indywidualne zajęcia muzyczne (Forte-Piano);
- multimedialno-graficzne;
- fireshow;
- spotkania Ciechanowskiego Klubu Fotograficznego;
- Próby zespołów: ModerM, W Godzinę i Zespołu Stresu Pourazowego.Piano)

KAMIENICA WARSZAWSKA 18

- [31.03.2023] Warsztaty Wielkanocne
- [16.05.2023] AZJA. Warsztaty etnograficzne
- [17.05.2023] EUROPA. Warsztaty Etnograficzne
- [18.05.2023] AFRYKA. Warsztaty Etnograficzne
- [18.05.2023] 100 smaków Herbaty. Warsztaty Etnograficzne
- [19.05.2023] OCEANIA. Warsztaty Etnograficzne
- [13.09.2023] Romantyczność malowana słowem - wieczór poetycki Ewy Buraczewskiej i Zdzisława Zembrzyckiego
- [06.12.2023] Kamienica Świętego Mikołaja

Cykliczne zajęcia i aktywności w Kamienicy Warszawska 18

- Klucz do uczenia się,
- Muzyczne,
- Dla seniorów (spotkania Klubu Seniora W18),
- Spotkania brydżowe.
- Okazjonalne warsztaty rękodzielnicze.
- Klub młodych mam.
- Spotkania Uniwersytetu III Wieku.
- Warsztaty fotograficzne.

COEK STUDIO od lat aktywnie działa w sferze edukacji kulturalnej i posiada szeroką ofertę kulturalną dla mieszkańców Ciechanowa. Oprócz wykładów oraz jednorazowych warsztatów (Gong Joga Nidra, warsztaty mantr, zajęć w ramach pikniku średniowiecznego, projekt „Mistrzyni Szymborska”), prowadzi zajęcia cykliczne dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Ponadto organizuje również kolonie oraz półkolonie dla dzieci, wspiera akcje oraz stowarzyszenia zajmujące się zwierzętami, zachęca do inicjowania wieczorków poetyckich oraz spotkań z interesującymi osobistościami (Spotkanie z Włodzimierzem Prochówem).

W kamienicy W18, podobnie jak COEK-u, odbywały się nie tylko całoroczne zajęcia dla dzieci i dorosłych, ale też okazjonalne warsztaty (zajęcia podróżnicze, eksplorujące różne kontynenty, które poprowadził Robert Robb Maciąg - podróżnik i pisarz, dwukrotny laureat nagrody TRAVELER miesięcznika National Geographic). W ramach jarmarku wielkanocnego odbyły się również warsztaty z tworzenia palem, z kolei z okazji Mikołajek – z robienia bombek i stroików. Ponadto Kamienica Warszawska 18 chętnie organizuje wieczory poetyckie, czego przykładem jest wieczór autorski Ewy Buraczewskiej i Zdzisława Zembrzyckiego.

V. Jarmarki

COEK i W18

[31.03-02.04.2023] Ciechanowski Jarmark Wielkanocny

[15-17.12.2023] Ciechanowski Jarmark Bożonarodzeniowy

W tradycji wydarzeń COEK STUDIO są jarmarki. W minionym roku – w ramach kultywowania tradycji, zwyczajów ludowych, rękodzieła oraz wyrobów regionalnych – odbył się: trzydniowy Jarmark Wielkanocny oraz dwudniowy Bożonarodzeniowy (na którym wystąpił Sławek Uniatowski).

VI. Inne wydarzenia / wydarzenia współtworzone

COEK STUDIO

- [29.01.2023] 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- [09.03.2023] Czwartkowy Wieczór z Poezją SAP – Bo Jaroszek
- [21.03.2023] Pierwszy Dzień Wiosny w COEK STUDIO
- [17.03.2023] Ciechanowskie Forum Kobiet „Jestem Kobieta”
- [02.06.2023] Dzień dziecka "Witajcie w Naszej Bajce"
- [04.06.2023] Festyn na Kwadracie
- [16.06.2023] Festiwal Piosenki Harcerskiej
- [16.06.2023] Koncert Załogi Szklanego Jasia i Wszyscy Jesteśmy Harcerzami
- [17.06.2023] XVI Świętojańska Noc Poetów
- [08.09.2023] Spotkanie integracyjne seniorów w COEK STUDIO
- [04.10.2023] Otwarcie roku akademickiego UTW 2023/2024
- [16.10.2023] Przegląd Piosenki Niezmarnowanej
- [16.10.2023] Pokaz kulinarny „Bez Marnowania” Sylwii Majcher
- [24.10.2023] V Ciechanowskie Senioralia
- [31.12.2023] Sylwester dla seniorów

KAMIENICA WARSZAWSKA 18

- [01.05.2023] „Konstytucja dla Europy” i debata unijna

COEK STUDIO i W18 chętnie wspierają inicjatywy lokalne, których nie są bezpośrednimi organizatorami. COEK zrzucił kluby seniora w Spotkaniu integracyjnym o charakterze ludowym, wsparł Ciechanowski Bank Żywności (wykład „Bez marnowania”, Przegląd Piosenki Niezmarnowanej) oraz pomógł logistycznie przy organizacji Dnia Dziecka przy Hali MOSiR („Witajcie w Naszej Bajce”). Ponadto COEK STUDIO współorganizował: 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Ciechanowskie Forum Kobiet „Jestem Kobieta” (z PUZ Ciechanów, Kobiety w Centrum), XVI Świętojańska Noc Poetów (z OC SAP), V Ciechanowskie Senioralia (z UM Ciechanów), Pierwszy Dzień Wiosny w COEK STUDIO (I LO w Ciechanowskie), Koncert Załogi Szklanego Jasia i Wszyscy Jesteśmy Harcerzami (z ZHP Ciechanów), Festyn na Kwadracie (z Osiedlem „Aleksandrówka”) oraz Sylwester dla Seniorów (z UM Ciechanów).

Działalność kulturalno – oświatowa prowadzona przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Ciechanowie

Miejska Biblioteka Publiczna to miejsce służące edukacji i integracji społeczności lokalnej. Placówka wspiera rozwój lokalnej społeczności udostępniając swoje zbiory oraz podejmuje zadania z zakresu edukacji i kultury. Ważnym zadaniem, jakie stawia sobie Biblioteka jest upowszechnianie czytelnictwa oraz kształtowanie właściwych nawyków i zachowań czytelniczych, a także pozytywnych postaw wobec książki i czytania. Równie ważnym zadaniem Biblioteki jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelników w różnym wieku, wspomaganie systemu edukacji oraz upowszechnianie wiedzy na temat nauki i kultury. Biblioteka swoją ofertą stara się objąć osoby niepełnosprawne oraz niemogące z ważnych powodów przychodzić do placówki, przejawia się to poprzez współpracę m.in. ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Ciechanowie, MOPS Ciechanów czy integracyjnymi placówkami oświatowymi.

Wszystkie placówki biblioteczne MBP prowadziły zajęcia edukacyjne, kulturalne i rozrywkowe związane z promocją książki i czytelnictwa.

Miejską Bibliotekę Publiczną w Ciechanowie w 2023 r. (5 placówek łącznie) odwiedziło **30.144 osób**, odnotowano **3.320 aktywnych czytelników**, którzy wypożyczyli 63195 jednostek zbiorów. Łącznie w wydarzeniach stacjonarnych (460) udział wzięło 12.815 uczestników.

Głośne czytanie dzieciom to forma współpracy MBP oraz ciechanowskich szkół i przedszkoli, która sprawdza się od wielu lat. Odbywa się ono w bibliotekach oraz w przedszkolach i szkołach (w tym klasy nauczania wczesnoszkolnego i świetlice szkolne) oraz żłobkach, które goszczą współpracującego bibliotekarza. W tym obszarze działalności MBP współpracuje z Miejskimi Przedszkolami nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10 oraz Niepublicznym Przedszkolem Tęcza, Przedszkolem Niepublicznym Stumilowy Las, Przedszkolem *Alpik*, Niepublicznym Przedszkolem *Piotruś Pan*, Mini Żłobkiem Kindero, Niepublicznym Przedszkolem Terapeutyczno – rehabilitacyjnym Kindero, Przedszkolem w SP nr 5, Szkołą Podstawową nr 1, 4, 5, 6, 7, Przedszkolem ZDZ, Przedszkolem DoReMi.

W 2023 roku bibliotekarze podczas 170 spotkań w przedszkolach, żłobkach i szkołach przeczytali dla 6.471 dzieci.

Czytanie na dywanie

Wycieczki do biblioteki - w ciągu całego roku dzieci z przedszkoli i ze szkół uczestniczą w wycieczkach do biblioteki i lekcjach bibliotecznych, mających na celu poznanie miejsc, w których usytuowane są biblioteki, zapoznanie się z zasadami korzystania z biblioteki, czytanie i wypożyczanie książek w grupie, a potem samodzielnie. W roku 2023 odnotowano 26 wycieczek do bibliotek (wszystkie placówki MBP), w których udział wzięło 616 osób.

Ferie w Bibliotece - w roku 2023 na czas ferii zimowych zaplanowano warsztaty i czytelnicze spotkania we wszystkich placówkach. W mniejszych filiach zajęcia odbywały się w wybrane dni, zaś w Bibliotece Głównej (os. Aleksandrówka) oraz w Oddziale Zbiorów Naukowych i Regionalnych (Krzywa Hala) były to tygodniowe warsztaty zimowe dla dzieci w wieku 5-9 lat.

Wakacje w Bibliotece - podczas wakacyjnej przerwy w nauce szkolnej, w lipcu i sierpniu, Biblioteka zorganizowała we wszystkich swoich placówkach zajęcia dla dzieci, które łączyły kreatywne rozbudzanie wrażliwości najmłodszych z zaprzyjaźnianiem ich z książką. W Krzywej Hali w wakacje odbywały się zajęcia pod hasłem „Ekobiblioteka”. W Filii nr 1 na Kargoszynie codziennie czytano bajki w różnych formach (m.in. tradycyjna lektura, teatrzyk kamishibai). W Filii nr 3 odbywały się wakacyjne podróże z książką, zaś w Filii nr 2 dzieci wykonywały wakacyjne pamiątki. W Bibliotece Głównej uczestnicy warsztatów mogli zmierzyć się ze swoimi super mocami w tworzeniu wakacyjnych skarbów. W Krzywej Hali przez całe wakacje czynna była plenerowa czytelnia zlokalizowana pod arkadami, z której chętnie korzystali spacerowicze i mieszkańcy dzielnicy Bloki.

**Wakacje
w Filii nr 1**

*Tu mieszka
bajeczka*

**Wakacje
w Bibliotece Głównej**

*Poznaj swoją (super)
moc tworzenia*

Konkursy

- w kwietniu 2023 r. został ogłoszony konkurs pięknego czytania „Andersenada – w świecie baśni H.Ch. Andersena”. Miał na celu popularyzację książek i czytelnictwa, zachęcenie dzieci i młodzieży do doskonalenia techniki czytania i interpretacji tekstu literackiego, propagowanie kultury czytelniczej, Skierowany był do klas I – VI szkoły podstawowej. W konkursie udział wzięło 59 uczestników.

- w grudniu ogłoszony został konkurs plastyczny „Najpiękniejsze pierniki” skierowany do dzieci w wieku 4 - 12 lat zamieszkujących lub uczących się na terenie miasta Ciechanów, którego celem była popularyzacja tradycji bożonarodzeniowej, jaką jest pieczenie i dekorowanie świątecznych pierników, rozwijanie zainteresowań plastycznych oraz wyobraźni wśród dzieci, inspirowanie do pracy twórczej. Na konkurs wpłynęło 112 prac.

Spotkania autorskie - w roku 2023 odbyło się 28 spotkań autorskich, w których udział wzięło 763 osoby:

- pisarz, koordynator ds. ośrodków szkoleniowych ZOSP RP, doradca polityczny, strategiczny i wizerunkowy, autor książki „Plan Kiszczaka” Wojciech Czabanowski był gościem pierwszego w 2023 r. spotkania autorskiego, 18.01.2023 r.;
- „O Powstaniu Styczniowym na Mazowszu” mówił dr nauk humanistycznych w zakresie historii Rafał Zgorzelski, 01.02.2023 r.;
- wrocławska pisarka nazywana Dilerką Emocji – Agnieszka Lingas-Łoniewska przyciągnęła do Krzywej Hali rzesze swoich wiernych fanów z całego Północnego Mazowsza, 15.02.2023r.;
- pisarka i teatrolożka Anna Król, autorka książki „Kamienny sufit” podczas spotkania autorskiego opowiadała o kobietach, które na przekór wszystkim i wszystkiemu znajdowały w sobie odwagę, aby na równi z mężczyznami wspinać się po górach, 08.03.2023 r.;
- jedna z najpopularniejszych polskich autorek powieści obyczajowych, Magdalena Majcher opowiadała o wyjątkowej lekarce i prawdziwej historii „śląskiego Czarnobyla”, 22.03.2023 r.;
- pisarka, dziennikarka i redaktorka Katarzyna Droga opowieścią o swojej książce „Kobieta, którą pokochał Marszałek” spotkaniem autorskim wkomponowała się w obchody roku Aleksandry Piłsudskiej, 19.04.2023 r.;
- „To naprawdę Europa?” Michał Szulim, autor książek podróżniczych, wokalista, podróżnik dziennikarz zabrał przybyłych do Biblioteki gości w podróż po fascynujących i oryginalnych zakątkach Europy, 26.04.2023 r.;
- opowieść o Annie Zawadzkiej, siostrze Tadeusza ps. „Zośka” była inspiracją do spotkania z Karoliną Czerwińską, pasjonatką literatury i historii, 31.05.2023 r.;
- spotkanie autorskie z Arturem Górskim, dziennikarzem i korespondentem wojennym, pisarzem, autorem książek o świadku koronnym, byłym członku mafii pruszkowskiej ps. Masa zgromadziła fanów literatury mrożącej krew w żyłach, 07.06.2023 r.,
- spotkanie autorskie, którego gościem był Cezary Harasimowicz, scenarzysta, aktor, dramaturg i pisarz miało wydźwięk poniekąd regionalny z uwagi na związki rodzinne z pracownikami Cukrowni w Głinojecku, 21.06.2023 r.;
- u progu wakacji i sobótki zorganizowany został spacer „Magia Sobótkowych ziół”, którego przewodniczką była Joanna Stopczyńska, znawczyni ziół i ich symboliki. W ramach spaceru uczestnicy wędrowali po parkach miejskich w poszukiwaniu kwiatu paproci, przewodniczka omawiała napotkane ważne rośliny, zwracała uwagę na ich symbolikę i znaczenie, a na finał wszyscy zaplatali wianki z czerwcowych ziół służących miłości i dobrobytowi, 22.06.2023 r.;
- 6.07.2023 r. gośćmi spotkania w Bibliotece byli Sylwia Winnik – autorka reportaży i Tomasz Ołdziejewski bursztynnik, dwukrotny zdobywca rekordu Guinnessa (za repliki z bursztynu Titanica i Latarni Morskiej z Helu), bohater emitowanego w telewizji programu „Złoto Bałtyku”;
- fotografik z Podlasia związany zawodowo z Białymstokiem – Jerzy Rajecki i podlaska pisarka i poetka Barbara Goralczuk byli gośćmi letniego spotkania podróżniczego promując jeden z najpopularniejszych regionów w Polsce na podstawie opowieści, fotografii oraz albumu „Klimaty Podlasia”, 12.07.2023 r.;
- „Perwienisz z rodowodem – o literackim i filmowym fenomenie Znachora” to wykład interaktywny, który dla sympatyków spotkań bibliotecznych wygłosił polonista, kulturoznawca i pisarz Jarosław Górki, 26.07.2023 r.;
- finisaż wystawy fotografii Igora Strojeckiego z podróży śladami jego pradziadka Leona Barszczewskiego, badacza dawnego Emiratu Buchary, 9.08.2023 r.;
- spotkanie autorskie z Radosławem Kowalskim, ciechanowianinem, autorem książki „Znaleźć wyjście”, dziennikarzem, 30.08.2023 r.;

- spotkanie autorskie z Michałem Wójcikiem, historykiem i dziennikarzem wokół książki „Cyngielki, gwardzistki, terrorystki. Polki, które zabijały dla sprawy”, 6.09.2023;
- 20.09.2023 r. czytelnicy mieli okazję uczestniczyć w spotkaniu autorskim z publicystą i pisarzem specjalizującym się w literaturze faktu Błażem Torańskim, który opowiadał o dziecięcym obozie w Łodzi „Mały Oświęcim” oraz o Eugenii Pol, zbrodniarce wojennej, która w PRL-u pracowała w żłobku;
- spotkanie autorskie z Agnieszką Zakrzewską, od 2002 roku na emigracji w Królestwie Niderlandów autorką powieści obyczajowo-historycznych, między innymi cyklu „Saga czekoladowa” i „Do jutra w Amsterdamie” oraz powieści „Błękitny koliber” i „Deficyt niebieskich migdałów”, 2.10.2023 r.;
- 4.10.2023 r. odbyło się w Bibliotece spotkanie autorskie wpisujące się w Rok Szymborskiej, którego gościem był polski historyk literatury, krytyk, eseista, tłumacz Waldemar Smaszcz. Mówił podczas spotkania nie tylko o poezji Wisławy Szymborskiej, ale również o wielkim fenomenie polskiej noblistki;
- Ciechanowskie impresje w intuicyjnej poezji Marka J. Piotrowskiego to spotkanie, które połączyło dwie pasje ciechanowskiego muzealnika, czyli archeologię i poezję. Do archiwalnych zdjęć z Ciechanowa M. Piotrowski napisał wiersze będące sentymentalną podróżą do czasów minionych, 18.10.2023 r.;
- 25.10.2023 r. Barbara Bielasta opowiadała ciekawostki o Cmentarzu Parafialnym przy ul. Płońskiej oraz spoczywających na nim istotnych dla miasta i zapisanych w jego historii osób podczas wirtualnego spaceru;
- Janusz Płoński, dziennikarz, scenarzysta, pisarz i dokumentalista, współautor scenariusza serialu „Alternatywy 4” był gościem spotkania autorskiego w MBP 7.11.2023 r.;
- autor powieści historycznych poświęconych Izabeli Czartoryskiej, z zawodu adwokat zajmujący się prawem własności intelektualnej, mediów i prawem filmowym był gościem spotkania w Bibliotece 11.11.2023 r.;
- o filmowym fenomenie Zbyszka Cybulskiego mówiła podczas spotkania autorskiego Mariola Pryzwan – biografistka, polonistka i bibliotekarka. Spotkanie odbyło się 22.11.2023 r. w Bibliotece. Tego samego dnia w godzinach popołudniowych Mariola Pryzwan spotkała się z młodzieżą z I LO i poprowadziła spotkanie poświęcone Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej;
- bestsellerowa polska autorka Magdalena Witkiewicz, której powieść „Uwierz w Mikołaja” została w 2023 r. zekranizowana była gościem mikołajkowego spotkania autorskiego w MBP 6.12.2023 r.;
- projekt słowno-muzyczny „Bardowie Solidarności” oparty o utwory polskich autorów kompozytorów i bardów i pieśni związane z podziemiem niepodległościowym wpisał się w obchody kolejnej rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Wydarzenie miało miejsce 13.12.2023 r.

Luty w Bibliotece

Spotkania autorskie

dr Rafał Zgorzelski

Agnieszka Lingas-Loniewska

Spotkanie dla dzieci z Panem Poetą

Marzec w Bibliotece

Spotkania autorskie

Anna Król

Magdalena Majcher

„Kwartalne spotkanie pisarzy Związku Literatów na Mazowszu”

Lipiec w Bibliotece

Spotkania autorskie

Sylvia Winnik
i Tomasz Ołdziejewski

Jerzy Rajecki
i Barbara Goralczuk

Jarosław Górski

LISTOPAD W BIBLIOTECE spotkania autorskie

Janusz Płoński

Mariola Przywan

Krzysztof P. Czyżewski

Narodowe Czytanie - nasza Biblioteka już po raz kolejny włączyła się w ogólnopolską akcję Narodowe Czytanie pod patronatem honorowym Pary Prezydenckiej. W 2023 roku czytaliśmy „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Było to przedsięwzięcie zorganizowane wspólnie ze Związkiem Literatów na Mazowszu. Przygotowane wcześniej fragmenty „Nad Niemnem” czytali zaproszeni mieszkańcy Ciechanowa. W programie wydarzenia był również koncert w wykonaniu Michała Kaszubowskiego (piano) oraz Tomasza Kaszubowskiego (gitara), okolicznościowa wystawa poświęcona powieści Elizy Orzeszkowej i jej ekranizacji oraz bookcrossing.

Poranek w Bibliotece - forma działalności zainicjowana w 2018 r. (15.12.18 r.). Celem zajęć jest rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań czytelniczych, poznawanie biblioteki jako miejsca użyteczności publicznej, poznawanie utworów literackich o wartościach wychowawczych, zdobywanie wiedzy o autorach książek dla dzieci, rozwijanie postaw twórczych u dzieci w połączeniu z wszechstronną aktywnością. Zajęcia w ramach Poranka odbywają się raz w miesiącu, w sobotę, w Krzywej Hali. Zajęcia są bezpłatne. Pierwszą część spotkania stanowi wspólne czytanie, po którym następują zajęcia kreatywne, które dzieci bardzo lubią. W roku 2023 odbyło się 10 spotkań stacjonarnych, w których uczestniczyło 237 dzieci.

Kreatywny poniedziałek w Bibliotece Głównej – to cykl spotkań dla dzieci mający popularyzować wiedzę o książce, przygotowywać do samodzielnego korzystania z biblioteki ale również do wyrabiania nawyku zainteresowania książką. Każde spotkanie połączone jest z rozwijaniem aktywności twórczej. Zajęcia w bibliotece osiedlowej są wartością dodaną i pozwalają postrzegać placówkę jako „drugi dom”, miejsce przyjazne, w którym można ciekawie spędzić czas wolny i co ważne oferta jest dosłownie blisko domu, na wyciągnięcie ręki. *Wielu uczestników zajęć nie tylko świetnie spędza czas podczas kreatywnych spotkań, ale staje się aktywnymi czytelnikami, a pasja zaszczerpiona dość wcześniej towarzyszy dzieciom w późniejszym życiu.* Zajęcia odbywają się dwa razy w miesiącu.

Klub Malucha działa w Filii nr 1 (ul. Kicińskiego 21/23) od września 2019 roku. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu, w poniedziałki, o godzinie 10:00. Przeznaczone

są dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat, które nie uczęszczają do przedszkola. Zajęcia są świetną zabawą, ale też okazją do poznawania wspaniałych historii książkowych, rozwoju ruchowego i manualnego. Proponujemy bezpłatne, systematyczne spotkania z rówieśnikami w obecności rodziców, wspólne czytanie, rysowanie, wypożyczanie książek do domu. Zajęcia bezpiecznie przygotowują do życia w grupie przedszkolnej. Poprzez wspólne spędzanie czasu i zabawę maluchy uczą się, jak odnaleźć się później w grupie. W roku 2023 odbyło się 11 spotkań w ramach klubu Malucha, w których uczestniczyło 80 osób.

Warsztaty rękodzielnicze to jedna z naszych propozycji skierowanych do wszystkich osób bez względu na wiek, które lubią pracę wykonywaną rękoma, są ciekawe nowych technik. Warsztaty rękodzielnicze, to bardzo przyjemny sposób na usprawnianie pracy mózgu, odkrywanie swoich talentów, poznawanie nowych form odpoczynku, relaksu, czy też pomysłów na czas wolny. Warsztaty szydełkowe, które organizowane są od marca 2023 r.

w MBP to okazja do twórczych spotkań dla wszystkich chętnych mieszkańców, którzy chcą spróbować swoich sił w rękodziele. W zajęciach uczestniczą osoby szydełkujące, jak i te, dla których jest to okazja do nauki i poznania nowego sposobu na spędzanie wolnego czasu. Pod czujnym okiem instruktorów osoby szydełkujące poznają fachowe sploty, rozróżniają rodzaje włóczek i potrafią dopasować do nich szydełka, a przede wszystkim mają okazję do wyzwolenia twórczych pokładów, wyciszenia i nawiązania nowych znajomości. W bibliotecznych warsztatach biorą udział zarówno dzieci, dorośli, jak i seniorzy, a to idealny dowód na integrację pokoleniową.

W czasie ogólnopolskiej akcji **Tydzień Bibliotek**, który upływał pod hasłem „**Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA!**” od 8 do 12 maja 2023 r. zorganizowaliśmy szereg atrakcji dla czytelników i mieszkańców Ciechanowa. Oferta przygotowana została dla każdego, bez względu na wiek i zainteresowania, a wszystko wokół książki i z myślą o promocji czytelnictwa. Uczestnicy wydarzeń mogli wraz z zaproszonymi gośćmi oddać się w sentymentalną podróż do czasów retro za sprawą retro piosenki w wykonaniu Wojciecha Dąbrowskiego, podziwiać przedwojenne Miss Polonia, o których na podstawie swojej książki opowiadał Marek Teler, czy w starym kinie obejrzyć kultowy film „Znachor” z 1937 r. poprzedzony przedmową znawcy tematu Piotra Kitrasiewicza. Grupy szkolne i przedszkolne brały udział w zorganizowanych warsztatach pod hasłem „Biblioteka czeka. Przyjdź! Nie zwlekaj!”.

Tydzień Bibliotek

"Moja, Twoja, Nasza - Biblioteka!"

Podsumowanie akcji

14 lekcji bibliotecznych

6 wycieczek do biblioteki

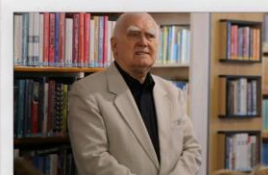
2 zajęcia o Patronie Roku 2023,
Pawle E. Strzeleckim

Konkurs Pięknego Czytania
"Andersenada"

"Stare Kino w Krzywej Hali", pokaz
filmu "Znachor"

Wieczór poezji, piosenki i satyry
"Mam 22 lata do...100"

Biblioteka jest uczestnikiem projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku – Edycja 2022” realizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczyca. Projekt jest dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach projektu Biblioteka otrzymała nieodpłatnie jeden egzemplarz odtwarzacza cyfrowych książek mówionych. Czytawk 4, który jest prostym urządzeniem, przystosowanym do obsługi przez osoby niewidome i słabo widzące, przyjazny osobom starszym. W nieskomplikowany sposób Czytawk pozwoli czytelnikom skorzystać z dobrodziejstw książki mówionej. Na podstawie umowy użyczenia nasza placówka będzie mogła wypożyczać urządzenie osobom objętym programem.

Od 2019 r. MBP uczestniczy w projekcie „Mała Książka – Wielki Człowiek”, który realizowany jest przez Instytut Książki. Kampania społeczna „Mała książka - wielki człowiek” przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Projekt skierowany jest do dzieci w wieku 3-6 lat, jego celem jest popularyzacja czytelnictwa wśród dzieci w wieku przedszkolnym na terenie Polski. Projekt, a dokładnie mówiąc kolejna jego edycja, wystartował we wrześniu, zgłaszające się do biblioteki dzieci (już zapisane lub zapisywane przez rodziców przy okazji projektu) otrzymują wyprawkę czytelniczą, odwiedzając bibliotekę zbierają naklejki, a po zebraniu kompletu 10 naklejek dziecko otrzymuje dyplom. Udział w akcji jest bezpłatny. W 2023 r. współpraca w ramach kampanii była kontynuowana, a w szeregi najmłodszych czytelników wstąpiło 123 dzieci.

Biblioteka po raz kolejny włączyła się w **Kampanię Białych Serc**. W dniach 12-22.10.2023 r. wszystkie placówki udekorowane były białymi sercami i w każdej można było zapoznać się

z hasłem kampanii „Kto z kim przestaje, takim się staje” oraz jej założeniami. Od samego początku Kampania poruszała różnego rodzaju tematy o zagrożeniach jakie czyhają szczególnie na dzieci i młodzież poczynając od zagrożeń związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, gier komputerowych, hazardu, telefonów, a kończąc na ważnych, a czasami trudnych tematach jak choćby samobójstwa wśród dzieci i młodzieży.

Biblioteka prowadzi całoroczną akcję **Książka za uśmiech** – przekazuje zainteresowanym użytkownikom książki, które pragną pozyskać nieodpłatnie z naszych książek wycofanych, z dubletów, darów od wydawnictw, czytelników itp. W każdej miejskiej bibliotece jest wyznaczone specjalne miejsce (regał lub skrzynka) na takie książki.

MBP bierze aktywny udział w akcjach promujących czytelnictwo oraz społeczno-edukacyjnych. W roku 2023 były to:

- **Akcja Żonkile** - 19 kwietnia, w rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim Muzeum POLIN organizuje akcję społeczno-edukacyjną „Żonkile”. Jest to projekt edukacyjny przypominający o Powstaniu w Getcie Warszawskim. Ten desperacki zryw jest na świecie symbolem walki o godność. Akcją „Żonkile” organizatorzy oraz wszyscy włączają się chcą sprawić, by pamięć o powstaniu stała się częścią wspólnej świadomości historycznej Polaków i Żydów i jednym z elementów kształtujących tożsamość mieszkańców stolicy. Żonkile symbolizują pamięć, szacunek i nadzieję. Związane są z postacią Marka Edelmana, ostatniego przywódcy Żydowskiej Organizacji Bojowej, który w każdą rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim dostawał te kwiaty od anonimowej osoby. Sam również co roku 19 kwietnia składał pod Pomnikiem Bohaterów Getta bukiet żółtych kwiatów - często były to właśnie żonkile. Do akcji „Żonkile” włącza się w każdym roku wiele organizacji społecznych, samorządów, uczelni i szkół w całej Polsce, w tym od kilku lat również Biblioteka.

- **Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci** - święto obchodzone co roku 2 kwietnia, w dzień urodzin duńskiego baśniopisarza Hansa Christiana Andersena. Dzień ten ma na celu rozpowszechnienie książek dla dzieci oraz wspieranie czytania przez najmłodszych.

- **Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom** - Ogólnopolskie Tygodnie Czytania Dzieciom są ważnym elementem kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”, od wielu lat mobilizując tysiące liderów kampanii, a także szkół, przedszkoli i bibliotek całym kraju do organizowania imprez i wydarzeń czytelniczych oraz popularyzacji idei codziennego czytania dzieciom, które rozbudza pasję czytelniczą wśród młodego pokolenia.

- **Jak nie czytam jak czytam** - jest to najliczniejsza akcja czytelnicza w Polsce. Jej ideą jest budowa pozytywnego wizerunku książki oraz walka ze stereotypem, że uczniowie nie czytają. Głównym organizatorem jest redakcja miesięcznika Biblioteka w Szkole, a organizatorami lokalnymi - ponad 2 tysiące bibliotek wszystkich typów. Jednym z organizatorów akcji była MBP, a przed Krzywą Halą 7 czerwca o 10:00 zgromadzili się wraz z opiekunami uczniowie z ciechanowskich szkół podstawowych nr 5 i nr 6 (łącznie 96 osób) W akcji ogółem 313 tys. dzieci i nastolatków z całej Polski czytało książki.

- **Zwiadowcy są światu potrzebni** - konkurs zorganizowany przez Wydawnictwo Jaguar mający na celu promowanie czytelnictwa, a w szczególności literatury młodzieżowej autorstwa J. Flanagana. W ramach konkursu wykonaliśmy następujące działania: w czterech filiach naszej biblioteki znalazły się wystawki książek Johna Flanagana, a także gazetki prezentujące informacje na temat autora oraz jego twórczości. Oprócz książek znalazły się tam również cytaty z serii „Zwiadowcy”, rekwizyty oraz makieta. We współpracy ze Szkołą Podstawową nr 4 i Szkołą Podstawową nr 5 przeprowadziliśmy akcje edukacyjne promujące czytelnictwo oraz twórczość Johna Flanagana. Podczas spotkania w SP nr 4 odbyła się pogadanka o zaletach czytania, a w szczególności o wartościach płynących z sięgania po literaturę autorstwa Johna Flanagana. Ponadto grupa chętnych uczniów zaprezentowała własną interpretację fragmentów książki „Ruiny Gorlanu”. W SP nr 5 odbyło się spotkanie promujące czytelnictwo. Zebrani uczniowie mieli okazję usłyszeć o okolicznościach powstania książek z serii „Zwiadowcy” autorstwa J. Flanagana. Chętni uczniowie przedstawili walory oraz korzyści płynące z wartościowej rozrywki, jaką jest czytanie. Każdy uczeń otrzymał kolorową zakładkę do książki, która będzie pomagała przy lekturze. W akcji udział wzięły 73 osoby.

- **Biblioteka przyjazna dzieciom** – w 2023 r. MBP dołączyła do listy Bibliotek Przyjaznych Dzieciom, czyli bibliotek aktywnie promujących ideę czytelnictwa wśród najmłodszych, młodszych i starszych czytelników. To wg przyznających tytuł biblioteka, która m.in. stale aktualizuje listę książek dziecięcych, w swoich zasobach ma nie tylko książki, ale także audiobooki, gry edukacyjne, komiksy, materiały multimedialne itp., charakteryzuje się przyjazną atmosferą (pomocny dziecku personel biblioteki, miejsce, które dzieci chcą

chętnie odwiedzać), w ofercie są różnego rodzaju warsztaty, zajęcia edukacyjne, spotkania z autorami itp., współpracuje ze szkołami i przedszkolami. Jest nam ogromnie miło, że w taki sposób nasza Biblioteka została doceniona.

- **#TataTeżCzyta** to ważne hasło. Dziś w Polsce chłopcy i mężczyźni czytają dużo mniej niż dziewczynki i kobiety, stąd pomysł na akcję zainicjowaną przez Fundację Powszechnego Czytania i wydawnictwo Tatarak. W ramach kampanii powstała publikacja *Supermoc książek #TataTeżCzyta*. Treści zawarte w broszurze oparte są na badaniach z wielu dziedzin: pediatrii, psychologii, neuronauki, psychologii społecznej i socjologii, oraz praktyce dydaktycznej autorek. Z założenia głównymi odbiorcami broszurki są ojcowie/mężczyźni, ale autorki nie wykluczają, że chętnie będą z niej korzystać również matki/kobiety. Publikacja ponadto zawiera tytuły książek polecanych do czytania dzieciom na każdym etapie ich rozwoju. Jest to lista 34 pozycji rekomendowanych przez polskich wydawców literatury dziecięcej. Publikacja dostępna była w MBP. Kampania została objęta patronatem honorowym Biblioteki Narodowej.

Akcja Żonkile
80. ROCZNICA
POWSTANIA
W GETCIE
WARSZAWSKIM

Akcja "Zwiadowcy są światu potrzebni"

Rok 2023, podobnie jak lata poprzednie, rozpoczęliśmy od planów i ambitnych założeń, choć bardzo szybko okazało się, że rzeczywistość jest nieprzewidywalna i je szybko weryfikuje.

W ciągu ostatnich lat Biblioteka przeszła metamorfozę, zarówno wizualną, jak i funkcjonalną. W minionym roku do zmodernizowanych placówek dołączyła Filia nr 1 na osiedlu Kargoszyn. Nieustannie przechodzimy zmianę z biblioteki – wypożyczalni książek do placówki pełniącej rolę animacji i integracji środowiskowej. Nasza biblioteka to przestrzeń, która nie jest już tylko wypożyczalnią, ale także miejscem spotkań, rozmów i wymiany doświadczeń. Staramy się realizować misję Biblioteki jako miejsca otwartego i dostępnego dla każdego mieszkańca i użytkownika, będąc jednocześnie instytucją nowoczesną.

W roku 2023 realizowaliśmy plany i zamierzenia. Działania prowadzone przez pracowników Biblioteki świadczą o tym, że można skutecznie promować czytelnictwo nawet w tym niełatwym czasie kiedy neguje się wartość książki i przedkłada ją nad nowinki technologiczne. Dzięki zaangażowaniu kadry bibliotecznej upowszechniano literaturę i czytelnictwo w sposób atrakcyjny i niejednokrotnie nowatorski, podjęto wiele interesujących inicjatyw i wydarzeń. Zwracaliśmy uwagę na to, aby nasza oferta była przygotowana dla osób w każdym wieku. Cieszy fakt, że nasze starania znajdują odbiorców, zarówno grono stałych uczestników wydarzeń, jak i osoby nowe oraz zwiększającą się liczbę osób korzystających z naszych placówek. Biorąc pod uwagę rosnącą liczbę odwiedzin oraz uczestników wydarzeń bibliotecznych można pokusić się o stwierdzenie, że działalność Biblioteki jest istotna dla czytelników i mieszkańców Ciechanowa.

8.3. *Turystyka, sport i rekreacja*

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców Ciechanowa. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie.

Zadania gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu realizowane są przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Wydział Kontaktów Społecznych, we współpracy z klubami sportowymi, organizacjami pozarządowymi i instytucjami.

Na terenie miasta w 2023 roku funkcjonowało ok. 21 klubów sportowych, w których regularnie w zajęciach treningowych brało udział ok 2000 zawodników i zawodniczek w różnych dyscyplinach sportu.

W okresie ferii zimowych ofertę przygotowały ciechanowskie kluby sportowe oraz inne organizacje pozarządowe w oparciu o bazę sportowo rekreacyjną Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Atrakcją rekreacyjną w Ciechanowie stało się systematyczne niedzielne morsowanie na kąpielisku Krubin. Pod nadzorem ratowników morsują dorośli, młodzież oraz dzieci.

W sezonie letnim do dyspozycji mieszkańców Ciechanowa było kąpielisko Krubin oraz basen odkryty. Na terenie kąpieliska Krubin dodatkowo funkcjonowała wypożyczalnia kajaków i rowerów wodnych. Dojazd na Krubin możliwy był również rowerem miejskim. Na otwartym basenie dodatkową atrakcją dla dzieci był wodny tor przeszkód.

Mieszkańcy naszego miasta mieli do dyspozycji następujące obiekty sportowo – rekreacyjne wraz z urządzeniami i sprzętem sportowym:

- kompleks sportowy przy ul. 3 Maja 7,
- krytą pływalnię przy ul. 17 Stycznia 60 B,
- halę do gier zespołowych przy ul. 17 Stycznia 60 C,
- halę do sportów siłowych przy ul. Kraszewskiego ,
- sztuczne lodowisko przy ul. 17 Stycznia 60 C,
- boiska wielofunkcyjne przy szkołach miejskich,
- basen odkryty przy ul. Kraszewskiego,

- kąpielisko Krubin,
- pumtrack – kompleks w pobliżu stawu za kościołem św. Piotra,
- skatepark - kompleks w pobliżu stawu za kościołem św. Piotra,
- 25 placów zabaw wraz z siłowniami zewnętrznymi na terenie miasta,
- boiska do piłki plażowej przy ul. Parkowej, Kraszewskiego i kąpielisku Krubin,
- kajaki i rowery wodne na Krubinie.

W roku 2023 na obiektach MOSiR odbywały się zawody międzynarodowe i krajowe z kalendarzy poszczególnych polskich związków sportowych. Głównymi wydarzeniami w 2023 r. były:

1. Międzynarodowe Zawody Pływackie Miast Partnerskich
2. XXVI Ogólnopolskie Zawody w Pływaniu Szkół STO
3. Mistrzostwa Polski do lat 20 w podnoszeniu ciężarów
4. Mistrzostwa Krajowego Zrzeszenia LZS w podnoszeniu ciężarów
5. Ogólnopolski Miting Lekkoatletyczny
6. Mistrzostwa Mazowsza U-16 w Lekkiej Atletyce
7. V Ciechanowskie Święto Biegania
8. XVII Mazovia Masters CUP w Taekwon – do ITF
9. Rozgrywki I Ligi Centralnej mężczyzn w piłce ręcznej
10. Turniej Karate Kyokushin o Puchar Prezydenta Miasta
11. Etap Maratonu rowerowego z cyklu „Cisowianka mazovia MTB”

Po raz kolejny nasze miasto potwierdziło wysoką pozycję w Ogólnopolskim Rankingu Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Instytut Sportu na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki. Jest to spójny i jednolity dla wszystkich dyscyplin system klasyfikacji polskiego sportu młodzieżowego. Uwzględnia wyniki z głównych imprez (zwykle Mistrzostwa Polski dla 4 grup wiekowych: młodzik, junior młodszy, junior i młodzieżowiec). Udostępnione wyniki dają możliwość oceny i porównania osiągnięć sportowych w rywalizacji klubów, województw, powiatów i gmin.

W rankingu gmin na Mazowszu Ciechanów zajął 8 miejsce gromadząc 363 pkt. Łącznie sklasyfikowano 99 gmin na Mazowszu. CLKS Mazovia Ciechanów w podnoszeniu ciężarów wygrało współzawodnictwo klubowe na Mazowszu zdobywając 241 pkt i 2 miejsce w klasyfikacji klubowej w Polsce.

Wyniki ogólnopolskie współzawodnictwa:

1. CLKS MAZOVIA	- podnoszenie ciężarów	- 241 pkt.
2. TKKF PROMYK	- taekwondo olimpijskie	- 42 pkt.
3. MPKS ORKA	- pływanie	- 26 pkt.
4. UKS K.O. Wadło Ciechanów	- kickboxing	- 15 pkt.
5. KKS Ciechanów	- kolarstwo szosowe i torowe	- 14 pkt.
6. Inter Mazovia	- taekwondo olimpijskie	- 10 pkt.
7. Ciechanowski Klub Bokserski	- boks	- 8 pkt.
8. KS Ciechan Ciechanów	- podnoszenie ciężarów	- 5 pkt.
9. TKKF Promyk	- szachy	- 2 pkt.

Projekty realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego w 2023 roku:

1. Rycerze Juranda: wspomaganie szkolenia w Akademii Piłki Ręcznej Jurand i drużyny seniorów w rozgrywkach ZPRP.
2. Bezpieczna rodzina 3.0 – zdrowie, ruch, szczęście. Bezpłatny cykl zajęć edukacyjno – sportowych z elementami samoobrony dla dzieci od 4 roku życia oraz ich rodziców.

Na obiektach miejskich 2023 r. odbyły się inne wydarzenia sportowe: zawody pływackie, szachowe, biegi uliczne, turnieje tenisa, mecze, turnieje i zgrupowania piłkarskie, zawody wędkarskie, pikniki sportowo-rekreacyjne.

8.4. Gmina w rankingach, konkursach i publikacjach

Prezydent Ciechanowa pierwszy w rankingu najlepszych włodarzy

Po raz kolejny Ciechanów zajął pierwsze miejsce w kategorii miast do 100 tys. mieszkańców w rankingu „Perły Samorządu” zorganizowanego przez Dziennik Gazetę Prawną. Prezydent miasta Krzysztof Kosiński odebrał nagrodę dla najlepszego włodarza. Kapituła wysoko oceniła efektywność realizacji zadań prezydenta, jego zaangażowanie w inicjatywy lokalnej społeczności i jakość organizacji pracy urzędów oraz jednostek podległych. Wyniki ogólnopolskiego zestawienia gmin i miast ogłoszono 2 czerwca 2023 r., podczas kongresu w Gdyni.

IX. Plany inwestycyjno-rozwojowe

Projektowane zadania można podzielić na cztery główne obszary, tj. inwestycje w:

- 1) modernizację dróg i budowę ścieżek rowerowych,
- 2) rewitalizację obiektów oraz przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji,
- 3) inwestycje w edukację i sport,
- 4) ekologię i ograniczenie niskiej emisji.

Nie jest celem tej części dokumentu przedstawienie zadań o charakterze punktowym, mających małe znaczenie z perspektywy całego miasta, a więc pominięto wymienianie i opisywanie zadań realizowanych w trybie ciągłym, skupiających się np. na remontach chodników, budowie oświetlenia czy miejsc rekreacji. W tej ostatniej sferze swoją rolę wypełnia budżet obywatelski, który będzie kontynuowany w kolejnych latach. Z kolei miasto szczegółowo prezentuje mieszkańcom nawet najdrobniejsze zadania poprzez bieżącą komunikację za pomocą powszechnie dostępnych materiałów: w Internecie czy prasie. Stąd w takim dokumencie, jak Raport o Stanie Miasta Ciechanów zostają uwzględnione tylko główne, strategiczne, największe i najbardziej kosztowne planowane do realizacji przedsięwzięcia, mające wpływ na wieloobszarowy rozwój miasta. Termin realizacji dużej części zadań jest uzależniony od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

1. Modernizacja infrastruktury drogowej i budowa ścieżek rowerowych

a) Kolejne modernizacje dróg osiedlowych

W ostatnich latach miasto mocno przyspieszyło z budową i remontami dróg na ciechanowskich osiedlach. Ku końcowi zmierza remont trzech ulic na Podzamczu. W najbliższym czasie przewiduje się przebudowę m.in.: ul. Śmiecińskiej, ul. Nadrzeczej, ul. Fabrycznej, ul. Szwanke oraz mniejszych ulic na osiedlach: Aleksandrówka, Bloki, Płońska, Podzamcze, Kargoszyn, Powstańców Wielkopolskich, Przemysłowe i Zachód.

b) Przedłużenie alei Unii Europejskiej

W 2025 roku rozpocznie się budowa przedłużenia alei UE do ul. Przasnyskiej i ul. Gruduskiej. Ta droga wraz ze ścieżkami rowerowymi będzie kolejną kluczową arterią komunikacyjną dla Ciechanowa. Ma znaczenie związane z ograniczeniem ruchu samochodów w centrum miasta oraz stworzy nowe obszary pod prywatne inwestycje.

c) Nowe ścieżki rowerowe

Według ogólnopolskiego rankingu Ciechanów jest liderem wśród wszystkich miast w liczbie metrów ścieżek rowerowych przypadających na jednego mieszkańca. Planowany jest dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych, m.in. w ul. Fabrycznej z przedłużeniem do Ronda Solidarności, w ul. Śmiecińskiej, K, Szwanke, projektowanym przedłużeniu al. Unii Europejskiej.

d) Park&Ride przy Dworcu Przemysłowym

Park&Ride przy Dworcu Przemysłowym pozwoli mieszkańcom na lepszy dojazd do pracy, do urzędów, szkół. Możliwość pozostawienia samochodu, roweru, zmiany środka transportu na pociąg, autobus bądź rower to istotne potrzeby komunikacyjne. W ostatnich latach

zagospodarowana została przestrzeń przy głównym dworcu w mieście, w najbliższych latach uporządkowany i zagospodarowany zostanie teren przy Dworcu Przemysłowym.

e) Przebudowa mostu w ulicy Augustiańskiej

Planuje się poszerzenie jezdni i wprowadzenie ruchu dwukierunkowego pojazdów oraz budowa ciągu pieszo – rowerowego. To zakłada opracowany projekt przebudowy mostu. Nowy obiekt zyska też oświetlenie wraz z instalacją iluminacji. Budowa rozpocznie się najpóźniej w przyszłym roku.

f) Opracowanie dokumentacji projektowych dla inwestycji drogowych

Planowanie inwestycji drogowych jest jednym z ważniejszych zadań w zakresie infrastruktury publicznej. Możliwość aplikowania o środki zewnętrzne wymaga odpowiedniego przygotowania. Zakończenie opracowania dokumentacji i uzyskania pozwoleń na budowę dotyczy m.in. przedłużenia alei Unii Europejskiej jako drogi obwodowej wraz ze ścieżkami rowerowymi do ul. Gruduskiej i ul. Przasnyskiej, budowy dróg gminnych na Osiedlu Szwanke, budowy P&R przy stacji PKP Ciechanów przemysłowy wraz z przebudową dróg dojazdowych oraz połączeniem z siecią ścieżek rowerowych.

2. Rewitalizacja obiektów oraz przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

a) Młyn przy ul. Nadrzecznej - kontynuacja

Po rewitalizacji i rozbudowie zabytkowy obiekt będzie składał się z 3 części: odnowionego budynku młyna, nowego wielofunkcyjnego obiektu oraz dwukondygnacyjnego przeszklonego łącznika. Na potrzeby urzędowej zieleni zagospodarowany zostanie także teren całej działki z ekspozycją na Zamek Książąt Mazowieckich.

W budynku znajdzie się m.in. duża wielofunkcyjna sala z przeznaczeniem na przestrzeń artystyczną, służąca do realizacji konferencji, wydarzeń kulturalnych oraz eventów biznesowych. Możliwe będzie jej przearanżowanie lub częściowe wydzielenie przestrzeni, w zależności od potrzeb. Planowane są też: pomieszczenie dla startupów, pomieszczenia biurowe, socjalne, kompleks szatni z łazienkami, charakteryzatornia, a także bar letni z wyjściem na taras. W obiekcie zlokalizowana będzie restauracja. Przestrzenie obiektów na każdej kondygnacji będą w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych, w tym stara część młyna, gdzie wprowadzona zostanie winda.

W 2021 roku zakończono prace projektowe. W 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą. Trwają prace budowlane.

b) Budynek przy ul. Fabrycznej - kontynuacja

Wyłączony obecnie z użytkowania budynek, który powstał w 1907 roku znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Przez lata pełnił funkcje usługowo-handlowe. Obecnie trwają prace budowlane, planowane do zakończenia w I półroczu 2024 roku. Po odnowieniu planowane jest uruchomienie tam Baru Mlecznego oraz przeznaczenie pozostałych przestrzeni dla organizacji pozarządowych mających na celu swojej działalności przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz innym problemom społecznym. Miasto w 2021 roku pozyskało dofinansowanie na realizację inwestycji w kwocie 1 800 000,00 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego.

c) „Kanały”

Przestrzeń znajdująca się w centrum miasta pomiędzy ulicami: Gostkowską, Kargoszyńską a Kraszewskiego zostanie odnowiona. Planowana jest tam budowa: amfiteatru z miejscami postojowymi i instalacja fotowoltaiczną, drewnianej kładki, nowych alejek, oświetlenia, montaż elementów małej architektury. W 2021 roku została opracowana dokumentacja techniczna, a w 2023 roku uzyskano pozwolenia na budowę.

d) „Zielony Targ” – przebudowa targowiska przy ul. Płońskiej - kontynuacja

Trwa budowa budynku handlowo-usługowego o powierzchni ok. 1800 m². W jego wnętrzu powstanie częściowo zadaszony otwarty plac targowy. Nowa przestrzeń będzie miała charakter ekologiczny – poza nasadzeniami drzew, krzewów i kwiatów stworzony zostanie zielony dach, kompleks zasili energia słoneczna, a miejsca parkingowe przepuszczą wodę do gruntu. Budynek będzie energooszczędny. Dzięki wentylacji z odzyskiem ciepła i znajdujących się na dachach panelach fotowoltaicznych, można będzie w naturalny sposób pobierać i magazynować energię potrzebną do poprawnego i oszczędnego funkcjonowania obiektu.

Teren obecnego targowiska będzie wyposażony w niezbędną infrastrukturę z ciągami komunikacyjnymi, małą architekturą i dużą ilość zieleni.

W 2022 roku została podpisana umowa z Wykonawcą, w 2023 roku rozpoczęły się prace budowlane. Planowane zakończenie inwestycji – 2024 rok.

e) Rekonstrukcja zabytkowego drewnianego budynku dawnej Kolei Nadwiślańskiej

W najbliższym czasie zostanie odtworzony zabytkowy budynek. Zostaną wykorzystane zachowane i zabezpieczone elementy. Będzie pełnił dwie funkcje: usług gastronomii oraz kulturalno – edukacyjną. W ramach inwestycji zostaną zapewnione ciągi komunikacyjne oraz zagospodarowane najbliższe otoczenie obiektu. Obiekt będzie miejscem ogólnodostępnym.

3. Edukacja, sport

a) Termomodernizacja ciechanowskich szkół

Budynki szkół wymagają odnowy. Komfort nauki w schludnych, ciepłych i bezpiecznych warunkach to priorytet na najbliższe lata. Już rozpoczęły się faktyczne prace termomodernizacyjne w Szkole Podstawowej nr 4 i Szkole Podstawowej Nr 5. Pozyskane środki zewnętrzne pozwolą na oszczędności dla miasta w codziennym utrzymaniu tych obiektów.

b) Budowa drugiego żłobka

Umowa na budowę drugiego żłobka jest już podpisana. Trwają prace zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym. W nowym żłobku będzie aż 100 dodatkowych miejsc dla dzieci do lat 3.

c) Budowa nowych kompleksów sportowych, modernizacja istniejących

Ciechanowianie bez względu na wiek, miejsce zamieszkania powinni mieć zapewnione warunki do uprawiania sportów. Stąd potrzeba budowy nowych kompleksów przy Szkołach Podstawowych oraz modernizacji kolejnych boisk oraz infrastruktury sportowej.

4. Ekologia i ograniczanie niskiej emisji

a) Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych na osiedlu „Błoki”

Projekt jest kontynuacją rozpoczętej w 2019 roku inwestycji związanej z odnową poniemieckich budynków komunalnych na osiedlu „Błoki”. Do 2021 roku termomodernizację przeszło 7 budynków. Obecnie miasto posiada dokumentację techniczną wraz z pozwoleniami na budowę dla termomodernizacji kolejnych, tym razem 12, budynków komunalnych. Zadanie ma zapewnić ograniczenie niskiej emisji, polepszenie jakości życia mieszkańców oraz pozytywny efekt estetyczno-wizualny przestrzeni miejskiej.

b) Budowa zbiornika retencyjnego w Parku Miejskim Jeziorko

Retencja wód i rekreacja dla mieszkańców Ciechanowa -to dwa główne cele inwestycji. Istniejący przy Parku Miejskim Jeziorko zbiornik wodny zostanie podzielony na dwie części. W południowej powstaną wyloty kanalizacji deszczowej. Umożliwi to gromadzenie wody w czasie intensywnych opadów atmosferycznych czy roztopów. Druga, naturalna część zbiornika, zostanie pogłębiona, uporządkowana i obsadzona roślinami wodnymi. Oba zbiorniki przedzieli grobla z tarasem widokowym, po których będzie można spacerować.

c) Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W kolejnych latach planowana jest kontynuacja instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkańców miasta oraz budynkach użyteczności publicznej.

d) Zwiększanie udziału autobusów niskoemisyjnych w flocie pojazdów ZKM Sp. z o.o.

W 2023 roku zakupiono dwa autobusy elektryczne, a w 2024 roku planowane jest dostarczenie jeszcze jednego. Miasto we współpracy ze swoją spółką przygotowuje się do kolejnych zakupów, które uwarunkowane będą możliwością pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania.

e) Odbetonowanie przestrzeni

Małe, zabetonowane przestrzenie zostaną zamienione w zazielenione miejsca. Już kilka takich inicjatyw zostało przeprowadzonych. Zostaną wytypowane kolejne miejsca do zielonej rewitalizacji. Tam, gdzie występują problemy w zalewaniem terenu powstaną tzw. ogrody deszczowe, aby przeciwdziałać powyższemu zjawisku.

Zostaną również zrealizowane oczekiwania mieszkańców wyrażone w konsultacjach społecznych. Przestrzeń przed ratuszem stanie się połączeniem placu i parku. Pojawi się więcej roślinności dzięki odbetonowaniu części terenu, ale nadal w tym miejscu będzie można organizować wiele wydarzeń integrujących lokalną społeczność. Dotychczasowa liczba miejsc parkingowych zostanie zachowana.

Realizacja przedmiotowych projektów będzie ściśle uzależniona od czynników o charakterze zewnętrznym. Pierwszym zagrożeniem są skutki zmian ustawowych o charakterze podatkowym, które uszczuplają dochody miast. Drugim zagrożeniem jest opóźnienie we wdrażaniu Programów UE, w tym z KPO. Przedstawione zagrożenia będą miały bezpośredni wpływ na wysokość dochodów własnych miasta, możliwość finansowania wkładu własnego w inwestycje realizowane z udziałem środków unijnych. Stąd priorytetem

władz miasta będzie ograniczenie zależnych od miasta wydatków bieżących, gdyż należy zwrócić uwagę, iż znaczna część wydatków bieżących uzależniona jest od decyzji rządu, np. w zakresie wysokości wynagrodzenia minimalnego, wzrostu płac nauczycieli, na które nie są przekazywane wystarczające środki finansowe z budżetu państwa czy wzrostu cen energii elektrycznej oraz gazu.

Zrealizowanie wymienionych projektów przyczyni się do wzmocnienia potencjału społeczno-gospodarczego miasta, pozytywnej zmiany przestrzeni publicznej oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

X. Podsumowanie

Realizację budżetu, polityk miasta oraz zróżnicowanych działań na rzecz mieszkańców za 2023 rok należy ocenić pod wieloma względami pozytywnie. Osiągnięte zostały wszystkie zakładane cele rozwojowe oraz finansowe. Na uwagę zasługuje zrealizowanie następujących kluczowych celów:

- 1) Zwiększenie dochodów budżetu w trakcie roku;
- 2) Wynik budżetu zamknięty nadwyżką;
- 3) Ograniczenie wydatków bieżących;
- 4) Wykonanie zaplanowanych inwestycji;
- 5) Skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych;
- 6) Rezygnacja z emisji obligacji.

Budżet miasta za 2023 rok wykonany został po stronie dochodów w wysokości 308.338.376,84 zł na plan 290.765.009,57 zł, tj. 106 %, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 302.698.828,99 zł na plan 313.662.859,08 zł, tj. 96,5 % planu rocznego.

W ciągu roku zostały wprowadzone przychody z tytułu wolnych środków z 2022 r. w wysokości 16.892.869,00 zł oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.363.980,51 zł.

Planowany deficyt budżetu na 2023 rok przy uchwalaniu budżetu miał wynieść 47.730.000,00 zł. Natomiast faktycznie na dzień 31.12.2023 r. budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 5.639.547,85 zł. Jest to wynik m.in. prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej, ograniczenia wydatków bieżących do niezbędnego minimum, pozyskiwania środków zewnętrznych. W trakcie roku udało się uzyskać oszczędności po stronie wydatków, ale także zwiększyć stronę dochodową.

Na 2024 rok pozostają z 2023 roku środki w łącznej kwocie 19.506.283,12 zł w tym:

- wolne środki w wysokości 16.898.419,96 zł;
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.607.863,16 zł.

Wydatki majątkowe zostały wykonane w wysokości, tj. 89.104.077,59 zł, co stanowi 96,3 % planu. Spółki miejskie wykonały inwestycje razem na około 30 mln zł. Zrealizowano zadania wybrane przez mieszkańców w ramach Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego, na co przeznaczono 1.697.100,86 zł. Odnotować należy, iż wiele samorządów z uwagi na cięcia kosztów zrezygnowało z tej formy partycypacji mieszkańców w decydowaniu o wydatkach miasta.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż założenia rozwojowe miasta na 2023 rok zostały w pełni zrealizowane. Zastosowana silna presja na dyscyplinę finansową pozwoliła zarówno przeprowadzić szereg ważnych inwestycji w infrastrukturę miejską. Ponad 89 mln zł

237

przeznaczonych na wydatki majątkowe miasta niezmiennie obrazuje, że priorytetem są inwestycje. Na uwagę zasługuje fakt całkowitego zmniejszenia wysokości planowanej kwoty emisji obligacji. Realizowaną racjonalną oraz oszczędną gospodarkę finansami najlepiej oddaje dużo niższe wykonanie wydatków bieżących oraz bardzo wysokie wykonanie wydatków majątkowych za 2023 rok. Miastu udało się osiągnąć wszystkie zakładane wcześniej cele inwestycyjne przy niepowiększaniu ogólnego zadłużenia, a wręcz jego zmniejszeniu o blisko 6,4 mln zł. Sposób wykonania budżetu za 2023 rok pod względem finansowym oraz inwestycyjnym należy uznać za wzorcowy. Skuteczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa, jak i budżetu samorządu Mazowsza przez władze miasta przełożyło się pozytywnie na ostateczny wynik finansowy budżetu, co pozwala na dalszy rozwój miasta.

Prezydent Miasta Ciechanów